ഭാരതീയ വിചാരധാര

INDIAN INSTITUTE OF SCIENTIFIC HERITAGE

अमृतं तु विद्या

ഡോ: എൻ. ഗോപാലകൃഷ്ണൻ

ഹെറിറ്റേജ് പബ്ലിക്കേഷൻ സീരീസ് - 10

Scanned with CamScanner

ദർശിക്കുവാൻ ഒരു തത്വജ്ഞാനി അനുശാസിക്കേണ്ട മനോനിയന്ത്രണം, വാസുദേവ ധ്യാനം, യോഗിയുടെ മോക്ഷപ്രാപ്തിക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഉപവീതധാരണം, ശുദ്ധചിത്തം, വിഷ്ണുധ്യാനം, സ്നാന തർപ്പണാദികളുടെ അനുഷ്ഠാനം, ഗായത്രീജപം, ഉപനിഷദ്പഠനം, ജ്ഞാനദണ്ഡ്-ശിഖ-ഉപവീത-ധാരണം, സൗമ്യത, അൽപ ഭക്ഷണം-മയക്കം-ഗുഹാവാസം-വേദാഭ്യസനം എന്നീ ചര്യകൾ, സന്യാസിയുടെ വർണ്ണാശ്രമധർമ്മങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള മോചനം, ഓംകാരധ്യാനം, പ്രണവമന്ത്രജപം, ഇത്തര ത്തിലുള്ള സന്യാസിയുടെ ബ്രഹ്മപദപ്രാപ്തി.

മുക്തിക ഉപനിഷദ് : നൂറ്റെട്ട് ഉപനിഷത്തുക്കളിൽ അവസാനം വരുന്നതാണ് മുക്തിക ഉപനിഷദ്. ശ്രീരാമന്റെ സ്വർഗ്ഗാരോഹണത്തിനു മുമ്പ് ലക്ഷ്മണൻ, ഭരതൻ, ശത്രുഘ്നൻ, സീത, വസിഷ്ഠൻ, ശുകൻ എന്നിവരുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ ഹനുമാൻെറ ആവശ്യപ്രകാരം വേദങ്ങളെയും ഉപനിഷത്തുകളെയും കുറച്ച് നൽകുന്ന വിവരണമാണ് ഈ ഉപനിഷദ്. വേദ ശാഖകളെക്കുറിച്ചും ഉപനിഷത്തുകളെകുറിച്ചും പണ്ഡിതാഭിപ്രായം ഭിന്നമാണെങ്കിലും യഥാർത്ഥം ഇപ്രകാരമാകുന്നു എന്ന മുഖവുരയോടെയാണ് ശ്രീരാമൻ ഈ ഉപനിഷദ് വിഷയങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നത്. നാലുവേദങ്ങൾ, ഋക്-യജുസ്-സാമം-അഥർവം. ഋഗ്വേദത്തിന് 21 ശാഖകൾ യജുർവേദത്തിന് 109 ശാഖകൾ സാമവേദത്തിന് 1000, അഥർവവേദശാഖകൾ 50, ഉപനിഷത്തുകൾ 108. ഐതരേയ ഉപനിഷദ് മുതൽ ബഹ്വൃച ഉപനിഷദ് വരെ 10 ഋഗ്വേദീയ ഉപനിഷത്തുകൾ, ഇവയുടെ ശാന്തിമന്ത്രമാം "ഓം വാങ്മേ മനസി .... അവതു വക്താരം". ഈശാവസ്യോപനിഷദ് മുതൽ മുക്തിക ഉപനിഷദ്വരെ 19 ശുക്ല യജുർവേദീയ ഉപനിഷത്തുകൾ, ഇവയുടെ ശാന്തിമന്ത്രമായ 'ഓം പൂർണ്ണമദ പൂർണ്ണമിദം .... പൂർണ്ണമേവ അവശിഷ്യതെ'. കഠഉപനിഷദ് മുതൽ സരസ്വതീരഹസ്യ ഉപനിഷദ്വരെ 32 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ ഉപനിഷത്തുകൾ, ഇവയുടെ ശാന്തിമന്ത്രം 'ഓം സഹനാ വവതു............മാ വിദ്വിഷാവഹൈ' കേന ഉപനിഷദ് മുതൽ ജാബാല ഉപനിഷദ് വരെ 16 സാമവേദീയ ഉപനിഷത്തുകൾ, അവയുടെ ശാന്തിമന്ത്രം 'ഓം ആപ്യായന്തു മമാംഗാനി .... ധർമ്മാസ്തേമയി സന്തു തേ മയി സന്തു'. പ്രശ്നഉപനിഷദ് മുതൽ ഗരുഡഉപനിഷദ്വരെ 31 അഥർവവേദീയ ഉപനിഷത്തുകൾ, ഈ ഉപനിഷത്തുകളുടെ ശാന്തിമന്ത്രം 'ഓം ഭദ്രം കർണ്ണേഭി ശൃണുയാമ ദേവാ .... ബൃഹസ്പതിർദധാതു.' ഇതാണ് അദ്ധ്യായം ഒന്നിലെ വിഷയങ്ങൾ.

Scanned with CamScanner

(ഋഗ്വേദ-ശുക്ല യജുർവേദ-കൃഷ്ണ യജുർവേദ-സാമവേദ- അഥർവവേദ ക്രമത്തിലാണ്, ഈ പുസ്തകത്തിൽ ഉപനിഷദ് വിവരണം നൽകിയിരിക്കുന്നത്).

അദ്ധ്യായം രണ്ടിൽ വിവരിക്കുന്ന വിഷയങ്ങൾ പ്രാണൻ, യോഗസാധന, ബുദ്ധി, ജ്ഞാനം, മനനം എന്നിവയാണ്. ഉപനിഷദന്ത്യത്തിൽ ശ്രീരാമൻ തന്നിലെ ദൈവികത്വവും വിഷ്ണുചൈതന്യവും സവിസ്തരം വർണ്ണിക്കുന്നു.

കൃഷ്ണയജുർവേദീയ ഉപനിഷത്തുകൾ

കൃഷ്ണയജുർവേദത്തിലെ വിവിധ ശാഖകളിലോ, ബ്രാഹ്മണങ്ങളിലോ, ആരണ്യകങ്ങളിലൊ വിവരിക്കുന്ന ഉപനിഷത്തുകളും, കൃഷ്ണ യജുർവേദികളുടെ പരമ്പരയിൽ വരുന്ന ഋഷികളാൽ രചിക്കപ്പെട്ടതുമായ ഉപനിഷത്തുകളുമാണ് ഈ വിഭാഗത്തിൽ വരുന്നത്.

കഠോപനിഷദ് : വളരെ പ്രസിദ്ധമായ ഈ ഉപനിഷത്തിൽ ആറ് വല്ലികളാണുള്ളത്. വല്ലികളുടെ ക്രമത്തിൽ വിഷയങ്ങളിപ്രകാരമാണ്.

വല്ലി 1. ഉൽകൃഷ്ടമായ ഫലസിദ്ധിക്കുവേണ്ടിവിശ്വജിത് യാഗം നടത്തിയ വാജശ്രവസ് എന്ന രാജാവ് യാഗാന്ത്യത്തിൽ നടത്തുന്ന പശുക്കളുടെ ദാനം, കറവയറ്റതും വയസ്സേറിയതുമായ പശുക്കളെ ദാനം ചെയ്യുന്നത് കണ്ടിട്ട് പുത്രനായ നചികേതസ് 'എന്നെ ആർക്കാണ് ദാനം ചെയ്യുന്നത്' എന്ന വ്യംഗ്യപ്രശ്നം പിതാവിനോട് ചോദിക്കുന്നു. 'യമധർമ്മ രാജാവിന്' എന്ന കുപിതനായ പിതാവിൻെറ മറുപടി കേട്ട് സ്വയം ധർമ്മരാജ സന്നിധിയിലേക്ക് പോകുന്നു. ധർമ്മരാജൻ നൽകിയ എല്ലാ ഭൗതികസുഖങ്ങളും ത്യജിച്ച് തനിക്ക് ആത്മജ്ഞാനമാണ് ആവശ്യമെന്ന നചികേതസ്സിൻെറ അപേക്ഷപ്രകാരം ആത്മജ്ഞാനം യമധർമ്മൻ വിവരിക്കുന്നു.

വല്ലി 2. ഹൃദയത്തിൽ വസിക്കുന്ന ശാശ്വതവും-അനന്തവും, നിത്യവുമായ ആത്മവിവരണം ആത്മജ്ഞാനത്തിന് വേദജ്ഞാനത്തിൻെറ അപര്യാപ്തത, ആത്മജ്ഞാനിയായ ആചാര്യനിലൂടെ ലഭ്യമാകുന്ന അത്മജ്ഞാന ഫലമഹത്വം.

വല്ലി 3. രഥമാകുന്ന ശരീരത്തിൻെറ, ഉടമയാകുന്ന ആത്മാവ്, തേരാളിയാകുന്ന ബുദ്ധി, കുതിരകളാകുന്ന ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ രൂപ-രസ-ഗന്ധമാകുന്ന പന്ഥാവുകളിലുടെയുള്ള യാത്രാവിവരണം.

Scanned with CamScanner

വല്ലി 4. ചരാചരങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതും പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതു മായ ആത്മചൈതന്യത്തെ അറിയുന്നതിന് പരിശുദ്ധമായ മനസ്, മനോനിയന്ത്രണം, ആത്മനിയന്ത്രണം, അശ്രാന്ത പരിശ്രമം എന്നിവയുടെ ആവശ്യകത.

വല്ലി 5. പഞ്ചപ്രാണങ്ങൾക്കതീതമായ ബ്രഹ്മം, ബ്രഹ്മ-ആത്മബന്ധം, അഗ്നിയും-വായുവും ശരീരത്തിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതുപോലെ ശരീരത്തിലെ ആത്മസാന്നിദ്ധ്യം.

വല്ലി 6. പ്രപഞ്ചത്തിനാധാരമായ ബ്രഹ്മം, ബ്രഹ്മോപാസനയിലൂടെയുള്ള ആത്മജ്ഞാനം, യമധർമ്മരാജൻ നൽകിയ ആത്മീയ ഉപദേശം സ്വീകരിച്ച നചികേതസ്സിൻെറ ബ്രഹ്മപദ പ്രാപ്തി.

തൈത്തിരീയ ഉപനിഷദ് : കൃഷ്ണ യജുർവേദത്തിലെ തൈത്തിരിയ ആരണ്യകത്തിൻെറ ഭാഗമായ തൈത്തിരീയ ഉപനിഷത്തിലെ മൂന്ന് അദ്ധ്യായങ്ങളെ ശിക്ഷാവല്ലി, ബ്രഹ്മാനന്ദവല്ലി, ഭൃഗുവല്ലി എന്നറിയപ്പെടുന്നു. വല്ലി ക്രമത്തിൽ വിഷയവിവരണം ഇപ്രകാരമാണ്.

ശിക്ഷാവല്ലി : വേദപഠനത്തിൽ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട വേദശ്രുതി, വേദോപാസന, വേദസാരം, ഓംകാരമഹത്വം, ഭൗതികസുഖങ്ങൾക്കായുള്ള പ്രാർത്ഥന, ഭൂ-ഭുവ-സ്വർലോകങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള നിർവ്വചനങ്ങൾ, ബ്രഹ്മതത്വവിവരണം, ഓംകാരതത്വം, വേദവിദ്യാർത്ഥികളായ ബ്രഹ്മചാരികളുടെ ആചാര-അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ, വേദമഭ്യസിപ്പിക്കുന്ന ഗുരുവിൻെറ മഹത്വം, വേദജ്ഞൻെറ കർത്തവ്യങ്ങൾ,. മനുഷ്യധർമ്മം.

ബ്രഹ്മാനന്ദവല്ലി : ബ്രഹ്മസ്ഥാനം, വിസ്തൃതി, വ്യാപകത, ബ്രഹ്മജ്ഞാനപ്രാപ്തിക്കുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ, ബ്രഹ്മ-അന്ന-ആത്മ-പ്രാണബന്ധനം, പ്രാണമയ അന്നമയ-മനോന്മയ കോശങ്ങളുടെ വ്യവഹാരങ്ങൾ, ബ്രഹ്മജ്ഞാന പ്രാപ്തിക്കുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ, ബ്രഹ്മജ്ഞാനിക്കും, ബ്രഹ്മസമ്പർക്കത്തിലൂടെ ഗന്ധർവൻമാർക്കും-പിതൃക്കൾക്കും- ദേവന്മാർക്കും ലഭിക്കുന്ന ബ്രഹ്മാനന്ദം.

ഭൃഗുവല്ലി : ഭൃഗുമഹർഷിക്ക് പിതാവായ വരുണൻ നൽകുന്ന ബ്രഹ്മോപദേശം. അന്നത്തിൻെറ ബ്രഹ്മത്വം, പ്രാണൻെറ ബ്രഹ്മപദവി, മനസ്സിൻെറ ബ്രഹ്മാംശം, വിജ്ഞാനത്തിൻെറ ബ്രഹ്മപദം, അന്നദാനം, അന്നോപാസന, ബ്രഹ്മോപാസന ഇവയുടെ തുല്യമഹത്വം, ശിക്ഷാ വല്ലിയിൽ 12, ബ്രഹ്മാനന്ദവല്ലിൽ 9, ഭൃഗുവല്ലിയിൽ 10 എന്നീ ക്രമത്തിൽ അനുവാകങ്ങളുണ്ട്.

Scanned with CamScanner

ബ്രഹ്മ ഉനിഷദ് : ബ്രഹ്മവിഷയങ്ങൾതന്നെ ഗദ്യഭാഗമായ ആദ്യപകുതിയിലും പദ്യങ്ങളായ രണ്ടാം പകുതിയിലും ബ്രഹ്മോപനിഷത്തിൽ വർണ്ണിക്കുന്നു.

ഗദ്യഭാഗം : പ്രാണ-ആത്മ-ബ്രഹ്മ ബന്ധം, ജാഗ്രത്-സ്വപ്ന-സുഷുപ്താവസ്ഥകളിൽ ശരീരത്തിനെയും ജീവനെയും തേജോമയമാക്കുന്ന ബ്രഹ്മചൈതന്യം, വേദങ്ങളുടെയും- ദേവന്മാരുടെയും ആധാരമായ ബ്രഹ്മതത്വം, ഉരഗത്തിലും-പക്ഷിയിലും-മനുഷ്യനിലും തേജസ്സേകുന്ന ബ്രഹ്മചൈതന്യം, ബ്രഹ്മത്തിൻെറ പ്രകൃതിപുരുഷത്വം. ബ്രഹ്മചൈതന്യം വിലസുന്ന ആത്മാവ്-ദേവത-പ്രാണൻ-ആനന്ദം, ഹൃദയാകാശത്തിൽ വർത്തിക്കുന്ന സൂര്യ-വിഷ്ണു-ഈശ്വര-ജീവ-അഗ്നികളുടെ ചൈതന്യത്തിനാധാരമായ ബ്രഹ്മം പൂർണ്ണരൂപത്തിൽ ദേവന്മാർക്കും-ഋഷികൾക്കും അപ്രാപ്യമാകുന്നതിന് കാരണം.

പദ്യഭാഗം : ഋഷി, ദേവകളും-പ്രാണനും കുടികൊള്ളുന്ന ഹൃദയത്തിൽ വസിക്കുന്ന ബ്രഹ്മത്തോട് ശുദ്ധിയും-ശക്തിയും-പക്വതയും പകർന്നു തരുവാൻ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. ബ്രഹ്മജ്ഞാനിക്ക് തത്ജ്ഞാനംതന്നെ യജ്ഞോപവീതമായിത്തീരുന്നു. യജ്ഞോപവീതം വേദജ്ഞാനത്തിൻെറയും-ശിഖ ബ്രഹ്മജ്ഞാനത്തിൻെറയും ലക്ഷണമായതുകൊണ്ട് അവയുടെ ധാരണമഹത്വം, മൂന്നു ജാതിയിൽ ജനിച്ചവരും യജ്ഞോപവീതം ധരിക്കുന്നതിൻെറ മഹത്വം, ദൈവീക ചൈതന്യം ദർശിക്കുന്നതിനുള്ള ധ്യാനമാർഗ്ഗം, എള്ളിൽ എണ്ണപോലെയും, കടലിൽ തിരകൾ പോലെയും ജ്ഞാനിക്ക് ലഭിക്കുന്ന ആത്മദർശനം, ബ്രഹ്മപ്രകാശദർശനത്തിനായുള്ള അതീന്ദ്രിയധ്യാനം-മാർഗവിവരണം.

കൈവല്യ ഉപനിഷദ് : ഈ ഉപനിഷത്തിലെ വിഷയങ്ങൾ രണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങളിൽ വിവരിക്കുന്നു. ഖണ്ഡക്രമത്തിൽ വിഷയാവതരണം ഇപ്രകാര മാകുന്നു.

ഖണ്ഡം 2. ശതരുദ്രമഹത്വം, ശതരുദ്രജ്ഞാനിയുടെ പാപമോചനം, ജ്ഞാനിക്കു ലഭിക്കുന്ന ശിവപ്രസാദം, കൈവല്യ ഉപനിഷദ് പഠനഫലം.

ശ്വേതാശ്വേതര ഉപനിഷദ് : ജ്ഞാന-ഭക്തി-കർമ്മ മാർഗ്ഗങ്ങളുടെയും ദ്വൈത-അദ്വൈത ദർശനങ്ങളുടെയും വിവരണമാണ് ശ്വേതാശ്വേതരോപനിഷത്തിലെ 6 അദ്ധ്യായങ്ങളിലെ വിവരണവിഷയങ്ങൾ.

Scanned with CamScanner

അം 1, 2. ബ്രഹ്മതത്വം, ബ്രഹ്മത്തിൻെറ ഉത്ഭവം, ബ്രഹ്മത്തിൻെറ നാശം, ഈ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വേദാന്തികളുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ, സംസാരത്തിലെ സുഖദുഃഖങ്ങൾക്കുള്ള കാരണങ്ങൾ, സമയം, പ്രകൃതി, ചേതന-അചേതന, ഊർജ്ജം, ബുദ്ധി, ആത്മാവ്, ബ്രഹ്മപ്രകാശം, ബ്രഹ്മപ്രകാശത്തിൻെറ പ്രതിഫലനം. മനസ്സിൻെറ നിയന്ത്രണം, ബ്രഹ്മദർശനമാർഗ്ഗം, ധ്യാനമഹത്വം, ശ്വാസ-ശരീര-ഇന്ദ്രിയ നിയന്ത്രണനിയമങ്ങൾ.

അം 3. രുദ്രരൂപ വർണ്ണനം, ബ്രഹ്മസ്വരൂപ വർണ്ണനം, ആദിയും അന്തവുമില്ലാത്ത-സർവ്വവ്യാപിയായ-പാദഹസ്തങ്ങളില്ലാത്ത-ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കു ഗോചരമല്ലാത്ത-ചിന്താതീതമായ, ആയിരക്കണക്കിന് ശിരസ്സും, നേത്രങ്ങളുമുള്ള അത്ഭുതകരമായ ബ്രഹ്മസ്വരൂപവിവരണം.

അം 4. ബ്രഹ്മത്തിൻെറ വിവിധ രൂപങ്ങളായ സൂര്യൻ-ചന്ദ്രൻ-വായു-ആകാശം-മനുഷ്യൻ-പക്ഷി-ചിത്രശലഭം-മേഘം-കാലം-കടൽ-അന്തരിക്ഷം-വർണ്ണങ്ങൾ-പ്രപഞ്ചം.

അം 5. അഗാധമായ ധ്യാനത്തിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന ജ്ഞാനം കൊണ്ട് ദൃശ്യമാകുന്ന ബ്രഹ്മം, വേദങ്ങളിലും ഉപനിഷത്തുകളിലും പ്രകീർത്തിക്കപ്പെടുന്ന ബ്രഹ്മത്വം.

അം 6. ഈശ്വരചൈതന്യത്താലുള്ള പ്രപഞ്ചത്തിലെ വസ്തുക്കളുടെ ശോഭ, രൂപം-ചലനം-ഗുണം-സ്വഭാവം-സംരക്ഷണം-നാശം അറിയുകയും ഉപാസിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ട പരമമായ പ്രപഞ്ച ചൈതന്യം, അതിലൂടെയുള്ള മോക്ഷപ്രാപ്തി.

ഗർഭോപനിഷദ് : രണ്ടു ഭാഗങ്ങളിലായി ഗർഭസ്ഥശിശുവിൻെറ വളർച്ചയാണ് ഗർഭോപനിഷത്തിൽ വിവരിക്കുന്ന വിഷയം.

ഭാഗം 1. പഞ്ചഭൂതനിർവ്വചനം, കാഠിന്യമുള്ളത്-പൃഥ്വി, ദ്രാവകരൂപത്തിലുള്ളത്-അപ്, ഉഷ്ണമായിട്ടുള്ളത്- തേജസ്, സഞ്ചരിക്കുന്നത്-വായു,സൂക്ഷ്മരൂപമായിട്ടുള്ളത്-ആകാശം. ഗുണവിശേഷങ്ങളായ മധുരം-അമ്ലം-ലവണം-തിക്തം-കടുകം, ധാതുക്കളായ ശുക്ലം-രക്തം-കൃഷ്ണധൂമ്രം-പീതകം-പാണ്ഡുരം-കപിലം.

ഭാഗം 2. ഗർഭസ്ഥ ശിശുവിൻെറ വളർച്ച, സംയോഗം ഒന്നാം രാത്രി, പിണ്ഡരൂപം-പതിനഞ്ചാം ദിവസം, ശിരസിൻെറയും ഉടലിൻെറയും വ്യക്തരൂപം-രണ്ടാം മാസം, പാദപ്രദേശം-മൂന്നാംമാസം, ജഠര-കടി പ്രദേശങ്ങൾ-നാലാം മാസം, പൃഷ്ഠം-അഞ്ചാംമാസം, കണ്ണ്-മൂക്ക്-ചെവി പ്രകടമാകുന്നത്-ആറാം മാസം, പൂർണ്ണരൂപം-

Scanned with CamScanner

എട്ടാം മാസം, പൂർണ്ണധ്യാനം-ഒമ്പതാംമാസം, സർവ്വലക്ഷണ സമ്പൂർണ്ണനായി പൂർവ്വജന്മ സ്മരണയോടെയുള്ള സ്ഥിതി പത്താംമാസം. ജനനത്തിൽ നവജാതശിശുവിൻെറജ്ഞാനഗ്നിയും, ദർശനാഗ്നിയും കോഷ്ഠാഗ്നിയോടും, ബുദ്ധി, ജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങൾ-യജ്ഞ പാത്രത്തോടും, ശിരസ് കപാലത്തോടും, കേശം ദർഭയോടും ഉപമിച്ച് ഒരു യജ്ഞകർമ്മിയെപോലെയുള്ള ശിശുവിൻെറ ജനനവിവരണം.

നാരായണ ഉപനിഷദ് : ശ്രീമൻ നാരായണൻെറ സർവ്വസാന്നിദ്ധ്യമാണ് ഈ ഉപനിഷത്തിലെ അഞ്ചുമന്ത്രങ്ങളിലെ വിവരണവിഷയം. നാരായണനിൽ നിന്ന് ഉത്ഭവിക്കുന്ന പഞ്ചപ്രാണൻ-രുദ്രൻ- ബ്രഹ്മാവ്-ഇന്ദ്രൻ-പ്രജാപതി-പന്ത്രണ്ടാദിത്യന്മാർ-വസുക്കൾ-വേദങ്ങൾ. ശ്രീമൻ നാരായണൻെറഭാഗമായ ഇന്ദ്രൻ-ബ്രഹ്മാവ്-രുദ്രൻ-ദിക്- അക്ഷരങ്ങൾ എന്നിവയെ അറിയുന്നവരുടെ വിഷ്ണുപദപ്രാപ്തി, ഭൗതിക-ആത്മീയ സുഖങ്ങളനുഭവിക്കുന്നവനും, നാരായണമന്ത്രം ജപിക്കുന്നവനുമായ ജ്ഞാനിയുടെ ജീവിതം, നാരായണ ഉപാസനയിലൂടെയും-നാരായണ ഉപനിഷദ് പഠനത്തിലൂടെയും പാപമോചിതനും, നാരായണനിൽ സായൂജ്യം പ്രാപിക്കുന്നവനുമായിത്തീരുന്ന ജ്ഞാനി.

മഹാനാരായണ ഉപനിഷദ് : വളരെയധികം ഋഗ്വേദമന്ത്രങ്ങളും, യജുർവേദ മന്ത്രങ്ങളുമുള്ള ഈ ഉപനിഷത്തിൽ 80 അദ്ധ്യായങ്ങളുണ്ട്. വൈദീക ദേവന്മാരുടെ സ്തുതികളാണ് ഇതിലെ പ്രധാനഭാഗം.

ബ്രഹ്മവിവരണം, ആദിരൂപമായ പ്രപഞ്ചപുരുഷസ്തുതി, വിഷ്ണുസ്തുതി, ഈ സ്തുതികളെല്ലാം വേദഋക്കുകളാണ്. അഗ്നിസ്തുതി, ദുർഗാദേവി പ്രാർത്ഥന, വേദത്തിലുള്ള ഹവന മന്ത്രങ്ങൾ പ്രാർത്ഥനാമന്ത്രങ്ങൾ, പരമാത്മ സ്തുതി, ഋഗ്വേദത്തിലെയും യജുർവേദത്തിലെയും ഓരോ മന്ത്രം മാത്രമടങ്ങുന്ന, ഭൗതിക സുഖങ്ങൾ-സമ്പൽസമൃദ്ധി എന്നിവക്കുള്ള പ്രാർത്ഥനകൾ, ആദിത്യ-രുദ്ര-അഗ്നി-ജല-ഓംകാര-ദേവി- ബ്രഹ്മസ്തുതികൾ, ബ്രഹ്മമഹത്വം, വൈദികയജ്ഞകർമ്മങ്ങളുടെയും പ്രതീകാത്മകമായ ഭാവങ്ങളുടെയും അർത്ഥങ്ങൾ, ആത്മജ്ഞാനിയായ ഒരു സന്യാസിക്ക് ഭാര്യയും സ്വന്തം ശരീരവും-യാഗദ്രവ്യങ്ങളും, മാറിടം-യജ്ഞസ്ഥലവും, കേശം-ദർഭയും, ജഡ-വേദവും, ഹൃദയം-ഹവനദണ്ഡും, ആഗ്രഹങ്ങൾ-നെയ്യും, കോപം-

Scanned with CamScanner

യാഗപശുവും, സമ്പത്-ദക്ഷിണയും, വാക്-ഹോതാവും, ശ്വാസം-ഉദ്ഗാതാവും, കാഴ്ച-അധ്വര്യുവും, മനസ്-ബ്രഹ്മനും, ജീവിതദൈർഘ്യം (ആയുസ്)-യാഗവ്രതവും, ഭക്ഷണം-ഹവിസും, മഹാജ്ഞലം-സോമരസവും, ജ്ഞാനം-ഹവനകർമ്മങ്ങളുമായിത്തീരുന്നുവത്രെ. ശരീരത്തെ യജ്ഞത്തോടുപമിക്കുകയാണിവിടെ!

അമൃതബിന്ദുഉപനിഷദ് : മനസ്സിനെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുന്ന 22 വരികൾ മാത്രമുള്ളതാണ്, അമൃതബിന്ദു ഉപനിഷദ്. മനുഷ്യമനസ്സിന്റെ കാമാസക്തിയുള്ള അശുദ്ധഭാഗം, കാമവർജ്ജിതമായ ശുദ്ധഭാഗം, മനസ്സിന്റെ ബന്ധമോക്ഷങ്ങൾക്കുള്ള കാരണം, ജ്ഞാനത്തിന്റെയും -ധ്യാനത്തിന്റെയും ഉറവിടമായ മനസ്സിന്റെ മഹത്വം, വിഷയാസക്തമായ മനസ്സിന്റെ നിയന്ത്രണം, വിഷയാസക്തമായ മനസ്സിന്റെ നിയന്ത്രണം, വിഷയസക്തിയില്ലാത്ത മനസ്സിന്റെ ഓംകാര ധ്യാനത്തിലൂടെയും- നിരന്തരസാധനയിലൂടെയുമുള്ള ബ്രഹ്മജ്ഞാനപ്രാപ്തി, ത്യാഗത്തിലൂടെ ജ്ഞാനി പുനർജ്ജന്മമുക്തനായി ആത്മജ്ഞാനിയാകുന്നത്, ജീവചൈതന്യമായ ബ്രഹ്മത്തെ വിവിധ കുടങ്ങളിലെ അടിസ്ഥാന ഘടകമായ മണ്ണിനോട് ഉപമിച്ചിരിക്കുന്നത്, ജ്ഞാനികൾക്ക് വേദങ്ങളിലൂടെ അറിയാവുന്ന പരബ്രഹ്മതത്വം, വേദങ്ങളിൽ നിന്നും ജ്ഞാനസമ്പാദനം, നെയ്യ് പാലിലുള്ളതുപോലെ സർവ്വഭൂതങ്ങളിലും ദൃശ്യമാകുന്ന ജ്ഞാനം, ജ്ഞാനത്തിലൂടെ പരബ്രഹ്മചൈതന്യദർശനം.

അമൃതനാദ ഉപനിഷദ് : ധ്യാനമാർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ചാണ് അമൃതനാദ ഉപനിഷത്തിലെ 38 വരികളിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നത്. യോഗിയുടെ ബ്രഹ്മജ്ഞാനപ്രാപ്തിക്കായുള്ള സഞ്ചാര വിവരണം. ഓംകാര രഥത്തിൽ- ധ്യാനമാർഗ്ഗത്തിലൂടെ-മഹാവിഷ്ണുവിനെ സാരഥിയാക്കി-രുദ്രപൂജ നടത്തി-ബ്രഹ്മലോകം ലക്ഷ്യമാക്കിയുള്ള പ്രയാണം, പ്രത്യാഹാരം- ധ്യാനം- പ്രാണായാമം-ധാരണ-താരകം-സമാധി എന്നീ ഷഡംഗങ്ങളുടെ പ്രസക്തി, രുചിര-രേചക-പൂരക എന്നീ പ്രാണായാമത്തിന്റെ മൂന്ന് അവസ്ഥകൾ, ധാരണ-ധ്യാനം-സമാധി അവസ്ഥകൾ, സമാധിയുടെ സുദീർഘമായ വിവരണം, യോഗാഭ്യസനം, യോഗാനുഷ്ഠാനങ്ങിൽ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ട കൃത്യതയും- നിഷ്ഠയും. യോഗപരിശീലനവിധം, യോഗ പരിശീലനത്തിൽ ദർഭയിൽ ഇരുന്ന് കൈ യഥാസ്ഥാനത്തുവെച്ച് ശ്വാസോച്ഛ്വാസം നിയന്ത്രിച്ച്- ഓം കാരം ധ്യാനിച്ച്-കുണ്ഡലിനിയെ ഉത്തേജിപ്പിച്ച്, നിരന്തരസാധന നടത്തേണ്ടവിധം, പഞ്ചഭൂത

Scanned with CamScanner

വിവരണം അഞ്ചുമാത്രയുള്ള പൃഥ്വി, നാലു മാത്രയുള്ള അപ്പ്, മൂന്ന് മാത്രയുള്ള തേജസ്, രണ്ടു മാത്രയുള്ള വായു, ഒരു മാത്രയുള്ള ആകാശം, പ്രാണോപാസനയുടെ ഭാഗമായ പ്രാണൻെറ ധ്യാനം, യോഗചര്യകളുടെ മഹത്വം.

കാലാഗ്നിരുദ്ര ഉപനിഷദ് : വളരെ ചെറിയ ഒരു ഉപനിഷത്താണിത്. കാലാഗ്നി രൂപനായ ശിവൻ തൃപുണ്ഡ്രവിധിയെക്കുറിച്ച് സനൽകുമാരനോട് വിവരിക്കുന്ന താണ് വിഷയം, ഭസ്മത്തിൻെറ ഘടനയായ അഗ്നി-വായു-ജല, പൃഥ്വി-മേഘ വിവരണം, മോക്ഷ പ്രാപ്തിക്ക് ഭസ്മലേപന മഹത്വം, ഭസ്മധാരണം തന്നെ തൃപുണ്ഡ്രധാരണം എന്ന ശിവൻെറ വിവരണം, ഭസ്മം ധരിക്കുന്നതിൻെറ സമയം-മന്ത്രം-മഹത്വം, ഈ ഉപനിഷദ്പാഠം കൊണ്ട് സർവ്വതീർത്ഥ സ്നാനഫലസിദ്ധി.

ക്ഷുരിക ഉപനിഷദ് : സംസാരബന്ധങ്ങളെ ജ്ഞാനമാകുന്ന ക്ഷുരിക(കത്രിക) കൊണ്ട് മുറിച്ചുകളഞ്ഞ് യോഗസാധനയിലൂടെയുള്ള ആത്മസാക്ഷാ ത്കാരം, പ്രാണായാമം, യോഗവിദ്യ, ഇന്ദ്രിയ നിഗ്രഹം, മനോനിയന്ത്രണം, പ്രത്യാഹാരം, അത്മശക്തി, യോഗചര്യകളിലൂടെ സുഷുമ്നാനാഡിയുടെയും മറ്റ് ഉപനാഡികളുടേയും നിയന്ത്രണം, സുഷുമ്നാനാഡിയുടെ ഇടതുവശത്തുള്ള ഇഡ നാഡികളുടെയും വലതു വശത്തുള്ള പിംഗളനാഡികളുടെയും നിയന്ത്രണത്തിനുള്ള സാധന, യോഗജ്ഞാനിക്ക് ലഭിക്കുന്ന ഭൗതിക-ആത്മീയ സിദ്ധികൾ, സംസാര ബന്ധങ്ങൾ ജ്ഞാനമാകുന്ന ക്ഷുരികകൊണ്ട് മുറിച്ച് ഓംകാരം ജപിച്ച്, യോഗചര്യകളിലൂടെ ബ്രഹ്മത്തെ അറിഞ്ഞ്, ബ്രഹ്മഉപാസന നടത്തി, ബ്രഹ്മത്തിൽ തന്നെ ലയിക്കുന്നതിന്, ഈ ഉപനിഷദ് ഉൽഘോഷിക്കുന്ന മാർഗ്ഗം സ്വീകരിക്കുന്നതിൻെറ മഹത്വം.

സർവ്വസാര ഉപനിഷദ് : ഗുരുവും ശിഷ്യനും തമ്മിലുള്ള സംവാദത്തിലൂടെയാണ് സർവ്വസാര ഉപനിഷത് വിഷയാവതരണം. സംസാരബന്ധം, മോക്ഷം, ജ്ഞാനമാർഗ്ഗങ്ങളായ വിദ്യ-അവിദ്യകളുടെ മഹത്വം, ജാഗ്രത്-സ്വപ്ന-സുഷുപ്തി അവസ്ഥകൾ, അന്നമയ-പ്രാണമയ -മനോമയ- വിജ്ഞാനമയ-ആനന്ദമയ കോശങ്ങൾ, പ്രപഞ്ച കർത്താവ്, ജീവചൈതന്യം, പഞ്ചവർഗ്ഗം, പഞ്ചഭൂതം, ക്ഷേത്രജ്ഞൻ, പരാപ്രത്യക്രൂപം, ആത്മം, പരമാത്മം, പരബ്രഹ്മം, ബ്രഹ്മചൈതന്യം സ്ഫുരിക്കുന്ന സ്ഥാവര-ജംഗമവസ്തുകൾ. മറ്റ് ഉപനിഷദ് വിഷയങ്ങളുടെ സാരമായതുകൊണ്ട് ഇതിന് സർവ്വസാര ഉപനിഷദ് എന്ന് വിവരിക്കുന്നു- ഈ ഉപനിഷദ് പഠനഫലം.

Scanned with CamScanner

ശുകരഹസ്യ ഉപനിഷദ് : പരമേശ്വരൻ, വേദവ്യാസപുത്രനായ ശുകന് വേദ സംസ്കാര കർമ്മങ്ങൾ ഉപദേശിക്കുന്നതാണ് ശുകരഹസ്യ ഉപനിഷദ് വിഷയം. പ്രണവ മന്ത്രം, പ്രണവത്തിന്റെ അർത്ഥവ്യാപ്തി, ബ്രഹ്മാർപ്പണത്തിന്റെ സാരം, വേദമന്ത്രങ്ങളുടെ അർത്ഥം, മഹദ്വാകൃങ്ങൾ, ജപവിധികൾ, ജീവജാലങ്ങളിലും പ്രപഞ്ചശക്തികളിലും വർത്തിക്കുന്ന ബ്രഹ്മചൈതന്യം, ജ്ഞാനമഹത്വം, ഗുരുമുഖത്ത്നിന്ന് ജ്ഞാനം ശ്രുതിയിലൂടെ സ്വീകരിച്ച്-ഹൃദയത്തിൽ സൂക്ഷിച്ച്- ധ്യാനത്തിലൂടെ-പൂർണ്ണബോധവൽക്കരണമായ വിദ്യാസമ്പാദനം. സ്വധർമ്മ-അന്യധർമ്മ വിദ്യാജ്ഞാനം, ബ്രഹ്മവിദ്യാജ്ഞാനം, ബ്രഹ്മസായൂജ്യത്തിനുള്ള മാർഗ്ഗം, പ്രണവജ്ഞാനം ഇവയെല്ലാം സ്വീകരിക്കുകയും പ്രചരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന്റെ മഹത്വം.

തേജബിന്ദു ഉപനിഷദ് : അതീന്ദ്രിയധ്യാനമാണ് തേജബിന്ദു ഉപനിഷത്തിലെ വിവരണ വിഷയം. കഠിനമായ പന്ഥാവിലൂടെയുള്ള അതീന്ദ്രിയധ്യാന പരിശീലനത്തിനാവശ്യമായ നിഷ്കർഷത, ഭൗതിക-ആത്മീയ നിയന്ത്രണത്തിലൂടെ അനുശാസിക്കേണ്ട അതീന്ദ്രിയധ്യാനം, അതീന്ദ്രിയ ജ്ഞാനിക്ക് ലഭിക്കുന്ന ബ്രഹ്മ-ആത്മജ്ഞാനം, പരമാത്മാവിനപ്പുറത്തുള്ള ശൂന്യത, അവിടെ സത്യം-ദേവത- വാക്-ചിന്തകളുടെ അഭാവം, ലോഭ-മോഹ-ഭയ-ക്രോധങ്ങളിൽനിന്ന് അതീന്ദ്രിയ ജ്ഞാനിക്ക് ലഭിക്കുന്ന മോചനം, ജന്മ- കർമ- കുല- ജാതി- ധർമ്മ- ഭാവ- അഹങ്കാരാദികളിൽ നിന്നുള്ള മോചനം, കുണ്ഡലിനീ ശക്തിയുടെ മൂന്നു പ്രധാന ബന്ധങ്ങളായ- മൂല- ഉദ്ധീയാന- ജാലന്ധര ബന്ധങ്ങൾ, ഖേചരീമുദ്രയുടെ മഹത്വം, ജീവാത്മ-പരമാത്മ ബിന്ദുക്കുടെ ധ്യാനത്തിലൂടെയുള്ള സംയോഗം, ഹൃദയകമല ദളങ്ങളുടെ നിറങ്ങളും, വികാരങ്ങളും, പരമയോഗിക്ക് ദൃശ്യമാകുന്ന ആത്മചൈതന്യം.

ധ്യാനബിന്ദു ഉപനിഷദ് : യോഗചര്യകളാണ് ധ്യാനബിന്ദു ഉപനിഷത്തിലെ വിവരണ വിഷയങ്ങൾ. ധ്യാനാവസ്ഥയുടെ മഹാത്മ്യം, ധ്യനാവസ്ഥയുടെ മഹാത്മ്യം, ധ്യാനമാർഗ്ഗത്തിലൂടെ മർത്യന്റെ സർവ്വപാപനാശനം, ജീവ-ഈശ്വരചൈതന്യബന്ധം, പ്രണവമന്ത്രം, പ്രണവജപത്തോടെയുള്ള ധ്യാനമഹത്വം, പ്രണവമന്ത്ര ജപത്തിലൂടെ തൃമൂർത്തി സാധന ചെയ്യുമ്പോൾ ലഭിക്കുന്ന ഫലം, ആറ് അംഗങ്ങളുടെയും-നാല് ആസനങ്ങളുടെയും മഹത്വം, മൂലാധാര വിവരണം, യോഗസാധനയിലൂടെയുള്ള ഉത്തേജനം, ഓരോ

Scanned with CamScanner

നാഡിയുടെയും ധർമ്മം, ജീവനും, പ്രാണ-അപാന-വ്യാന-ഉദാന-സമാനാദികളുമായുള്ള ബന്ധം, പ്രാണാപനാദികളുടെ യോഗസാധനാ വേളയിലുള്ള ഏകഭാവം, ജീവന്റെ ഹംസമന്ത്രവിവരണം, പൂർണ്ണഗദ്യരൂപത്തിലാണ് ധ്യാനബിന്ദു ഉപനിഷത്തിൽ വിഷയാവതരണം.

ബ്രഹ്മവിദ്യ ഉപനിഷദ് : ഗദ്യങ്ങളിലൂടെ ബ്രഹ്മവിദ്യയെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണങ്ങളാണ് ഈ ഉപനിഷത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. ഓംകാര മഹത്വം, ഓംകാരത്തിലെ അ-ഉ-മ കാരങ്ങൾക്കുള്ള യഥാക്രമം ഋഗ്വേദ-യജ്ജുർവേദ-സാമവേദസ്ഥാനം, സുഷുമ്നാനാഡി യിലൂടെ പ്രവഹിക്കുന്ന മണിനാദംപോലെ അനുഭൂതിയേകുന്ന ഓംകാരം, ബ്രഹ്മത്തിന്റെ ഓംകാരരൂപം, പരമേശ്വര പദപ്രാപ്തിക്ക് യോഗവിദ്യ യിലൂടെയുള്ള ജീവശുദ്ധീകരണം, പരമേശ്വരദർശനത്തിന് ഹംസവിദ്യയുടെ മാർഗ്ഗം, പരമേശ്വരദർശനത്തിലൂടെ യോഗിയുടെ മരണ-രോഗാദികളിൽ നിന്നുള്ള മുക്തി, ഹംസഗുരുവിലൂടെ പരമാത്മജ്ഞാനം സ്വീകരിക്കുന്നതിന്റെ മഹത്വം, ഹംസഗുരുവിന്റെ പരമാത്മജ്ഞാനം, ഹംസപദത്തിലൂടെ ബ്രഹ്മപദപ്രാപ്തി, സർവ്വവ്യാപിയായ പരമാത്മ-ജീവാത്മബന്ധം, സ്വയം ബ്രഹ്മാംശ മാകുന്നു എന്ന വിചാരത്തിലൂടെയും ജ്ഞാനമാർഗത്തിലൂടെയുമുള്ള സുഗമമായ ബ്രഹ്മപദപ്രാപ്തി, അതീന്ദ്രിയ-പഞ്ചപ്രാണബന്ധം, ആത്മ പരമാത്മബന്ധം.

യോഗതത്വ ഉപനിഷദ് : മഹാവിഷ്ണു, ബ്രഹ്മപിതാമഹനു യോഗവിദ്യ ഉപദേശിക്കു ന്നതാണ് ഈ ഉപനിഷദ്വിഷയം, ജീവാത്മ-പരമാത്മ ബന്ധം, കാമക്രോധാദികളിൽ നിന്നുള്ള മുക്തിയിലൂടെ ജീവാത്മാവിന്റെ പരമാത്മപദ പ്രാപ്തി, യോഗവിദ്യ സാധനയിലൂടെ വിവിധ അവസ്ഥകൾ കടന്നുള്ള യോഗിയുടെ ബ്രഹ്മദർശനം, യോഗവിദ്യാപരിശീലനത്തിന് അനുശാസിക്കേണ്ട മാർഗ്ഗങ്ങൾ, യോഗവിദ്യയുടെ ആരംഭ-യമങ്ങൾ-നിയമങ്ങൾ-ആസനങ്ങൾ-പരിശീലന വിഷമതകൾ- പരിശീലനം സുഗമമാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ, പ്രാണായാമവിധി, ഓരോ യോഗപരിശീലനത്തിലും പാലിക്കേണ്ട സമയനിഷ്ഠ, വിശ്രമത്തിന്റെ ആവശ്യകത, യോഗചര്യകളിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന സിദ്ധികൾ, ധ്യാനം-ധാരണ-പ്രത്യാഹാരം-പരബ്രഹ്മം-ധ്യാനനിഷ്ഠ-മഹാബന്ധങ്ങൾ-മഹാവേദങ്ങൾ എന്നിവയുടെ സുദീർഘമായ വിവരണം, ഇവയുമായി ശരീര നാഡികൾക്കുള്ള ബന്ധം, ധ്യാനമുറകളും-ആസനങ്ങളും ശരീരനാഡീ സമൂഹത്തിൽ ഉണ്ടാക്കുന്ന സ്വാധീനം,

Scanned with CamScanner

ഖേചരിയോഗവിദ്യയുടെ ആചരണവിധിയും, ഫലവും, ജ്ഠരാഗ്നിയുടെഉത്ഭവം, യോഗാസനങ്ങൾ തെറ്റായോ-വ്യത്യസ്തമായോ ചെയ്യുന്നതിൻെറ ദൂഷ്യഫലങ്ങൾ, വജ്രോളി ആസനം അചരിക്കുന്നതിലൂടെ ഉണ്ടാകുന്ന അമാനുഷിക സിദ്ധികൾ, വജ്രോളി ആസനത്തിൻെറ ആചരണം, പ്രണവ ധ്യാനം, യോഗചര്യകളിലൂടെ ആത്മദർശകൻെറ പരമപദപ്രാപ്തി.

ദക്ഷിണാമൂർത്തി ഉപനിഷദ് : ചിരം ജീവിയായ മാർക്കണ്ഡേയമുനി ഉപദേശിക്കുന്ന വിഷയ ങ്ങളാണ് ഈ ഉപനിഷത്തിലെ വിവരണം, ചിരംജീവിപദത്തിൻെറ വിവരണം, തത്പദത്തിൻെറ മഹത്വം, ശിവതത്വജ്ഞാനം, ആത്മതത്വജ്ഞാനം, ശിവധ്യാനം, ദക്ഷിണാമൂർത്തി മാഹാത്മ്യം, അഷ്ടാക്ഷര-നവാക്ഷര-ദ്വാദശാക്ഷര-ചതുർദശാക്ഷര മന്ത്രങ്ങളുടെ മാഹാത്മ്യം, മന്വന്തരാധിപൻമാരായ മനുക്കളുടെ വിവരണം, ശിവസ്തുതി, ശിവബലി, ശിവജ്ഞാനം, ഈ ഉപനിഷദ് പാഠ-ശ്രവണഫലം.

സ്കന്ദ ഉപനിഷദ് : അഹം എന്ന പദത്തിൻെറ വിവരണമാണ് സ്കന്ദഉപനി ഷത്തിലെ പ്രധാന വിഷയം. തൃമൂർത്തികളായ ബ്രഹ്മാ-വിഷ്ണു-മഹേശ്വരന്മാരിൽ പ്രശോഭിക്കുന്ന 'അഹ'ത്തിൻെറ ചൈതന്യം, സർവ്വ ചരാചരങ്ങളിലും ദൃശ്യമാകുന്ന അഹത്തിൻെറ ചൈതന്യം, വിഷ്ണു-ശിവ ഹൃദയങ്ങളുടെ ഏകഭാവം, അജ്ഞാനിക്ക് അഹത്തിൻെറയും ബ്രഹ്മത്തിൻെറയും ചൈതന്യം വ്യത്യസ്തമായി കാണുന്നത്, സ്നാനത്തിലൂടെ ശരീരത്തിലെ കളങ്കവും-ധ്യാനത്തിലൂടെ മനസ്സിൻെറ കളങ്കവും മാറുമ്പോൾ ദൃശ്യമാകുന്ന ബ്രഹ്മസ്വരൂപം, ചിന്തകൾക്കതീതനും-ആദിയും അന്തവുമില്ലാത്തവനും- നാരായണനും-ശങ്കരനും-ബ്രഹ്മാവുമായ പരബ്രഹ്മത്തെ അറിയുന്നതോടെ സാദ്ധ്യമാകുന്ന ജ്ഞാനിയുടെ ബ്രഹ്മപദപ്രാപ്തി, ബാഹ്യചക്ഷുസ്സുകൾകൊണ്ട് പ്രപഞ്ചവസ്തുക്കളെ ദൃശ്യമാകുന്നതുപോലെ, ആന്തരിക ചക്ഷുസ്സുകൾക്ക് ദൃശ്യമാകുന്ന ബ്രഹ്മരൂപം, വിവധ സാധനയിലൂടെയുള്ള പരബ്രഹ്മ ഉപാസന, ഈ ആരാധനയിലൂടെ പരബ്രഹ്മദർശനം.

ശാരീരിക ഉപനിഷദ് : മനുഷ്യശരീരത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണങ്ങളടങ്ങുന്നതാണ് ശാരീരിക ഉപനിഷദ്. പഞ്ചഭൂതങ്ങളടങ്ങുന്ന ശരീരഘടന, ഈ പഞ്ചഭൂതങ്ങളിൽ പൃഥ്വി-ഖരവും, ആപം-ദ്രാവകവും, തേജസ്-താപ മുള്ളതും, വായു-ചലിക്കുന്നതും, ആകാശം-അനന്തമായതുമത്രെ കർമ്മേന്ദ്രിയ-ജ്ഞാനേന്ദ്രിയ

Scanned with CamScanner

-പഞ്ചഭൂതബന്ധനം, ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്ക് ഓരോന്നിനും പഞ്ചഭൂതങ്ങളിൽ ഒന്നുമായുള്ള ദൃഢബന്ധം, സത്വ-രജ-തമോ ഗുണങ്ങളാലുണ്ടാകുന്ന വികാര-വിചാരങ്ങൾ, ജാഗ്രത്-സ്വപ്ന-സുഷുപ്താവസ്ഥയിൽ ശരീരത്തിലെ പഞ്ചഭൂത സ്വാധീനം.

യോഗശിഖ ഉപനിഷദ് : യോഗസാധനാ വിവരണങ്ങളാണ് യോഗശിഖഉപനിഷത്തിലെ വിഷയങ്ങൾ.

അം 1. ബ്രഹ്മജ്ഞാനിയുടെ മഹത്വം, നിസ്സംഗകർമ്മത്തിലൂടെ ജ്ഞാന സമ്പാദനം, ജ്ഞാന-യോഗബന്ധം, യോഗചര്യകളിലൂടെ യുള്ള ബന്ധമുക്തി, യോഗിക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ട പക്വമായ മനസ്സും-മനോനിയന്ത്രണവും, യോഗചര്യകളിലൂടെയുള്ള ശരീര നാഡികളുടെ ഉത്തേജനവും-നിയന്ത്രണവും, കുംഭാസന പരിശീലന വിധി, സുഷുമ്നാ നാഡിയുടെ നിയന്ത്രണം, മന്ത്ര-ലയ-ഹഠ-രാജയോഗ വിവരണങ്ങൾ, ശരീര-പ്രപഞ്ചബന്ധം, ശരീര മർമ്മങ്ങൾ, യോഗചര്യകളിലൂടെ ശരീരത്തിലും- മനസ്സിലും ഉണ്ടാകുന്ന മാറ്റങ്ങൾ.

അം 2. ഗുരുവിൽ നിന്ന് യോഗവിദ്യാഭ്യാസം നേടുന്നതിൻെറ മഹത്വം, പ്രണവമന്ത്രജപവിധി, നാദബ്രഹ്മം, മഹാമായ-മഹാലക്ഷ്മി-മഹാദേവി എന്നിവർക്ക് പ്രകൃതിയുമായുള്ള ബന്ധം, ആത്മമന്ത്രം, പരാതത്വം, ഗുരുമഹാത്മ്യം.

അം 3, 4. നാദബ്രഹ്മത്തിൻെറ പരാ-പശ്യന്തി-വൈഖരി രൂപങ്ങൾ, അവയുടെ പ്രത്യേകതകൾ, ശബ്ദബ്രഹ്മ ഉപാസനയിലൂടെയും പരബ്രഹ്മ ഉപാസനയിലൂടെയും പരബ്രഹ്മ സാധന, നാദബ്രഹ്മത്തിൻെറ ശ്രുതി- സംഗീത -വേദരൂപങ്ങൾ, പ്രപഞ്ചത്തിൻെറ ബ്രഹ്മതത്വം, സർവ വ്യാപി യായ ബ്രഹ്മം, ഭൗതികപ്രകൃതിയുടെ മിഥ്യാഭാവം, ആത്മ-ബ്രഹ്മബന്ധം.

അം 5. ശരീരത്തിലെ 6 നാഡീസമൂഹങ്ങൾ, നാലു പീഠങ്ങൾ, നാഡീചക്രം, ബിന്ദു, അഗ്നി, സോമസ്ഥാനങ്ങൾ, പഞ്ചാഗ്നി സ്ഥാനം, കുണ്ഡലിനീ വിവരണം, കുണ്ഡലിനിയുടെ ഉത്തേജനം, ഖേചരീമുദ്രയുടെ മഹത്വം, ശാരീരിക-മാനസിക ഉത്തേജനത്തിന് യോഗചര്യയുടെ പ്രാധാന്യം, അതിലൂടെ സിദ്ധിക്കുന്ന ആത്മീയശക്തി.

അം 6. കുണ്ഡലിനീ ശക്തി, പരമമോക്ഷം, ദേവതാധ്യാനം, ജീവൻെറ ഹംസപ്രാർത്ഥനാഭാവം, കുണ്ഡലിനിയുടെ ഉത്തേജനം, ഭൗതിക ജീവിതത്തിലെ ബന്ധ-മോചനമാർഗ്ഗങ്ങൾ, പ്രണവമന്ത്ര മഹാത്മ്യം, മനസ്സിൻെറ നിയന്ത്രണം, മന-പ്രാണബന്ധം, നാദബ്രഹ്മശക്തി.

Scanned with CamScanner

ഏകാക്ഷര ഉപനിഷദ് : അക്ഷര ബ്രഹ്മത്തിൻെറ അധിപനായ നാരായണനെ വർണ്ണി ക്കുന്നതാണ് ഏകാക്ഷര ഉപനിഷദ്. ഏകാക്ഷരത്തിൽ വസിക്കു ന്നവനും അധിപനുമായ നാരായണൻ, ജ്ഞാതവേദനും-ഭുവനത്തിൻെറ ആധാരവും-പുരാണ പ്രസിദ്ധനും-ഏകപാദത്തിൽ വിശ്വം അളന്നവനും-അർക്കശോഭയുള്ള വനും- ഹിരണ്യഗർഭനും-ധാതാവും- വിധാതാവും-ഭൂതവും-ഭവിഷ്യവും -അംബരചക്രത്തിൽ ശോഭിക്കുന്ന വനും-ചന്ദ്രസമാനനും-ഹിരണ്മയനും വിശ്വമുഖനുമാകുന്നുവത്രെ!

അക്ഷി ഉപനിഷദ് : സാംകൃതി മഹർഷിയും ആദിത്യനുമായുള്ള സംവാദത്തിലൂടെ ഇതിൽ രണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങളിലായി വിഷയങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നു.

ഒന്നാം ഖണ്ഡത്തിൽ സൂര്യദേവസ്തുതിയും, സ്തുതിയുടെ വ്യാഖ്യാനങ്ങളും, രണ്ടാം ഖണ്ഡത്തിൽ ഏഴുഭാഗങ്ങളിലായി സജ്ജനലക്ഷണം, സജ്ജനസംസ്കാരം, കാമക്രോധാദികളിൽ നിന്നുള്ള മുക്തി-ശാസ്ത്രസേവനം-ഗുരുസേവനം എന്നിവയുടെ ഫലം, പുണ്യകർമ്മം, ആചാരം, ചിത്തശുദ്ധി, അജ്ഞാനഫലം, മനസ്സിൻെറ പ്രവർത്തനം, നിർഭയാവസ്ഥ, ഓംകാര മാഹാത്മ്യം എന്നീ വിഷങ്ങളും വിവരിക്കുന്നു.

അവധൂത ഉപനിഷദ് : ദത്താത്രേയമഹർഷി അവധൂതസന്യാസി യെക്കുറിച്ച് നൽകുന്ന വിവരണമാണ് ഉപനിഷദ്വിഷയം. ഒരു മഹർഷിയുടെ തത്വജ്ഞാനാർ ജ്ജനത്തിലൂടെ അവധൂതപദപ്രാപ്തി, അവധൂതൻെറ ബ്രഹ്മസാന്നിദ്ധ്യം-പരമഗതിയുടെ ജ്ഞാനം -വർണ്ണാശ്രമധർമ്മത്തി നതീതനെന്ന പദവി, കർമ്മ-ധർമ്മങ്ങളിൽ നിന്നും, യാഗയജ്ഞങ്ങളിൽ നിന്നും, പാപപുണ്യങ്ങളിൽ നിന്നുമുള്ള അവധൂതൻെറ മുക്തി, ഒരു യോഗി വേദ-ശാസ്ത്രങ്ങളഭ്യസിച്ച്-നിദ്ര-ഭിക്ഷ-സ്നാനം ഇവ ഉപേക്ഷിച്ച് സംസാരബന്ധങ്ങളില്ലാതെ, ആത്മ ഭജനയിലൂടെ, ലൗകീകസുഖങ്ങളിലാസക്തിയില്ലാതെ, ലോകനന്മ ഉദ്ദേശിച്ച്, ശാസ്ത്രമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ മാത്രം വിശ്വസിച്ച്, ധന്യോഹം-എന്നു മാത്രം വിചാരിച്ച്, കർത്തവ്യങ്ങളില്ലാതെ, ജ്ഞാനം തന്നെ സുഖം എന്ന് വിചാരിച്ച്, അമൃതനായി, സ്വർണ്ണതേജസ്സോടെ എല്ലാ പാപങ്ങളിൽ നിന്നും മുക്തനായ അവധൂതനായിത്തീരുന്ന മാർഗവിവരണം.

കാരുദ്ര ഉപനിഷദ് : ബ്രഹ്മവിദ്യ സമ്പാദിക്കുവാൻ പുറപ്പെടുന്ന വിദ്യാർത്ഥി ഗുരുവിനെ വന്ദിച്ച്, ബ്രഹ്മചര്യവ്രതം അനുഷ്ഠിച്ച്, സന്യാസിക്കുണ്ടായി രിക്കേണ്ട സർവ്വ ലക്ഷണങ്ങളും തികഞ്ഞ്,

Scanned with CamScanner

ജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിൽ മാത്രം ശ്രദ്ധാലുവായി, സന്യാസ ജീവിതം നയിച്ച്, ബ്രഹ്മജ്ഞാനിയായിത്തീരണം.

രുദ്രഹൃദയ ഉപനിഷദ് : ശുകനും വ്യാസനും തമ്മിലുള്ള സംവാദമാണ് രുദ്രഹൃദയ ഉപനിഷത്തിലൂടെ വിവരിക്കുന്നത്. ദേവന്മാരിലെ ശിവാത്മകത്വം, ശിവചൈതന്യത്താൽ ശോഭിക്കുന്ന സൂര്യൻ-ബ്രഹ്മാവ് -അഗ്നി-ഉമ- വിഷ്ണു-സോമൻ, ശിവമയമാകുന്ന ആത്മ-അന്തരാത്മ-പരമാത്മ ചൈതന്യം, വിഷ്ണുവിൻെറ ആത്മത്വം-ബ്രഹ്മാവിൻെറ അന്തരാത്മത്വം- ശിവൻെറ പരമാത്മത്വം, ബ്രഹ്മ-വിഷ്ണു-മഹേശ്വരൻമാരുടെ ക്രിയ-കാര്യ-കാരണത്വം, ശിവമഹത്വ വിവരണം വേദവേദാന്തങ്ങളിൽ ജ്ഞാനത്തിലൂടെ സംസാരബന്ധ മോചനം, ഗുരുവിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന ജ്ഞാനമഹത്വം, പ്രപഞ്ചം മുഴുവനും വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്ന ശിവമയം, അദ്വൈതഭാവത്തിലൂടെ നയിക്കുന്ന മനസുകൊണ്ട് ലഭിക്കുന്ന മോക്ഷപ്രാപ്തി.

യോഗകുണ്ഡലിനി ഉപനിഷദ് : മൂന്ന് അദ്ധ്യായങ്ങളിലൂടെ യോഗവിദ്യയെക്കുറിച്ച് യോഗ കുണ്ഡിലിനി ഉപനിഷത്തിൽ വിവരിക്കുന്നു.

അം 1. യോഗിയുടെ ഭക്ഷണക്രമം, വിവിധ യോഗാസനങ്ങൾ, കുണ്ഡലിനിയുടെ നിയന്ത്രണത്തിനും ഉത്തേജനത്തിനുമുള്ള യോഗസാധനകൾ, പ്രാണായാമം, യോഗവിദ്യാപരിശീലനത്തിൽ നേരിടുന്ന വിഷമതകൾ, അവയ്ക്കുള്ള പരിഹാരങ്ങൾ, യോഗവിദ്യ സാധനയിലൂടെ സാദ്ധ്യമാകുന്ന പ്രാണവായുക്കളുടെ നിയന്ത്രണം, സമാധിയുടെയും, അനുഭൂതിയുടെയും അവസ്ഥകൾ.

അം 2. ഖേചരിവിദ്യ, ഹ്രീം എന്ന മന്ത്രത്തിൻെറ ഹ-റ-ഇ-മ-അക്ഷരങ്ങളുടെ സാരങ്ങൾ, ഖേചരി മന്ത്രസാരം, ഭൗതികവും, ആത്മീയവുമായ നേട്ടങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഖേചരിമന്ത്രം 12 ദിവസം ജപിക്കുന്നതിൻെറ മഹത്വം, നാവിൻെറയും, കണ്ഠത്തിൻെറയും പരിശീലനത്തിലൂടെ സാദ്ധ്യമാകുന്ന ഖേചരിമുദ്ര, കുണ്ഡലിനി ഉത്തേജനം മൂലം ലഭിക്കുന്ന അനുഭൂതി.

അം 3. അമാവാസി, പൗർണ്ണമി ദിനങ്ങളിൽ യോഗവിദ്യ അഭ്യസിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഉണ്ടാകുന്ന ഫലങ്ങൾ, സുഷുമ്നാ നാഡിയിലുണ്ടാകുന്ന ഉത്തേജനം, സുഷ്മ്നാനാഡിയിലെ സൂര്യചന്ദ്ര ബിന്ദുക്കളുടെ പ്രാധാന്യം, മൂലാധാരത്തിനും ബ്രഹ്മരന്ധ്രത്തിനും മദ്ധ്യത്തിൽ കാണുന്ന കുണ്ഡലിനിയുടെ മഹാത്മ്യം, യോഗവിദ്യാനുശാസനത്തിലൂടെ സാദ്ധ്യമാകുന്ന ആത്മദർശനം, ആത്മജ്വാല

Scanned with CamScanner

ദർശിക്കുന്ന യോഗിയുടെ അനുഭവം ഉൽകൃഷ്ടമായ ബ്രഹ്മജ്ഞാനത്തിൻെറയും, ബ്രഹ്മജ്ഞാനദാദാവായ ഗുരുവിൻെറയും മഹത്വം. അദ്വൈതവും-അനന്തവും-പൂർണ്ണവുമായ ബ്രഹ്മചൈതന്യം, ജീവിതത്തിലും മരണത്തിലും ബന്ധനമുക്തനായിത്തീരുന്ന ബ്രഹ്മജ്ഞാനി, മരണശേഷം പ്രാപിക്കുന്ന ജീവൻമുക്ത അവസ്ഥയും വിദേഹമുക്താവസ്ഥയും.

പഞ്ചബ്രഹ്മ ഉപനിഷദ് : മഹാദേവൻ പിപ്പലാദമുനിക്ക് നൽകുന്ന ജ്ഞാനോപ ദേശമാണിത്. മൂന്ന് സ്വരത്തോടുകൂടിയ പ്രപഞ്ചത്തിൽ വ്യാപിച്ചു കിടക്കുന്ന പീതവർണ്ണത്തിലുള്ള ബ്രഹ്മതേജസ്, ശക്തിസ്വരൂപമായ ബ്രഹ്മരൂപം, അഘോരരൂപമായി അറിയപ്പെടുന്ന കോടിസൂര്യസമപ്രഭ യോടുകൂടിയ ബ്രഹ്മരൂപം വായുമണ്ഡലത്തിൽ സംവൃതമായിരിക്കുന്ന-പഞ്ചാഗ്നിയുക്തമായ- അഥർവവേദ ത്തോടുകൂടിയ-രക്ത വർണ്ണമുള്ള -സൃഷ്ടി-സ്ഥിതി-ലയാധീനമായ ബ്രഹ്മസംജ്ഞിത രൂപത്തിൻെറ "തത്പുരുഷ" രൂപം, ഓംകാരസ്വര രൂപഭൂഷിതവും- അവ്യക്തവും- ആകാശാത്മകവും- സർവ്വദേവമയവും-ശാന്തവും-പഞ്ചബ്രഹ്മാ ത്മകവുമായ ഈശാനരൂപം.

പ്രാണാഗ്നിഹോത്ര ഉപനിഷദ് : മനുഷ്യശരീരവും യജ്ഞവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധമാണ് പ്രാണാഗ്നിഹോത്ര ഉപനിഷദ് വിഷയം. ശരീരചൈതന്യത്തിന് ശോഭാകാരത്തോടുകൂടിയ ഹവിസ്തർപ്പണം, പ്രാണനാകുന്ന ത്രിമൂർത്തികൾ, സൂര്യാഗ്നി പ്രഭയോടെ ഋഷിയുടെ ഹൃദയത്തിലും ഗാർഹപത്യാഗ്നിയുടെ നാഭിയിലുമുള്ള വാസം, യജ്ഞശാലയിൽ ആത്മാവ്-യജമാനനും, ബുദ്ധി-യജമാനപത്നിയും 'അഹ'ങ്കാരം- അധ്വര്യുവും, ചിത്തം-ഹോതാവും, പ്രാണൻ-ബ്രാഹ്മണനും അപാനൻ-പ്രതിപ്രസ്തോതാവും, വ്യാനൻ-പ്രസ്തോതാവും, ഉദാനൻ-ഉദ്ഗാതാവും, സമാനൻ-മൈത്രാ വരുണനും, ശരീരം-യജ്ഞവേദിയും, നാസിക-അന്തർവേദിയും, കണ്ഠം- ദ്രോണകലശവും, പാദം-രഥവും, ദക്ഷിണഹസ്തം സ്രുവവും, കാമം- പശുവും, കേശം-ദർഭയും, ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ യജ്ഞ പാത്രവുമാകുന്നു.

വരാഹ ഉപനിഷദ് : ബ്രഹ്മവിദ്യയെക്കുറിച്ച് വരാഹമൂർത്തി, ഋഭുഋഷിക്ക് വിവരിക്കുന്നതാണ് വരാഹ ഉപനിഷദ് വിഷയം, അഞ്ച് അദ്ധ്യായങ്ങളിലെ വിവരണം യഥാക്രമം ഇപ്രകാരമാകുന്നു.

അം 1, 2. ബ്രഹ്മജ്ഞാനത്തിനാവശ്യമായ സാധനകൾ,

Scanned with CamScanner

മന-ഇന്ദ്രിയ നിയന്ത്രണം, ജീവൻമുക്തിയുടെ മാർഗ്ഗം, അജ്ഞാന നിർമ്മാർജ്ജനം, യോഗിയിൽ സ്വയം വർത്തിക്കുന്ന ബ്രഹ്മചൈതന്യം, ഭൗതികസുഖങ്ങളുടെ നശ്വരത, കാമക്രോധാദികളിൽ നിന്നുള്ള മുക്തി, യോഗവിദ്യ ജ്ഞാനഫലം.

അം 3. ഈശ്വരചൈതന്യത്തിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന അനശ്വരമായ ആനന്ദം, തത് ചൈതന്യമാർഗ്ഗത്തിലൂടെ ജനനമരണങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള മുക്തി.

അം 4. ഋഭുഋഷിയും നിഗാഢ എന്ന ശിഷ്യനും തമ്മിലുള്ള സംവാദമാണ് ഈ അദ്ധ്യായവിഷയം. ജ്ഞാനത്തിൻെറ ഏഴ് അവസ്ഥകൾ, പ്രണവമന്ത്രമഹത്വം, നാലുവിധ ജീവൻ മുക്താവസ്ഥ, ആത്മസാക്ഷാത്കാരത്തിലൂടെയുള്ള ബ്രഹ്മജ്ഞാനം, ഭൗതികസുഖങ്ങളുടെ മായാവലയം, സുഖസൗകര്യങ്ങൾക്കിടയിൽ നിർവ്വികൽപനയായി ജീവിക്കുന്ന ബ്രഹ്മജ്ഞാനിയുടെ മഹത്വം.

അം 5. യോഗവിദ്യ പരിശീലനം, ലയ-മന്ത്ര-ഹഠ യോഗങ്ങളുടെ എട്ട് ഉപഘടകങ്ങൾ, യമ-നിയമങ്ങൾ, പതിനൊന്ന് യോഗാസനങ്ങൾ, ശരീര നാഡികളുടെ സ്ഥാനം, നാഡികളുടെ ധർമ്മം-മഹത്വം, ഇവയ്ക്ക് പഞ്ചപ്രാണനുമായുള്ള ബന്ധം, ചതുഷ്പാദബന്ധം, സംപുടയോഗം, പ്രണവമന്ത്ര ജപത്തിലൂടെയുള്ള ദേവപ്രാർത്ഥന.

കലിസന്തരണ ഉപനിഷദ് : അറിയപ്പെടുന്നതിൽവെച്ച് ഏറ്റവും ചെറിയ ഉപനിഷത്താണിത്. 'കലിയുഗത്തിലെ ദോഷങ്ങൾ അനുഭവിക്കാതെ തനിക്കും സജ്ജനങ്ങൾക്കും എങ്ങിനെ ജീവിക്കാനാകും' എന്ന നാരദമഹർഷി യുടെ പ്രശ്നത്തിന് ബ്രഹ്മദേവൻ നൽകുന്ന വിശദീകരണമാണ് കലിസന്തരണ ഉപനിഷദ് വിഷയം. ഭഗവാനും ആദിപുരുഷനുമായ നാരായണൻെറ നാമജപമാത്രയിൽ മനുഷ്യൻ മുക്തനായിത്തീരുന്നു. ഈ നാമം "ഹരേ രാമ ഹരേ രാമ രാമ രാമ ഹരേ ഹരേ, ഹരേ കൃഷ്ണ ഹരേ കൃഷ്ണ കൃഷ്ണ കൃഷ്ണ ഹരേ ഹരേ" എന്നതാണ്.

സരസ്വതി രഹസ്യ ഉപനിഷദ് : അശ്വലായനമഹർഷി സരസ്വതീദേവി ഉപാസന മഹത്വം മറ്റു മഹർഷിമാർക്ക് വിവരിക്കുന്നു. സരസ്വതീദേവി സ്തുതി, സരസ്വതി മന്ത്രങ്ങൾ, ഋഷികളുടെ മന്ത്ര വർണ്ണന, ദേവീമാഹാത്മ്യം കേട്ട് മഹർഷിമാർ നടത്തുന്ന സുദീർഘമായ ദേവിസ്തുതി, ദേവിയുടെ ബ്രഹ്മത്വം-പ്രകൃതിത്വം-പ്രകൃതി പുരുഷത്വം-ഈശ്വരചൈതന്യം- ശക്തിസ്വരൂപം-

Scanned with CamScanner

ജീവസ്വരൂപം-ബ്രഹ്മപ്രകൃതിഭാവം-ബ്രഹ്മാംശം, ഉപാസനയിലൂടെ നിർവ്വികൽപാവസ്ഥപ്രാപ്തി.

സാമവേദീയ ഉപനിഷദ്

സാമവേദ ഭാഗമായി ഉപനിഷത്തുകളില്ല. സാമവേദശാഖയിലുള്ള ഋഷിവര്യന്മാർ അനേകം ഉപനിഷത്തുകൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവയാണ് സാമവേദീയ ഉപനിഷത്തുകൾ.

കേന ഉപനിഷദ് : ദശോപനിഷത്തുകളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട ഈ ഉപനിഷത്തിൽ ഗുരുശിഷ്യ സംവാദരൂപത്തിലാണ് വിഷയ വിവരണം.

ഖണ്ഡം 1, 2. മനസ്സിന്റെ വിഷയാസക്തി, മനോവാക് നിയന്ത്രണം, ജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങളുടെ ധർമ്മം, ശരീരപ്രവർത്തനത്തിൽ ആത്മാവിന്റെ ധർമ്മം, ആത്മാവിന്റെ ബ്രഹ്മസ്വരൂപം, ബ്രഹ്മജ്ഞാനം, ശരീരത്തിലെ ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്ന ബ്രഹ്മ വിരണം, ബ്രഹ്മജ്ഞാന പ്രാപ്തിക്കുള്ള മാർഗ്ഗം, പൂർണ്ണ ബ്രഹ്മജ്ഞാന ലബ്ധി അപ്രാപ്യമായ ഒരു കർമ്മമെന്ന വിവരണം, ബ്രഹ്മജ്ഞാന പ്രാപ്തിയിലുള്ള അപൂർണ്ണത.

ഖണ്ഡം 3, 4. ബ്രഹ്മത്തിന്റെ അജയ്യവും നാശഹീനവുമായ അവസ്ഥ തെളിയിക്കുന്നതിനുള്ള കഥാവിവരണം, അസുരന്മാരെ ജയിച്ച ദേവന്മാരുടെ അഹങ്കാരം കണ്ട് ബ്രഹ്മം യക്ഷരൂപം പ്രാപിച്ച് ദേവന്മാരുടെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. ദേവന്മാരിൽ അതിശക്തരെന്നഹങ്കരിച്ച അഗ്നി-വായു-ഇന്ദ്രൻ എന്നിവരുടെ അൽപത്വം കാണിച്ച് അഹങ്കാരം അവസാനിപ്പിക്കുന്നു. യക്ഷത്തിന്റെ ശക്തമായ ബ്രഹ്മരൂപം ദർശിച്ച ദേവന്മാർക്ക് ലഭിച്ച മഹത്വം, ദേവന്മാരുടെ ബ്രഹ്മസ്തുതി, ബ്രഹ്മരൂപവർണ്ണന. ബ്രഹ്മത്തിന്റെ പാദം, തപവും-ദമവും-കർമ്മവും, അംഗങ്ങൾ-വേദങ്ങൾ, ഇരിപ്പിടം-സത്യം ഈ അവസ്ഥാരൂപത്തിൽ ബ്രഹ്മജ്ഞാനം ലഭിക്കുന്ന മനുഷ്യന്റെ ബ്രഹ്മലോകപ്രാപ്തി.

ഛാന്ദോഗ്യ ഉപനിഷദ് : എട്ട് അദ്ധ്യായങ്ങളുള്ള അതിബൃഹത്തായ ഒരു ഉപനിഷത്താണിത്.

അം 1, 2. ജ്ഞാനത്തിന്റെ ഉത്ഭവം, ജ്ഞാനം-ഉപാസന-കർമ്മം-ഓംകാരം എന്നീ പദങ്ങളുടെ അർത്ഥം, സത്കൃത്യചിഹ്നമായ ദേവത്വം-ദുഷ്കൃത്യ ചിഹ്നമായ അസുരത്വം-നിർവ്വചനം, ദേവത്വം, പഞ്ചപ്രാണൻ, ഓംകാര-അന്ന-അക്ഷര ഉപാസനകൾ, പഞ്ചഭൂതം, പഞ്ചവിധ തപസ്, പഞ്ചവിധ സാമഉപാസന, ആദിത്യ-ഗായത്രി-

Scanned with CamScanner

ഓംകാര ഉപാസനയിലൂടെ ബ്രഹ്മജ്ഞാനലബ്ധി, യജ്ഞഹവനാദി കളിലെ സാമഗാനങ്ങൾ.

അം 3, 4. പുരുഷാർത്ഥ പ്രാപ്തിക്കായുള്ള സൂര്യോപാസന, അമൃതതുല്യമായ ഋഗ്വേദം, ദക്ഷിണ രശ്മിയായ യജുർവേദം, പ്രത്യക് രശ്മിയായ സാമവേദം, ഉദഗരശ്മിയായ ഇതിഹാസ പുരാണങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ഉപാസനാഫലം, ആജ്യ-ഹവിസ്സുകൾ ദേവന്മാർക്കായി അഗ്നി സ്വീകരിക്കുന്നവിധം, രുദ്രവസ്തുക്കളുടെ ചൈതന്യം, ഗായത്രീമന്ത്രമഹാത്മ്യം, ഗായത്രിഉപാസന, ബ്രഹ്മജ്ഞാനം, പ്രപഞ്ചപുരുഷനിലെ ബ്രഹ്മത്വം, ആദിത്യനിലെ ബ്രഹ്മസാന്നിദ്ധ്യം ആചാര്യനെ സമീപിച്ച് രൈക്വരാജാവ് ബ്രഹ്മജ്ഞാന പ്രാപ്തിക്കുള്ള ഉപദേശം സ്വീകരിക്കുന്നകഥ. ശ്രദ്ധയോടെയുള്ള തപസ്സാണ് ബ്രഹ്മജ്ഞാനമാർഗ്ഗമെന്ന ആചാര്യ ഉപദേശം, സത്യകാമൻ എന്ന രാജാവ് ബ്രഹ്മജ്ഞാനം നേടിയ കഥ, യജ്ഞത്തിലെ ത്രേതാഗ്നി-ഗാർഹപത്യാഗ്നി-ആഹവനീയാഗ്നി എന്നിവയുടെ ഉപാസനയിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന ബ്രഹ്മജ്ഞാനം.

അം 5, 6. ശബ്ദ-പ്രാണമഹത്വം, പൃഥ്വി-പുരുഷ-ഔഷധി-അഗ്നി എന്നിവയുടെ മാഹാത്മ്യം, ആദിത്യനിലെ ബ്രഹ്മതത്വം, പഞ്ചഭൂത തത്വം, പ്രാണാഗ്നിഹോത്രം. സർവ്വഭൂതങ്ങളിലും ദൃശ്യമാകുന്ന ആത്മസത്ത, പ്രപഞ്ചദ്രവ്യങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനഘടകം, ജഗത്സൃഷ്ടി, അന്ന മഹത്വം, അന്നമയ ശരീരം, മനസ്സിലെ അന്നമയഅംശം, പ്രപഞ്ചപുരുഷ-മന-പ്രാണ ജ്യോതിസ്വരൂപ ബന്ധം, പ്രപഞ്ചത്തിലെ ജീവചൈതന്യം, നദി-സമുദ്രത്തിലേക്കു ചേരുന്നതിനോട് തുല്യമായ ജീവാത്മ-പരമാത്മ ലയനം, നല്ലവേരുകൾ ജലവും ലവണവും വലിച്ചെടുക്കുന്നതിനോട് തുല്യമായി, നല്ല ആത്മാക്കളുടെ നന്മയെ ആഗീരണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ശക്തിവിവരണം, വേരുകളുടെ ക്ഷതം വൃക്ഷത്തെ ക്ഷയിപ്പിക്കുന്നതു പോലെ ആത്മക്ഷതം ഭൗതികവും-ആത്മീയവുമായ ശരീരത്തെയും ക്ഷയിപ്പിക്കുമെന്ന വിവരണം.

അം 7, 8. വേദ-ഇതിഹാസ പുരാണങ്ങളിലൂടെയുള്ള ആത്മജ്ഞാനം, പഞ്ചഭൂത തത്വങ്ങൾ, ജ്ഞാനേന്ദ്രിയ ധർമ്മം, മനസ്-വാക്-സങ്കൽപം-ചിത്തം-ധ്യാനം-ജ്ഞാനം-ബലം-അന്നം-ജലം- തേജസ് -ആകാശം-സ്മരണ-ആഗ്രഹം-പ്രാണൻ എന്നിവ തമ്മിലുള്ള ബന്ധം, ആത്മസ്തുതി, യജ്ഞസ്തുതി, ബ്രഹ്മജ്ഞാനിയുടെ ധർമ്മങ്ങൾ, ഇന്ദ്രൻ കഠിന തപസ്സിലൂടെ ബ്രഹ്മജ്ഞാനം നേടിയ കഥ, ബ്രഹ്മരൂപധ്യാനം, ജ്ഞാനമഹത്വം.

Scanned with CamScanner

ആരുണി ഉപനിഷദ് : അഞ്ചു മന്ത്രങ്ങളിൽ അരുണൻെറ പുത്രനും ബ്രഹ്മാവും തമ്മിലുള്ള സംവാദമായിട്ടാണ് ആരുണ്യുപനിഷത്തിലെ വിവരണം. ഭൂ-ഭുവ-സ്വ-മഹ-ജന-തപ-സത്യലോകങ്ങൾ, അതല-വിതല- സുതല-രസാതല-തലാതല-പാതളാദി ലോകങ്ങൾ, സന്യാസവിവരണം, മന്ത്ര-യന്ത്ര-യജ്ഞോപവീത-ശിഖ എന്നിവയുപേക്ഷിച്ച് സർവ്വഥാ ആത്മധ്യാനത്തിലൂടെ വേദ-ആരണ്യക ഉപനിഷത്തുകൾമാത്രം ജപിച്ചുകൊണ്ടുള്ള സന്യാസവൃത്തി, ബ്രഹ്മധ്യാനം ചെയ്ത് സന്യാസജീവിതം സ്വീകരിക്കുന്നതിൻെറ മഹത്വം, പരമഹംസയോഗിയുടെ വികാരവിചാരങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള മുക്തി, ഈ സന്യാസി വർഷ ഋതുവിൻെറ നാലുമാസം വ്രതാനുഷ്ഠാനവും ശേഷകാലം ദേശാടനവും ചെയ്ത്, അല്പം ഭക്ഷിച്ച്, ഓംകാരം ജപിച്ച്, മനസ്സിൽ സത്യദീപം കൊളുത്തി, ദേവ തത്വങ്ങൾ പഠിച്ച് നേടുന്ന ബ്രഹ്മജ്ഞാനം.

മൈത്രായണീ ഉപനിഷദ് : നാലുപ്രപാഠകങ്ങളിലാണ് മൈത്രായണ്യുപനിഷത്തിലെ വിഷയ വിവരണം.

പ്രപാഠകം 1. ബൃഹദ്രഥരാജാവ് വാനപ്രസ്ഥാശ്രമം സ്വീകരിച്ച് കാനനവാസം നടത്തുന്ന വനത്തിൽ മുനിശ്രേഷ്ഠനായ ശാകായനനെ കണ്ട് നടത്തുന്ന സംവാദപ്രശ്നം. ചർമ്മം-സ്നായു-മജ്ജ-മാംസം-ശോണിതം-ശ്ലേഷ്മം-മൂത്രം-വാതം-കഫം എന്നിവകൊണ്ട് നിർമ്മിതമായ ദുർഗന്ധം വമിക്കുന്ന മനുഷ്യശരീരത്തിലെ കാമം-ഉപഭോഗം ഇവയുടെ അർത്ഥം എന്ത് ? കാമക്രോധാദികൾ-രോഗങ്ങൾ ഇവ നിറഞ്ഞ ശരീരത്തിലെ കാമ-ഉപഭോഗങ്ങൾ ഇവ എന്ത് ? മഹാരഥന്മാരായ അനേകം രാജാക്കന്മാരിൽ മൃത്യുവിങ്കലേക്ക് ആനയിക്കപ്പെട്ടു. ഈ ലോകത്തിൽ ശാശ്വതമായതെന്ത് ? ബൃഹദ്രഥരാജൻെറ ഈ പ്രശ്നങ്ങളാണിതിലെ വിഷയം.

പ്രം 2, 3. ശരീരത്തിൻെറ സ്ഥിരവും-അസ്ഥിരവുമായ എല്ലാ കർമ്മങ്ങളുടേയും ആസ്തിത്വം, ജാഗ്രത്-സ്വപ്ന-സുഷുപ്ത-തുരീയ എന്നി നാലു അവസ്ഥകളിലും, വായുവിനെപോലെ അദൃശ്യനായി പഞ്ചപ്രാണനിലൂടെ ശരീരത്തിൽ കടന്ന്, ആത്മാവിരിക്കുന്നു. വൈശ്വാനര രൂപിയും ശുദ്ധസ്വരൂപനുമായ - ആത്മചൈതന്യത്താൽ കർമ്മേന്ദ്രിയങ്ങളാകുന്ന രഥത്തിൽ-ശരീരം ചക്രത്തെപോലെ പ്രവർത്തിച്ച്-കർമ്മഫലങ്ങൾ രഥദിശനിയന്ത്രിച്ചുള്ള ആത്മീയ യാത്രാമഹത്വം, കർമ്മമഹത്വം, പഞ്ചതന്മാത്രകളുടെ അടിസ്ഥാന തത്വങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള അനേകം അഭിപ്രായങ്ങൾ, ആത്മാവിൻെറ

Scanned with CamScanner

നാനാത്വം, ശരീര-ആത്മബന്ധം ഇവയെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രമാണാന്ത രങ്ങൾ എന്നിവയുടെ വിവരണം.

പ്രം 4. ധർമ്മാനുഷ്ഠാനങ്ങളില്ലാതെ നയിക്കുന്ന ജീവിതഫലം, സ്വധർമ്മമഹത്വം, സംസാരകർമ്മ മാഹാത്മ്യം, ധാർമ്മികകർമ്മത്തി ലൂടെ ലഭിക്കുന്ന സന്തോഷം, പ്രസന്നമായ മന-ശരീരത്തിലൂടെയുള്ള ഭഗവത് ഉപാസന എന്ന ലളിതമായ മോക്ഷമാർഗ്ഗം, ഉപാസനയിലൂടെ ആത്മചൈതന്യസാക്ഷാത്കാരം.

മൈത്രേയീ ഉപനിഷദ് : മൈത്രേയിക്ക് ശിവൻ നൽകുന്ന ഉപദേശമാണ് മൂന്ന് അദ്ധ്യായങ്ങളിൽ മൈത്രേയി ഉപനിഷത്തിൽ വിവരിക്കുന്നത്. ഭൗതിക ജീവിതത്തിലെ അനർത്ഥങ്ങളും, ക്ഷണികങ്ങളായ സുഖങ്ങളും, നിത്യങ്ങളായ ദുഃഖങ്ങളും മനസ്സിലാക്കിയ ബൃഹദ്രഥരാജൻ വനത്തിൽ ശാകായന മുനിയുമായി നടത്തുന്ന സംവാദം. തപം, സത്വം, മനസ്, ആത്മം, ചിത്തം എന്നി വിഷയവിവരണം. മൈത്രേയിയും ശിവനും കൈലാസത്തിൽ നടത്തുന്ന ആത്മീയ വിഷയസംവാദം, ജ്ഞാനം, ധ്യാനം, സ്നാനം, ഇന്ദ്രിയകർമ്മങ്ങൾ, ഇന്ദ്രിയനിഗ്രഹണം, ശൗചം എന്നി പദങ്ങളുടെ നിർവ്വചനങ്ങൾ, ശുദ്ധി, പവിത്രത, ദ്വൈതം, അദ്വൈതം, ബ്രഹ്മചൈതന്യം, വൈരാഗ്യം എന്നീ വിഷയ വിവരണങ്ങൾ, 'അഹം' എന്ന പദത്തിൻെറ ഗഹനമായ അർത്ഥം, ആത്മജ്ഞാനി സർവ്വചരാചരങ്ങളിലും ദർശിക്കുന്ന 'അഹ' തത്വം, എന്നിലും, നിന്നിലും, ആദിയിലും, ഉന്നതിയിലും, താഴ്ചയിലും, താഴ്ന്നവനിലും, ഉയർന്നവനിലും, സിദ്ധനിലും, യോഗിയിലും, പ്രകാശി ക്കുന്നതും ജ്ഞാനിക്ക് ദൃശ്യമാകുന്നതുമായ 'അഹം' അഥവാ സ്വബോധത്തിൻെറ തത്വമഹത്വം.

വജ്രസൂചിക ഉപനിഷദ് : അജ്ഞാനമാകുന്ന ദൃഷ്ടിനെ വജ്രസൂചികൊണ്ട് നീക്കം ചെയ്യുക എന്നതാണ് വജ്രസൂചികോപനിഷത്തിലെ വിഷയം. നാലു വർണ്ണങ്ങളുടെ ധർമ്മം, ബ്രാഹ്മണ്യത്തിൻെറ നിർവ്വചനം "ബ്രാഹ്മണത്വം ജീവൻ-ശരീരം-വർഗ്ഗം-ജ്ഞാനം-കർമ്മം-ധർമ്മം ഇവയൊന്നുമല്ല തന്നെ, ആദിയും, അന്തവും, ഭേദഭാവങ്ങളുമില്ലാതെ, സത്യ-ജ്ഞാന- ആനന്ദത്തിൻെറ മൂർത്തിമത് ഭാവവമായി എക്കാലത്തും- എല്ലായിടത്തും-നിലനിൽക്കുന്ന ചേതനയായി ആത്മാവിനെ കാണുവാൻ സാധിക്കുന്ന യോഗിയത്രെ ബ്രഹ്മണൻ". വികാരങ്ങളിൽ നിന്നും മുക്തനും-ത്യാഗിയുമായ ഈ ബ്രാഹ്മണൻ സച്ചിദാനന്ദരൂപിയായ ബ്രഹ്മത്തെ 'ആത്മസമാനം ദർശിക്കുന്നു.

Scanned with CamScanner

യോഗചൂഡാമണി ഉപനിഷദ് : യോഗാസനം, ശ്വാസോച്ഛ്വാസ നിയന്ത്രണം, ധ്യാനം, അതീന്ദ്രിയ ധ്യാനം, യോഗത്തിലെ ഷഡംഗങ്ങൾ, ഷഡ്ചക്രങ്ങൾ, മൂലാധാരചക്രം, സ്വാദിഷ്ഠാനചക്രം, ഇവകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നാഡി സമൂഹങ്ങൾ, ഓരോ നാഡിയുടെ പേരും അവയുടെ പ്രാധാന്യവും, നാഡികളിലൂടെയുള്ള പഞ്ചപ്രാണൻെറ സംചാലനം, നിരന്തര സാധനയിലൂടെ കുണ്ഡലിനിയുടെ ഉത്തേജനം, ഖേചരിമുദ്രയുടെ മഹത്വം, മഹാമുദ്രയുടെ വർണ്ണന, പ്രണവപ്രാർത്ഥന, ഓംകാര-ബ്രഹ്മ-ബന്ധം, പഞ്ചഭൂത-പഞ്ചപ്രാണ-പഞ്ചദേവതാ വിവരണം, ഓംകാരമഹത്വം, സർവ്വവ്യാപിയായ ബ്രഹ്മചൈതന്യം, പാപമോചനമാർഗ്ഗം, പ്രാണായാമവിധി, പ്രാണായാമത്തിലൂടെയുള്ള നാഡിശുദ്ധീകരണം, രോഗമുക്തി, യോഗസാധനയിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന ഭൗതിക-ആത്മീയസിദ്ധികൾ.

വാസുദേവ ഉപനിഷദ് : വാസുദേവ-നാരദസംവാദത്തിലൂടെ ഇതിൽ വിഷയാവതരണം നടത്തിയിരിക്കുന്നു. ഊർദ്ധ്വപുണ്ഡ്രവിധി, ഗോപീചന്ദനധാരണം, ഗോപീചന്ദനധാരണത്തിലൂടെയുള്ള മുക്തി, ബ്രഹ്മചാരികൾ അനുഷ്ഠിക്കേണ്ട ഗോപീചന്ദനധാരണ വിധി, ഹൃദയകമലത്തിൽ വാസുദേവപ്രതിഷ്ഠനടത്തിയിട്ടുള്ള ധ്യാനഫലം, അഗ്നി-ക്ഷീരം- സ്ഥാവര-ജംഗമ വസ്തുക്കൾ എന്നിവയിലെ വാസുദേവചൈതന്യം, വാസുദേവഉപനിഷത്പാന ത്തിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന സർവ്വ തീർത്ഥസ്നാന-സർവ്വയജ്ഞ കർമ്മഫലങ്ങൾ.

മഹോപനിഷദ് : ആറ് അദ്ധ്യായങ്ങളടങ്ങുന്നതാണ് മഹോപനിഷദ്. നാരായണൻെറ ഏകഭാവം, പ്രപഞ്ചപുരുഷ വിരാട്സ്വരൂപം, തേജസ്വിയായ ശുകൻ സ്വയം ജ്ഞാനം നേടുന്ന ചരിത്രം, ശുകൻെറ ഉപദേശത്തിലൂടെ ജനകന് ലഭിച്ച മോക്ഷപ്രാപ്തി, നിദാഘൻ എന്ന ബാലനായ മുനിശ്രേഷ്ഠൻെറ കഥ, പ്രപഞ്ചത്തിലെ അനിത്യത്വം, അഹങ്കാരത്തിനുള്ള ഹേതു, ഭൗതികജീവിതത്തിലെ മനസ്സിൻെറ ആഗ്രഹങ്ങൾ, സ്ത്രീസുഖലോലുപത, ഭൗതികസുഖങ്ങളുടെ അസ്ഥിരത, ശാസ്ത്രപഠനത്തിലൂടെയുള്ള ആത്മസാക്ഷാത്കാരം, മോക്ഷമാർഗ്ഗം, സമാധിഭാവം, ജീവൻമുക്താവസ്ഥ, ആത്മജ്ഞാനി യുടെ ലക്ഷണം, പരമമായ ആത്മീയ ആനന്ദം, മനസ്സിൻെറ മഹത്വം, സാധനയിലൂടെ സാധ്യമാകുന്ന ബ്രഹ്മദർശനം, ആത്മീയജ്ഞാനം, നിർഗുണ-നിർവികൽപ പരബ്രഹ്മവിവരണം, സംസാര ബന്ധമോചനത്തിലൂടെയുള്ള ബ്രഹ്മജ്ഞാന മാർഗ്ഗം, മോക്ഷസിദ്ധി, ബ്രഹ്മജ്ഞാനിക്ക് അനുഭവിക്കാൻ സാധിക്കുന്ന ജ്യോതിസ്ഫുരണ ചൈതന്യം, ഭൗതിക സുഖവിരക്തി, മനസ്സിൻെറ വിവരണം,

Scanned with CamScanner

മനോസാധനയിലൂടെയുള്ള പരമപദപ്രാപ്തി, സമാധി-ധ്യാനം എന്നീ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ പരമേശ്വര ഭാവജ്ഞാനസിദ്ധി, ജനന-മരണങ്ങളെ ക്കുറിച്ചുള്ള വ്യക്തമായ ബോധം, അദ്വൈതനിഷ്ഠയിൽ ജീവിക്കുന്ന യോഗിയുടെ സംസാരബന്ധങ്ങളോടുള്ള ഭാവം, മോക്ഷാർഥിയുടെ ബ്രഹ്മനിഷ്ഠ.

സന്യാസ ഉപനിഷദ് : ഒരു സന്യാസി നിത്യവും അഗ്നിമന്ത്രം ചൊല്ലി, സംസ്കാരക്രിയകൾ നടത്തി, ഔഷധങ്ങൾ ശേഖരിച്ച്, അമാവാസി ദിവസം പ്രഭാതത്തിൽ അഗ്നികർമ്മങ്ങൾ കഴിച്ച്, പിതൃക്കൾക്ക് ശ്രാദ്ധ-തർപ്പണാദികൾ കൊടുത്ത് ആത്മതത്വജ്ഞാനലബ്ധിക്കു തുല്യമായ ബ്രഹ്മേഷ്ടി അനുഷ്ഠിക്കുകയും, അരണി കടഞ്ഞ അഗ്നിയിൽ ആഹുതി നടത്തുകയും വേണമെന്ന് ഈ ഉപനിഷദ് വിവരിക്കുന്നു.

അവ്യക്ത ഉപനിഷദ് : പ്രപഞ്ച ഉൽഭവം വിവരിക്കുന്ന അവ്യക്തോപനിഷത്ത് ഏഴു ഖണ്ഡങ്ങളായി ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു. ആദിയിലെ ഭൂമി-ആകാശ അഭാവം, ആദിയും അന്തവുമില്ലാത്ത ജ്യോതിരൂപവിവരണം, ജ്യോതിരൂപത്തിൽ നിന്നും അണുവിൻെറ ഉത്ഭവം, അതിൻെറ അണ്ഡരൂപം, പ്രപഞ്ചസൃഷ്ടിയുടെ ആരംഭംകുറിക്കുന്ന ഈ അണ്ഡത്തെക്കുറിച്ച് ധ്യാനജ്ഞാനാദി കളിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന വിജ്ഞാനം, അണ്ഡത്തിൽ നിന്നുള്ള പ്രപഞ്ചഉത്ഭവം, വിദ്യാസൃഷ്ടി, അക്ഷരസൃഷ്ടി, അക്ഷരങ്ങളിൽ നിന്ന് വേദ ഉത്ഭവം, പതിനൊന്നാദിത്യന്മാരുടെയും- വിഷ്ണു-രുദ്ര-വസ്തുക്കളുടെയും സൃഷ്ടി, സ്ത്രീ-പുരുഷ-ഇന്ദ്രസൃഷ്ടി, ഇന്ദ്രൻെറ ദേവരാജപദവി, ഉപനിഷദ് പഠനഫലം.

കുണ്ഡിക ഉപനിഷദ് : സന്യാസിയെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുന്ന ഒരു ലഘു ഉപനിഷത്താണിത്, ഗൃഹസ്ഥാശ്രമത്തിനുശേഷം എല്ലാ ആഗ്രഹങ്ങളും വെടിഞ്ഞ് ഗർഭത്തിൽ വസിക്കുന്ന ശിശുവിനെപോലെ സന്യാസി ഗുഹകളിൽ വസിക്കണം, സന്യാസി കാമം-ഭയം എന്നിവയിൽ നിന്നും മുക്തി നേടണം, കൗപീനവും-പവിത്രവും-സ്നാനവസ്ത്രവുമൊഴികെയുള്ള മറ്റെല്ലാ വസ്തുക്കളും ത്യജിച്ച്, നദീതീരത്ത് വസിച്ച്, ആവശ്യമനുസരിച്ചുള്ള ഭിക്ഷ സ്വീകരിച്ച്, ഇന്ദ്രിയനിഗ്രഹത്തിലൂടെയുള്ള സന്യാസജീവിതം നയിക്കണം. പഞ്ചേന്ദ്രിയജ്ഞാനം, മൂന്നവസ്ഥകളുടെയും മഹത്വജ്ഞാനം-നിഷ്ക്രിയത്വം, നിർവ്വികാരാവസ്ഥ- നിരാകൃത-നിരാലംബ- നിർവികൽപത്വം ഇവയിലൂടെ സന്യാസിയുടെ പ്രപഞ്ചത്തിലെ നാരായണ-ആദിത്യ ചൈതന്യദർശനം.

Scanned with CamScanner

സാവിത്രി ഉപനിഷദ് : സവിതാവിനെയും, സാവിത്രിയെയും കുറിച്ചുള്ള വിവരണമാണ് ഇതിലെ പ്രതിപാദ്യവിഷയം. അഗ്നി സവിതാവും-പൃഥ്വി സാവിത്രിയും വരുണൻ സവിതാവും-ആപസ് സാവിത്രിയും, വായു സവിതാവും- ആകാശം സാവിത്രിയും, പുരുഷൻ സവിതാവും-സ്ത്രീ സാവിത്രിയുമായുള്ള ബന്ധവിവണം ഒന്നാം പാദവും, ഭർഗോദേവസ്യ ധീമഹി രണ്ടാം പാദവും. ധീ യോ യോനഃ പ്രചോദയാൽ മൂന്നാം പാദവുമായുള്ള വിവരണം, ശ്രീരാമ ലക്ഷ്മണന്മാർക്ക് വിശ്വാമിത്രൻ വിവരിച്ചുകൊടുത്ത ബല-അതിബല എന്ന മന്ത്രമഹാത്മ്യം, മൃത്യുഭയ മോചനമായ ഉപനിഷദ് പഠനഫലം.

രുദ്രാക്ഷജാബാല ഉപനിഷദ് : കാലാഗ്നിരുദ്രൻ, രുദ്രാക്ഷത്തിൻെറ മഹത്വം വിവരിക്കുകയാണ് ഈ ഉപനിഷത്തിൽ, രുദ്രാക്ഷത്തിൻെറ ഉത്ഭവകഥ, തൃപുര വധത്തിനായി പുറപ്പെടുന്ന നിമീലിതാക്ഷനിൽ നിന്ന് വീണ ജലകണങ്ങൾ രുദ്രാക്ഷമായി മാറിയെന്ന കഥ, രുദ്രാക്ഷം ധരിക്കുന്ന തിൻെറ മോക്ഷഫലം, സമ-സ്നിഗ്ദ, ദൃഢ-സ്ഥൂല, കണ്ഠ എന്നീ മൂന്നുതരം രുദ്രാക്ഷങ്ങൾ, ശിഖയിലും കണ്ഠത്തിലും ധരിക്കുന്ന മാലയിൽ ഉണ്ടാക്കുന്നതിൻെറ ആത്മീയ മഹത്വം, രുദ്രാക്ഷ ധാരണമന്ത്രം, വിവിധ സംഖ്യാക്രമത്തിൽ ഇവ ധരിക്കുന്നതിൻെറ ഫലങ്ങൾ, യജ്ഞോപവീത ധാരികളും, രുദ്രാക്ഷ ധാരികളും വർജ്ജിക്കേണ്ട മത്സ്യ-മാംസാദി ഭക്ഷണങ്ങൾ, ഉപനിഷദ് പഠനഫലം.

ദർശനോപനിഷദ് : ദത്താത്രേയ മഹർഷി സാംകൃതിമുനിക്ക് യോഗവിദ്യകളെക്കു റിച്ചുള്ള ഈ ഉപനിഷത് വിഷയം വിവരിക്കുന്നു.

യമം-നിയമം-ആസനം-പ്രാണായാമം-പ്രത്യാഹാരം-ധാരണ-ധ്യാനം സമാധി എന്നീ അഷ്ടാംഗങ്ങൾ, അധാർമ്മികതയിൽ നിന്ന് ധാർമ്മികതയിലേക്കുള്ള സഞ്ചാരപഥം, യമം-അഹിംസ-സത്യം- ആസ്ത്രേയം-ബ്രഹ്മചര്യം-അപരിഗ്രഹം എന്നീ യമങ്ങൾ, ശൗചം- സന്തോഷം- തപം-സ്വാധ്യായം-ഈശ്വരപ്രണിധാനം എന്നീ 10 നിയമങ്ങൾ, സ്വസ്തികം-ഗോമുഖം-പത്മം-വീരാസനം-സിംഹാസനം -ഭദ്രാസനം-മുക്താസനം-മയൂരാസനം-സുഖാസനം എന്നീ 9 ആസനങ്ങൾ, ശരീരത്തിലെ പ്രധാന 14 നാഡികൾ, അവയുടെ 72,000 ഉപനാഡികൾ, കുണ്ഡലിനി, പ്രാണാപാനാദിവായുക്കൾ, നാഡീ ദേവതകൾ, ചന്ദനം ശരീരത്തിലെ നാഡീവ്യൂഹത്തിൽ ചെലുത്തുന്ന സ്വാധീനം, മനുഷ്യശരീരം പവിത്ര ഭാരത ഭൂമിയോടുപമിച്ചാൽ, നെറ്റിത്തടം കാശിയും-കേദാരവും, മാറിടം കുരുക്ഷേത്രവും, ഹൃദയം പ്രയാഗയും, മധ്യഭാഗം ചിദംബരവും,

Scanned with CamScanner

നാഡീവ്യൂഹങ്ങൾ പുണ്യതീർത്ഥങ്ങളുമത്രെ. ശരീരത്തെ പവിത്രവും ഭാരമില്ലാത്തതുമാക്കുവാൻ സാധിക്കുന്ന യോഗവിദ്യവിവരണം, പ്രാണായാമവിധികൾ, പ്രത്യാഹാരനിയമങ്ങൾ, പഞ്ചഭൂതങ്ങൾ, ബ്രഹ്മതത്വം, ബ്രഹ്മധ്യാനം, ബ്രഹ്മജ്ഞാനം, സമാധി അവസ്ഥ, ബ്രഹ്മസത്ത, പ്രപഞ്ചപുരുഷധ്യാനത്തിലൂടെ ബ്രഹ്മജ്ഞാനപ്രാപ്തി. ഇവയാണ് യഥാക്രമം ദർശനോപനിഷദ് വിഷയങ്ങൾ

ജാബാല ഉപനിഷദ് : യജ്ഞവൽക്യൻ ജനകനോട് വിവരിക്കുന്ന ധാർമ്മികവിഷയ ങ്ങളാണ് ഉപനിഷദ് വിഷയം. ഇന്ദ്രിയ കർമ്മങ്ങളിലുടെയുള്ള പാപങ്ങൾ, പാപമോചനത്തിലൂടെയും ശതരുദ്രയജ്ഞത്തിലൂടെയുമുള്ള അമൃതത്വപ്രാപ്തി, ആശ്രമമഹത്വം, സന്യാസി അനുഷ്ഠിക്കേണ്ട അഗ്നി ഹവനാദികർമ്മങ്ങൾ, യജ്ഞോപവീത ധാരണ മഹത്വം, വാക്-കർമ്മ നിയന്ത്രണത്തിലൂടെയുള്ള പൂർണ്ണതാ പ്രാപ്തി, സന്യാസിയുടെകർത്തവ്യം, ത്യാഗത്തിലൂടെ സന്യാസിയുടെ പരമഹംസപദ പ്രാപ്തി, പരമഹംസ സന്യാസിയുടെ ആചാരങ്ങൾ - ത്രിദണ്ഡ്-കമണ്ഡലു-പാത്രം-ജലം-പവിത്രം-യജ്ഞോപവീതം-ത്യാഗം ശുദ്ധ മനസ് എന്നിവയുമായി പ്രാണന്റെ നിലനിൽപ്പിനുവേണ്ടി മാത്രമുള്ള ഭിക്ഷാ സ്വീകരണം, അഗ്നിഹവനങ്ങളുടെ അനുഷ്ഠാനം, അന്ത്യത്തിൽ ധ്യാനത്തിലൂടെയുള്ള ദേഹത്യാഗം.

അഥർവവേദീയ ഉപനിഷദ്

അഥർവവേദത്തിന് മറ്റു വേദങ്ങൾക്കു തുല്യപ്രാധാന്യമോ പരിഗണനയോ ചില പണ്ഡിതന്മാർ നൽകുന്ന പതിവില്ല എങ്കിലും അഥർവവേദീയ ഉപനിഷത്തുകൾക്ക് ശ്രേഷ്ഠമായ പദവിയാണ് കൽപിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇവയിൽ വിവരിക്കുന്ന വിഷയങ്ങൾ മറ്റുപനിഷ ത്തുകളെപോലെ ഗഹനങ്ങളാണ്.

പ്രശ്നോപനിഷദ് : ദശോപനിഷത്തുകളിൽ വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ് പ്രശ്നോപനിഷദ്. ഭരദ്വാജപുത്രനായ സുകേശൻ, ശിബിപുത്രനായ സത്യകാമൻ, സൂര്യപുത്രനായ ഗാർഗ്യൻ, അശ്വലപുത്രനായ കൗസല്യൻ, വിദർഭദേശീയനായ ഭാർഗ്ഗവൻ, കാത്ത്യപുത്രനായ കബന്ധി എന്നിവർ ബ്രഹ്മജ്ഞാനത്തിന് പിപ്പലാദമുനിയെ സമീപിച്ച് നടത്തുന്ന സംവാദമാണ് വിഷയം.

ഭാഗം 1. ജീവജാലങ്ങളുടെ സൃഷ്ടിയെക്കുറിച്ച് കബന്ധിയുടെ പ്രശ്നം: ഹിരണ്യഗർഭനും, ബ്രഹ്മവും, പ്രജാപതിയും ജീവന്റെ തന്നെ പര്യായമാകുന്നു. ജീവജാലങ്ങളും സൂര്യചന്ദ്രനും

Scanned with CamScanner

ജീവചൈതന്യത്തിൽ നിന്നുത്ഭവിക്കുന്നു. ഇവയിൽ എല്ലാത്തിലും പ്രജാപതിയുടെ ചൈതന്യം പ്രവർത്തിക്കുന്നു, സത്യത്തിലൂടെയും-ശ്രദ്ധയിലൂടെയുമത്രെ ജീവസൃഷ്ടിയുടെ തുടർച്ച, തെറ്റായ മാർഗ്ഗങ്ങൾ ബ്രഹ്മപഥത്തിലെ പ്രയാണം ദുഷ്കരമാക്കുന്നു.

ഭാഗം 2. ഭാർഗ്ഗവൻെറ പ്രശ്നം: പഞ്ച ജ്ഞാനേന്ദ്രിയ-പഞ്ചഭൂത - പഞ്ചകർമ്മേന്ദ്രിയ-പ്രാണബന്ധത്തെക്കുറിച്ചുള്ളതായിരുന്നു. സർവ്വ ഇന്ദ്രിയ ങ്ങൾക്കും അധിപനും, തേജസ്സ് പകരുന്നതുമായ പ്രാണമഹത്വം, പ്രാണൻെറ ശ്രേഷ്ഠത്വം.

ഭാഗം 3. കൗസല്യപ്രശ്നം: പ്രാണൻെറ ഉത്ഭവം, ശരീരത്തിലെ അസ്തിത്വം, പരബ്രഹ്മത്തിൽ നിന്നും പ്രാണൻെറ ജനനം, അതിൻെറ ആത്മാവിലെ ആസ്തിത്വം, ഗ്രാമപാലകരെ ചക്രവർത്തി നിയന്ത്രിക്കുന്നതുപോലെ പഞ്ചപ്രാണനെ മുഖ്യപ്രാണൻ നിയന്ത്രിക്കുന്നത്. വിസർജ്ജനേന്ദ്രിയങ്ങൾ അപാനനും, മുഖേന്ദ്രിയങ്ങൾ മുഖ്യപ്രാണനും, രക്തചംക്രമണം സമാനനും, ഹൃദയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട101 നാഡികളും, 106 ശാഖാനാഡികളും, അവയുടെ ഉപനാഡികളും വ്യാനനും, ശരീരഊഷ്മാവ് ഉദാനനും നിയന്ത്രിക്കുന്നവിവരണം. മരണസമയത്ത് ജീവൻ മുഖ്യപ്രാണനെ ആശ്രയിച്ച് ദേഹത്തിൽനിന്ന് വേർപെട്ട് സങ്കൽപത്തിനനുസരിച്ച ദേഹത്തിലേക്കാനയിക്കുന്നു.

ഭാഗം 4. ഗാർഗ്യ പ്രശ്നം : സുഷുപ്താവസ്ഥയിൽ എല്ലാ ഇന്ദ്രിയങ്ങളും മനസ്സിൽ ലയിക്കുന്നു, അതേസമയം ശരീരാഗ്നി പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു. സമാനൻ ശ്വാസോച്ഛ്വാസ വേഗതയെ നിയന്ത്രിക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞകാലങ്ങളിൽ കാണുകയും കേൾക്കുകയും ചെയ്തതിനെ മനസ് അയവിറക്കുന്നു. ഉള്ളതും ഇല്ലാത്തതുമായ പലതും സ്വപ്നാവസ്ഥയിതു മനസ് കാണുന്നു, പഞ്ചഭൂതങ്ങളും പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങളും, അന്തകരണവും ഈ അവസ്ഥയിൽ ആത്മാവിൽ വിശ്രമിക്കുന്നു. ആത്മാവുതന്നെ വികാര വിചാരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനമായിത്തീരുന്നു.

ഭാഗം 5. സത്യകാമപ്രശ്നത്തിലെ ഓംകാരവിവരണം, പരാ-അപരാവിദ്യയുടെ ബ്രഹ്മത്വം, 16 മാത്രകളടങ്ങുന്ന ഓംകാരത്തെ അറിയുന്ന ജ്ഞാനികളുടെ മരണാനന്തരമുള്ള മഹത്വമേറിയ സ്വർലോകപ്രാപ്തി.

ഭാഗം 6. സുകേശൻെറ പതിനാറു കലകളുള്ള പ്രപഞ്ച പുരുഷനെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രശ്നം: പ്രപഞ്ചപുരുഷചൈതന്യം

Scanned with CamScanner

ശരീരത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. പഞ്ചഭൂതങ്ങൾ, പഞ്ചകർമ്മേന്ദ്രിയങ്ങൾ, കൂടാതെ മനസ്സും ചേർന്നതാണ് പ്രപഞ്ചപുരുഷൻെറ 16 കലകൾ. മരണത്തിൽ ഇവയെല്ലാം പരമമായ ബ്രഹ്മത്തിൽ തന്നെ ലയിക്കുന്നു.

മുണ്ഡക ഉപനിഷദ് : ശൗനകമഹർഷിക്ക് ആംഗീരസ ഋഷി വിവരിക്കുന്നതാണ് ഉപനിഷദ്വിഷയം. മൂന്ന് ഭാഗങ്ങളാണിതിനുള്ളത്. ഇവ മുണ്ഡകങ്ങൾ എന്നറിയപ്പെടുന്നു.

മുണ്ഡകം 1. ഭൗതികവിഷയങ്ങൾ വിവരിക്കുന്ന വിദ്യയായ പരാവിദ്യ, വേദ-വേദാംഗങ്ങളടങ്ങുന്ന-ആദ്ധ്യാത്മ തത്വങ്ങളെ വിവരിക്കുന്ന അപരാവിദ്യ, അന്നം, പ്രകൃതി ഇവയുടെ ബ്രഹ്മത്തിൽ നിന്നുള്ള ഉത്ഭവം, സത്യം, പഞ്ചഭൂതം ഇവയുടെ ഹിരണ്യഗർഭനിൽ നിന്നുള്ള ഉത്ഭവം, വൈദിക കർമ്മങ്ങൾ-യജ്ഞാദികർമ്മങ്ങൾ, കർമ്മ ങ്ങളുടെ ഫലം, ഗുരുശിഷ്യബന്ധ മഹത്വം.

മുണ്ഡകം 2. പ്രപഞ്ചത്തിലെ എല്ലാത്തിലും കാണുന്ന ബ്രഹ്മചൈതന്യം, അക്ഷരബ്രഹ്മമായ പുരുഷൻ, ബ്രഹ്മോപാസന, ജീവചക്ര-കർമ്മഫലബന്ധം, പരമാത്മ സാക്ഷാത്കാരത്തിനുള്ള പ്രാണോപാസന, നിരന്തരമായ സാധനയിലൂടെ അജ്ഞാനത്തിൽ നിന്നുള്ള മുക്തി.

മുണ്ഡകം 3. ജീവാത്മ-പരമാത്മ ബന്ധം, ഭൗതിക സുഖങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയുള്ള അത്യാഗ്രഹം, അജ്ഞാനം, ക്ലേശങ്ങൾ എന്നിവ ഒരുവശത്തും വൈരാഗ്യ വിരക്തി എന്നിവ മറുവശത്തുമായ മനുഷ്യകർമ്മം, പരമാത്മദർശനത്തിനുള്ള മാർഗ്ഗം, ആത്മജ്ഞാന മഹത്വം, ആത്മജ്ഞാനിയായി സേവിക്കുന്നതിൻെറ ഫലം, ആത്മദർശനത്തിന്, വേദശാസ്ത്രപഠനം-ശ്രവണം-അദ്ധ്യാപനം ഇവയുടെ പ്രയോജനമില്ലായ്മ, ധൈര്യം-ഗാഢമായ ശ്രദ്ധ- സന്യസ്ഥ ജീവിതം ഇതിലൂടെയുള്ള ആത്മസാക്ഷാത്കാരം, ക്രാന്ത ദർശികളായ തത്വജ്ഞാനികൾക്കുമാത്രം ലഭിക്കുന്ന ആത്മജ്ഞാനം.

മാണ്ഡൂക്യ ഉപനിഷദ് : ഒന്നോ രണ്ടോ വരികൾ മാത്രമടങ്ങുന്ന12 മന്ത്രങ്ങളാണ് മാണ്ഡൂക്യ ഉപനിഷത്തിലുള്ളത് ഭൂതം-ഭാവി-വർത്തമാനം ചേർന്ന ഓംകാര മഹത്വം, പ്രപഞ്ചത്തിലെ ബ്രഹ്മചൈതന്യം, പ്രപഞ്ചവുമായി ബന്ധമുള്ള ജാഗ്രത് അവസ്ഥ, ആത്മദർശനം ലഭിക്കുന്ന സ്വപ്നാവസ്ഥ, രണ്ടും ഏകമായിത്തീരുന്ന സുഷുപ്താവസ്ഥ, എല്ലാത്തിൻെറയും ബ്രഹ്മത്തിൽ നിന്നുള്ള ഉത്ഭവം, ഉയർച്ച, അവസാനം, വൈശ്വാനരൻെറ മൂന്നു ഭാഗങ്ങളായ

Scanned with CamScanner

ജാഗ്രത്-സ്വപ്ന- സുഷുപ്താവസ്ഥ അവർണനീയവും, ചിന്താതീതവുമായ നാലാം ഭാഗം, ആത്മീയവും ഭൗതികവുമായ ജ്ഞാനമടങ്ങുന്നതും ആത്മഭാഗവുമായ ഓംകാരത്തിൻെറ തുരീയഭാവമഹത്വം.

അഥർവശിര ഉപനിഷദ് : രുദ്രമഹാത്മ്യമാണ് അഥർവശിര ഉപനിഷദ് വിഷയം, രുദ്രൻെറയും ഓംകാരത്തിൻെറയും സർവ്വവ്യാപകത്വവും-അനന്തഭാവവും, ജൻമസംസാരബന്ധത്തിൽ നിന്നുള്ള മുക്തിയായ താരകം, ശരീരത്തിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന സൂക്ഷ്മമായ ദൈവാംശം, തേജസ്സിനാൽ ശരീരത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന വൈദ്യുതി, ബൃഹത്തായി പ്രപഞ്ചത്തിൽ സ്പന്ദിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പരബ്രഹ്മം, ഉപനിഷദ് പദങ്ങളായ ഈശ, മഹാദേവ, മഹേശ്വര എന്നിവയുടെ ശാസ്ത്രീയമായ അർത്ഥം, സർവ്വവ്യാപിയായ രുദ്രസ്മരണഫലം, മഹാ പാശുപതവ്രതാനുഷ്ഠാന മഹാത്മ്യം, അവസാനത്തെ 90 ശ്ലോകങ്ങളിൽ ദേവന്മാർ രുദ്രനെ വാഴ്ത്തുന്നു.

അഥർവശിഖ ഉപനിഷദ് : അഥർവണമഹർഷി യോഗതത്വങ്ങളെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുന്ന താണ് ഈ ഉപനിഷദ്.

ഓംകാരം, പരബ്രഹ്മം, ഓംകാരത്തിൻെറ നാലുമാത്രകളാകുന്ന നാലു വേദങ്ങൾ, നാലു മാത്രകളുടെ നാലു നിറങ്ങൾ, ദേവതകൾ, ധ്യാനം, ഓംകാര ജപത്തിലൂടെയുള്ള ധ്യാനമഹത്വം, ഓംകാരത്തിൻെറ താരകതത്വം, ഓംകാരചൈതന്യത്തിലൂടെ ഈ പ്രപഞ്ചത്തെ ശോഭിപ്പിക്കുന്ന വിദ്യുത്ശക്തി, ശരീരത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന തേജസ്സിൻെറ ഉത്ഭവം, ഓംകാരത്തിൻെറ അ-ഉ-മ എന്നിവയാകുന്ന ജാഗ്രത്-സ്വപ്ന-സുഷുപ്താവസ്ഥകൾ, വേദപഠനത്തിന് തുല്യമായ ഓംകാരധ്യാനം, ശിവമയമായ ഓംകാര ധ്യാനമഹത്വം.

ബൃഹത്ജ്ജാബാല ഉപനിഷദ് : ഈ ഉപനിഷത് 8 ബ്രഹ്മണങ്ങളായി തിരിച്ചിരിക്കുന്നു.

ബ്രാഹ്മണം 1. പ്രജാപതി മഹർഷിമാരോട് ഭസ്മത്തിൻെറ-വിഭൂതി-ഭസിതം-ഭസ്മം-ക്ഷാരം-രക്ഷ എന്നീ പഞ്ചനാമ മഹത്വം വിവരിക്കുന്നു.

ബ്രാഹ്മണം 2 – 5. കാലാഗ്നിരുദ്ര മഹത്വം, ഭസ്മസ്നാനവിധി, ഭസ്മത്തിലടങ്ങിയിരിക്കുന്ന തേജസ്സുകൾ, സ്ഥൂലവും-സൂക്ഷ്മവുമായ ഭൂതങ്ങളിലെ രസതേജസ്സും, പ്രപഞ്ചത്തിലെ തേജോമയമായ അഗ്നിതേജസ്സും, ഇവരണ്ടിലൂടെയും വിവരിക്കുന്ന ഭസ്മത്തിൻെറ

Scanned with CamScanner

മഹത്വം. അമൃതവർഷസ്നാനത്തിന് തുല്യമഹത്വമുള്ള ഭസ്മസ്നാന വിധിയും, മോക്ഷപ്രാപ്തിയും, ഭസ്മനിർമ്മാണരീതികൾ, ഇവയുടെ ശാസ്ത്രീയസാരം, ഭസ്മനിർമ്മാണത്തിലെ മന്ത്രസംസ്കാരാദികൾ. ഭസ്മധാരണവിധി, അനുകൽപം-ഉപകൽപം-ഉപോപകൽപം-അകൽപം എന്നീ നാലുവിധ ഭസ്മകൽപങ്ങൾ, ഭസ്മധാരണ മന്ത്രങ്ങൾ, വർണ്ണാശ്രമങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ഭസ്മധാരണ വിവരണം-മന്ത്രങ്ങൾ-വിധികൾ-അവയുടെ ഫലങ്ങൾ.

ബ്രാഹ്മണം 6 – 8. പഞ്ചവിധ ഭസ്മ മഹാത്മ്യം, കരുണാവ്യൻ ഭസ്മധാരണത്തിലൂടെ സർവ്വവിധ പാപങ്ങളിൽ നിന്നും മോചനം നേടിയ കഥ, മോക്ഷ പ്രാപ്തി ലഭിച്ച അഹല്യയുടെ കഥ, ഭസ്മവിധി, ഭസ്മധാരണഫലം- തുടർച്ച-ഭസ്മസ്നാനഫലം, ഭസ്മ മഹാത്മ്യം, രുദ്രാക്ഷത്തിന്റെ ഉത്ഭവം, രുദ്രാക്ഷധാരണവിധി, ഉപനിഷദ് പാഠശ്രവണ ഫലങ്ങളായ-ഐശ്വര്യാഭിവൃദ്ധി-അപമൃത്യു നാശനം-സർവ്വലോകജയം-ശാസ്ത്രാദിജ്ഞാനം-പരമപദപ്രാപ്തി.

നൃസിംഹതാപിനി ഉപനിഷദ് : നൃസിംഹ പൂർവ്വതാപിനി ഉപനിഷത്തെന്നും നൃസിംഹ ഉത്തര താപിനു ഉപനിഷത്തെന്നും രണ്ട് ഉപനിഷത്തുകൾ ചേർന്നതാണ് നൃസിംഹതാപിനി ഉപനിഷദ്. നൃസിംഹ പൂർവ്വതാപിനി ഉപനിഷത്തിൽ അഞ്ചു ഭാഗങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഈ ഭാഗങ്ങൾ ഓരോന്നും ഉപനിഷത്തുകൾ എന്നുതന്നെ അറിയപ്പെടുന്നു.

ഉപനിഷദ് 1. ഗായത്രി മന്ത്രമഹത്വം, വേദങ്ങളിൽ വിവരിക്കുന്ന ബ്രഹ്മസത്തയുടെ ധ്യാനം, ക്ഷീരസാഗരത്തിൽ വസിക്കുന്ന മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ മഹത്വം, ബ്രഹ്മതത്വജ്ഞാനം, യജുർവേദത്തിലെ ശിവസ്തുതി, സാമവേദ മന്ത്രങ്ങളുടെ ജ്ഞാനഫലങ്ങൾ.

ഉപനിഷദ് 2 – 5. നരസിംഹമന്ത്രം, പ്രണവം, പ്രണവാംഗങ്ങൾ, ഓംകാരജപവിധി, വൈഷ്ണവോപാസനയിലൂടെയുള്ള പരമപദ പ്രാപ്തി, ശക്തിസ്വരൂപം-ബീജസ്വരൂപവർണ്ണന, ശക്തിയുടെ മഹത്വം, നരസിംഹ മന്ത്രതത്വം, പ്രണവത്തിന്റെ ബ്രഹ്മാത്മകത്വം, പ്രണവത്തിന്റെ അ-ഉ-മ-തുരീയം എന്നീ പാദങ്ങളുടെ വിവരണം, ഗായത്രി മന്ത്ര മഹത്വം യജുർലക്ഷ്മീമന്ത്ര മഹത്വം നരസിംഹ മഹാചക്ര – നരസിംഹ ഷഡ്ചക്ര-അഷ്ടാക്ഷരചക്രദർശനം, നരസിംഹ പൂർവ്വതാപിന്യുപനിഷദ് പാഠ-ശ്രവണഫലം.

നൃസിംഹ ഉത്തരതാപിനി ഉപനിഷദ് : ഖണ്ഡം 1. നിർവ്വിശേഷ ബ്രഹ്മം, ഓംകാരത്തിന്റെ മാത്രകൾക്ക് ഭൂത-ഭാവി-വർത്തമാന

Scanned with CamScanner

കാലങ്ങളുമായുള്ള ബന്ധം, സൂക്ഷ്മ-സ്ഥൂല ശരീര വിവരണം, ജാഗ്രത്-സ്വപ്ന-സുഷുപ്താവസ്ഥകളെ നിയന്ത്രി ക്കുന്ന ദേവതകൾ.

ഖണ്ഡം 2 – 5 . നിത്യാനന്ദകരമായ തുരീയാവസ്ഥ, ജ്ഞാനേന്ദ്രിയ ലക്ഷണങ്ങൾ, ഓംകാരത്തിലെ നാലു പാദങ്ങളുടെ വ്യാപ്തി, ബ്രഹ്മസ്വരൂപ ധ്യാനം, നിർവ്വിശേഷബ്രഹ്മ മഹത്വം, നൃസിംഹപദ മാഹാത്മ്യം.

ഖണ്ഡം 6 – 8. ഓംകാരത്തിന്റെ ദേവത്വം, സന്യാസിക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ട പ്രണവജ്ഞാനം, തുരീയാവസ്ഥാവിവരണം, സച്ചിദാനന്ദ പ്രകാശിതമായ ബ്രഹ്മാത്മൈക്യ വിജ്ഞാനം.

ഖണ്ഡം 9. ബ്രഹ്മത്തിൽ നിന്നും ഭിന്നമായ ആത്മപരമായ-മായാ-സ്വരൂപം, ബ്രഹ്മ-ജീവ-ഈശ്വര ചൈതന്യ ബന്ധം, ആത്മചൈതന്യത്തിന്റെ സർവ്വവ്യാപകത്വം, സർവ്വസിദ്ധിയുടെയും ഉറവിടമായ-അദ്വിതീയ സ്വഭാവമുള്ള-അനന്തമായ ആത്മചൈതന്യ മഹത്വം, ദേവത്വപദവിയിൽ എത്തുന്നവനുമാത്രം ദർശിക്കാവുന്ന സത്യവും-നിത്യവുമായ ആത്മതത്വം, ആത്മരൂപദർശനഫലം.

നാരദപരിവ്രാജക ഉപനിഷദ് : നാരദൻ സന്യാസത്തെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുന്നതാണ് ഈ ഉപനിഷദ് വിഷയങ്ങൾ. ഒരു വ്യക്തി 12 വർഷം ഗുരുശുശ്രൂഷ നടത്തി, 25 വർഷം വീതം ബ്രഹ്മചര്യവും, ഗൃഹസ്ഥാശ്രമവും, വാനപ്രസ്ഥവും ആചരിച്ച് അന്ത്യത്തിൽമാത്രം സന്യാസിയായിത്തീരണം. അന്ധൻ-ഷണ്ഡൻ-പതിതൻ-വികലൻ-ബധിരൻ-മൂകൻ എന്നിവർ സന്യാസത്തിന് അർഹരല്ല. അഹിംസ-ഇന്ദ്രിയ നിഗ്രഹം-ശുദ്ധ മനസ് രാഗദ്വേഷാദികളിൽ നിന്നുള്ള മുക്തി എന്നിങ്ങനെ സന്യാസിക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ട ഗുണങ്ങൾ, യജ്ഞോപവീതമഹത്വം, ധാരണാഫലം, യജ്ഞോപവിതധാരി അനുഷ്ഠിക്കേണ്ട ഋഷിതുല്യമായ ജീവിതം, സന്യാസിയുടെ ദേശകാലാതീതത്വം, സംസാര ബന്ധമുക്തി, ആചാരനാഷ്ഠാനങ്ങളിലുള്ള ശ്രദ്ധ, കർമ്മേന്ദ്രിയ-ജ്ഞാനേന്ദ്രിയജ്ഞാനം, 25തത്വങ്ങളിലും- 4അവസ്ഥകളിലും- 40കരണങ്ങളിലും- 5ഭൂതങ്ങളിലും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ട ജ്ഞാനം പരമഹംസയോഗിയുടെ ആത്മജ്ഞാന ത്തിന്റെയും-ബ്രഹ്മജ്ഞാനത്തിന്റെയും-പരമഹംസ തത്വത്തിന്റെയും മൂർത്തിമത്ഭാവപ്രാപ്തി, ആറു ഭാവങ്ങളും ത്യജിച്ച തൃഗുണാതീതനായ ഈ യോഗിയുടെ ദേശാടനനിയമം, ഗ്രാമത്തിൽ ഒരു രാത്രിയും, പട്ടണത്തിൽ മൂന്നുരാത്രിയും, നഗരത്തിൽ അഞ്ചു രാത്രിയും പരമഹംസ യോഗിയുടെ വാസം, മലമുകളിൽ ഏകനായി

Scanned with CamScanner

വസിക്കാ നാവുന്ന ഈ യോഗിക്ക് ക്ഷേത്രത്തിൽ 6 രാത്രികളിൽ കൂടുതലും, തീർത്ഥാടനകേന്ദ്രത്തിൽ 7 രാത്രികളിൽ കൂടുതലുമുള്ള കാലത്തെ വാസനിഷേധം, ബ്രഹ്മപ്രണവം, അന്നപ്രണവം, വിരാട് വ്യാവഹാരിക പ്രണവം, ബാഹ്യപ്രണവം, ആർഷപ്രണവം, വിരാട് പ്രണവം, സംഹാരപ്രണവം എന്നിവയുടെ തന്മാത്രകൾ-ശ്രുതികൾ, ബ്രഹ്മസ്വരൂപം, ദേവശക്തി, ആത്മശക്തി, വിശ്വരൂപം, പഞ്ചശ്രോത്രം, പഞ്ചയോനി, പഞ്ചപ്രാണൻ, പഞ്ചബുദ്ധി, ജീവ-ബ്രഹ്മ ചൈതന്യബന്ധം എന്നി വിഷയങ്ങളിൽ യോഗിക്കുണ്ടായിരിക്കേണ്ട ജ്ഞാനം.

സീതോപനിഷദ് : ബ്രഹ്മാവ് ദേവന്മാർക്ക് സീതാദേവിയെക്കുറിച്ച് വിവരിച്ചുകൊടു ക്കുന്നതാണ് ഈ ഉപനിഷദ്. സീതാദേവിയുടെ പ്രകൃതിരൂപം, ശക്തിസ്വരൂപം, ശബ്ദബ്രഹ്മത്വം, ജനകൻെറ യാഗഭൂമിയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട സീതാരൂപം, സീതാദേവിയുടെ അവ്യക്തമായ മൂന്നാംരൂപം, കൂടാതെ എല്ലാ ശക്തികളുടേയും മൂർത്തിമത്ഭാവമായ സീതാദേവിയുടെ അനന്തരൂപം, സീതാദേവിയുടെ ശക്തിവാഴ്ത്തുന്ന വേദങ്ങൾ, വേദശാഖകൾ, വേദാംഗങ്ങൾ, ഉപാംഗങ്ങൾ, ഉപദേവങ്ങൾ, കർമ്മങ്ങൾ, ചലനങ്ങൾ, എന്നിവയുടെ ജ്ഞാനമഹത്വം, സീതാദേവി പൂജാമാഹാത്മ്യം.

ശരഭ ഉപനിഷദ് : പിപ്പലാദമുനിക്ക് ബ്രഹ്മാവ് നൽകുന്ന വിവരണങ്ങളാണ് ഈ ഉപനിഷത്തിലുള്ളത്. ത്യമൂർത്തികളുടെ മഹത്വത്തെക്കുറിച്ചാണ് ഇതിലെ വിവരണം. ത്യമൂർത്തികളിൽ രുദ്രനുള്ള പ്രാധാന്യം, രുദ്രനിലൂടെയുള്ള ലോകാവസാനം, പ്രളയത്തിന് കാരണഭൂതനായ രുദ്രമഹത്വം, രുദ്രന് വേദപിതാവിനുള്ള സ്ഥാനം, ശരഭ രൂപത്തിലുള്ള രുദ്രൻെറ സ്തുതി, രുദ്രനിൽ ദർശിക്കുന്ന വിഷ്ണുചൈതന്യം, ത്യമൂർത്തി കളിലെ ചൈതന്യത്തിൻെറ ഏകഭാവം, കഠിനമായ ശിവധ്യാനം, ശിവജ്ഞാനത്തിനുള്ള ധ്യേയനിഷ്ഠ.

മഹാനാരായണഉപനിഷദ് : എട്ട് അദ്ധ്യായങ്ങളുള്ള ബൃഹത്തായ ഒരു ഉപനിഷത്താണിത്. പ്രപഞ്ചത്തിൻെറ ശാശ്വതമായ സത്യത്തിൽ വലയം ചെയ്തിരിക്കുന്ന ബ്രഹ്മരൂപം, സോപാധിക-നിരുപാധിക ബ്രഹ്മരൂപം, അവയുടെ ഭേദങ്ങൾ, മഹാനാരായണൻെറ മഹിമ, പ്രപഞ്ചചൈതന്യം- ചലനങ്ങൾ, പ്രപഞ്ചത്തിലെ ക്രമീകരണങ്ങൾ, ദിന-രാത്ര, ഋതുസംവത്സര മാറ്റങ്ങൾക്ക് കാരണമായ മഹാവിഷ്ണുവിൻെറ ആദിവിരാട് രൂപം, ആദിവിരാട്രൂപത്തിൻെറ

Scanned with CamScanner

സ്വാധീനത്താലുണ്ടാകുന്ന പ്രളയവും യുഗാന്ത്യവും, ആനന്ദദായകവും,-അതിദിവ്യവും- മംഗളകരവുമായ വിരാട്രൂപമഹത്വം, ജീവന്റെ സംസാരബന്ധങ്ങൾ, സായൂജ്യമുക്തി, ജീവ-ശരീര ബന്ധം, സംസാരഭ്രമം, സായൂജ്യം, ഭൗതിക സുഖങ്ങളിൽ നിന്ന് മുക്തിനേടുന്നതിനുള്ള സത്സംഗ മാർഗ്ഗങ്ങൾ, സത്ഗുരുവിൽ നിന്നുള്ള തത്വജ്ഞാനം, ഭഗവത് കഥാശ്രവണവും ധ്യാനവും കൊണ്ട് ആത്മ-പരമാത്മദർശനം, ഭക്തിവൈരാഗ്യത്തിലൂടെയുള്ള ജ്ഞാനസമ്പാദനം, ധ്യാനനിരതനായി -ഭക്തോന്മത്തനായ താപസന്റെ ആത്മസാക്ഷാത്കാരം, ബ്രഹ്മാണ്ഡജ്ഞാനം, അണ്ഡാകൃതിയുള്ളതും കോടാനുകോടി യോജനയുള്ളതുമായ ഈ ബ്രഹ്മാണ്ഡജ്ഞാന മഹത്വം, അനന്തകോടി ബ്രഹ്മാണ്ഡങ്ങളുടെ പ്രപഞ്ചസാന്നിദ്ധ്യം, പ്രപഞ്ചം മുഴുവനും വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്ന മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ വിരാട് രൂപ ധ്യാനമഹത്വം, ഗരുഡവർണ്ണന, ഗരുഡാരൂഢനായ വിഷ്ണുമഹത്വം, സുദർശനചക്രവിവരണം, വൈകുണ്ഠവർണ്ണന, ഭക്തിയോഗം, നാരായണജ്ഞാനം, നാരായണഭാവപ്രാപ്തി, മഹാവിഷ്ണുസാധനയിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന ശ്രേയസ്.

രാമരഹസ്യ ഉപനിഷദ് : അഞ്ച് അദ്ധ്യായങ്ങളുള്ള ഈ ഉപനിഷത്തിൽ ഹനുമാൻ ഋഷിമാർക്ക് ശ്രീരാമമാഹാത്മ്യം വിവരിച്ചുകൊടുക്കുന്നതാണ് വിഷയം. മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ അവതാരമായ ശ്രീരാമമാഹാത്മ്യം, സീത-ലക്ഷ്മണ - ഭരത-ശത്രുഘ്നന്മാരുടെ ശ്രീരാമബന്ധം, ശ്രീരാമ ഗായത്രിമന്ത്രം, ഒന്ന്-മൂന്ന്-അഞ്ച് എന്നീ ക്രമത്തിൽ 31 അക്ഷരങ്ങൾ വരെയുള്ള 16 ശ്രീരാമഗായത്രിമന്ത്രങ്ങൾ, ശ്രീരാമമന്ത്രം, സീതാമന്ത്രം, ലക്ഷ്മണമന്ത്രം, ഭരതമന്ത്രം, ശത്രുഘ്നമന്ത്രം, ഹനുമദ്മന്ത്രം, ഓരോ മന്ത്രത്തിലും ആദ്യത്തെ അക്ഷരം നൽകുന്ന അർത്ഥം, ശ്രീരാമപൂജാവിധികൾ, മന്ത്രപൂജ, യന്ത്രപൂജ, ശ്രീരാമ മന്ത്രജപവിധി, രാമമന്ത്ര പുരശ്ചരണവിധി. ശ്രീരാമമന്ത്രങ്ങളുടെ മന്ത്രരാജത്വം, രാമബീജാക്ഷരം, രമ എന്ന ധാതുവിന്റെ അർത്ഥം, ശ്രീരാമരഹസ്യ ഉപനിഷദ് പഠന-ശ്രവണഫലം.

രാമതാപിനി ഉപനിഷദ് : ഈ ഉപനിഷദ് പൂർവ്വതാപിനി എന്നും ഉത്തരതാപിനി എന്നും രണ്ടായി ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു. അഞ്ച് ഉപനിഷത്തുകൾ അഥവാ ഭാഗങ്ങൾ ചേർന്നതാണ് പൂർവ്വതാപിനി ഉപനിഷദ്. ശ്രീരാമമഹാത്മ്യം ശ്രീരാമന്റെ സർവ്വാത്മകത്വം, സകലചരാചരങ്ങളിലും വ്യാപിച്ചുകിട ക്കുന്ന ചൈതന്യം, സീതാരാമപൂജാവിധി, ശ്രീരാമഷഡക്ഷരസാരം, ദേവന്മാരുടെയും-

Scanned with CamScanner

ഋഷികളുടെയും രാമസ്തുതി, ശ്രീരാമയന്ത്ര ലേഖനവിധി, ശ്രീരാമ മാലാമന്ത്രങ്ങൾ, ശ്രീരാമവിഗ്രഹ പ്രതിഷ്ഠാ ചടങ്ങളുടെ മഹാത്മ്യം, ശ്രീരാമവിഗ്രഹ പൂജാവിധിയിലൂടെയുള്ള മോക്ഷപ്രാപ്തി.

ശ്രീരാമ ഉത്തരതാപിനി ഉപനിഷത്തിൽ അഞ്ചു ഖണ്ഡങ്ങളാണുള്ളത്. ബ്രഹ്മാവും, യജ്ഞവൽക്യനുമായുള്ള സംവാദമായിട്ടാണ് വിഷയാവതരണം. ഓംകാരതത്വം, താരകമന്ത്രം, രാമപ്രണവമന്ത്രം, ശ്രീരാമ പ്രണവജപഫലം, ജ്ഞാനം, മുക്തി, മോക്ഷപ്രാപ്തിക്കായി ശിവൻ രചിച്ച ശ്രീരാമതാരകമന്ത്ര ഉപദേശം, വിഷ്ണുവിൻെറ ശ്രീരാമവതാരമഹത്വം, ശ്രീരാമഗായത്രിമന്ത്രങ്ങൾ, നാമങ്ങൾ എന്നിവയാണ് ഒന്നാം ഖണ്ഡവിവരണങ്ങൾ. ഭരദ്വാജൻ അത്രിമഹർഷിക്ക് വിവരിക്കുന്ന ശ്രീരാമമാഹാത്മ്യമാണ് രണ്ടുമുതൽ അഞ്ചുവരെ ഖണ്ഡങ്ങളുടെവിഷയം.

സാണ്ഡില്യ ഉപനിഷദ് : മൂന്ന് അദ്ധ്യായങ്ങളിലാണ് സാണ്ഡില്യോപ നിഷത്തിൽ വിഷയങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നത്. യോഗവിദ്യയുടെ യമ-നിയമങ്ങൾ, ആസനങ്ങൾ, യോഗ-തത്വപ്രകാരമുള്ള ശരീര നാഡികൾ, യോഗാചാരസമയത്ത് ശരീരത്തിലെ പ്രാണവായുവിൻെറ സഞ്ചാരപഥങ്ങൾ, കുണ്ഡലിനിയുടെ പ്രവർത്തനം, പ്രധാനപ്പെട്ട 14 നാഡികളുടെ കർമ്മ-ധർമ്മങ്ങൾ, സുഷുമ്നാനാഡിയുടെ മഹത്വം, ഉപനാഡികളുടെ വിവരണം, പത്തു പ്രധാനവായുക്കൾ, യോഗചര്യ അനുശാസിക്കുന്നവന് ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ട ഗുണങ്ങൾ, പ്രാണായാമ നിയമങ്ങൾ, പ്രണവാക്ഷരം ജപിച്ചുള്ള പ്രാണായാമം, വൈഷ്ണവീമുദ്ര, ഖേചരീമുദ്ര, ധ്യാനസാധനയിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന കൈവല്യാവസ്ഥ, മന-ആത്മ ശുദ്ധീകരണത്തിലൂടെ ജ്ഞാനസമ്പാദനം, പഞ്ചവിധ പ്രത്യാഹാര നിയമങ്ങൾ പഞ്ചവിധ ധാരണകൾ, രണ്ടുവിധ ധ്യാനങ്ങൾ, സമാധി അവസ്ഥ, ബ്രഹ്മരൂപം, പരീക്ഷണ-നിരീക്ഷണങ്ങളിലൂടെ ബ്രഹ്മരൂപം തെളിയിക്കാനുള്ള വിഷമം, അവ്യക്തമായ ബ്രഹ്മത്തിൻെറ സർവ്വാത്മകത്വം, ബ്രഹ്മത്തി ൻെറ ആത്മരൂപം, ഭേദ്യവും-അഭേദ്യവുമായ ബ്രഹ്മരൂപങ്ങൾ, ആത്മ-പരമാത്മ ലയനം, പരമാത്മ സാന്നിദ്ധ്യം, മഹേശ്വരസാന്നിദ്ധ്യം.

പരമഹംസപരിവ്രാജക ഉപനിഷദ് : ബ്രഹ്മദേവന് ആദിനാരായണൻ നൽകുന്ന വിവരണമാണ് ഉപനിഷദ് വിഷയം. സദ്ഗുരുവിൽ നിന്നും എല്ലാ വിദ്യകളും അഭ്യസിച്ച്, ബ്രഹ്മചര്യം, ഗാർഹസ്ഥ്യം എന്നി ആശ്രമങ്ങൾ അനുഭവിച്ചറിഞ്ഞ്, സന്യാസം സ്വീകരിക്കുന്ന വ്യക്തി ബന്ധുമിത്രാദികളോട് യാത്രപറഞ്ഞ് സ്വന്തമായിട്ടുള്ളതെല്ലാം ഉപേക്ഷിച്ച് മനസ്-വാക്ക്- പ്രവർത്തി എന്നിവയിലെല്ലാം

സന്യാസിയായിത്തീരണം മോക്ഷപ്രാപ്തിക്കായി ആത്മശ്രാർദ്ധവും, വിരാജഹോമവും കഴിച്ച് എല്ലാം പുത്രനെ ഏൽപ്പിച്ച്, ശിഖചൂടി, യജ്ഞോപവീതവും- ആഡംബരങ്ങളും ഉപേക്ഷിച്ച്, പ്രണവം ജപിച്ച്-പ്രണവം തന്നെ ധ്യാനിച്ച് കിഴക്കു ദിക്കിലേക്ക് യാത്രയാകണം. ദണ്ഡും- കടിവസ്ത്രവും-കൗപീനവും-കമണ്ഡലുവും ധരിച്ച് സദ് ഗുരുവിനോട് ചേർന്ന്, ആദ്ധ്യാത്മനിഷ്ഠയോടെ കാമക്രോധങ്ങളിൽ നിന്ന് മുക്തനായി ഉപനിഷത്തുകൾ പഠിച്ച് ബ്രഹ്മപ്രണവത്തെയും, നാല് അവസ്ഥകളെയും, അവയുടെ നാലു മന്ത്രങ്ങളെയും മനസ്സിലാക്കിയ സന്യാസി പരമഹംസപരിവ്രാജകനായിത്തീരുന്നു.

അന്നപൂർണ്ണ ഉപനിഷദ് : അഞ്ച് അദ്ധ്യായങ്ങളാണ് അന്നപൂർണ്ണ ഉപനിഷത്തിലുള്ളത്. ബ്രഹ്മവിദ്യജിജ്ഞാസ, അന്നപൂർണ്ണമന്ത്രം, ആത്മജ്ഞാന ഉദയവൃത്തി, പഞ്ചവിധ ബ്രഹ്മവൃത്തി, സമാധി അവസ്ഥ, സംഗത്വം, അസംഗത്വം, മോക്ഷപ്രാപ്തി, ജാഗ്രത്-സ്വപ്ന-സുഷുപ്താവസ്ഥകൾ ജീവൻമുക്തി-വിദേഹമുക്തി, കൈവല്യപദലക്ഷണം, ജീവൻ മുക്തിക്കുവേണ്ടി യോഗി അനുഷ്ഠിക്കേണ്ട ഇന്ദ്രിയ- മനോനിഗ്രഹസാധനകൾ, തുരീയാവസ്ഥ ജ്ഞാനം, സുഖഭോഗങ്ങളിൽനിന്നുള്ള ജീവൻമുക്തയോഗിയുടെ വിരക്തി, ആഗ്രഹമുക്തി, വിദേഹമുക്തി അവസ്ഥകൾ, ബ്രഹ്മവിദ്യ ഉപാസന, പഞ്ചപ്രാണ നിയന്ത്രണവിധി, ചിത്തനിയന്ത്രണം, ചിത്തശുദ്ധികരണം, കാമക്രോധങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള മോചനം, ബ്രഹ്മബോധനം, പ്രാണായാമവിധി, ബ്രഹ്മജ്ഞാനപ്രാപ്തി, അദ്ധ്യാത്മതത്വജ്ഞാനം.

സൂര്യ ഉപനിഷദ് : എട്ടു ലഘുവരികൾ മാത്രമുള്ളതാണ് സൂര്യോപനിഷദ്. സൂര്യദേവനെ പ്രണമിക്കുന്ന മന്ത്രം, സൂര്യദേവസ്തുതി, ഗായത്രി, സൂര്യദേവൻെറ ജഗത്കാരണത്വം, ആദിത്യസ്തുതി, ആദിത്യൻെറ സർവ്വാത്മകത്വം, സൂര്യപ്രാർത്ഥന, സൂര്യാഷ്ടാക്ഷരി, സൂര്യോപനിഷദ് പഠനഫലം.

ആത്മ ഉപനിഷദ് : ആത്മ-അന്തരാത്മ-പരമാത്മ ബന്ധങ്ങൾ വിവരിക്കുന്ന ഒരു ലഘു ഉപനിഷത്താണിത്. നിത്യവും, അനന്തവുമായ ആത്മസത്ത, പ്രപഞ്ചത്തിൽ സർവ്വവ്യാപിയായിരിക്കുന്ന ബ്രഹ്മം, ബ്രഹ്മജ്ഞാനി അറിയുന്ന ബ്രഹ്മത്തിൻെറ മഹത്വം, സ്വയം ബ്രഹ്മചൈതന്യമുൾക്കൊള്ളുന്നതിൻെറ മഹത്വം, തൈലവും-ജലവുംപോലെ വ്യക്തമായി ദൃശ്യ

Scanned with CamScanner

മാകുന്നതും ശരീരത്തിൽ കുടികൊള്ളുന്നതുമായ ബ്രഹ്മത്തിൻെറ നിഷ്കല-നിഷ്ക്രിയ-നിരവദ്യ-നിരഞ്ജന-അദ്വിതീയഭാവം.

പാശുപത ബ്രഹ്മോപനിഷദ് : പൂർവ്വകാണ്ഡം, ഉത്തരകാണ്ഡം എന്നിരണ്ടു ഭാഗങ്ങളാണ് ഈ ഉപനിഷത്തിലുള്ളത്. വാലഖില്യഋഷിമാരും സ്വായംഭുവമനുവും തമ്മിലുള്ള സംവാദരൂപത്തിലാണ് വിഷയാവതരണം.

പൂർവ്വകാണ്ഡം : എല്ലാത്തിൻെറയും ദേവതയായ ഓംകാര രുദ്രൻെറ നിശ്ചേഷ്ടഭാവം, വിഷ്ണുവിൻെറ ഋതം, ബ്രഹ്മത്തിൻെറ ചലനാത്മകത്വം, യജ്ഞസൂത്ര-ബ്രഹ്മസൂത്ര ബന്ധം, ബ്രാഹ്മണ ലക്ഷണം, പ്രണവ മഹത്വം, ത്യാഗലക്ഷണം, ജ്ഞാനയജ്ഞമഹത്വം.

ഉത്തരകാണ്ഡം : ഓംകാര-ബ്രഹ്മ ബന്ധം, പ്രപഞ്ചചേതനയുൾക്കൊള്ളുന്ന ബ്രഹ്മത്വം, മായയാൽ ആവരണം ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഭൗതികലോകം, ആവരണമില്ലാത്ത ആത്മചൈതന്യം, ആത്മജ്ഞാനത്തിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന പരമാത്മജ്ഞാനം, സർവ്വജ്ഞാനങ്ങൾക്കുമുപരിയുള്ള ബ്രഹ്മജ്ഞാനം, ബ്രഹ്മജ്ഞാനിയുടെ മഹത്വം-ആചാരങ്ങൾ-കർമ്മബന്ധങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള മുക്തി.

പരബ്രഹ്മ ഉപനിഷദ് : ബ്രഹ്മത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണമാണ് ഈ ഉപനിഷത്തിലെ 3 ഭാഗങ്ങളിൽ നൽകിയിരിക്കുന്നത്. ശരീരത്തിൽ നാഭി-ഹൃദയം- കണ്ഠം-മൂർദ്ധാവ്, ഇവയിൽ നാലു പാദങ്ങളും, ജാഗ്രത്സ്ഥാനത്തിൽ അഞ്ചാമത്തെ പാദവുമായുള്ള ബ്രഹ്മത്തിൻെറ ശരീരത്തിലെ സ്ഥിതി, പ്രപഞ്ചത്തിൽ സർവ്വവ്യാപയായി വർത്തിക്കുന്നവരായ തൃമൂർത്തികളുടെ മഹത്വം, ബ്രഹ്മജ്ഞാനിയുടെ മഹത്വം, ഭൗതിക വസ്തുക്കളുടെ നശ്വരതയെകുറിച്ചറിയുന്ന ജ്ഞാനം ശിഖയും, ആത്മാവ് യജ്ഞോപവീതവും, പ്രണവം നാദബ്രഹ്മവുമായറിയുന്ന ബ്രഹ്മജ്ഞാനിയുടെ മഹത്വം, ഈ ജ്ഞാനി ആന്തരികമായ യജ്ഞോപവീതത്തിലൂടെ നേടുന്ന മോക്ഷപ്രാപ്തി. ബാഹ്യമായ യജ്ഞോപവീതത്തിൽ മാത്രം സർവ്വജ്ഞാനവും ദർശിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണൻെറ അല്പത്വം.

തൃപുരതാപിനി ഉപനിഷദ് : സുദീർഘങ്ങളായ അഞ്ച് ഉപനിഷത്തുകൾ ചേർന്നതാണ് ഈ ഉപനിഷദ്.

ഉപനിഷദ് 1. ത്രിപുരാദേവി വിവരണം, ദേവിയെ സ്തുതിക്കുന്ന വേദമന്ത്രങ്ങൾ, ശിവശക്തിയിലൂടെയുള്ള പ്രപഞ്ച സൃഷ്ടി വിവരണം. നിർലക്ഷണനും-നിരഞ്ജനനും-നിരുപാധികനു

Scanned with CamScanner

മായ ഈശ്വരന്റെ ആസ്തിത്വം, ഗായത്രീമന്ത്രവിവരണം, ശിവശക്തിയുടെ സർവ്വവ്യാപകത്വം, ആത്മ-പരമാത്മബന്ധം, ദേവീ ഗായത്രി വിദ്യാഉപാസനാഫലം, ദേവി വിദ്യാ ഉപാസനാഫലം, തൃപുരാദേവിയുടെ ധ്യാനമന്ത്രം.

ഉപനിഷദ് 2. തൃപുരവിദ്യാവിവരണം, പഠനവിധി, സർവ്വരക്ഷാ കരിവിദ്യ, തൃപുരാദേവിയുടെ ആത്മരൂപം, ശിവ-ശക്തി ബന്ധം, തൃപുരവാസിനിവിദ്യ, തൃപുരാംബവിദ്യ. ഈ വിദ്യകളുടെ പഠനഫലം, ശ്രീചക്രം-അനുലോമചക്രം-പ്രതിലോമചക്ര വിവരണം-ശ്രീചക്രത്തിൽ ദേവിയെ ആവാഹിച്ചു നടത്തുന്ന പൂജാവിധികളുടെ ഫലം.

ഉപനിഷദ് 3, 4. തൃപുരസുന്ദരീപൂജയിലെ മുദ്രകൾ, നവമുദ്രകളുടെ ലക്ഷണം, പഞ്ചബാണമുദ്രലക്ഷണം, കാമകലാചക്രം, ക്ഷേത്രേശപൂജാവിധി, കുല കുമാരീപൂജാവിധി, മൃത്യുഞ്ജയമന്ത്രം, ത്ര്യംബക മന്ത്രമഹത്വം.

ഉപനിഷദ് 5. നിർവ്വിശേഷ ബ്രഹ്മജ്ഞാനം, പരമാത്മ സ്വരൂപണം, മനോനിയന്ത്രണം, ബ്രഹ്മഭാവപ്രാപ്തി, സവിശേഷ ബ്രഹ്മജ്ഞാനത്തിലൂടെയുള്ള നിർവിശേഷബ്രഹ്മജ്ഞാനം, നിരുപാധിക ആത്മത്തിന്റെ ദർശനം, നാദബ്രഹ്മത്തിന്റെ ധ്യാനം കൊണ്ടുള്ള പരബ്രഹ്മജ്ഞാന പ്രാപ്തി, പരമാത്മദർശനം, ശ്രീകാമ രാജ വിദ്യാമഹിമ.

ദേവി ഉപനിഷദ് : ദേവിയുടെ രൂപം ദർശിച്ച ദേവന്മാരുടെ സംശയം ദേവിതന്നെ തീർത്തുകൊടുക്കുകയാണ് ഈ ഉപനിഷത്തിൽ. ദേവിയുടെ സ്വയം വിവരണം, ബ്രഹ്മസ്വരൂപം, പഞ്ചഭൂതമിശ്രഭാവം, ദേവിയുടെ ജഗത്-വേദ-വിദ്യ-ഭാവങ്ങൾ, ദേവി സ്തുതി, ശക്തിഭാവം, മഹാവിദ്യാഭാവം, ദേവ്യുപാസനാഫലം, ദേവിയുടെ വിദ്യാരൂപം.

ഭാവന ഉപനിഷദ് : മനുഷ്യശരീരം നവരത്നദീപമാണ്, സപ്തധാതു സംയുക്തം, സങ്കൽപമയമായ കൽപകോദ്യാനം, നവരസ സമ്മിശ്രം, ശരീരത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്ന ബാഹ്യപ്രേരണകൾ, കാമക്രോധാദികൾ, പൃഥ്വി-ആപ്-തേജസ് തുടങ്ങിയ 16 ശക്തികൾ, വചനാ-ദാന-ഗമനാ എന്നിങ്ങനെ 10 വായുക്കൾ, രേചകം-പാചകം-ശോഷകം എന്നിങ്ങനെ 15 ജംരാഗ്നികൾ, ക്ഷാര-ഉദ്ഗാരക-ക്ഷോഭക-ജംഭുക-എന്നിങ്ങനെ 5 വിധങ്ങൾ, ഭക്ഷ്യ-ഭോജ്യ-പോഷ്യ എന്നിങ്ങനെ 5 വിധ അന്നങ്ങൾ, ശീത-ഉഷ്ണ-സുഖ-ദുഃഖ, സത്യ-രജസ് തുടങ്ങിയ 8 വിധ ശക്തികൾ, ഇവചേർന്ന മനുഷ്യശരീരം, ഞാൻ തന്നെ

Scanned with CamScanner

നിയും, നമ്മിലെ ചൈതന്യം തന്നെ ദൈവികചൈതന്യവും എന്ന ആത്മവിഭാവനം ഹവനവും, ഭേദഭാവന തർപ്പണവുമായ ശിവയോഗിയേയും, ജീവൻമുക്ത യോഗിയേയും സ്മരിക്കുന്ന പുണ്യക്ഷേത്രമാണ് മനുഷ്യശരീരം എന്ന് ഉപനിഷദ് വിവരിക്കുന്നു.

ഭസ്മജാബല ഉപനിഷദ് : രണ്ട് അദ്ധ്യായങ്ങളുള്ള ഈ ഉപനിഷത്തിൽ ഭസ്മത്തിന്റെ മഹത്വം വർണ്ണിക്കുന്നു. പ്രഭാതത്തിൽ മന്ത്രങ്ങൾ ചൊല്ലി ധരിക്കുന്ന ഭസ്മമഹത്വം, ഭസ്മധാരണത്തിലൂടെയുള്ള പാപമോചനം, ഭസ്മധാരണത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന അപാകതക്കുള്ള ഗായത്രീമന്ത്രജപ പ്രായശ്ചിത്തം, അതിലൂടെ ഘോര പാപമോചനം, ബ്രാഹ്മണന്റെ ഭസ്മധാരണമഹത്വം, ശിവപൂജ, ശിവ ഷഡ്ക്ഷരജപം, ശിവദർശനഫലം, കാശി യാത്രാ മാഹാത്മ്യം, കാശിയിലെ ജ്യോതിർ ലിംഗവർണ്ണനം, ശിവ ആചമനമന്ത്രം, ശിവ അഭിഷേകമന്ത്രം.

ഗണപതി ഉപനിഷദ് : ഗണപതിയെക്കുറിച്ചുള്ള മനുവിന്റെ വിവരണമാണ് ഗണപത്യുപനിഷദ് വിഷയം. ഗണപതി സ്തുതി, ഗുണാതീതനും- അനലനും - അനിലനും, ദേഹാതീതനും - ശക്തിത്രയനും - ത്രിമൂർത്തി കളുടെ ചൈതന്യമുൾക്കൊള്ളുന്ന വനുമായ ഗണപതി വർണ്ണന, ഗണപതി ഗായത്രി മന്ത്രം, ധ്യാനം, ഈ ഉപനിഷദ് പഠനഫലമായ പാപനാശനം - മോക്ഷ പ്രാപ്തി - വാഗ്മിത്വം.

മഹാവാക്യ ഉപനിഷദ് : ബ്രഹ്മദേവന്റെ ഉപദേശമാണ് ഈ ഉപനിഷത്തിലെ വിഷയം. വിദ്യയിലൂടെയും അവിദ്യയിലൂടെയും നേടാൻ സാധിക്കുന്ന ബ്രഹ്മജ്ഞാനം, അവിദ്യയിലൂടെ (ശാസ്ത്രരീതിയിലൂടെ) ലഭിക്കുന്ന ജ്ഞാനചക്ഷുസ്സുകൾ കൊണ്ട് പ്രപഞ്ചത്തിലെ ബ്രഹ്മദർശനം, വിദയിലൂടെ മാത്രം ലഭിക്കുന്ന ബ്രഹ്മദർശനം, പരമാത്മ ദർശനത്തിനുള്ള ഹംസവിദ്യ, തേജോമയമായ ബ്രഹ്മത്തെ ഹംസവിദ്യയിലൂടെ ധ്യാനിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്ന മാർഗ്ഗം, ആദിത്യതുല്യമായ ബ്രഹ്മചൈതന്യം സ്വയം ഉൾക്കൊള്ളുവാൻ സാധിക്കുന്ന യോഗിമഹത്വം, ബ്രഹ്മജ്ഞാനിയായ യോഗിയുടെ ആത്മ - പരമാത്മയോഗം.

ഗോപാല താപിനി ഉപനിഷദ് : ഗോപാല പൂർവ്വ താപിനി എന്നും ഗോപാല ഉത്തരതാപിനി എന്നും രണ്ട് ഉപനിഷത്തുകൾ ചേർന്നതാണീ ഉപനിഷദ്.

ഗോപാല പൂർവ്വതാപിനി ഉപനിഷദ് : ആറു ഭാഗങ്ങളടങ്ങുന്ന ബൃഹത്തായ ഒരു ഉപനിഷത്താണിത്. ഗോപാലകൃഷ്ണവിവരണം,

Scanned with CamScanner

സർവ്വചരാചരവാസം, രൂപമഹത്വം-ധ്യാനമന്ത്രങ്ങൾ- ഭജനഗോവിന്ദപൂജ, ഓംകാരബ്രഹ്മവിവരണം, ശ്രീകൃഷ്ണസ്തുതി, മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ ഓംകാരരൂപം, നമസ്കാരമന്ത്രങ്ങൾ, പ്രപഞ്ചരൂപത്തിലുള്ള മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ മഹത്വവർണ്ണന, ഭൂമിയും-സലിലവും-തേജസ്സും-ആകാശവും-മഹാവിഷ്ണുവിൽ നിന്ന് ഉത്ഭവിച്ച വിവരണം, ശ്രീകൃഷ്ണസ്മരണഫലങ്ങൾ.

ഗോപാലഉത്തരതാപിനി ഉപനിഷദ് : ശ്രീകൃഷ്ണ സ്മരണയിലൂടെ സിദ്ധിക്കുന്ന ആദ്ധ്യാത്മിക-ഭൗതിക ഫലങ്ങൾ, ദുർവാസാവു മഹർഷിക്ക് നിരന്തരമായ വ്രതങ്ങൾകൊണ്ട് ലഭിച്ച സിദ്ധികൾ, ശ്രീകൃഷ്ണചൈതന്യ-ബ്രഹ്മചൈതന്യ ബന്ധം, വിഷ്ണുവിന്റെ സർവ്വോൽകൃഷ്ടമായ കൃഷ്ണാവതാര മഹത്വം, മഥുരാപുരിയുടെ വർണ്ണന, മഥുരയെ ഗോപാലപുരി എന്നറിയപ്പെടുന്നതിന്റെ മഹത്വം, മഥുരാപുരിയിൽ വസിച്ചിരുന്ന ശ്രേഷ്ഠരായ അനേകം ഋഷിമാരുടെ ചരിതം, ശംഖചക്രധാരിയായ ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ രൂപവർണ്ണന, ശ്രീകൃഷ്ണസ്തുതി, ശ്രീകൃഷ്ണനാമങ്ങൾ.

ശ്രീകൃഷ്ണ ഉപനിഷദ് : രണ്ട് ലഘു ഖണ്ഡങ്ങളാണ് ഈ ഉപനിഷത്തിലുള്ളത്. ശ്രീരാമ - ശ്രീകൃഷ്ണ സ്തുതികൾ, മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ സർവ്വവ്യാപകത, മഹാവിഷ്ണുവിന് വാസുദേവൻ-അനിരുദ്ധൻ-സങ്കർഷണൻ എന്നീ പേരുകൾ ഉണ്ടായതിന് കാരണം, വേദങ്ങളിലെ മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ സ്തുതികൾ, ശ്രീകൃഷ്ണാവതാരമഹത്വം-സ്മരണ-ധ്യാനം എന്നിവയി ലൂടെ ലഭിക്കുന്ന സർവ്വതീർത്ഥ സ്നാനഫലം.

ഹയഗ്രീവ ഉപനിഷദ് : ബ്രഹ്മാവ് നാരദന് ഉപദേശിക്കുന്ന ഹയഗ്രീവമന്ത്രമാണ് ഉപനിഷദ്‌വിഷയം, ഹയഗ്രീവ പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രമായ ഓം-ശ്രീം-ഹ്ലൗം - ഐം-ഐം-ഐം-ക്ലീം-ക്ലീം-സൗം-സൗം-ഹ്രീം. ഓം നമോ ഭഗവതേ ഹയഗ്രീവായ എന്ന മന്ത്രപാഠ-ശ്രവണത്തിന്റെ സർവ്വപാപപരിഹാരഫലമാണ് ഈ ലഘു ഉപനിഷത്തിൽ വർണ്ണിക്കുന്നത്.

ദത്താത്രേയ ഉപനിഷദ് : മൂന്ന് ലഘു ഖണ്ഡങ്ങളുള്ളതാണ് ദത്താത്രേയ ഉപനിഷദ്. ശ്രീ നാരായണവിശ്വരൂപം, ദത്താത്രേയ ധ്യാനം, ധ്യാനമഹത്വം, ഓം ശ്രീം ക്ലീം ഗ്ലൗം ദ്രാം എന്നീ ഷഡ്ക്ഷരമന്ത്രം, ദ്വാദശാക്ഷരീമന്ത്രം, ഷോഡശാക്ഷരമന്ത്രം, എന്നിവയുടെ മഹത്വം, ദത്താത്രേയന്റെ മാലാമന്ത്രം, ഉപനിഷദ് പാഠഫലം.

Scanned with CamScanner

ഗരുഡ ഉപനിഷദ് : ഗരുഡ ധ്യാനമന്ത്രം, ഗരുഡമാലാമന്ത്രം, സർപ്പനാശനമന്ത്രം, വാസുകി മന്ത്രം എന്നീ നാലു മന്ത്രങ്ങൾ മാത്രമടങ്ങുന്ന ഈ ഉപനിഷദ് ബ്രഹ്മദേവൻ നാരദനും, നാരദൻ ബൃഹത്സേനനും, ബൃഹത്സേനൻ ഇന്ദ്രനും, ഇന്ദ്രൻ ഭരദ്വാജനും, ഭരദ്വാജൻ ജീവൽ കാമനും, അദ്ദേഹം ശിഷ്യന്മാർക്കും വിവരിച്ചുകൊടുക്കുന്നതാണ്.

മറ്റ് ഉപനിഷത്തുകൾ

നൂറ്റി എട്ട് ഉപനിഷത്തുകളിൽ ഉൾപ്പെടുത്താത്ത ചില ഉപനിഷത്തുക്കളാണ് ഏതാനും വരികളിൽ ഇവിടെ വിവരിക്കുന്നത്. ഈ ഉപനിഷത്തുകൾ മേൽവിവരിച്ച ഉപനിഷത്തുകളെപോലെ ആദരിക്കപ്പെടാറില്ല.

യോഗരാജ ഉപനിഷദ് : ഇരുപത്തിഒന്ന് ശ്ലോകങ്ങളിൽ യോഗവിദ്യയെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുന്നു.

അദ്വൈത ഉപനിഷദ് : ഗദ്യരൂപത്തിലുള്ള 24 വരികളിൽ അദ്വൈതാവസ്ഥയെക്കുറിച്ച് വർണ്ണിക്കുന്നു.

ആചമന ഉപനിഷദ് : എല്ലാ ക്രിയാകർമ്മങ്ങളിലും നടത്തുന്ന ആചമനത്തെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുന്നു.

ആത്മപൂജാ ഉപനിഷദ് : ആത്മപൂജയുടെ മഹത്വമാണ് 19 വരികളിലെ വിഷയം.

ആർഷേയ ഉപനിഷദ് : 11 ശ്ലോകങ്ങളിലുള്ള ബ്രഹ്മാണ്ഡവിവരണമാണ് വിഷയം.

ഇതിഹാസോപനിഷദ് : ആശ്രമധർമ്മങ്ങളും, ശ്രാദ്ധകർമ്മങ്ങളും ഇതിലെ 91 ശ്ലോകങ്ങളിൽ വർണ്ണിക്കുന്നു.

ചതുർവേദ ഉപനിഷദ് : നാലു വേദങ്ങൾ ആദിനാരായണനിൽ നിന്നു ൽഭവിച്ചതിനെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുന്നു.

ചാക്ഷുഷോപനിഷദ് : നേത്രങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ തേജസ് പകരുന്നതിന് സൂര്യദേവനോടുള്ള പ്രാർത്ഥനയും പൂജയുമാണ് വിഷയം.

തുരിയോപനിഷദ് : ഓംകാരത്തിന്റെ 16 മാത്രകളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണമാണ് വിഷയം.

പിണ്ഡോപനിഷദ് : മരണാനന്തരക്രിയകളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട പിണ്ഡക്രിയ സങ്കൽപങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നു.

Scanned with CamScanner

പ്രണവോപനിഷദ് : ഓംകാരത്തിന്റെ ഓരോ മാത്രകളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണമാണ് 20 ശ്ലോകങ്ങളിലുള്ളത്.

ബാഷ്കല മന്ത്ര ഉപനിഷദ് : ഈശ്വരൻ-ബ്രഹ്മ-അഹം ബന്ധ വിവരണമാണ് 25 ശ്ലോകവിഷയം.

ദ്വയോപനിഷദ് : ആചാര്യഗുരു നിർവ്വചനമാണ് ആറ് ശ്ലോകങ്ങളിൽ നൽകിയിരിക്കുന്നത്.

നിരുക്തോപനിഷദ് : ഈ ഉപനിഷത്തിൽ ഗർഭസ്ഥ ശിശുവിന്റെ വളർച്ച, രക്തം-മജ്ജ - മാംസം - അസ്ഥിബന്ധം, സ്ത്രീ-പുരുഷ-നപുംസക ജനന വിഷയ ങ്ങളുമടങ്ങുന്നു.

മാന്മായോപനിഷദ് : ജംബുദ്വീപിലുള്ള ആശ്രമ മാ-സമ്പ്രദായ-ക്ഷേത്ര-ദേവി - ദേവ-ആചാര്യ-തീർത്ഥ-വേദ-ആപ്തവാക്യങ്ങളെ സങ്കൽപിച്ച് നടത്തേണ്ട തർപ്പണങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നു.

വിശ്രമോപനിഷദ് : ഹൃദയകമലത്തിന്റെ നിറങ്ങൾ, ഈ കമലത്തിന്റെ ഏതു ദളത്തെ ആശ്രയിച്ചാണോ വിശ്രമിക്കുന്നത് അതനുസരിച്ചുള്ള അഭിവൃദ്ധി.

ശൗക ഉപനിഷദ് : ഗായത്രീമന്ത്ര-ആദിത്യ-ചന്ദ്ര-എന്നിവരിൽ കുടികൊള്ളുന്ന, ഓംകാര നാദബ്രഹ്മോപാസന.

സൂര്യതാപിനി ഉപനിഷദ് : യജുർവേദത്തിലുള്ള സൂര്യ നാമങ്ങളാൽ ബ്രഹ്മാവ് നടത്തുന്ന സൂര്യദേവസ്തുതി.

ഊർദ്ധ്വപുണ്ഡ്രോപനിഷദ് : ഊർദ്ധ്വപുണ്ഡ്രവിധി, ദ്രവ്യം, സ്ഥാനം, രേഖ, മന്ത്രം, കർത്താവ്, ഫലം എന്നിവ മഹാവിഷ്ണു വിവരിക്കുന്നു.

കാർത്ത്യായനോപനിഷദ് : പവിത്രമായ കർമ്മം, വിഷ്ണു ക്ഷേത്രത്തിലെ തീർത്ഥത്തിലെ സ്നാനമാണെന്നതിന്റെ കാരണം വിവരിക്കുന്നു.

ഗോപീചന്ദന ഉപനിഷദ് : ദ്വാരകാചരിതം, ഗോപികമാരുടെ ചെയ്തികൾ, ഗോപീചന്ദന മാഹാത്മ്യം, എന്നീ വിഷയങ്ങളടങ്ങുന്നു.

തുളസി ഉപനിഷദ് : തുളസീമാഹാത്മ്യം, തുളസീപൂജ, നിത്യകർമ്മങ്ങളിൽ തുളസി ഉപയോഗിക്കുന്നതിന്റെ മഹത്വം.

നൃസിംഹ ഷഡ്ചക്ര ഉപനിഷദ് : നൃസിംഹചക്രത്തിലെ രഥചക്ര-തൽസുചക്ര-മഹാചക്രം-സകലലോകരക്ഷണ ചക്ര-ധ്യുതചക്ര-അസുരാന്തകചക്ര-വർണ്ണന.

Scanned with CamScanner

പരമാത്മിക ഉപനിഷദ് : സകല ചരാചരങ്ങളിലും നില നിൽക്കുന്ന പരമാത്മശക്തി, മഹാവിഷ്ണു മഹിമ, സത്യമഹത്വം.

യജ്ഞോപവീത ഉപനിഷദ് : മഹാവിഷ്ണുവിൻെറ ലക്ഷണമായ യജ്ഞോപവീതത്തിൻെറ മഹിമവർണനം.

രാധോപനിഷദ് : ബ്രഹ്മാണ്ഡവിസ്തീർണ്ണം, അതല-വിതല-സുതല-രസാതല-തലാതലാദി ലോകവിസ്തീർണ്ണം, ശ്രീകൃഷ്ണ വാസസ്ഥലം, കൃഷ്ണദർശനം, കൃഷ്ണപൂജനം.

ലാംഗൂലോപനിഷദ് : ആഭിചാരക്രിയകൾക്കും, മന്ത്രവാദങ്ങൾക്കുമുള്ള രോഗനാശനം - ശത്രുനാശനം - ബന്ധനം - പ്രേതശബ്ദാദി - മന്ത്രങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നു.

ശ്രീകൃഷ്ണപുരുഷോത്തമ ഉപനിഷദ് : പുരുഷോത്തമനിൽ നിന്നുൽഭവിച്ച ചരാചരങ്ങൾ - ആറ് ശാസ്ത്രങ്ങൾ- തീർത്ഥങ്ങൾ, ഋഷികൾ - 18 ബ്രഹ്മാണ്ഡങ്ങൾ - 18 കർമ്മങ്ങൾ എന്നീ വിവരണങ്ങൾ.

സങ്കർഷണ ഉപനിഷദ് : ശ്രീകൃഷ്ണജനനം, മഹത്വം, പൂജാവിഷയങ്ങളിതിലടങ്ങുന്നു.

സുദർശന ഉപനിഷദ് : ശംഖ-ചക്ര-ഗദാധാരിയായ മഹാവിഷ്ണു സ്തുതി - പൂജാവിഷയങ്ങൾ.

പാരായണ ഉപനിഷദ് : ശിവസ്തുതി, അതിലൂടെയുള്ള ധർമ്മാർത്ഥ കാമ മോക്ഷ ഫലസിദ്ധി.

ബില്വ ഉപനിഷദ് : ബില്വപത്ര മഹാത്മ്യം, ബില്വപത്രമുപയോഗിച്ചുള്ള ശിവപൂജ മഹാത്മ്യം.

മൃത്യുലാംഗൂലോപനിഷദ് : ശിവസ്തുതികളടങ്ങുന്ന 4 ശ്ലോകങ്ങളുടെ പാഠഫലം.

രുദ്ര ഉപനിഷദ് : ശിവഭക്തി മഹത്വം, ശിവസ്തുതി, ശിവപ്രാർത്ഥന, യജുർവേദസ്തുതി, ഗുരുപ്രാർത്ഥന.

ലിംഗോപനിഷദ് : ശിവലിംഗ മഹാത്മ്യം, ശിവപ്രാർത്ഥന, ശിവധ്യാനം, അർച്ചനാവിധി, ലിംഗപീഠമഹത്വം.

വജ്രപഞ്ചരോപനിഷദ് : വേദമന്ത്രങ്ങളാലുള്ള വന്ദനം, ആഘോഷ മന്ത്രങ്ങൾ, ദുർഗാസ്തുതി, മൃത്യുദേവസ്തുതി.

ശിവസങ്കൽപ ഉപനിഷദ് : ശിവമാഹാത്മ്യം, ശിവസ്തുതി, ശിവധ്യാനം

Scanned with CamScanner

സദാനന്ദോപനിഷദ് : ശിവാരാധന, ശിവലിംഗ മഹത്വം-പ്രാർത്ഥന, അതിലൂടെയുള്ള പരബ്രഹ്മദർശനം.

കാലിക ഉപനിഷദ് : കാളിയുടെ വർണ്ണന, പ്രാർത്ഥന, ശക്തി, മഹത്വം, ഗുരുവന്ദനം, തൃമൂർത്തി സ്തുതി, ശിവമാഹാത്മ്യം.

കാലിമേധാദീക്ഷിതോപനിഷദ് : ശിവഭജനം - സ്തുതി, ഇവയിലൂടെ സിദ്ധിക്കുന്ന ആത്മീയ - ഭൗതികനേട്ടങ്ങൾ.

ഗായത്രി രഹസ്യഉപനിഷദ് : ഗായത്രീമന്ത്രഉത്ഭവം, ഓംകാരവർണ്ണനം, ഗായത്രിയുടെ അർത്ഥം.

ഗുഹ്യകാല്യുപനിഷദ് : പ്രകൃതി പുരുഷ വർണ്ണനകൾ.

താരോപനിഷദ് : ശിവമയമായ പ്രപഞ്ചത്തിന്റെയും താരാരൂപിയായ ദേവിയുടെയും വർണ്ണന, ധ്യാനം, സ്തുതി.

ലഘു അവധൂത ഉപനിഷദ് : അവധൂത സന്യാസിയെക്കുറിച്ച് 7 ശ്ലോകങ്ങളിലായി വിവരിക്കുന്നു.

ആശ്രമ ഉപനിഷദ് : നാലുതരം ബ്രഹ്മചര്യാശ്രമികൾ-ഗൃഹസ്ഥർ-വാനപ്രസ്ഥർ-സന്യാസികൾ ഇവരെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണം.

സമസ്ത ഉപനിഷത്തുക്കളുടെയും ഉജ്ജ്വലങ്ങളായ ആത്മീയ-ഭൗതിക വിഷയങ്ങളും ഭഗവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണൻ അർജ്ജുനന് വിവരിച്ചുകൊടുക്കുന്ന ഭഗവദ്ഗീതയിലുണ്ട്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഗീതയുടെ ഓരോ അദ്ധ്യായാന്ത്യത്തിലും **ഉപനിഷത്തുകളുടെ സാരമായ ഭഗവദ്ഗീത** എന്നു പറയുന്നുണ്ട്. വളരെ വ്യക്തമായ വിഷയ ക്രമീകരണങ്ങളോടെ പ്രായോഗിക ജീവിതത്തിലെ സർവ്വതോമുഖ മായ എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങളുടെയും വിശകലനവും പരിഹാരവുമായാണ് ഗീതോപദേശം നൽകുന്നത്. ശക്തമായ ആത്മീയത, വ്യക്തമായ ഭൗതീകതക്ക് എങ്ങിനെ മാർഗദർശകമാകുന്നു എന്ന് ഉപനിഷത്തുകളെപോലെ മഹാഭാരതത്തിന്റെ ഭാഗമായ ഭഗവദ്ഗീത വസ്തുനിഷ്ഠമായും ശാസ്ത്രീയമായും വിവരിക്കുന്നു.

Scanned with CamScanner

വേദാംഗം

ശിക്ഷ, വ്യാകരണം, നിരുക്തം, ഛന്ദസ്ശാസ്ത്രം, കൽപശാസ്ത്രം, ജ്യോതിഷം എന്നിങ്ങനെ ആറു വേദാംഗങ്ങളുണ്ട്. വേദപുരുഷന്റെ അംഗങ്ങൾ - അവയവങ്ങൾ - ആയിട്ടാണ് വേദാംഗങ്ങൾ ഗണിക്കപ്പെടാറുള്ളത്. വേദങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന ജ്ഞാനം സിദ്ധിക്കുന്നത് വേദാംഗങ്ങളിലൂടെയാണ്. വേദം ചൊല്ലുന്നതിന്റെ രീതികൾ ശിക്ഷയും, വേദനിഘണ്ടുവായി നിരുക്തവും, വേദരചനാ നിയമങ്ങൾ ഛന്ദസ്ശാസ്ത്രത്തിലും, ഭാഷാശാസ്ത്രവ്യാകരണത്തിലും വിവരിക്കുന്നു. കൽപശാസ്ത്രത്തിൽ വ്യക്തി-കുടുംബം-സമൂഹം-രാഷ്ട്രം എന്നിവയുടെ ഭൗതികവും സാമൂഹികവും ആത്മീയവുമായ അടിസ്ഥാന കർമ്മ-ധർമ്മ നിയമസംഹിതകൾ വിവരിക്കുന്നു. ആറാമത്തെ വേദാംഗമായ ജ്യോതിഷം, വേദങ്ങളുടെ ചക്ഷുവായി അറിയപ്പെടുന്നു. കൽപശാസ്ത്രത്തിൽ വിവിരിക്കുന്ന യാഗ-യജ്ഞ-ഗൃഹ്യ-പ്രായശ്ചിത്ത-ധർമ്മ-കർമ്മങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കുന്നതിന് അനുയോജ്യമായ സമയം, അതിന്റെ ഗുണദോഷങ്ങൾ, ആചാരവിചാരങ്ങൾ, എന്നിവയുടെ അടിസ്ഥാന നിയമങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നതാണ് ജ്യോതിഷം.

ശിക്ഷ : വേദങ്ങളുമായി നേരിട്ട് ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ശിക്ഷ, വ്യാകരണം, നിരുക്തം, ഛന്ദശാസ്ത്രം എന്നീ നാല് അംഗങ്ങളിൽ പ്രഥമസ്ഥാനം ശിക്ഷക്കുതന്നെയാണ്. വേദമന്ത്രങ്ങളുടെ ശബ്ദം, ധ്വനി, ഉച്ചാരണം എന്നി വിഷയങ്ങളാണ് ഇതിലടങ്ങിയിരിക്കുന്നത്. വേദോച്ചാരണത്തിലെ നിയമങ്ങളും അവയുടെ അടിസ്ഥാനങ്ങളുമറിയുന്നതിന് ശിക്ഷാ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പഠിക്കണം. വേദങ്ങളുടെ മഹത്വം അതിന്റെ ശ്രുതിയിലായതുകൊണ്ട്, വേദങ്ങൾക്ക് അതിന്റെ രൂപം നൽകുന്നത് ശിക്ഷാഗ്രന്ഥത്തിലെ നിയമങ്ങളാണ് എന്നു പറയാം.

വേദപഠനങ്ങളുടെ സാധാരണത്വവും അസാധാരണത്വവും ഭാഷാനിയമങ്ങളിലൂടെയും ഉദാഹരണങ്ങളിലൂടെയും ശിക്ഷാ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വിവരിക്കുന്നു. ശിക്ഷാഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ചിലത് എല്ലാ വേദങ്ങൾക്കും അടിസ്ഥാനമാണെങ്കിലും ഒരു വേദത്തെയോ വേദശാഖയെയോ മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ശിക്ഷാഗ്രന്ഥങ്ങളുമുണ്ട്. അപ്രകാരം ഋഗ്വദത്തിലെ പദപ്രയോഗങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിനായി ശൗനക മഹർഷി രചിച്ച ഒരു ഗ്രന്ഥമാണ് ശൗനകശിക്ഷ.

Scanned with CamScanner

ശൗനകശിക്ഷ : കേവലം 67 സൂക്തങ്ങൾമാത്രം അടങ്ങുന്നതാണ് ശൗനക ശിക്ഷാഗ്രന്ഥം ഇതിൽ വിവരിക്കുന്ന വിഷയങ്ങൾ ഇപ്രകാരമാകുന്നു. ശിവപ്രാർത്ഥന, വേദലക്ഷണം, സ്വര-വ്യഞ്ജന വിവരണം, സ്വരങ്ങളുടെ പ്രത്യേകത, വ്യഞ്ജനങ്ങളുടെ പ്രത്യേകത, വ്യഞ്ജനങ്ങളുടെ ഘോഷവും അഘോഷവും, നാസികാ ഉച്ചാരണം, യരലവ.... എന്നീ അന്തസ്ഥങ്ങൾ, കകാര-പകാരങ്ങളെ ആശ്രയിക്കുന്ന ജിഹ്വാ മൂലിയം, ഹ്രസ്വ-ദീർഘങ്ങൾ, വ്യഞ്ജനമാത്രകൾ. അവർണത്തിന്റെ മാത്രകൾ, ദന്തസ്ഥാനിയായ അവർണ്ണങ്ങൾ, തവർഗ്ഗം, ലകാരം, സകാരം, വർണ്ണോച്ചാരണത്തിന് കണ്ഠത്തിന്റെ സ്ഥാനം, ഒകാരം, ഔകാരം, ഉവർണ്ണം എന്നിവയുടെ പലവിധപ്രയോഗം, സന്ധിസ്ഥാനവും പദാന്തവും, രേഫം, നകാരത്തിലെ രേഫലോപം, നകാര-പകാര ചേർച്ചയിലെ നിയമങ്ങൾ, ഉകാര പ്രയോഗാന്ത്യത്തിൽ ഇതി വരുമ്പോൾ അനുസരി ക്കേണ്ട നിയമങ്ങൾ, നകാരത്തിനും-മകാരത്തിനും സന്ധിയിൽ വരുന്ന വികാരം, അഭിനിധാനം, യമങ്ങൾ, ഊഷ്മാക്കളും- പഞ്ചമങ്ങളും - ചേരുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന ശ്ളഥബന്ധം, സ്വരഭക്തി, ഹകാരത്തിന്റെ ഉച്ചാരണസ്ഥാനങ്ങൾ, ദ്വിത്വനിയമം, യകാരവു മായി ബന്ധപ്പെട്ടുവരുന്ന രേഫങ്ങളും ഓഷ്ഠങ്ങളും, ഘോഷാക്ഷര ത്തിന് വരുന്ന വിരാമം, ദ്വിതം എന്നിവയിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന നാദം, തുല്യാദി സ്ഥാനങ്ങളിൽ അധോഭാഗത്തു നിന്നുണ്ടാകുന്ന സ്വരം, അനുദാത്തനിയമം, ഉദാത്തവും-കമ്പവും ഉച്ചരിക്കുമ്പോൾ അനുശാ സിക്കുന്ന കരചലനങ്ങൾ, ഉദാത്തകമ്പം, വർണ്ണധർമ്മങ്ങളാകുന്ന വികാരം, ആദേശം, സംവൃതം, വിവൃതം, ആഗമം എന്നിങ്ങനെ അനവധി ധർമ്മങ്ങൾ, പ്രണവ വിവരണം, പ്രണവത്തിന്റെ കണ്ഠം - താലു - അനുനാസികം എന്നീ മൂന്നു സ്ഥാനങ്ങൾ, വർണ്ണസമുദായം, വേദമാകുന്നതിന്റെ വിവരണം, ശൗനകശിക്ഷപ്രകാരം വേദാദ്ധ്യയനം നടത്തിയാലുള്ള ഫലം.

നാലു വേദങ്ങളിലേയും ചില വേദശാഖകൾക്ക് ബാധകമായ ശിക്ഷാഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടവയാണ് യജ്ഞവൽക്യ ശിക്ഷ, വസിഷ്ഠശിക്ഷ, കാത്യായനശിക്ഷ, പരാശരശിക്ഷ നാരദീയശിക്ഷ, ഗൗതമീയശിക്ഷ, പാണിനീയശിക്ഷ, ശിശിരശിക്ഷ, ആപിശലിശിക്ഷ എന്നിവ യജ്ഞവൽക്യശിക്ഷ വലരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒന്നാണ്.

യജ്ഞവൽക്യശിക്ഷ : രണ്ടുഭാഗങ്ങളുള്ള യജ്ഞവൽക്യശിക്ഷയുടെ ഒന്നാം ഭാഗത്തിൽ 78 സൂത്രങ്ങളും രണ്ടാം ഭാഗത്തിൽ 35 സൂത്രങ്ങളും കൂടാതെ സുദീർഘമായ ഒരു പ്രത്യേക സൂത്രവും ഉൾപ്പെടുന്നു.

Scanned with CamScanner

ഭാഗം 1. ഉദാത്ത-അനുദാത്ത-സ്വരിതസ്വരങ്ങളുടെ ലക്ഷണങ്ങൾ, ഉദാത്തത്തിൻെറ ബ്രാഹ്മണ, അനുദാത്തത്തിൻെറ ക്ഷത്രിയ, സ്വരിതത്തിൻെറ വൈശ്യ ഭാവങ്ങൾ, ഗന്ധർവവേദത്തിലെ സപ്തസ്വരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള വേദസ്വരങ്ങൾ, സ്വര-കാലബന്ധം, സപ്തസ്വരവിവരണം, സ്വരങ്ങളുടെ ദൈർഘ്യങ്ങളെ മാത്രകളായും- ആണവങ്ങളായും- ത്രിരാണവങ്ങളായും നൽകുന്ന വിവരണം, വേദപാഠത്തിൽ പദങ്ങൾ തമ്മിൽ അന്തരം ഏകമാത്ര, അർദ്ധ-ഋക്കുകൾക്കിടക്ക് രണ്ടു മാത്രകൾ, രണ്ടു ഋക്കുകൾക്കിടക്ക് മൂന്ന് മാത്രകൾ, ദൈർഘ്യങ്ങളായി വരുന്നതും, പ്ലുതത്തിന് മൂന്ന് മാത്രകൾ, വ്യഞ്ജനത്തിന് അർദ്ധമാത്രയും വരുന്നു എന്ന യജ്ഞവൽക്യൻെറ വിവരണം.

വേദപാഠത്തിൽ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങൾ തുടരുന്നു. വേദ ഉച്ചാരണം, ആസനം, ദൃഷ്ടികേന്ദ്രീകരണം, ശ്രദ്ധ എന്നിവ, അംഗഹീനൻെറയും - അപസ്വരമുള്ളവൻെറയും വേദപാഠത്തിനുള്ള അയോഗ്യത, വേദവിദ്യാർത്ഥിക്കുണ്ടായിരിക്കേണ്ട യോഗ്യതയായ പ്രാഗത്ഭ്യം-വിനയം-ക്രമമായ ദന്തക്രമീകരണം, വേദപാഠ നിയമങ്ങൾ, പാഠത്തിൽ ഹസ്തചലനത്തിനുള്ള പ്രാധാന്യം, സ:അഹം സോഹം ആയി മാറുന്ന അകാര ലുപ്തനിയമം, ത്രി-അംബകം ത്ര്യംബകമായിത്തീരുന്ന ക്ഷൈപ്രലക്ഷണം, അഭി ഇമം അഭീമം ആയിത്തീരുന്ന പ്രശ്ലിഷ്ഠവിവരണം, പദസംയോഗങ്ങളിലെ മറ്റനവധി നിയമങ്ങൾ എന്നീ വിഷയങ്ങൾ ഉദാഹരണസഹിതം ഇതിൽ വിവരിക്കുന്നു.

ഭാഗം 2. സ്വരങ്ങളുടെ ഉൽഭവസ്ഥാനം അവയുടെ നിറങ്ങൾ, അക്ഷരങ്ങളുടെ ലിംഗം, സന്ധിനിയമം, ലോപം, പ്രകൃതിഭാവം, വ്യഞ്ജന നിയമങ്ങൾ, പദച്ഛേദ നിയമങ്ങൾ, ഉദാത്താനുദാത്ത-സ്വരിത-പ്ലുതങ്ങളുടെ വിവരണം, പദാനുപദസംയോഗ നിയമങ്ങൾ, വിദ്യാമഹത്വം, വിദ്യാർത്ഥിയുടെ മഹത്വം, ഗുരുശുശ്രൂഷ, നിദ്രാഹീനത്വം.

ഏഴുവിധ സംയോഗപിണ്ഡങ്ങൾ, ഷകാരം-സകാരം-മകാരം-ഥകാരം എന്നിവപോലെ കകാരം മുതൽ മകാരം വരെയുള്ള പദസംയോഗനിയമങ്ങൾ സ്പൃഷ്ടം, അസ്പൃഷ്ടം, സംവൃതം, വിവൃതം എന്നീ നാലുവിധ കരണങ്ങൾ, ഗജഡദഭ എന്നീ 20 ഘോഷങ്ങൾ, കചടതപ തുടങ്ങുന്ന 13 അഘോഷങ്ങൾ, 8 വർണ്ണങ്ങൾ, ഉരസ് - കണ്ഠം - മൂർധാവ്- നാക്ക് - ദന്തം - ചുണ്ട് - ജിഹ്വാഗ്രം- അനുനാസിക എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്ന് ഉത്ഭവിക്കുന്ന സ്വരങ്ങൾ തുടർന്ന് ഹ - ഹാ ശബ്ദം ഉരസിൽ നിന്നും,

Scanned with CamScanner

ആ-ആ-ആ ശബ്ദം കണ്ഠത്തിൽ നിന്നും, ട ട ഠ ഡ ണ ഷ ശബ്ദം മൂർധാവിൽ നിന്നും, ച ഛ ജ ഝ ഞ യ ശ ഇ ഈ ഈ ഈൗ എന്ന നാവിൽ നിന്നും, ഉത്ഭവിക്കുന്നതും, ത ഥ ഭ ധ ന ര ല സ ദന്തവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതും, പ ഫ ഭ ബ മ മാ ഉ ഊ ഊൗ ചുണ്ടിൽ നിന്നും ഉത്ഭവിക്കുന്നതും, ജിഹ്വാഗ്രത്തിലെ കം-ഘും-ഗും-ഖും, ങ്ങും എന്ന അക്ഷരങ്ങളും യജ്ഞവൽക്യശിക്ഷാ ഗ്രന്ഥത്തിൽ സോദാഹരണം വിവരിക്കുന്നുണ്ട്.

പദങ്ങളും-അക്ഷരങ്ങളും-സ്വരങ്ങളും ബന്ധിക്കുമ്പോഴും-സംയോജിക്കുമ്പോഴും ഉണ്ടാകുവാൻ സാദ്ധ്യതയുള്ള തെറ്റുകളെ സമൂഹത്തിൽതന്നെ കാണുന്ന ഉദാഹരണങ്ങൾ വഴി യജ്ഞവൽക്യൻ വിവിരിക്കുന്നു. ഇവയിൽ പദങ്ങളും-അക്ഷരങ്ങളും-സ്വരങ്ങളും ആദ്ധ്യാത്മികാടിസ്ഥാനത്തിൽ തന്നെ കാണുകയും, പ്രയോഗി ക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതിൻെറ ആവശ്യകതയും യജ്ഞവൽക്യൻ ഊന്നി പറയുന്നുണ്ട്.

വ്യാകരണം

വേദങ്ങളും, അനുബന്ധങ്ങളായ മറ്റു ഗ്രന്ഥങ്ങളും അതി നിഷ്കർഷയോടെ പഠിക്കുകയും, പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ കാണിച്ചിരുന്ന ശുഷ്കാന്തിയാണ്, സഹസ്രാബ്ദങ്ങളായി കടുകിട വ്യത്യാസം കൂടാതെ തലമുറകളിലേക്ക് വേദജ്ഞാനം കൈമാറുവാൻ പൂർവ്വികർക്ക് സാധിച്ചത്. ഇതിൻെറ പ്രധാന അടിസ്ഥാനങ്ങളിലൊന്ന് വ്യാകരണമായിരുന്നു. വൈദീകങ്ങളിലെ-ലൗകീക സാഹിത്യ-സംസകൃതഭാഷക്കും അതുപോലെ മറ്റെല്ലാ ഭാരതീയ ഭാഷകൾക്കും ആധാരമായി വർത്തിക്കുന്നതും ഈ പുരാതന വ്യാകരണ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ തന്നെയാണ്. അനേകം വ്യാകരണ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ സംസ്കൃതത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട് എന്ന് വിവരണങ്ങളിൽ കാണുന്നു. പാണിനിയുടെ അഷ്ടാധ്യായി എന്ന വ്യാകരണഗ്രന്ഥമാണ് ഏറെ പ്രസിദ്ധം. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ അപിശലി-ഗാർഗ്യൻ-ഗാലവൻ-ശാകല്യൻ-ശാകടായനൻ-ഭരദ്വാജൻ-സ്ഫോടായനൻ എന്നിവരുടെ വ്യാകരണ കൃതികളെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. ഇവയിൽ പലതും ഇന്ന് നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്ന് അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട പുസ്തകങ്ങളിൽ കാണുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ശാകടായനവ്യാകരണം ഇന്നും ലഭ്യമാണ്.

ശാകടായന വ്യാകരണം : പാണിനിയുടെ അഷ്ടാദ്ധ്യായിക്കുമുമ്പു തന്നെ രചിക്കപ്പെട്ടി ട്ടുള്ളതാണ് ശാകടായനവ്യാകരണം. ഇതിൽ 2105 വ്യാകരണസൂത്ര ങ്ങളെ 16 പാദങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി 4

Scanned with CamScanner

അദ്ധ്യായങ്ങളായിട്ടാണ് വിവരണം നൽകുന്നത്. ഓരോ സൂത്രവും അർത്ഥം മനസ്സിലാക്കുവാൻ പ്രയാസം നേരിടാതെ വളരെ സംക്ഷിപ്തമായും സാരവത്തായും ഒരൊറ്റ സംഗതിയെപറ്റിയുള്ള പ്രസ്താവനയാണ് നൽകിയിരിക്കുന്നത്. വ്യാകരണവിഷയങ്ങൾ ശാകടായന ഗ്രന്ഥത്തിൽ നൽകി യിരിക്കുന്നത് ഇപ്രകാരമാണ്. സംജ്ഞ, സന്ധി, സംഗ്രഹം, ലിംഗം, അവ്യയം, വിഭക്തി, വിഭക്ത്യാർത്ഥം, സമാസം, തദ്ധിതസംഗ്രഹം, തിങ്ങതം, കൃത്യസംഗ്രഹം. ശാകടായനവ്യാകരണത്തിലെ ക്രിയയുടെ ഉത്ഭവത്തെക്കുറിച്ചുള്ള നിയമത്തിൻെറ അടിസ്ഥാന തത്വങ്ങളാണ്, പാണിനിയുടെ വ്യാകരണഗ്രന്ഥമായ അഷ്ടാദ്ധ്യായിയിലെ പ്രമാണ ങ്ങളിലൊന്ന് എന്നാണ് പണ്ഡിതമതം.

പാണിനീ വ്യാകരണം അഥവാ അഷ്ടാദ്ധ്യായി

വ്യാകരണ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ അതിസൂക്ഷ്മവും, ഗഹനവുമാണ് പാണിനിയുടെ അഷ്ടാദ്ധ്യായി. അതുകൊണ്ടു തന്നെ ആയിരിക്കണം ഈ മഹത്ഗ്രന്ഥം മറ്റു വ്യാകരണ ഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കാൾ സ്വാധീനം സൃഷ്ടിച്ചതും അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടതും. വൈദികവും-ലൗകീകവുമായ സംസ്കൃതപദങ്ങളെക്കുറിച്ച് 3995 സൂത്രങ്ങളിലായി പാണിനി, അഷ്ടാദ്ധ്യായിയിൽ വ്യാകരണ നിയമങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നു. നാലു പാദങ്ങൾ വീതം അടങ്ങുന്ന എട്ട് അദ്ധ്യായങ്ങളുള്ളതുകൊണ്ടാണ് ഇതിനെ അഷ്ടാദ്ധ്യായി എന്നറിയപ്പെടുന്നത്.

പ്രത്യേകമായ സാങ്കേതിക സംജ്ഞകളും-പരിഭാഷകളും പാണിനിയുടെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. നവീനങ്ങളായ പല മാറ്റങ്ങൾക്കും അഷ്ടാദ്ധ്യായിയിൽ പ്രാധാന്യം നൽകിയിട്ടുമുണ്ട്. രണ്ടു സൂത്രങ്ങൾക്ക് ഒരേസ്ഥാനത്ത് പ്രാധാന്യം വരുമ്പോൾ പാഠക്രമ മനുസരിച്ച് ആധുനികമായത് സ്വീകരിക്കണമെന്ന് പാണിനി ഉപദേശിക്കുന്നു. ഒരു വിഭാഗം വ്യാകരണതത്വങ്ങൾ അടിസ്ഥാന പരമായി ബാധകമാകുന്ന സൂത്രങ്ങളെ അധികാരസൂത്രങ്ങളായി പാണിനി വിവരിക്കുന്നു.

ധാതുക്കളുടെ വിവരണങ്ങൾ, പദസമൂഹങ്ങൾ അഥവാ പദഗണങ്ങൾ, ശബ്ദോൽപത്തി, പദങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ബന്ധം, അനുവൃത്തി, അനുബന്ധങ്ങൾ എന്നീ വിഷയങ്ങളാണ് അഷ്ടാദ്ധ്യാ യിയിൽ സുദീർഘമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നത്.

പാണിനിയുടെ അഷ്ടാദ്ധ്യായിയിൽ വരരുചിയെന്ന കാത്യായനനും പിന്നീട്, പതഞ്ജലിയും കാലാനുസൃതമായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. വാക്യത്തിൽ, ക്രിയയുമായി മറ്റുപദങ്ങൾക്ക് വിവിധ

Scanned with CamScanner

തരത്തിലുള്ള ബന്ധത്തെപ്പറ്റിയുള്ള കാരകവും, ഭൂത-ഭവിഷ്യത്-വർത്തമാനകാല ക്രിയാരൂപങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേക സന്ദർഭങ്ങളിൽ വരുന്ന അർത്ഥഭേദവും, ചിലനിപാതങ്ങളോട് ചേർന്ന് പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ പദങ്ങൾക്ക് രൂപത്തിലും അർത്ഥത്തിലും വരുന്ന വ്യത്യാസങ്ങളും അഷ്ടാദ്ധ്യായിയിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. സാധാരണ നിയമങ്ങൾക്ക് വിധേയമാകാത്തവയും, എന്നാൽ പ്രയോഗത്തിലുള്ളതുമായ അനവധി പദങ്ങളെക്കുറിച്ചും പാണിനി വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. ഇത്തരം പദങ്ങളെ നിപാതനങ്ങൾ എന്ന് പാണിനി പറയുന്നു. ഭാഷയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള അഭിപ്രായ വ്യത്യാസങ്ങളും പാണിനി വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. ഇത്രയും ശാസ്ത്രീയമായി ഭാഷയെ അപഗ്രഥിക്കുന്ന മറ്റൊരു വ്യാകരണഗ്രന്ഥവുമില്ലതന്നെ. പാണിനി വ്യാകരണം ഗഹനമായി മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് പ്രക്രിയാ കൗമുദി, സിദ്ധാന്ത കൗമുദി, പ്രക്രിയ സർവ്വസ്വം എന്നീ പ്രധാന വ്യാഖ്യാനങ്ങളും ലഭ്യമാണ്.

നിരുക്തം

നിരുക്തം എന്ന പദത്തിൻെറ നിർവ്വചനം തന്നെ "നിരുച്യതെ നിശ്ശേഷേണ ഉപദിശ്യതെ നിരംചന വിധയാതത്തദർഥ ബോധനായ പദജാതം യത്ര തത് നിരുക്തം," എന്നത്രെ. അസന്ദിഗ്ദമായി ഓരോ വാക്കിനേയും കുറിച്ച് നിരുക്തഗ്രന്ഥത്തിൽ വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. പദവിഭജനരീതിയും, വിവരണവും, പരസ്പരബന്ധവും അവയുടെ ഘടനാക്രമങ്ങളും നിരുക്തത്തിൽ വിവരിക്കുന്നു. വേദങ്ങളിലെ ഓരോ പദവും അവയുടെ പ്രയോഗങ്ങളും, ആശയങ്ങളും എല്ലാം വിവരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് നിരുക്തത്തെ ഒരു വിധത്തിൽ വേദത്തിൻെറ ഭാഷ്യമായും കാണുന്നവരുണ്ട്.

വൈദിക വിജ്ഞാനത്തിൻെറ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിരുക്തത്തെ മൂന്നുഭാഗങ്ങളായി വിഭജിച്ചിരിക്കുന്നു. പര്യായപദങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന നൈഘണ്ടുക കാണ്ഡം, വിഷമമേറിയതും-അവ്യക്തവുമായ പദങ്ങൾ അടങ്ങുന്ന നൈഗമകാണ്ഡം, ദേവതകളുടേയും തത്സംബന്ധിയായപദങ്ങൾ അടങ്ങുന്ന ദൈവതകാണ്ഡം.

യാസ്ക നിരുക്തം : ഇന്ന് അറിയപ്പെടുന്ന ഒരു പ്രസിദ്ധമായ നിരുക്തഗ്രന്ഥമാണിത്. യാസ്കനുമുമ്പതന്നെ 17-ഓളം നിരുക്തഗ്രന്ഥകാരന്മാർ ഉണ്ടായിരുന്നുവത്രെ യാസ്കൻെറ നിരുക്തത്തിൽ നൈഘണ്ടുകകാണ്ഡം, നൈഗമകാണ്ഡം, ദൈവതകാണ്ഡം ഇവ മൂന്നും ആകെ 12 അദ്ധ്യായങ്ങളിലായി

Scanned with CamScanner

വിവരിക്കുന്നു. കൂടാതെ രണ്ടു പരിശിഷ്ടാദ്ധ്യായങ്ങളു മുണ്ട്. ഓരോ അദ്ധ്യായവും വീണ്ടും ഖണ്ഡങ്ങളായി തിരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

അം. 1. നിഘണ്ഡുപദത്തിൻെറ വ്യാപ്തി, നാമലക്ഷണം, വ്യാകരണനിയമങ്ങൾ, പദപ്രയോഗങ്ങൾ, ശാസ്ത്രലക്ഷണം, നിരുക്ത ശാസ്ത്രവിവരണം, പ്രകരണത്രയം, ദേവനാമലക്ഷണം, വൈദീകശബ്ദങ്ങളുടെ സർവ്വമുഖത്വം, സംഹിതാലക്ഷണം, ജ്ഞാനപ്രശംസ, അജ്ഞാനനിന്ദ, വേദവേദാംഗബന്ധം.

അം. 2. സരളമായ നിർവ്വചനങ്ങൾ, നിർവ്വചനവിവരണം, നാമ ഉൽപത്തി, വർണ്ണലോപം, പദ ഉൽപത്തി, സമാസനിർവ്വചനം, ഗൗബ്ദപ്രയോഗം, പ്രയോഗാർത്ഥം, ആദിത്യപദ അർത്ഥം, സമുദ്ര ശബ്ദ അർത്ഥം, മന്ത്ര-ഭാഷണ പദവ്യത്യാസം, ഉഷക്കാലവിവരണം, പര്യായപദങ്ങൾ.

അം. 3, 4. പര്യായപദങ്ങൾ, വേദവരികങ്ങളുടെ സന്ദർഭ വിവരണം, ഋഗ്വേദസംഹിതാ ഋക്കുകളുടെ പ്രത്യേകത, ഒരേ അർത്ഥമുള്ള അനവധി പദങ്ങളുടെ വിവരണം, ഋഗ്വേദത്തിലെ പ്രത്യേക പദപ്രയോഗങ്ങളുടെ കാരണം-പ്രസക്തി-അർത്ഥം, അർത്ഥപ്രധാന്യം.

അം. 5. സംസ്കൃതപദങ്ങൾ, വൈദീകഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പ്രയോഗി ക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന അർത്ഥവ്യത്യാസങ്ങളാണ് ഈ അദ്ധ്യായ വിഷയം. കൂടുതലും ഋഗ്വേദമന്ത്രസംബന്ധമാണെങ്കിലും മറ്റു വേദങ്ങളിലെ ഇത്തരം പദപ്രയോഗങ്ങളും വിവരിക്കുന്നുണ്ട്.

അം. 6. സുദീർഘമായ ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ പദങ്ങളുടെ സംയാഗവും പ്രയോഗാർത്ഥങ്ങളും, പ്രയോഗസന്ദർഭങ്ങളും ഉദാഹരണസഹിതം വിവരിക്കുന്നു.

അം. 7, 8. ഈ അദ്ധ്യായങ്ങൾ ദൈവതാകാണ്ഡമാണ്. ദൈവതപദത്തിൻെറ വിവരണം, മന്ത്രങ്ങളുടെ ദേവതകൾ, ആദ്ധ്യാത്മികപ്രയോഗലക്ഷണം, ഋഷിവര്യന്മാർ മന്ത്രദൃഷ്ടാക്കളായതിൻെറ വിവരണം, ദേവതാ നിർണ്ണയം, യാജ്ഞികമതം, ദേവനാമങ്ങൾ, ദേവതാംശങ്ങൾ, ദേവതാധർമ്മം, ദേവതമാരുടെ ജന്മകഥനം, ദേവന്മാരുടെ നാനാത്വം, അഗ്നി,-ഇന്ദ്രൻ-വായു തുടങ്ങിയ വൈദിക ദേവന്മാരുടെ മാഹാത്മ്യം, ദേവന്മാരിലെ ഏകത്വഭാവം, 'ദേവ'ന്മാരെ വിവരിക്കുന്ന ഭിന്നമതങ്ങൾ, അഗ്നി ശബ്ദനിർവ്വചനം, അഗ്നിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വൈദീകപദങ്ങളുടെ അർത്ഥവ്യാപ്തി, അഗ്നിയുടെ പര്യായപദങ്ങൾ.

Scanned with CamScanner

അം 9-12. ഋഗ്വേദത്തിലെ പദപ്രയോഗങ്ങൾ, അവയുടെ ഉൽഭവം, സോമം, ചന്ദ്ര, മൃത്യു, ഉഷസ്, മരുത്ത്, അംഗീരസ്, അതിഥി, സരമ, സരസ്വതി, ഘർമ്മം തുടങ്ങിയ വൈദീകപദ വിവരണങ്ങൾ, അശ്വിനി, ഉഷസ്, സൂര്യൻ തുടങ്ങിയ അനവധി ഋഗ്വേദീയ ദേവതകളുടെ വിവരണങ്ങൾ.

അം. 13, 14. ഈ രണ്ട് അദ്ധ്യായങ്ങളും പരിശിഷ്ടങ്ങളായി അറിയപ്പെടുന്നു. ഇവയിലെ, യഥാക്രമം 13, 37 ഖണ്ഡങ്ങളിലും മേൽ വിവരിച്ച അതേ വിഷയങ്ങളാണ് പ്രതിപാദിക്കുന്നത്.

യാസ്കൻെറ നിരുക്തമാണ് തത്പൂർവ്വങ്ങളായ മറ്റു നിരുക്ത ഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണങ്ങൾ നൽകുന്നത്. ഔപമന്യവ, ഔദുംബരായണ, ഗാർഗ്യ, ഗാലവ, വാർഷ്യായണി, ആഗ്രായണ, ശാകപൂർണി, ആർണനാഭ, തൈഠിക, സ്ഥൗലേഷ്ഠി, ക്രൗഷ്ഠുക, കാത്ഥ്യ എന്നിവരുടെ നിരുക്തഗ്രന്ഥങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു എന്ന് യാസ്ക നിരുക്തത്തിൽ വിവരിക്കുന്നു. നിരുക്തഗ്രന്ഥത്തിൻെറ ലക്ഷണമുള്ള മറ്റു ചില ഗ്രന്ഥങ്ങളുമുണ്ട്. കാത്യായനൻെറ നാമമാല, വ്യാഡിയുടെ ഉൽപലിനി, അമരസിംഹൻെറ നാമലിംഗാനുശാസനം എന്നറിയപ്പെടുന്ന അമരകോശം എന്നിവയാണ് ഇവ. അമരകോശത്തിൽ അർത്ഥങ്ങളും, നാനാർത്ഥങ്ങളും, അവ്യയങ്ങളും മൂന്നു ഭാഗങ്ങളിലായി വിവരിക്കുന്നു. ഹലായുധൻെറ അഭിരാമ രത്നമാല, യാദവപ്രകാശൻെറ വൈജയന്തി, അജയപാലൻെറ നാനാർത്ഥരത്നമാല, കേശവസ്വാമിയുടെ നാനാർത്ഥാർണവ സംക്ഷേപം, ഹേമചന്ദ്രൻെറ അഭിധാന ചിന്താമണി, അനേകാർത്ഥ സംഗ്രഹം, എന്നീ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ, നിരുക്തത്തിലെ നൈഘണ്ഡുക വിഭാഗ വിഷയങ്ങൾ വിവരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങളാണ്.

ഛന്ദസ്ശാസ്ത്രം

വേദഛന്ദസ്സുകളുടെ അടിസ്ഥാനനിയമങ്ങൾ വിവരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥമാണ് ഛന്ദസ്ശാസ്ത്രം. പദ്യരചനാനിയമങ്ങളും, രചനാക്രമത്തിൽ വേദസൂക്തങ്ങളെ വിഭജിച്ചിരിക്കുന്നതും ഇതിൽ വിവരിക്കുന്നു. വ്യത്യസ്തപദ്യരചനാക്രമത്തിൽ കാണുന്ന വേദസൂക്തങ്ങളെ വിഭജിച്ചിരിക്കുന്നതിൻെറ അടിസ്ഥാനം പ്രധാനമായും മന്ത്രങ്ങളിലെ അക്ഷരസംഖ്യയാണ്. ഋഗ്വേദങ്ങളിലടങ്ങിയിരിക്കുന്ന സൂക്തങ്ങളുടെ പ്രധാന ഛന്ദസ്സുകളും അവയിലെ അക്ഷരസംഖ്യകളും ഇപ്രകാരമാണ്. ഗായത്രി (ഛന്ദസ്)–24 (അക്ഷരം), ഉഷ്ണിക് – 28, അനുഷ്ടുപ് – 32, ബൃഹതി – 36,

Scanned with CamScanner

പംക്തി-40, തൃഷ്ടുപ് - 44, ജഗതി - 48. അക്ഷരസംഖ്യകളിൽ ചിലപ്പോൾ ചെറിയ വ്യത്യാസം വരുമെന്നും ഛന്ദസ്ശാസ്ത്രത്തിൽ വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. പ്രധാനഛന്ദസുകളെ വീണ്ടും ഉപഛന്ദസ്സുകളായും വിഭജിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. പിംഗളാചാര്യ ഛന്ദസ്ശാസ്ത്രമാണ് അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട ഒരു പ്രധാനഗ്രന്ഥം. എട്ട് അദ്ധ്യായങ്ങളിലായി ഇതിലെ വിഷയാവതരണം ഇപ്രകാരമാണ്.

പിംഗള ഛന്ദസ്ശാസ്ത്രം

അം 1. ഗണങ്ങൾ, ഗണസംജ്ഞ, ഗണദേവത, ഗണഫലങ്ങൾ, ഗണപ്രയോഗഫലങ്ങള്ൾ, ലഗസംജ്ഞ, ലഗസംകേത, രേഖാലക്ഷണം, ഗുരുത്വാപവാദം, പദാന്തങ്ങളുടെ ലഘുത്വം, അവയുടെ നിയമങ്ങളെക്കുറിച്ച് ആചാര്യമതം, ശ്വേതാംബരാ ചാര്യന്റെയും, പാണിനിയുടെയും അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങൾ, ദ്വിമാത്ര കളുടെ ഗുരുത്വം.

അം 2, 3. ഗായത്രി ഛന്ദസ്സുകൾ, ഗായത്രി ഛന്ദസ്സിന്റെ 38 ഭേദങ്ങൾ, അവയുടെ അടിസ്ഥാനനിയമങ്ങൾ, പാദപൂരണം, ഗായത്രി യുടെ പദാക്ഷരസംഖ്യ, അഞ്ച് പാദങ്ങളുള്ള ഛന്ദസ്സുകളുടെ വിവരണം, ഗായത്രീപദ നിർവ്വചനം, ഉഷ്ണിക്ഛന്ദാധികാരം, ഉഷ്ണിക്പദനിർവ്വചനം, ബൃഹതി-പംക്തി-തൃഷ്ടുഭ്-ജഗതി-ഛന്ദസ്സുകളുടെ അധികാരം, പദനിർവ്വചനം, ഛന്ദസ്സുകളുടെ ദേവതകൾ-സ്വരങ്ങൾ-വർണ്ണങ്ങൾ-ഗോത്രങ്ങൾ-ധാതുക്കൾ എന്നിവ, പൂർവ്വികാചാര്യന്മാരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളും പിംഗളാ ചാര്യന്റേതും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണങ്ങൾ.

അം 4. പാദലക്ഷണം, മാത്രാഗണലക്ഷണം, ആര്യാധികാരം, വൈതാലീയാധികാരം, മാത്രാസമകാധികാരം, മാത്രാ ഛന്ദസ്സുകളുടെ ലഘുത്വ-ഗുരുത്വജ്ഞാനം.

അം 5, 6. പദ്യരചനയിലെ വൃത്തനിയമങ്ങൾ, അർദ്ധസമവൃത്തസംഖ്യ, വിഷമവൃത്തസംഖ്യ, വക്ത്രഭേദം, വൃത്താധികാരങ്ങൾ, യതി ലക്ഷണം, യതിനിയമം, ഛന്ദസ്സുകളുടെ അധികാരം.

അം 7. അതിജഗതി, ശക്വരി, അതിശക്വരി, അഷ്ടി, അത്യഷ്ടി, ധൃതി, അതിധൃതി, കൃതി, പ്രകൃതി, വികൃതി, സംകൃതി, അഭികൃതി, ഉത്കൃതി എന്നിവയുടെ അധികാരങ്ങൾ.

അം 8. ഗാഥാലക്ഷണം, ത്രിഷ്ടുഭ്, ജഗതി, അതിജഗതി, ശക്വരി, അഷ്ടി, അത്യഷ്ടി, ധൃതി, അതിധൃതി, കൃതി ഗാഥാവിവരണങ്ങൾ, ദ്വാക്ഷരപ്രസ്താരം, പ്രസ്താര പ്രകാരാന്തരം,

Scanned with CamScanner

പ്രസ്താര ക്രമബീജം, പ്രസ്താര പിണ്ഡസംഖ്യ, മാത്രാവൃത്തപ്രസ്താരം, നഷ്ട വൃത്തജ്ഞാനം, മാത്രാ നഷ്ടജ്ഞാനം, പ്രസ്താരം കൂടാതെയുള്ള വൃത്തസംഖ്യാജ്ഞാനം, മാത്രോദ്ധിഷ്ടം, മേരുപ്രസ്താരം, മാത്രാമേരു, വൃത്തി സമാപ്തി എന്നിവിഷയങ്ങളുടെ ഉദാഹരണസഹിതമുള്ള വിവരങ്ങൾ.

പിംഗളാചാര്യന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിലെ ഛന്ദസ്ശാസ്ത്രവിഷയങ്ങൾ ഇപ്രകാരവും ക്രോഡീകരിക്കാം. ഉക്തം-അയുക്തം-മധ്യം-പ്രതിഷ്ഠ - സുപ്രതിഷ്ഠ എന്നിവ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന അനാദിഷ്ടഛന്ദസ്-ഗായത്രി-ഉഷ്ണിക്-അനുഷ്ടുഭ്-ബൃഹതി-പംക്തി-തൃഷ്ടുപ്-ജഗതി എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്ന ബൃഹതി ഛന്ദസ്, അതിജഗതി ശക്വരി-അതിശക്വരി-അഷ്ടി-അത്യഷ്ടി-ധൃതി-അതിധൃതി എന്നിവയടങ്ങുന്ന അതി ഛന്ദസ്, കൃതി-പ്രകൃതി-ആകൃതി-വികൃതി-സംകൃതി- അഭികൃതി - ഉൽകൃതി എന്നിവയുൾപ്പെടുന്ന കൃതിഛന്ദസ്. പ്രചിതി എന്ന വിഭാഗത്തിൽപെടുന്ന ഛന്ദസ്സുകളെക്കുറിച്ച് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ വിവരിക്കുന്നില്ല എന്നത് ഒരു പ്രത്യേകതയത്രെ!

ഛന്ദസ്ശാസ്ത്രവിഷയങ്ങൾ വിവരിക്കുന്ന മറ്റു ഗ്രന്ഥങ്ങളും ഭാരതത്തിലുണ്ടായിരുന്നുവത്രെ. കാളിദാസൻ രചിച്ച ശ്രുതബോധം പദ്യരചനാരീതികൾ വിവരിക്കുന്നു. (ഈ കാളിദാസൻ ആരാണെന്നതിനെക്കുറിച്ചും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലഘട്ടത്തെക്കുറിച്ചും വിവരണങ്ങളിൽ കാണുന്നില്ല.) വരാഹമിഹിരന്റെ ബൃഹത് സംഹിതയിൽ ഛന്ദസ്ശാസ്ത്ര വിഷയങ്ങൾ വിവരിക്കുന്ന ഒരധ്യായം ഉണ്ട്. ക്ഷേമചന്ദ്രന്റെ സുവൃത്തതിലകം, ഹേമചന്ദ്രന്റെ ഛന്ദോനുശാസനം എന്നീകൃതികൾ അതിപുരാതനമല്ലെങ്കിലും ഇതേ വിഷയങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നതാണ്. കേദാരഭട്ടന്റെ വൃത്ത രത്നാകരത്തിൽ പദ്യരചനയിലെ നിർവ്വചനങ്ങളും-നിയമങ്ങളുമാണ് വിഷയം. ഗംഗാധരന്റെ ഛന്ദമഞ്ജരി, ദാമോദരമിശ്രന്റെ വാണീഭൂഷണം ഇവയും ഛന്ദസ്ശാസ്ത്രവിഷയങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നു. പുരാണങ്ങളിലും ഇതിഹാസങ്ങളിലും പദ്യരചനാക്രമങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഛന്ദസ്ശാസ്ത്രത്തെക്കുറിച്ചും സുദീർഘമായ വിവരണങ്ങളുണ്ട്.

ശിക്ഷ, വ്യാകരണം, നിരുക്തം, ഛന്ദസ്ശാസ്ത്രം എന്നീ വേദാംഗങ്ങൾ വേദത്തിന്റെ ഘടനയെക്കുറിച്ചുള്ള ഗഹനമായ ജ്ഞാനമാണ് നൽകുന്നത്. എല്ലാ വേദ വിദ്യാർത്ഥികളും ഇവ പ്രത്യേകമായി പഠിക്കുക പതിവില്ല. വേദസംഹിതപാഠസമയത്ത് പദപ്രയോഗങ്ങളിൽ അതാതിടത്ത്, ഗുരു നിയമങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കുക

Scanned with CamScanner

യാണ് പതിവ്. വേദവിഷയതർക്കങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നവർക്ക് ഈ വേദാംഗങ്ങളുടെ ജ്ഞാനം ഒഴിച്ചുകൂടാൻ വയ്യാത്തതാണ്.

കൽപശാസ്ത്രം

ഹൈന്ദവ ആചാരാനുഷ്ഠാനങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനതത്വങ്ങളെല്ലാം അടങ്ങിയിരിക്കുന്നത് കൽപശാസ്ത്രങ്ങളിലാണ്. അതിബൃഹത്തായ കൽപശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ കർമ്മ-ധർമ്മ-ആചാര വിവരണങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വീണ്ടും വിഭജിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. സമൂഹത്തിൻെറയും രാഷ്ട്രത്തിൻെറയും അഭിവൃദ്ധിക്കായി നടത്തുന്ന യാഗകർമ്മങ്ങളുടെ വിവരണം ശ്രൗതസൂത്രത്തിൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു. യാഗശാലയുടേയും യജ്ഞകുണ്ഡങ്ങളുടേയും സവിസ്തരഗണിതാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള വിവരണം നൽകുന്ന ഭാഗമാണ് ശുൽബ അഥവാ സുൽവ സൂത്രം. യാഗകർമ്മങ്ങൾക്കും, ഗൃഹ്യകർമ്മങ്ങൾക്കും വരുന്ന കുറവുകൾക്കും, തെറ്റുകൾക്കും പ്രതിവിധി വിവരിക്കുന്ന ഭാഗമാണ് പ്രായശ്ചിത്തഭാഗം. ഓരോ വർണ്ണത്തിലും പെടുന്ന വ്യക്തികൾ ഗൃഹസ്ഥാശ്രമത്തിൽ അനുഷ്ടിക്കേണ്ട കർമ്മങ്ങൾ എല്ലാ ഗൃഹ്യസൂത്രത്തിലും വിവരിക്കുന്നു. സമൂഹം, സമുദായം, രാഷ്ട്രം എന്നിവയുടെ അടിസ്ഥാന നിയമങ്ങൾ ക്രോഡീകരിച്ചിരിക്കുന്ന ഭാഗമാണ് ധർമ്മശാസ്ത്രം. ഇത്രയുമാണ് കൽപശാസ്ത്രത്തിൻെറ പ്രധാനഭാഗങ്ങൾ. ഇവ കൂടാതെ ചില പ്രത്യേക വിഷയങ്ങൾ ചില കൽപശാസ്ത്രത്തിൽ വിവരിക്കുന്നുമുണ്ട്. സമ്പൂർണ്ണ കൽപശാസ്ത്രങ്ങൾ എന്ന് പറയാവുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ എണ്ണം കുറവാണ്. എന്നാൽ മേൽ വിവരിച്ച ഭാഗങ്ങൾ സ്വതന്ത്ര വിഷയങ്ങളെപോലെ വളർന്നു വികസിച്ചു എന്നതാണ് വസ്തുത. അതുകൊണ്ട് സ്വതന്ത്രമായി അനവധി ശ്രൗത-ഗൃഹ്യ-ധർമ്മ സൂത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഓരോ വിഭാഗത്തിൽപെടുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെയും സംഖ്യയും വ്യത്യാസ പ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

സമ്പൂർണ്ണ കൽപശാസ്ത്രഗ്രന്ഥപരമായ ബൗധായനവും കൽപത്തിൽ ഓരോ ഭാഗവും വിഭജിച്ചിരിക്കുന്നത് ഇപ്രകാരമാണ്. ബൗധായന കൽപശാസ്ത്രത്തിൽ 1 മുതൽ 21 വരെ പ്രശ്നങ്ങൾ ബൗധായന ശ്രൗതസൂത്രം, 22 മുതൽ 25 വരെ ബൗധായന സുൽവസൂത്രം, 26 മുതൽ 28 വരെ കർമ്മാന്തങ്ങൾ എന്നറിയപ്പെടുന്ന പ്രത്യേക കർമ്മ വിവരണം, 29 മുതൽ 31 വരെ പ്രശ്നങ്ങൾ പ്രായശ്ചിത്ത വിധികൾ, 32-ാം പ്രശ്നം ദ്വൈധ എന്നറിയപ്പെടുന്ന കർമ്മഭാഗം, 33 മുതൽ 35 വരെ ഗൃഹ്യസൂത്രം, 36-ാം പ്രശ്നം കർമ്മ

Scanned with CamScanner

പ്രായശ്ചിത്ത വിധികൾ, 37 മുതൽ 41 വരെ പ്രശ്നങ്ങൾ ഗൃഹ്യസൂത്രങ്ങളിലെ പ്രത്യേക പദപ്രയോഗങ്ങളുടെ പരിഭാഷ, 42 മുതൽ 44 വരെ പിതൃമേധ സൂത്രങ്ങൾ, 45-ാം പ്രശ്നം പ്രവരസൂത്രം, 46 മുതൽ 49 വരെ ബൗധായന ധർമ്മസൂത്രം. ഇവ ഓരോന്നും പ്രത്യേകമായി ഓരോ പുസ്തകരൂപത്തിൽ ഇന്ന് ലഭ്യമാണ്. മറ്റു കൽപസൂത്രങ്ങൾ എല്ലാം ഇത്രയും വ്യക്തമായ ക്രമീകരണത്തോടെയുള്ളതല്ല. ഏല്ലാ കൽപസൂത്രങ്ങളും ക്രിസ്തുവിനുമുമ്പ് രചിക്കപ്പെട്ടവയാണ്. അതിബൃഹത്തായ ഒരു വേദാംഗമാണ് കൽപശാസ്ത്രം.

ശ്രൗതസൂത്രം

കൽപസൂത്രത്തിൽ, ശ്രുതിയോടു കൂടി ആഹവനീയാഗ്നിയേയും ഗാർഹപത്യാഗ്നിയേയും, ദക്ഷിണാഗ്നിയേയും ചേർക്കുന്ന യാഗകർമ്മ ങ്ങളെ വിവരിക്കുന്ന ഭാഗമാണ് ശ്രൗതസൂത്രങ്ങൾ. ബ്രാഹ്മണങ്ങളിൽ യാഗവിവരണങ്ങൾ നൽകിയിരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ വളരെ അടുക്കും ചിട്ടയോടും കൂടിയാണ് യാഗകർമ്മങ്ങൾ ഇതിൽ വിവരിക്കുന്നത്. ബ്രാഹ്മണ വിഷയങ്ങൾ വ്യാഖ്യാനങ്ങളില്ലാതെ മനസ്സിലാക്കുക എളുപ്പമല്ല എന്നാൽ ശ്രൗതസൂത്രങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുവാൻ ഏറെ പ്രയാസമില്ല. നാലു വേദങ്ങൾക്കും ശ്രൗത സൂത്രങ്ങളുണ്ട്. ഒരേ വേദത്തിനു തന്നെ അനേകം ശ്രൗതസൂത്രങ്ങളുമുണ്ട്. ബുദ്ധന്റെ കാലഘട്ടത്തിലാണ് ശ്രൗതസൂത്രങ്ങളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടവയെല്ലാം രചിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് എന്നാണ് പണ്ഡിത മതം. ശ്രീബുദ്ധന്, സഹസ്രാബ്ദങ്ങൾക്കുമുമ്പ്തന്നെ ശ്രൗതവിഷയിൽ നിലനിന്നിരുന്നു. അവയെല്ലാം ക്രോഡീകരിക്കപ്പെട്ടത് ബി.സി. 1000 നും 50 നും ഇടക്കുള്ള കാലഘട്ടത്തിലാണത്രെ!

ആശ്വലായന ശ്രൗതസൂത്രം : ഋഗ്വേദത്തിന്റെ ശാകല-ബാഷ്കല ശാഖക്കാരുടെ ശ്രൗത സൂത്രമാണ് ആശ്വലായന ശ്രൗതസൂത്രം. പന്ത്രണ്ടദ്ധ്യായങ്ങളു ള്ളതാണീ ശ്രൗതസൂത്രം.

അം 1, 2. ദർശപൂർണമാസിയാഗം, അരണികടഞ്ഞ് അഗ്നിയെടു ക്കുന്ന ചടങ്ങായ അഗ്ന്യാധാനം, അഗ്നിഹോത്രയാഗ മഹത്വം, ഒരു കുണ്ഡത്തിൽ നിന്നും അഗ്നി ആവാഹിച്ച് മറ്റ് യാഗകുണ്ഡങ്ങളി ലേക്ക് പകർത്തുന്ന അഗ്നി ഉപസ്ഥാനം, പിതൃക്കൾക്കായി നടത്തുന്ന പിതൃയജ്ഞം, അന്വാരംഭണീയം, ആഗ്രയണം, കാമ്യേഷ്ടികൾ, വൈമൃധേഷ്ടി, ലോകനന്മക്കായി

Scanned with CamScanner

നടത്തുന്ന ലോകേഷ്ടി, മിത്രസമൃദ്ധിക്കായി നടത്തുന്ന പവിത്രേഷ്ടി, കാരീരിഷ്ടി, വൈശ്വാനര ഇഷ്ടി, ഇഷ്ട ചയനം, ദാക്ഷായണ യജ്ഞം ചാതുർമാസ്യ യജ്ഞം.

അം 3-6. യാഗത്തിൽ മൃഗബലിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചടങ്ങുകൾ, അഗ്നിഷ്ടോമയാഗ കർമ്മം, അതിരാത്രയാഗത്തിന്റെ പ്രാരംഭചടങ്ങുകൾ, സോമയാഗ കർമ്മാനുഷ്ഠാനത്തിൽ വരുന്ന തെറ്റുകൾക്കും കുറവുകൾക്കും പരിഹാരമായി നടത്തേണ്ട പ്രായശ്ചിത്തങ്ങൾ.

അം 7-11. സത്രധർമ്മം, പൊതുവായി യാഗങ്ങൾക്ക് അനുഷ്ടിക്കേണ്ട ചടങ്ങുകൾ, രാജസൂയയാഗം, വാജപേയയാഗം, ഒരു ദിനം കൊണ്ട് നടത്തുന്ന ഏകാഹയജ്ഞം, അശ്വമേധയാഗം, 12 ദിവസങ്ങൾ കൊണ്ട് നടത്തുന്ന ദ്വാദശാഹയജ്ഞം, രാത്രിസത്രം, ഗവാമയനം.

അം 12. യാഗത്തിലെ ആദിത്യനു വേണ്ടിയുള്ള ആഹൂതികൾ, സാരസ്വതസത്രം, സത്രധർമ്മം, യാഗയജമാനനും, പുരോഹിതന്മാരും ആചരിക്കേണ്ടതായ വ്രതങ്ങൾ.

സാംഖ്യായന ശ്രൗതസൂത്രം : ഋഗ്വേദത്തിന്റെ സാംഖ്യായനശാഖയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ് ഈ ശ്രൗതസൂത്രം പതിനെട്ട് അദ്ധ്യായങ്ങളുള്ള ഈ ശ്രൗത സൂത്രത്തിൽ ഓരോ അദ്ധ്യായത്തിലും ഓരോ യാഗവിഷയമാണ് വിവരിക്കുന്നത്. യാഗവിഷയങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പദങ്ങളുടെ പരിഭാഷ, ദർശപൂർണ്ണ മാസിയാഗം, അഗ്ന്യാധാനം, വൈമൃധേഷ്ടി, അഗ്നിഷ്ടോമം, ചയനം, ദ്വാദശാഹം, 24 ദിവസങ്ങളിൽ നടത്തുന്ന യാഗകർമ്മങ്ങൾ, യാഗപ്രായശ്ചിത്തങ്ങൾ, ഗവാമയനം, ഏകരാത്ര യാഗം, ചാതുർമാസ്യവ്രതം, സൗത്രാമണി, വാജപേയം, രാജസൂയം, അശ്വമേധം, മഹാവ്രതം, ഗവാമയനം പുനർവിവരണം. വളരെ ബൃഹത്തായ സാംഖ്യായന ശ്രൗതസൂത്രം കൗഷീതകി ബ്രഹ്മണത്തിനു തുല്യമാണ്.

കൗഷീതകി ശ്രൗതസൂത്രം : ഏതാനും ചിലഭാഗങ്ങൾ മാത്രം ലഭ്യമായിട്ടുള്ള (ഋഗ്വേദത്തിന്റെ) മൂന്നാമത്തെ ശ്രൗതസൂത്രമാണിത്. ലഭ്യമായ ഭാഗങ്ങളിൽ കാണുന്ന വിവരണങ്ങളിൽ നിന്നും ഈ ഗ്രന്ഥവിഷയങ്ങൾ ആശ്വലായന -സാംഖ്യായന ശ്രൗതസൂത്രങ്ങളോട് വളരെയധികം ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നു മനസ്സിലാക്കാം.

കാത്യായന ശ്രൗതസൂത്രം : ശുക്ലയജുർവേദീയമായ ഈ ശ്രൗതസൂത്രം രചിച്ചത് കാത്യായന മുനിയാണ്. ഇതിലെ 26 അദ്ധ്യായങ്ങളിലെ വിഷയങ്ങളിപ്രകാരമാണ്.

Scanned with CamScanner

യാഗവിഷയങ്ങൾ വിവരിക്കുന്ന പദങ്ങളുടെ പരിഭാഷ, ദർശ പൂർണമാസിയാഗം, പിതൃക്കൾക്കായുള്ള ദാക്ഷായണ യജ്ഞം, ആഗ്രയണേഷ്ടി, അന്വാരംഭണീയേഷ്ടി, അഗ്ന്യാധാനം, അഗ്നിഹോത്രം, മിത്രവിന്ദേഷ്ടി, ഒരു വർഷം നീണ്ടു നിൽക്കുന്ന യാഗക്രിയകൾ, സോമയാഗം, ദ്വാദശരാത്രയാഗം, ഗവാമയനം, വാജപേയം, രാജസൂയം, മഹാഗ്നിചയനം, പശുബന്ധയാഗം, അശ്വമേധയാഗം, പുരുഷമേധയാഗം, സർവ്വമേധം, പിതൃമേധം, ഏകാഹയജ്ഞം, 3 മുതൽ 11 രാത്രിവരെ നീണ്ടു നിൽക്കുന്ന യാഗകർമ്മങ്ങൾ, സത്രാന്തരം, പ്രായശ്ചിത്ത ക്രിയകൾ, മൃതകാഗ്നിഹോത്രം, പ്രവർഗ്യം.

ബൗധായന ശ്രൗതസൂത്രം : കൃഷ്ണയജുർവേദീയ തൈത്തിരിയ ശാഖയുടേതായ ഈ ശ്രൗതസൂത്രം മറ്റ് ശ്രൗതസൂത്രങ്ങളെക്കാൾ പ്രാചീനത്വവും പ്രമാണികതയുമുള്ളതാണ്. മുപ്പത് പ്രശ്നങ്ങളാണ് ബൗധായനശ്രൗത സൂത്രത്തിലുള്ളത്. ഈ പ്രശ്നങ്ങളെ വീണ്ടും അദ്ധ്യായങ്ങളായി ഭാഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. അദ്ധ്യായങ്ങൾ ഓരോ യാഗത്തിൻേറയും ഉപക്രിയകൾ വിവരിക്കുന്നു.

പ്രശ്നം 1–3. ദർശപൂർണമാസിയാഗം, ഉപവ്യാഹരണം, ദേവയാചനം, യാഗപുരോഹിതന്മാരെ സ്വീകരിക്കുന്ന കർമ്മം, അഗ്ന്യാധാനം, അഗ്ന്യാധേയം അന്വാരംഭണ ഇഷ്ടി, ദശാധ്യായ ഇഷ്ടി.

പ്രശ്നം 4. അഗ്നിയുടെ പുനരാധേയം, അഗ്നിഹോത്രം, അഗ്ന്യുപസ്ഥാനം, പിണ്ഡപിതൃ യാഗം, ആഗ്രയണം, യാഗത്തിലെ യജമാനത്വം, ബ്രഹ്മത്വം, ഹോത്രം.

പ്രശ്നം 5–9. ചാതുർമാസ്യ വ്രതം, വൈശ്വദേവം, വരുണ യജ്ഞം, മഹാപിതൃ യജ്ഞം, ത്ര്യംബക ഹോമം, അഗ്നിഷ്ടോമ യാഗം, പ്രഭാത–മധ്യാഹ്ന–സായാഹ്ന സവനങ്ങൾ, പ്രവർഗ്യവും–പ്രവർഗ്യ ക്രിയകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രായശ്ചിത്ത കർമ്മങ്ങൾ.

പ്രശ്നം 10–14. അഗ്നിചയനം, വാജപേയം, രാജസൂയം, ഇഷ്ടകൽപം, ഔപമന്യുവാക്യം എന്നറിയപ്പെടുന്ന യാഗം, രാഷ്ട്രത്തിൻെറ സമ്പൽ സമൃദ്ധിക്കു വേണ്ടി നടത്തുന്ന യാഗങ്ങൾ.

പ്രശ്നം 15–26. അശ്വമേധയാഗം, ദ്വാദശാഹയജ്ഞം, അതിരാത്രം, ബൃഹസ്പതിസംവാദം, സാവിത്രി–നചികേത സംവാദങ്ങൾ, ദ്വൈധക്രിയകൾ അഥവാ ദൈവക്രിയകൾ, കർമ്മാന്തങ്ങൾ.

പ്രശ്നം 27 – 30. യാഗകർമ്മങ്ങളിലുണ്ടാകുന്ന തെറ്റുകൾക്കും, കുറവുകൾക്കുമുള്ള പ്രായശ്ചിത്ത കർമ്മങ്ങൾ.

Scanned with CamScanner

ഭരദ്വാജ ശ്രൗതസൂത്രം : കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തരീയ ശാഖയുടേതു തന്നെയാണ് ഭരദ്വാജ ശ്രൗതസൂത്രവും. പതിനഞ്ച് പ്രശ്നങ്ങളാണ് ഇതിലുള്ളത്. ദർശപൂർണമാസിയാഗം, അഗ്ന്യാധേയകർമ്മം, അഗ്നിഹോത്രയാഗം, ആഗ്രയണം, പശുബന്ധം, ചാതുർമാസ്യം, ബൃഹത്തായ വൈശ്വദേവ പർവ്വം സാകമേധപർവ്വം തുടങ്ങിയ ആറു പർവ്വങ്ങളിൽ വിവിധ യാഗങ്ങളുടെ വിസ്തരിച്ചുള്ള വിവരണം. അവസാനഭാഗത്തിൽ ജ്യോതിഷ്ടോമയാഗത്തിലെ പ്രായശ്ചിത്ത കർമ്മങ്ങളും, ജ്യോതിഷ്ടോമ ബ്രഹ്മത്വം എന്ന വിഷയവും വിവരിക്കുന്നു.

ആപസ്തംബ ശ്രൗതസൂത്രം : തൈത്തിരീയ ശാഖയുടെതാണ് ആപസ്തംബ ശ്രൗതസൂത്രം. വളരെ ബൃഹത്തായ ഈ ശ്രൗതസൂത്രത്തിൽ 24 പ്രശ്നങ്ങളാണുള്ളത്. ദർശപൂർണമാസി, വൈമൃധേഷ്ടി, ദാക്ഷായണയജ്ഞം, യജമാനത്വം, അഗ്ന്യാധേയം, അഗ്നിഹോത്രം, പശുബന്ധയാഗം, ചാതുർമാസ്യ യജ്ഞം, യജ്ഞപ്രായശ്ചിത്തം, സോമയാഗം, സോമയാഗത്തിലെ സോമരസ സംസ്ഥാപന ക്രിയകൾ, പ്രവർഗ്യം, ചയനം, വാജപേയയാഗം, രാജസൂയയാഗം, സൗത്രാമണി, ദ്വാദശാഹം, ഏകാഹം, സത്രം, യജ്ഞപരിഭാഷ എന്നിവയാണ് വിവരണ വിഷയങ്ങൾ.

സത്യാഷാഢ ശ്രൗതസൂത്രം : ഹിരണ്യകേശി ശ്രൗതസൂത്രമെന്നും ഇതറിയപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഇരുപത്തി ഒമ്പത് പ്രശ്നങ്ങളടങ്ങുന്ന സത്യാഷാഢ ശ്രൗതസൂത്രവും തൈത്തിരീയ സംഹിതയുടെ അനുബന്ധമാണ്.

ദർശപൂർണമാസി യാഗം, പിണ്ഡപിതൃയജ്ഞ വിധികൾ, സർവ്വ യാഗങ്ങളിലും പൊതുവായി വിവരിക്കുന്ന യാഗകർമ്മങ്ങൾ, അഗ്ന്യാധേയം, അഗ്നിഹോത്രം, ഗൃഹപ്രയാണം, പശുബന്ധം, അമവാസി-പൗർണമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട യാഗകർമ്മങ്ങൾ, യജ്ഞം നടത്തുന്ന യജമാനന്റെ ഉപസ്ഥാനക്രിയകൾ, വ്രതങ്ങൾ, ജ്യോതിഷ്ടോമക്രിയകൾ,- അഗ്നിഷ്ടോമം, അഗ്നിചയനം, വാജപേയം, രാജസൂയം, പുരുഷമേധം, സർവ്വമേധം, പ്രായശ്ചിത്തം,ഗവാമയനം, ഗൃഹസ്ഥാശ്രമികൾ നടത്തേണ്ട ഉപനയനം- വിവാഹം-ഗർഭാധാന കർമ്മങ്ങൾ, കാമ്യേഷ്ടി, പശുബന്ധം, കാഠകചയന ക്രിയകൾ, പ്രവർഗ്യം, വിഹാരയാഗങ്ങൾ, ധർമ്മോ പദേശങ്ങൾ, മരണശേഷം നടത്തുന്ന ദഹനക്രിയകളായ ചിത ഒരുക്കുന്നത്, ദഹനം, അസ്ഥിസഞ്ചയനം തുടങ്ങി ശ്രാദ്ധാദികൾ വരെയുള്ള അന്ത്യക്രിയകൾ എന്നിവയുടെ വിവരങ്ങൾ ഇതിലടങ്ങുന്നു.

Scanned with CamScanner

വൈഖാനസ ശ്രൗതസൂത്രം : വിഖനാചാര്യ വിരചിതമാണ് ഈ ശ്രൗതസൂത്രം. 21 പ്രശ്നങ്ങളാണ് ഈ ശ്രൗതസൂത്രത്തിലുള്ളത്. അഗ്ന്യധേയം, പുനരാധേയം, അഗ്നിഹോത്രം, അഗ്നിപ്രവാസം, ദർശപൂർണമാസി, ആഗ്രയണം, ചാതുർമാസ്യം, പശുബന്ധം, സൗത്രാമണി, യജ്ഞവിഷയ പരിഭാഷ, അഗ്നിഷ്ടോമം, വാജപേയം, അഗ്നിചയനം, പ്രായശ്ചിത്തം. മറ്റു ശ്രൗതസൂത്രങ്ങളിലെ വിവരണപ്രകാരം യജ്ഞം നടത്തുന്ന പുരോഹിതന്മാരായ ഹോതാവ്, ബ്രഹ്മൻ, യജമാനൻ തുടങ്ങിയവരുടെ യാഗക്രിയകൾ ഇതിൽ പ്രത്യേകം വിവരിക്കുന്നു. ഇവർ ഒരേ സമയത്തു നടത്തുന്ന എല്ലാ ക്രിയകളും അതാതു പ്രശ്നത്തിൽ തന്നെ വിവരിക്കുന്നു എന്നതാണ് ഈ ശ്രൗതസൂത്രത്തിന്റെ പ്രത്യേകത.

വാധൂല ശ്രൗതസൂത്രം : പതിനെട്ടു പ്രശ്നങ്ങളുള്ള ഈ ശ്രൗതസൂത്രത്തിൽ വിവരിക്കുന്ന വിഷയങ്ങൾ യഥാക്രമം അഗ്ന്യാധേയം, പുനരാധേയം, അഗ്ന്യുപസ്ഥാനം, പ്രവസദുപസ്ഥാനം, പുരോഡാശം, യജമാനം, ആഗ്രയണം, ബ്രഹ്മത്വം, ചാതുർമാസ്യം, പശുബന്ധം, ജ്യോതിഷ്ടോമം, ആഗ്നിചയനം, വാജപേയം, രാജസൂയം, അശ്വമേധം, ദ്വാദശാഹം, ഔപമന്യംവാക്യം, ഏകാഹം എന്നിവയാണ് തൈത്തിരീയ ശാഖയിൽപ്പെട്ട ഏഴാമത്തെ ശ്രൗതസൂത്രമായ വാധൂല ശ്രൗതസൂത്രത്തിലെ യാഗ വിഷയങ്ങൾ.

മാനവ ശ്രൗതസൂത്രം : കൃഷ്ണയജൂർവേദത്തിന്റെ മൈത്രായണി ശാഖയുടെ അനുബന്ധ മാണ് മാനവശ്രൗതസൂത്രം. ദശപൂർണമാസിയാഗം അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഹവനകർമ്മങ്ങൾ, യജമാനത്വം, അഗ്ന്യാധേയം, അഗ്നിഹോത്രം, ആഗ്രയണം, പുനരാധേയം, ചാതുർമാസ്യം, വൈശ്വദേവം, അഗ്നിഷ്ടോമം, പ്രായശ്ചിത്തം, പ്രവർഗ്യം, ഇഷ്ടികൽപം, ചയനം, വാജപേയയാഗം, ദ്വാദശാഹയജ്ഞം, ഗവാമയനം, അനുഗ്രാഹിക കർമ്മം, രാജസൂയം, ഏകാഹം, അഹീന സത്രങ്ങൾ, ഗോനാമികം ഇവയാണ് 9 ഭാഗങ്ങളിലെ വിഷയങ്ങൾ.

വരാഹ ശ്രൗതസൂത്രം : മൈത്രായണീ വേദശാഖയുടെ രണ്ടാമത്തെ ശ്രൗതസൂത്രമാണിത്. മൂന്നു ഭാഗങ്ങളാതിനുള്ളത്. യജ്ഞവിഷയ പരിഭാഷ, യജമാനത്വം, ബ്രഹ്മത്വം, ദർശപൂർണമാസി, ആഗ്ന്യാധാനം, പുനരാധേയം, അഗ്നിഹോത്രം, അഗ്ന്യുപ്രസ്ഥാനം, ആഗ്രയണേഷ്ടി, പശുബന്ധം, ചാതുർമാസ്യം, അഗ്നിചയനയാഗം, വാജപേയം, ദ്വാദശാഹം, ഗവാമയനം, ഉത്സർഗിണീമയനം, മഹാവ്രതം, സൗത്രാമണി, രാജസൂയം, അശ്വമേധം എന്നിവയാണ് വിഷയങ്ങൾ.

Scanned with CamScanner

കാഠകശ്രൗതസൂത്രം : നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയ ഒരു പ്രധാനശ്രൗതസൂത്ര മാണിത്. ഇതിൽ 39 അദ്ധ്യായങ്ങളുണ്ട് എന്നു വിരണങ്ങളിൽ കാണുന്നു. കാഠക ശ്രൗതസൂത്രത്തിൻെറ ഏതാനും അദ്ധ്യായങ്ങൾ മാത്രമാണ് കണ്ടു കിട്ടിയിട്ടുള്ളത്.

മശക ശ്രൗതസൂത്രം അഥവാ ആർഷേയ കൽപം : മശകാചാര്യൻ രചിച്ച ശ്രൗതസൂത്രമാണിത്. പഞ്ചവിംശതി ബ്രാഹ്മണത്തിൽ സവിസ്തരം പ്രതിപാദിക്കുന്ന യാഗവിഷയങ്ങളാണ് മശക ശ്രൗതസൂത്രത്തിലും വിവരിക്കുന്നത്. സാമഗാനങ്ങളുടെ യജ്ഞത്തിലുള്ള പ്രയോഗങ്ങളാണ് ഇതിലെ വിഷയം. പതിനൊന്ന് അദ്ധ്യായങ്ങളാണ് മശകശ്രൗത സൂത്രത്തിലുള്ളത്.

അം 1, 2. ഒരു ദിവസത്തിൽ നടത്തുന്ന ഏകാഹയജ്ഞം മുതൽ തുടർച്ചയായി 10 ദിവസങ്ങളിൽ നടത്തുന്ന ദശാഹം വരെയുള്ള യജ്ഞങ്ങൾ, ഗവാമയനം, മൂന്ന്-അഞ്ച്-ഏഴ്-ഇരുപത്തി ഒന്ന്- മുപ്പത്തിമൂന്ന് ദിവസങ്ങളിൽ നടത്തുന്ന യാഗങ്ങൾ, ആയുഷ്ടോമം, ഗോഷ്ടോമം.

അം 3, 4. ഗവാമയനം, അഗ്നിഷ്ടോമം, ജ്യോതിഷ്ടോമം, അഭിജിത്ത്-വിശ്വജിത്ത് യാഗങ്ങൾ, ചാതുർമാസ്യത്തിൻെറ നാലു പ്രധാന ചടങ്ങുകളായ വൈശ്വദേവം, വരുണപ്രഘാസം, സാകമേധം, ശുനാസീരിയം.

അം 5, 6. ചതുഷ്ടോമം. അഗ്നിഷ്ടോമം, ഏകാഹയജ്ഞ ങ്ങളുടെ അറുപതിൽപരം പ്രത്യേകതകൾ, ജ്യോതിഷ്ടോമം- സർവ്വസ്തോമം-ആപ്തോർയാമം-നവസപ്തദശം- വിഷുവദ്-ഗോഷ്ടോമം-ആയുഷ്ടോമം-വിശ്വജിത്-അഭിജിത്-ത്രിവൃത് - പഞ്ചദശം- സപ്തദശം-ഏകവിംശത് - എന്നിങ്ങനെ 13 പ്രകാരം യാഗങ്ങൾ.

അം 7-9. അത്രിചതുരാത്രം, ജാമദഗ്ന്യം, വാസിഷ്ഠ്യം, വൈശ്വാമിത്രം, പഞ്ചരാത്രം, ഷഡാഹം, സപ്തരാത്രം, അഷ്ടരാത്രം, നവരാത്രം, ദശരാത്രം, ഏകാദശരാത്രം പന്ത്രണ്ടുമുതൽ 23 വരെ ദിവസങ്ങൾ തുടർച്ചയായി നടത്തുന്ന യാഗങ്ങൾ, 49,100,150, 365 ദിവസങ്ങൾ കൊണ്ടു സമാപിക്കുന്ന സുദീർഘങ്ങളായ യാഗങ്ങൾ.

അം 10,11. ഒരു മാസം മുതൽ ഒരു വർഷം വരെ നീണ്ടു നിൽക്കുന്ന പ്രത്യേകയാഗങ്ങൾ പല മാസങ്ങളും വർഷങ്ങളും നീണ്ടു നിൽക്കുന്ന യാഗങ്ങൾ.

ക്ഷുദ്ര ശ്രൗതസൂത്രം : സാധാരണ വിവരണങ്ങളിലൊന്നും ക്ഷുദ്ര ശ്രൗതസൂത്രത്തെ ക്കുറിച്ച് വിവരിച്ചുകാണുന്നില്ല. ആറ്

Scanned with CamScanner

അദ്ധ്യായങ്ങളുള്ള ഈ ശ്രൗതസൂത്രത്തിലെ വിവിരണ വിഷയങ്ങൾ ഇപ്രകാരമാകുന്നു. കാമ്യേഷ്ടികളിലെ പ്രധാന ക്രിയകളായ സോമക ക്രിയ, വിഷ്ടുതി, അതിരാത്രയാഗം, അതിനോടനുബന്ധമായ പ്രായശ്ചിത്തം, ബ്രാഹ്മണ-ക്ഷത്രിയ-വൈശ്യന്മാർ അനുഷ്ഠിക്കുന്ന സോമയാഗങ്ങൾ, ദ്വാദശാഹയാഗം, ജ്യോതിഷ്ടോമം, സപ്തരാത്രം, അഷ്ടരാത്രം, സമൂഢ-വ്യൂഢ എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു തരത്തിലുള്ള ദ്വാദശാഹയാഗങ്ങൾ. ഈ ശ്രൗതസൂത്രം രചിച്ചിരിക്കുന്നത് ബ്രഹ്മണ ഗ്രന്ഥശൈലിയിലാണ്. പഞ്ചവിംശതി ബ്രഹ്മണത്തിലെ വിവരണത്തോട് ക്ഷുദ്രശ്രൗത സൂത്രത്തിന് വളരെ സാമ്യതയുണ്ട്.

ജൈമിനീയ ശ്രൗതസൂത്രം : ജൈമിനീയ സാമവേദശാഖയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഈ ശ്രൗതസൂത്രം, മൂന്നു ഖണ്ഡങ്ങളായും, ഈ ഖണ്ഡങ്ങളെ 12 അദ്ധ്യായങ്ങളായും ഭാഗിച്ചിട്ടുണ്ട്.

യജ്ഞാരംഭത്തോടനുബന്ധിച്ച ക്രിയകൾ, യജ്ഞതന്ത്രങ്ങൾ, സാമവേദത്തിലെ പ്രത്യേക ഗാനങ്ങൾ, ആവിർഗാനം, ലേശഗാനം, ഛന്നഗാനം, കൂടാതെ ഹ്രസ്വം-ദീർഘം-പരോക്ഷം-പ്രത്യക്ഷം എന്നീ ഗാനങ്ങൾ, സാമഗാനവിവരണം, പ്രതിഹാരം, വിഭാഗസാമം, ഊഹഗാനം, കൽപനിയമങ്ങൾ, സോമദേവത, സാമത്തിൻെറ ഛന്ദസ്, പരിശേഷം, ഷോഡശീസാമം, ജ്യോതിഷ്ടോമം, സാമഗാനപ്രയോഗ നിയമങ്ങൾ, വിഷ്ടുതി വിവരണം.

ലാട്യായന ശ്രൗതസൂത്രം : സാമവേദത്തിൻെറ കൗഥുമീയ ശാഖയുടെ അനുബന്ധമായ ലാട്യായന ശ്രൗതസൂത്രത്തെ 10 പ്രപാഠകങ്ങളായി ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇവയിലെ വിവരണ വിഷയങ്ങൾ യഥാക്രമം, യജ്ഞശാലയിലേക്ക് യജമാനൻ യാഗപുരോഹിതന്മാരെ സ്വീകരിച്ചാനയിക്കുന്ന കർമ്മങ്ങൾ, വേദപദങ്ങളുടെ പരിഭാഷ, അഗ്നിഷ്ടോമം, ഷോഡശീയാഗം, വാജിഭക്ഷണം, ചാതുർമാസ്യം, സാമവിധാനം, ഗായത്രീഗാനം, ഏകാഹം, രാജസൂയം, സത്രയാഗം, അവയുടെ പരിഭാഷ എന്നിവയാണ്.

ദ്രാഹ്യായണ ശ്രൗതസൂത്രം : സുദീർഘമായ ഈ സാമവേദീയ ശ്രൗതസൂത്രത്തിലെ 3222 സൂത്രങ്ങളെ 32 പടലങ്ങളായി ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇത്രയും പടലങ്ങളെ 10 അദ്ധ്യായങ്ങളായും ഭാഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൗഥുമീയശാഖക്കാരും, രാണായണീയ ശാഖക്കാരും, ദ്രാഹ്യായണ ശ്രൗതസൂത്രത്തിൻെറ അനുശാസകരാണ്. കൗഥുമീയ ശാഖപ്രകാരം പ്രപാഠകങ്ങളായും ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ വിഭജിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ജ്യോതിഷ്ടോമയാഗം, ഗവാമയനം, ബ്രഹ്മത്വം, അഹീന

Scanned with CamScanner

വിധികൾ, ഏകാഹയജ്ഞം, അശ്വമേധയാഗം, സത്രവിവരണങ്ങൾ ഇവയാണ് ദ്രാഹ്യായണ ശ്രൗതസൂത്രത്തിലെ വിഷയങ്ങൾ.

നിദാന സൂത്രം : സാമവേദത്തിലെ കൗഥുമീയ ശാഖയുടെ മൂന്നാമത്തെ ശ്രൗത സൂത്രമാണിത്. പ്രധാനമായും സാമവേദത്തിൽ ഛന്ദസ്-ഗാനം- സ്തോമം എന്നീ വിഷയങ്ങളാണ് ഇതിൽ വിവരിക്കുന്നത്. പത്തു പ്രപാഠകങ്ങളായി വിഭജിച്ചിരിക്കുന്ന നിദാനസൂത്രത്തെ 13 ഖണ്ഡങ്ങൾ വീതമുള്ള 30 പടലങ്ങളായും ഭാഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രപാഠകക്രമത്തിൽ ഇതിലെ വിഷയങ്ങളി പ്രകാരമാകുന്നു.

പ്രപാഠകം 1, 2. സാമഗാന ഛന്ദസ്, യജ്ഞവിധി, യജ്ഞദ്രവ്യങ്ങൾ, ഉദ്ഗാതാവ് യാഗശാലയിൽ സാമഗാനമാലപിക്കുമ്പോൾ ഉപവിഷ്ടനാകുന്നതിന്റെ വിവിധ രീതികൾ, സാമഗാന സ്വരങ്ങൾ, സ്വര-ഗാന വ്യത്യാസങ്ങൾ, ഊഹഗാനം, ഷോഡശി, അഗ്നിഷ്ടോമം, ജ്യോതിഷ്ടോമം.

പ്രപാഠകം 3, 4. ദശാരാത്രയാഗം, വൈരൂപസാമം, സുബ്രഹ്മണ്യ പുരോഹിത കർമ്മം, സാമവിവരണം, ഋഷിമഹത്വം.

പ്രപാഠകം 5, 6. വിവിധസാമവിധികൾ, ഗവാമയനം, പ്രത്യേകമായ ജ്യോതിഷ്ടോമം, ഏകാഹം, അഗ്നിഷ്ടോമം, വിശ്വജിത് അഭിജിത് യാഗങ്ങൾ.

പ്രപാഠകം 7, 8. ദശപേയം, പ്രതീചീസ്തോമം, പശുകാമയജ്ഞം, ഋഷഭ ഏകാഹം, രാജ പുരോഹിതയജ്ഞം, വിജിഘ്ലാംസദ്യജ്ഞം, അഭിചരണീയ ഏകാഹം, സർവ്വസോമാതിരാത്രം, പ്രജാപതികാമയജ്ഞം, അർക്കാതിരാത്രം, രാജയജ്ഞം, പ്രത്യേകമായ അശ്വമേധം, ചതുരാത്രയജ്ഞം, വസിഷ്ഠയജ്ഞം, ആയുഷ്കാമയജ്ഞം.

പ്രപാഠകം 9,10. പ്രതിഷ്ഠാകാമയജ്ഞം, ദശരാത്രം, അഭിചര്യയജ്ഞം, സത്രയാഗം 7-21-31-33-70 ദിനങ്ങൾ നീണ്ടുനിൽക്കുന്ന യാഗങ്ങൾ, സന്താനലബ്ധിക്കുവേണ്ടിയുള്ള പുത്രകാമേഷ്ടി, പ്രജാപതികാമസത്രം, പ്രതിഷ്ഠാകാമസത്രം, സ്വർഗ്ഗസിദ്ധി സാധനയജ്ഞം, ഒരു വർഷം കൊണ്ടും ആയിരം ദിനങ്ങൾ കൊണ്ടും പര്യവസാനിക്കുന്ന മൂന്നു യാഗങ്ങളുടെ വിവരണങ്ങൾ.

വൈതാന ശ്രൗതസൂത്രം : അഥർവവേദത്തിന് അഞ്ചുകൽപസൂത്രങ്ങളുള്ളതായും അതിൽ വിതാന കൽപസൂത്രത്തിനുമാത്രം

Scanned with CamScanner

ശ്രൗതസൂത്രമുള്ളതായും വിവരണങ്ങളിൽ കാണുന്നു. എട്ട് അദ്ധ്യായങ്ങളടങ്ങുന്നതാണ് വൈതാനശ്രൗതസൂത്രം. ദർശപൂർണമാസി, അഗ്ന്യാധേയം, അഗ്നിഹോത്രം, ആരംഭണീയയഷ്ടി, ചാതുർമാസ്യം, പശുബന്ധം, അഗ്നിഷ്ടോമം, അത്യഗ്നിഷ്ടോമം, ഉക്ഥ്യം, അതിരാത്രം, അഗ്നിചയനം, സൗത്രാമണി, ഗവാമയനം, ഗവാമയനപരിഭാഷ, രാജസൂയം, അശ്വമേധം, പുരുഷമേധം, സർവ്വമേധം, ഏകാഹം, കാമ്യയജ്ഞങ്ങൾ എന്നിവയുടെ സവിസ്തര വിവരണങ്ങളാണ് ശ്രൗതസൂത്രവിഷയം. വേദങ്ങളിൽ നിന്നും അനേകം സൂക്തങ്ങൾ വൈതാന ശ്രൗതസൂത്ര ത്തിൽ അതേപ്രകാരം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

സുൽബ അഥവാ സുൽവ സൂത്രം

കൽപസൂത്രത്തിൻെറ ഭാഗമായ യാഗശാലകളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണമാണ് സുൽബസൂത്രങ്ങളിലുള്ളത്. കൂടാതെ യാഗ കർമ്മത്തിന് ആവശ്യമായ യജ്ഞപാത്രങ്ങൾ, യാഗകുണ്ഡങ്ങളുടെ വിവിധ അളവുകൾ എന്നിവയും സുൽബസൂത്ര വിവിരണ വിഷയങ്ങ ളാകുന്നു. ഭാരതീയ ഗണിതശാസ്ത്രത്തിൻെറ അതിപ്രാചീനമായ അടിസ്ഥാനഗ്രന്ഥങ്ങൾ സൂൽബസൂത്രങ്ങളാണ്. ശ്രൗതസൂത്രങ്ങളു ടേയും സുൽബസൂത്രങ്ങളുടെയും സംഖ്യകൾ തമ്മിൽ വളരെ അന്തരമുണ്ട്. ഇതിൽ നിന്നും എല്ലാ കൽപസൂത്രങ്ങളിലും സുൽബസൂത്രങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല എന്ന് വ്യക്തമാണ്. കൂടാതെ വളരെയധികം സുൽബസൂത്ര ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നമുക്ക് നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതായും വിവിരണങ്ങളിൽ കാണുന്നു. ലഭ്യമായ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ വിവരണം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

കാത്യായന സൂൽബസൂത്രം : ശുക്ലയജ്ജുർവേദീയമായ കാത്യായന സുൽവസൂത്രത്തിലെ 102 സൂത്രങ്ങളെ ആറു ഖണ്ഡികകളായി ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു. ഖണ്ഡികാ ക്രമത്തിൽ വിഷയങ്ങൾ ഇപ്രകാരമാകുന്നു.

ഖണ്ഡിക 1. യാഗശാല സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള ദിശാനിർണ്ണയം, യജ്ഞവേദികളുടെ അളവെടുപ്പ്, വേദി-യാഗശാല-സദസ് എന്നിവയുടെ അളവുകൾ നിശ്ചയിക്കുന്ന വിധം, ഗാർഹപത്യാഗ്നി- ദക്ഷിണാഗ്നി-ആഹവനീയാഗ്നി എന്നീ ഹവനകുണ്ഡങ്ങളുടെ സ്ഥാനവും അളവുകളും.

ഖണ്ഡിക 2, 3 പിതൃമേധവേദി, ഉത്തരവേദി, വിസ്തീർണ്ണ ങ്ങളുടെ വ്യത്യസ്ഥ ഗുണിതവും അവകനുസരിച്ചുള്ള ഭുജങ്ങളുടെ

Scanned with CamScanner

ഗണനവും, വിവിധതരം സമചതുരശ്രം, ദീർഘചതുരം എന്നീ ആകൃതിയിലുള്ള യാഗവേദി, മറ്റു അഗ്നികുണ്ഡങ്ങളുടെ ജ്യോമട്രിക രൂപങ്ങൾ.

ഖണ്ഡിക 4, 5. ദ്രോണചിതി, രഥചക്രചിതി, കങ്കചിതി, പ്രഉഗചിതി, ഉഭയ, പ്രഉഗചിതി, സാമൂഹ്യ പുരുഷചിതി എന്നീ രൂപത്തിലുള്ള അഗ്നികുണ്ഡങ്ങളുടെ സാമാന്യവിവരണം- അവയുടെ പ്രത്യേകത, അഗ്നിചയനം, അശ്വമേധം, യാഗകുണ്ഡവിവരണം, വിവിധ ചുറ്റളവുകളുള്ള 21 തരം അഗ്നികുണ്ഡങ്ങൾ ഇവ നിർമ്മിക്കാനുള്ള ഇഷ്ടികകളുടെ വിവരണം.

ഖണ്ഡിക 6. യാഗവേദികളുടെ കുണ്ഡത്തിനാവശ്യമായ വിവിധ ആകൃതിയിലുള്ള ഇഷ്ടികകളുടെ നിർമ്മാണം, രേഖാ ഗണിതങ്ങളുടെ അനവധി നിയമങ്ങൾ, ശുദ്ധശുൽബവിധാനം, കാമ്യേഷ്ടികൾ നടത്തുന്നതിനുള്ള അഗ്നികുണ്ഡങ്ങളുടെ വിവരണം, അഗ്നികുണ്ഡങ്ങളിൽ ഇഷ്ടികകളുടെ ക്രമീകരണം, അളവുകോലു കളുടെ സുദീർഘമായ വിവിരണം, യാഗകുണ്ഡങ്ങളുടെയും, യാഗവേദിയുടെയും നിർമ്മാണത്തിന് നിയോഗിക്കപ്പെടുന്നവർ അനുശാസിക്കേണ്ട ആചാരങ്ങൾ, ചടങ്ങുകൾ, കർത്തവ്യങ്ങൾ, അവർക്കുണ്ടായിരിക്കേണ്ട ഗുണങ്ങൾ, കഠിനശ്രമത്തിനുള്ള മാനസികാവസ്ഥ നിഷ്കർഷത എന്നിവയുടെ പ്രാധാന്യം.

ബൗധായന സുൽബസൂത്രം : യജുർവേദത്തിന്റെ തൈത്തിരിയ ശാഖയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട താണ് ബൗധായന സുൽബസൂത്രം. ബൗധായന കൽപ സൂത്രത്തിന്റെ മുപ്പതാം പ്രശ്നമാണ് ഈ സുൽബസൂത്രം. ബൗധായന സുൽവസൂത്രത്തിൽ മൂന്ന് അദ്ധ്യായങ്ങളുണ്ടെന്നും പത്തദ്ധ്യായങ്ങളുണ്ടെന്നും രണ്ട് അഭിപ്രായങ്ങൾ നിലവിലുണ്ട്. ഇന്ത്യൻ നാഷണൽ സയൻസ് അക്കാദമിയുടെ പ്രസിദ്ധീ കരണത്തിൽ ഈ സുൽബസൂത്രം മൂന്ന് അദ്ധ്യായങ്ങളിലായിട്ടാണ് വിവരിച്ചിരിക്കുന്നത്.

അം 1. യജ്ഞഭൂമി ഉഴുത് യാഗത്തിനുവേണ്ടി തയ്യാറാക്കുന്ന രീതികൾ, സുൽബസൂത്രത്തിലെ പ്രത്യേക പദങ്ങളുടെ അർത്ഥങ്ങൾ യാഗശാലയുടെയും ഹവനകുണ്ഡങ്ങളുടെയും ആകൃതികൾ: സമചതുരം-ദീർഘചതുരം-ത്രികോണം-വൃത്തം-അർദ്ധവൃത്തം എന്നിവ, ബൗധായനനിയമം അഥവാ പൈതഗോറസ് തിയറം, രണ്ടിന്റേയും മൂന്നിന്റേയും സ്ക്വയർ റൂട്ട് കണ്ടുപിടിക്കുന്നവിധം.

അം. 2. യാഗാഗ്നികളുടെ വിവരണം, സോമയാഗവേദിയുടെ വിവരണം, വേദിയുടെ വിസ്തീർണമായ 7 $^1/_2$ ചതുരശ്ര പുരുഷൻ

Scanned with CamScanner

(പുരുഷൻ എന്നത് യാഗം നടത്തിക്കുന്ന യജമാനൻെറ ഉയരമാണ്) അഥവാ 108000 ചതുരശ്ര അംഗുലം (ഒരംഗുലം=വീതി, യജമാനൻെറ വിരൽ വീതി), അശ്വമേധ യാഗത്തിനുവേണ്ട $22^1/_2$ ചതുരശ്ര പുരുഷ വിസ്തീർണം ഉള്ള അഗ്നികുണ്ഡത്തിൻെറ അളവുകളുടെ ഗണനം. ഈ കുണ്ഡ നിർമ്മാണത്തിനാവശ്യമായ 3000 ഇഷ്ടികകളുടെ ആകൃതി- നിർമ്മാണം-ക്രമീകരണം.

അം 3 – 6. പൂർണ്ണമായും യാഗകുണ്ഡങ്ങളുടെ ആകൃതികളും അവയുടെ നിർമ്മാണത്തിനാവശ്യമായ ഇഷ്ടികകളുടെ നിർമ്മാണവും – ക്രമീകരണവുമാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ വിവരിക്കുന്നത്.

അം 7. സമചതുരശ്ര ആകൃതിയിലുള്ള അഗ്നികുണ്ഡത്തെ വൃത്തമാക്കുന്ന ഗണിതക്രിയ, പരിചര്യ അഗ്നിയുടെ വിവരണം, വിവിധ യാഗാഗ്നിയുടെ വിവരണം, 20 തരം ത്രികോണങ്ങൾ അഗ്നിക്ഷേത്ര വിസ്തീർണം, 15 തരം സമചതുരശ്രം, അവയുടെ വിഭജനം, അഗ്നികുണ്ഡങ്ങളുടെ ഉയരം.

അം 9, 10. ബ്രഹ്മലോക പ്രാപ്തിക്കു തുല്യ ഫലസിദ്ധിക്കായുള്ള യജ്ഞത്തിന് കൂർമ്മചിത് (ആമയുടെ) ആകൃതിയിലുള്ള യജ്ഞകുണ്ഡ നിർമ്മാണം, കൂർമ്മചിത് കുണ്ഡത്തിനുള്ള വിവിധ തരം ഇഷ്ടികകളുടെ ആകൃതി, അവയുടെ നിർമ്മാണ രീതികൾ, അശ്വമേധയാഗശാലയുടെ നിർമ്മാണം.

മാനവസൂൽവ സൂത്രം : മാനവ ശ്രൗതസൂത്രത്തിൻെറയും ഗൃഹ്യസൂത്രത്തിൻെറയും അനുബന്ധമാണ് മാനവസുൽബസൂത്രം. സുൽബം-ഉത്തരേഷ്ടക- വൈഷ്ണവം എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു ഭാഗങ്ങളായി ഈ സുൽബസൂത്രത്തിനെ ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു.

സുൽബം : ആഹവനീയാഗ്നി കുണ്ഡത്തിൻെറ അളവ് 24 അംഗുലം ആയി നിർണയിക്കുന്ന വിധം, ഗാർഹപത്യാഗ്നിയുടെ $13\ ^2/_3$ അല്ലെങ്കിൽ $13\ ^5/_6$ അംഗുലം (വിരൽ വീതി) വ്യാസാർദ്ധമുള്ള കുണ്ഡനിർമ്മാണം, ദക്ഷിണാഗ്നിക്ക് $19^1/_2$ അംഗുലം വ്യാസാർദ്ധമുള്ള അർദ്ധവൃത്താകൃതിയിലുള്ള കുണ്ഡനിർമ്മാണം, യജ്ഞശാലയിൽ 10 ആരത്നി (വിസ്തീർണ്ണത്തിൻെറ ഒരു അളവ്) (24x10 അംഗുല വിസ്തീർണ്ണമുള്ള സമചതുരശ്രവേദി നിർമ്മാണം, 4 ആരത്നി വിസ്തീർണവും സമചതുരശ്ര ആകൃതിയുമുള്ള പത്നീശാലയുടെ നിർമ്മാണം 27 x 9 അംഗുലം വിസ്തീർണമുള്ള സദസ്, 12 ആരത്നി വിസ്തീർണമുള്ള ഹവിർധാനം, ഹവിർധാനത്തിൻെറ $5^1/_2$ പ്രക്രമം മുമ്പിലായി

Scanned with CamScanner

ഉത്തരവേദി, 6 ആരത്നി വിസ്തീരണ്ണമുള്ള സമചതുരശ്രമായ അഗ്നിധ്രിഹവിർധാനത്തിൻെറ മുമ്പിൽ നിർമ്മിക്കുന്നവിധം, വിവിധ യജ്ഞശാലകളുടെ വിസ്തിരണം-ആകൃതി-നിർമ്മാണം എന്നിവ വിവരിക്കുന്നു.

ഉത്തരേഷ്ടക : അഗ്നികുണ്ഡങ്ങളുടെ നിർമ്മാണത്തിനാവശ്യമായ ഇഷ്ടികകളുടെ നീളം-വീതി-ഉയരം-ആകൃതി-സംസ്കരണരീതി എന്നിവയുടെ വിവരണമാണ് ഈ ഭാഗത്തിൽ നൽകിയിരിക്കുന്നത്.

വൈഷ്ണവം : ചതുരശ്രത്തെ വൃത്തവും, വൃത്തത്തിൽ ചതുരശ്രവും നിർമ്മിക്കുക, സൗത്രാമണി-സൗമികി-ദാർശകീ എന്നീ യജ്ഞവേദികളുടെ ആകൃതി, അവക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഇഷ്ടിക നിർമ്മാണം, മറ്റു യാഗവേദികളുടെ നിർമ്മാണം, 9818 സമചതുരശ്ര അംഗുലവിസ്തിർണമുള്ള ദ്രോണചിത് എന്ന അഗ്നികുണ്ഡം, $10^1/_2$ ചതുരശ്ര പുരുഷൻ വിസ്തീർണ്ണം വരുന്ന തൃകോണവേദി നിർമ്മാണം $\sqrt{3}$ മുഖേന നിർമ്മിക്കുന്ന വിധം, തൃകോണത്തിൻെറ ഉയരം കാണുന്ന സമവാക്യം.

ആപ സ്തംബ സുൽബ സൂത്രം : ആപസ്തംബ കൽപസൂത്രത്തിൻെറ മുപ്പതാം പ്രശ്നമാണ് ആപസ്തംബസുൽബസൂത്രം. ആകെയുള്ള 498 സൂത്രങ്ങളെ 21 ഖണ്ഡങ്ങളായും അവയെ 6 പടലങ്ങളായും ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു.

പടലം 1. സുൽബസൂത്രങ്ങളിലെ പദങ്ങളുടെ വിവരണം, രണ്ട് എന്ന സംഖ്യയുടെ വർഗ്ഗമൂലമായ 1.4142156 എന്ന സംഖ്യാവിവരണം, വിഷമചതുരശ്രം, ചതുരം, ദീർഘചതുരം, വൃത്തം, വൃത്തങ്ങൾ ക്കുള്ളിൽ വരുന്ന ചതുരം, ചതുരശ്രം, ത്രികോണം ഇവയുടെ നിർമ്മാണം.

പടലം 2. വിവിധ യാഗവേദികളടെ വിവരണം, ബ്രാഹ്മണ-ക്ഷത്രിയ-വൈശ്യർ നടത്തുന്ന യാഗങ്ങളിലെ കുണ്ഡങ്ങളുടെ വിസ്തീർണ്ണവും-നിർമ്മാണവും, മറ്റു യാഗങ്ങൾക്കായുള്ള അഗ്നികുണ്ഡ അളവുകളുടെ സുദീർഘമായ വിവരണം.

പടലം 3, 4. പക്ഷികളുടെ ആകൃതിയിലുള്ള ഹവന കുണ്ഡങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം, ഇഷ്ടികകളുടെ കൃത്യമായ അളവുകൾ, സമചതുരശ്ര ആകൃതിയിലുള്ള ഇഷ്ടികകൾകൊണ്ടു നിർമ്മിക്കുന്ന യജ്ഞകുണ്ഡം, അവയുടെ വിസ്തീർണ്ണം, ചുറ്റളവ്, വ്യത്യസ്ത യാഗങ്ങളിൽ യജ്ഞകുണ്ഡനിർമ്മാണത്തിന് അനുശാസിക്കുന്ന അളവുകൾ.

Scanned with CamScanner

പടലം 5, 6. ഇഷ്ടകാര്യസാദ്ധ്യത്തിനും സ്വർഗ്ഗലോകപ്രാപ്തിക്കും വേണ്ടി നടത്തുന്ന യാഗങ്ങളുടെ ഹവനകുണ്ഡങ്ങൾ, വിവിധതരം ഇഷ്ടികകളുടെ വിവരണം, അർദ്ധേഷ്ടിക, പാദേഷ്ടിക, ഷോഡശി, പക്ഷേഷ്ടിക, പക്ഷാഗ്രീയ എന്നീ ഇഷ്ടികകളുടെ നീളം - വീതി-ഉയരം-നിർമ്മാണം.

മറ്റുസുൽബസൂത്രങ്ങൾ : ഹിരണ്യകേശി അഥവാ സത്യാഷാഢീയ സുൽബസൂത്രം എന്ന അതിപുരാതന ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഏതാനും സൂത്രങ്ങൾ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇപ്രകാരമൊരു സുൽബസൂത്രത്തെക്കുറിച്ച് മറ്റു വിവരണങ്ങളി ലൊന്നും കാണുന്നില്ല. മൈത്രായണീയ സുൽബസൂത്രം നാലു ഖണ്ഡങ്ങളുണ്ടെന്ന് പറയപ്പെടുന്നു. മൈത്രായണീയവേദശാഖ യുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഈ സുൽബസൂത്രം ഇന്നു നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ഗൃഹ്യസൂത്രം

വേദ-വേദാംഗ പഠനങ്ങൾക്കുശേഷം ഒരു ബ്രഹ്മചാരി, ഗൃഹസ്ഥാശ്രമത്തിലേക്ക് പ്രവേശിപ്പിച്ച് ധാർമ്മികചട്ടക്കൂടിനുള്ളിൽ നിന്നുകൊണ്ടുതന്നെ അർഥകാമങ്ങളെ അനുഭവിക്കുന്നു. ഇക്കാലയളവിൽ ഒരു ഗൃഹസ്ഥൻ അനുശാസിക്കേണ്ട കർമ്മങ്ങളും-ചടങ്ങുകളുമാണ്, ഗൃഹ്യസൂത്രത്തിൽ വിവരിക്കുന്നത്. ആശ്വലായനം-സാംഖ്യായനം- കൗഷീതകി എന്നിങ്ങനെ മൂന്ന് ഗൃഹ്യസൂത്രങ്ങളാണ് ഋഗ്വേദത്തിനുള്ളത്.

ആശ്വലായന ഗൃഹ്യസൂത്രം: നാല് അദ്ധ്യായങ്ങളടങ്ങുന്നതാണ് ആശ്വലായന ഗൃഹ്യസൂത്രം

അം 1. പാകയജ്ഞം, പ്രഭാതത്തിലും, സായംസന്ധ്യയിലും ഗൃഹസ്ഥൻ നടത്തേണ്ടതായിട്ടുള്ള ഹോമങ്ങൾ, വിവാഹചടങ്ങുകൾ, ഗർഭധാരണത്തിനുശേഷം നടത്തുന്ന കർമ്മങ്ങൾ കുഞ്ഞിന്റെ ജാതകർമ്മം, അന്നപ്രാശനം, ചൗളകർമ്മം, ഗോദാനം, ഉപനയനം, ബ്രഹ്മചര്യവ്രതം.

അം 2. ശ്രവണ-അശ്വയുജി-അഷ്ട്രക-വാസ്തുനിർമ്മാണം, ഗൃഹനിർമ്മാണവും-ഗൃഹപ്രവേശവും, അതിനോടനുബന്ധമായ മറ്റു ചടങ്ങുകളും.

അം 3, 4. പഞ്ചമഹായജ്ഞം, ഋഷിതർപ്പണം, വേദപഠനം, ഉപാകർമ്മം, സമാവർത്തനം, ശവദാഹകർമ്മങ്ങൾ, ശ്രാദ്ധാദി

Scanned with CamScanner

ക്രിയകൾ. (ഇത് പൊതുവേ പിതൃമേധസൂത്രങ്ങളിലെ വിഷയങ്ങളാണ്.)

സാംഖ്യായന ഗൃഹ്യസൂത്രം : സാംഖ്യായനഗൃഹ്യസൂത്രം ആറ് അദ്ധ്യായങ്ങളുള്ളതാണ്.

അം. 1. പാകയജ്ഞം, ദശപൂർണ്ണമാസി, ബ്രഹ്മയജ്ഞം, വിവാഹം, കന്യാദാനമഹത്വം, വധൂ-വര സമഞ്ചനം, മഹാവ്യാഹൃതീ ഹോമം, പാണിഗ്രഹണം, ലാജഹോമം, വധുവിൻെറ പതിഗൃഹ പ്രവേശനം, ധ്രുവദർശനം, ഗർഭാധാനം, പുംസവനം, സീമന്തോന്നയനം, ജാതകർമ്മം, നാമകരണം, അന്നപ്രാശനം, ചൂഡാകർമ്മം തുടങ്ങിയ ഗൃഹ്യകർമ്മങ്ങൾ

അം. 2, 3. പുത്രൻെറ ഉപനയനം, വേദാദ്ധ്യയനം, സുക്രിയവ്രതം, ഉപനിഷദ്വ്രതം, വൈശ്വദേവബലി, മധുപർക്കം, സമാവർത്തനം, ഗൃഹ്യഹോമങ്ങൾ, ആഗ്രയണേഷ്ടി, വൃഷോത്സർഗം.

അം 4. ശ്രാദ്ധകർമ്മങ്ങൾ, ഏകോദിഷ്ഠം, സപിണ്ഡീകരണം, ഉപാകർമ്മം, ഉത്സർഗം, വേദപഠനം നിഷിദ്ധമായ ദിനങ്ങൾ, ദേവ-ഋഷി-പിതൃ തർപ്പണം, ശ്രാവണഹോമം, അശ്വയുജീഹോമം.

അം 5, 6. കുളം - കിണർ - ഉദ്യാനം എന്നിവയുടെ നിർമ്മാണം, ദശപൂർണമാസീയാഗം അനുഷ്ഠിക്കാതെ വരുന്നതിൻെറ പ്രായശ്ചിത്തം, പ്രാവ്-മൂങ്ങ എന്നീ പക്ഷികൾ ഗൃഹത്തിലിരുന്ന് കരയുന്നതിൻെറ പ്രായശ്ചിത്തം, ഗൃഹസ്ഥകർമ്മമനുഷ്ഠിക്കാതെ വരുമ്പോൾ അതിനു നടത്തേണ്ട പ്രായശ്ചിത്തങ്ങൾ, ഗൃഹ്യയജ്ഞങ്ങളിലെ അപാകതകൾക്കുള്ള പ്രായശ്ചിത്തങ്ങൾ, ആരണ്യക മന്ത്രങ്ങൾ-കർമ്മങ്ങൾ, ഉപനിഷത്തുകൾ, വേദങ്ങൾ എന്നിവ പഠിക്കുന്നതിൻെറ നിയമങ്ങൾ.

കൗഷീതകി ഗൃഹ്യസൂത്രം : ശാംബവ്യ ഗൃഹ്യസൂത്രമെന്നും ഇതറിയപ്പെടുന്നു. കൗഷീതകി ഗൃഹ്യസൂത്രത്തിൽ 24 പടലങ്ങളുള്ളതായി വിവരണങ്ങളിൽ കാണുന്നു. ഏതാനും വരികൾ മാത്രം ലഭ്യമായ ഇത് സാംഖ്യായന ഗൃഹ്യസൂത്രവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുവാൻ സാദ്ധ്യതയുണ്ടത്രെ. പൂർണമായും നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതും, ഏതാനും സൂത്രങ്ങൾ മാത്രം ലഭ്യമായിട്ടുള്ളതുമായ ചില ഋഗ്വേദീയ ഗൃഹ്യസൂത്രങ്ങളെക്കുറിച്ചും വിവരണങ്ങളിൽ കാണുന്നു. ഇവയിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടത് ശൗനകീയ ഗൃഹ്യസൂത്രം-ഭാരവീയ ഗൃഹ്യസൂത്രം-ശാകല്യ ഗൃഹ്യസൂത്രം- പൈംഗി ഗൃഹ്യസൂത്രം പരാശര ഗൃഹ്യസൂത്രം-ബഹ്വൃച ഗൃഹ്യസൂത്രം എന്നിവയാണ്.

Scanned with CamScanner

പാരസ്കര ഗൃഹ്യസൂത്രം : ശുക്ലയജുർവേദത്തിന്റെ ലഭ്യമായ ഒരു ഗൃഹ്യസൂത്രമാണിത്. ഇത് കാതീയ സൂത്രമെന്നും, വാജസനേയ സൂത്രമെന്നും ഇതറിയപ്പെടുന്നു. മൂന്നു കാണ്ഡങ്ങളാണ് പാരസ്കര ഗൃഹ്യസൂത്രത്തിലുള്ളത്.

കാണ്ഡം 1. ദാരഹരണം, മധുപർക്കം, പാകയജ്ഞം, നൈമിത്തിക പ്രായശ്ചിത്തങ്ങൾ, ഗർഭാധാനം, സീമന്തോന്നയനം, ജാതകർമ്മം, മേധാജനനം, നാമകരണം, നിഷ്ക്രമണം, അന്നപ്രാശനം.

കാണ്ഡം 2. ചൂഡാകർമ്മം, ഗോദാനം, ഉപനയനം, സ്നാതകവ്രതം, പഞ്ചമഹായജ്ഞം, ഉപാകർമ്മം, അനദ്ധ്യായ വിധികൾ, ശ്രാവണ കർമ്മം, ഇന്ദ്രയജ്ഞകർമ്മം, സീതായജ്ഞം.

കാണ്ഡം 3. അന്നപ്രാശനം, ആഗ്രയണീയം, ഗൃഹനിർമ്മാണം, മണികാവധാകർമ്മം, ദാസ വശീകരണ ഉപായം, മരണാനന്തര ക്രിയകൾ, വൃഷോത്സർഗം, ഉദകക്രിയകൾ, ബ്രഹ്മചര്യ പ്രായശ്ചിത്തം, സഭാപ്രവേശം, രഥാരോഹണം, ഹസ്ത്യാരോഹണം.

ബൗധായന ഗൃഹ്യസൂത്രം : കൃഷ്ണ യജുർവേദത്തിൻെറ തൈത്തിരിയ ശാഖയുമായി ബന്ധ പ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഈ ഗൃഹ്യസൂത്രം ബൗധായന ശ്രൗതസൂത്രത്തിൻെറ തുടർച്ചയാണ്. നാലു പ്രശ്നങ്ങളായി ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്ന ഗൃഹ്യസൂത്രത്തിൽ യഥാക്രമം, വിവാഹം, ഗൃഹാലങ്കാരം, ഗൃഹപ്രവേശം, ഗർഭാധാനം, പുംസവനം, സീമന്തോന്നയനം, ജാതകർമ്മം, നാമകരണം, നിഷ്ക്രമണം, അന്നപ്രാശനം, ചൂഡാകർമ്മം, ഉപനയനം, സമാവർത്തനം, വൈശ്വദേവം, പഞ്ചമഹായജ്ഞം, ഉപനിഷദ് വ്രതചര്യ, ഗോദാനം, വാസ്തുശമനം, സർപ്പബലി, മാസികശ്രാദ്ധം, പ്രായശ്ചിത്ത വിധികൾ, എന്നീ വിഷയങ്ങളടങ്ങുന്നു. ഗൃഹ്യസൂത്രവിഷയ വിവിരണങ്ങൾക്കു ശേഷം ഗൃഹ്യപരിഭാഷ, ബ്രഹ്മചര്യം, പുണ്യാഹം, ദർവിഹോമം, വൈവാഹികശ്രാദ്ധം, അഗ്ന്യാധേയകാലം, അപൂർവ്വഹോമവിധികൾ, പഞ്ചമഹായജ്ഞം, അതിഥിപൂജാ പുത്രാർത്ഥിഹോമം എന്നീ വിഷയങ്ങളും വിവരിക്കുന്നു.

മാനവഗൃഹ്യസൂത്രം : കൃഷ്ണ യജുർവേദത്തിലെ മൈത്രാണി ശാഖയുമായി ബന്ധപ്പെ ട്ടതാണ് മാനവഗൃഹ്യസൂത്രം. അതിബൃഹത്തായ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ 61 ഖണ്ഡങ്ങളാണുള്ളത്. ഇതിലെ വിഷയങ്ങൾ യഥാക്രമം ഇപ്രകാരമാകുന്നു.

ബ്രഹ്മചര്യനിയമം, സമിധാദാനം, സന്ധ്യോപാസന, ബ്രഹ്മചാരി അനുഷ്ഠിക്കേണ്ട കൃത്യങ്ങൾ, സമാവർത്തനം, സ്നാതകനിയമം,

Scanned with CamScanner

പ്രായശ്ചിത്തം, ഉപാകർമ്മം, വേദാദ്ധ്യയനം, അനദ്ധ്യായദിനങ്ങൾ, വൃഷോത്സർഗം, വേദത്തിലെ വിശേഷഭാഗങ്ങളുടെ പഠനത്തിനനുയോ ജ്യമായദിനങ്ങൾ, അന്തരകൽപകർമ്മം, ഹോമങ്ങൾ, വേദവിദ്യാർത്ഥിലക്ഷണം, വിവാഹം, വിവാഹയോഗ്യയായ കന്യകയുടെ ലക്ഷണം, ബ്രാഹ്മവിവാഹം, വധുവിന്റെ വരഗൃഹപ്രവേശം, സ്ഥാലീപാകം. പിണ്ഡപിതൃയജ്ഞം, ദമ്പതീ ബ്രഹ്മചര്യം, ഗർഭാധാനം, സീമന്തോന്നയനം, പുംസവനം, ജാതകർമ്മം, നാമകരണം, നിഷ്ക്രമണം, അന്നപ്രാശനം, ചൗളകർമ്മം, ഗോദാനം, ഉപനയനം, അഗ്ന്യാധാനം, സ്ഥാലീപാകം, സ്മാർത്ത അഗ്നിഹോത്രം, പക്ഷയാഗം, അശ്വയുജി, ആഗ്രയണേഷ്ടി, സ്മാർത്ത ചാതുർമാസ്യം, മൂന്ന് ഗൃഹസ്ഥയജ്ഞങ്ങൾ, ഫാൽഗുനീയാഗം, ആഗ്രയണ കർമ്മം, ചാതുർമാസ്യം, ഹലാഭിയോഗം, ശാലാകർമ്മവിധി, മണികാവധാനം, വാസ്തോഷ്പത്യയാഗം, പഞ്ചമഹായജ്ഞം, ധനലാഭയജ്ഞം, വിനായകശാന്തികർമ്മം, സർപ്പബലി, കപോതപദ പ്രായശ്ചിത്തം, പുത്രകാമേഷ്ടി, സമാന്യ പരിഭാഷ.

ഭരദ്വാജ ഗൃഹ്യസൂത്രം : തൈത്തിരീയ ശാഖയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭരദ്വാജ ഗൃഹ്യസൂത്രവിഷയങ്ങൾ യഥാക്രമം ഇപ്രകാരമാകുന്നു. ഉപനയനം, വിവാഹം, സീമന്തോന്നയനം, പുംസവനം, വിജാതാരക്ഷണം, ജാതകർമ്മം, നാമകരണം, വിപ്രേഷ്യകർമ്മം, അന്നപ്രാശനം, ശ്രാവണകർമ്മം, ആഗ്രഹായണീ ഹേമന്ത-പ്രത്യവരോഹണം, ശാലാകർമ്മം, ആഗാരപ്രവേശം, മാസികശ്രാദ്ധം, അഷ്ടക, സ്നാനവിധി, അർഘ്യവിധി, ഭാര്യാഗുപ്തി, രഥാരോഹണം, ഹസ്ത്യാരോഹണം, പ്രായശ്ചിത്തം, അത്ഭുത പ്രായശ്ചിത്തം, ഉപാസനകൽപ്പം, വ്രതാദേശവിസർജ്ജനം, അവാന്തരദീക്ഷ, ഉപാകർമ്മം, യാഗവിസർജ്ജനം, (യാഗമവസാനിപ്പിക്കൽ), നാന്ദിശ്രാദ്ധം, സപിണ്ഡീകരണം, ഗൃഹ്യയജ്ഞ പ്രായശ്ചിത്തം.

ആപസ്തംബഗൃഹ്യസൂത്രം : ആപസ്തംബ കൽപസൂത്രത്തിലെ 30 പ്രശ്നങ്ങളിലെ 25, 26 പ്രശ്നങ്ങളാണ് എട്ട് പടലങ്ങളുള്ള ആപസ്തംബ ഗൃഹ്യസൂത്രം. ഗൃഹ്യകർമ്മപദങ്ങളുടെ പരിഭാഷ, അഗ്നിമുഖ നിരൂപണം, പാകയജ്ഞം, ദർവിഹോമം, വിവാഹം, ഗൃഹപ്രവേശം, സ്ഥാലീപാകയജ്ഞം, ഔപാസനഹോമം, വൈശ്വദേവകർമ്മം, ഉപാകർമ്മം, ത്രിരാത്രവ്രതം, ഋതു സമാവേശനം, പതിവശ്യകകർമ്മം, സപത്നീബാധകകർമ്മം, ഉപനയനം, ഗുരുകുലവിദ്യാഭ്യാസം, ബ്രഹ്മചര്യനിയമവിധി, ഉപാകർമ്മം.

Scanned with CamScanner

പിതൃ-ദേവ-ഋഷി തർപ്പണം, സമാവർത്തനം, മധുപർക്കം, സീമന്തോന്നയനം, പുംസവനം, ജാതകർമ്മം, നാമകരണം, അന്നപ്രാശനം, ചൗളകർമ്മം, ഗോദാനം, ഗൃഹനിർമ്മാണം, സർപ്പബലി, ആഗ്രയണകർമ്മം, ഈശാനബലി, സ്വിഷ്ടികൃത്, മാസികശ്രാദ്ധം, പാകയജ്ഞം, അപൂർവ്വഹോമം, വപാഹോമം, മാംസൗദനഹോമം, പിഷ്ഠാന്നഹോമം, അന്വഷ്ടകകർമ്മം, രഥാരോഹണം, അശ്വാരോഹണം, നൈമിത്തിക കർമ്മം, അദ്ഭുതപ്രായശ്ചിത്തം, ഭൃത്യപ്രീതി.

കാഠക ഗൃഹ്യസൂത്രം : കൃഷ്ണയജുർവേദീയ കാഠശാഖയുടെ അനുബന്ധമായ ഈ ഗൃഹ്യസൂത്രത്തിന് അഞ്ച് അദ്ധ്യായങ്ങളുണ്ട്. ബ്രഹ്മചാരികള നുഷ്ഠിക്കേണ്ട വ്രതങ്ങൾ, സമാവർത്തനം, ഉപാകർമ്മം, പാകയജ്ഞം, വിവാഹം, ഗർഭാധാനം, സീമന്തോന്നയനം, പുംസവനം, ജാതകർമ്മം, നാമകരണം, ആദിത്യദർശനം, ചന്ദ്രദർശനം, അന്നപ്രാശനം, ചൂഡാകർമ്മം, ഉപനയനം, വേദാധ്യയനം, ചാതുർമാസ്യഹോത്രം, ഗോദാനം, അഗ്ന്യാധാനം, ഹവനങ്ങൾ, പശുകൽപം, സ്വസ്ത്യയനം, ശ്രാദ്ധം എന്നിവയാണ് വിഷയങ്ങൾ. കാഠകഗൃഹ്യസൂത്രവും മാനവ-വരാഹ ഗൃഹ്യസൂത്രങ്ങളും തമ്മിൽ വളരെ ബന്ധമുണ്ട്. ലൗഗാക്ഷി ഗൃഹ്യസൂത്രം എന്നൊരു ഗൃഹ്യസൂത്രത്തെക്കുറിച്ച് ചില വിവരണങ്ങളിൽ കാണുന്നുണ്ട്. ഇത് കാഠകഗൃഹ്യസൂത്രം തന്നെയാണെന്ന അഭിപ്രായവുമുണ്ട്. ഈ ഗ്രന്ഥം ഇന്ന് ലഭ്യമല്ല.

അഗ്നിവേശ്യ ഗൃഹ്യസൂത്രം : തൈത്തിരീയ സംഹിതയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഗൃഹ്യ സൂത്രമാണിത്. മൂന്നു പ്രശ്നങ്ങളിലായി വിഷയങ്ങൾ ഇതിൽ ക്രമീകരിച്ചരിക്കുന്നു.

പ്രശ്നം 1. ഉപാകർമ്മം, അവാന്തരദീക്ഷ, സ്നാതകവ്രതം, സമാവർത്തനം, വിവാഹം, ഗൃഹപ്രവേശം, വൈശ്വദേവബലി, ദർശപൂർണ്ണമാസി, സ്ഥാലീപാകം, ആഗ്രയണ സ്ഥാലീപാകം.

പ്രശ്നം 2, 3. പുംസവനം, സീമന്തോന്നയനം, മേധാജനനം, നാമകരണം, നക്ഷത്രഹോമം, ഉപനിഷ്ക്രമണം, അന്നപ്രാശനം, ചൗളകർമ്മം, നാന്ദീശ്രാദ്ധം, പുണ്യാഹം, ശാലാനിർമ്മാണം, വാസ്തുഹോമം, തടാകകൽപം, കൂഷ്മാണ്ഡഹോമം, ഗണഹോമം, വായസബലി, യജ്ഞോപവീതവിധി, രവികൽപം, ഗൃഹ്യയജ്ഞം, അയുഷ്യഹോമം, അപമൃത്യുഞ്ജയകൽപം, വിഷ്ണുബലി, പർജ്ജന്യകൽപം, ഭൂതബലി, ദേവയജ്ഞം, മധുപർക്കം,

Scanned with CamScanner

ഭോജന-ശയന-ശൗച-സ്നാനവിധികൾ, പുനരുപനയനം, പുനരാധാനം, ഋതുസംവേശനം, നൈമിത്തിക പ്രായശ്ചിത്തം, ഗൃഹ്യപ്രായശ്ചിത്തം, വാനപ്രസ്ഥവിധി, സന്യാസവിധി, അഷ്ടകശ്രാദ്ധം, അന്ത്യേഷ്ടി, ഭൂതബലി, ഏകോദിഷ്ഠം, സപിണ്ഡീകരണം, നാരായണ ബലി, ശ്രാദ്ധഭുക്തി, പ്രായശ്ചിത്തം, ശകലഹോമം.

മറ്റു ഗൃഹസൂത്രങ്ങളിൽ വിവരിക്കാത്ത അനവധി ഗൃഹ്യ കർമ്മങ്ങൾ അഗ്നിവേശ്യ ഗൃഹത്തിലടങ്ങിയിരിക്കുന്നു എന്നാണ് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൻെറ പ്രത്യേകത.

ഹിരണ്യകേശീഗൃഹ്യസൂത്രം : കൃഷ്ണ യജുർവേദത്തിൻെറ ഖാണ്ഡികീയ ശാഖകളിൽ ഒന്നുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ് രണ്ട് പ്രശ്നങ്ങളുള്ള ഈ ഗൃഹ്യസൂത്രം.

പ്രശ്നം 1. ഉപനയനം, സമാവർത്തനം, അർഘ്യം, ദാരഗുപ്തി, പുണ്യസിദ്ധി, ക്രോധ-വിനയത്വം, പ്രായശ്ചിത്ത കർമ്മങ്ങൾ, വിവാഹം, ശാലാകർമ്മം.

പ്രശ്നം 2. സീമന്തോന്നയനം, പുംസവനം, ജാതകർമ്മം, മേധാജനനം, നാമകരണം, അന്നപ്രാശനം, ചൂഡാകർമ്മം, ഗൃഹ്യ പ്രായശ്ചിത്തം, മാസികശ്രാദ്ധം, അഷ്ടകശ്രാദ്ധം, ശ്രവണകർമ്മം, ആഗ്രഹായണി, ഉപാകർമ്മം, ഉത്സർജനം.

വരാഹ ഗൃഹ്യസൂത്രം : മൈത്രായണി സംഹിതയുടെ അനുബന്ധ മാണിത്. യഥാക്രമം ഇതിലെ വിവരണവിഷയങ്ങൾ ഇപ്രകാരമാണ്. മൈത്രായണീ സൂത്രങ്ങളുടെ സംഖ്യകൾ, പാകയജ്ഞം, ജാതകർമ്മം, നാമകരണം, ദന്തോദ്ഗമനം, അന്നപ്രാശനം, ചൂഡാകരണം, ഉപനയനം, വ്രതാനുഷ്ഠാനങ്ങൾ, വേദവ്രതം, ഉപാകർമ്മം, അനദ്ധ്യായ നിയമങ്ങൾ, ഉപനിഷദർഹം, ഗൃഹാലങ്കാരം, ഗോദാനം, സമാവർത്തനം, സ്നാതകർമ്മം, കന്യാവരണം, മധുപർക്കം, പ്രവദനകർമ്മം, വിവാഹം, ഗൃഹപ്രവേശം, ഗർഭാധാനം, പുംസവനം, സീമന്തോന്നയനം, വൈശ്വദേവം.

വിഷയങ്ങളും ക്രമീകരണവും മാനവഗൃഹ്യസൂത്രവുമായി വരാഹഗൃഹ്യസൂത്രത്തെ വളരെയധികം ബന്ധപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്.

വൈഖാനസ ഗൃഹ്യസൂത്രം : തൈത്തിരീയ ശാഖയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ് വൈഖാനസ ഗൃഹ്യസൂത്രം. ഈ സൂത്രത്തിലെ

Scanned with CamScanner

120 ഖണ്ഡങ്ങളെ 7 പ്രശ്നങ്ങളായി വിഭജിച്ചിരിക്കുന്നു. ഗർഭാധാനം, പുംസവനം, സീമന്തോന്നയനം, വിഷ്ണുബലി. ജാതകർമ്മം, ഉത്ഥാനം, നാമകരണം, അന്നപ്രാശനം, പ്രവാസഗമനം, പിണ്ഡവർദ്ധനം, ചൗളം, ഉപനയനം, പാരായണം, ഉപാകർമ്മം, സമാവർത്തനം, വിവാഹം എന്നീ വിഷയങ്ങളും, ബ്രഹ്മയജ്ഞം, ദേവയജ്ഞം, പിതൃയജ്ഞം, ഭൂതയജ്ഞം, മനുഷ്യയജ്ഞം എന്നീ പഞ്ചമഹായജ്ഞങ്ങളും, സ്ഥാലീപാകം ആഗ്രയണം, അഷ്ടകം, പിണ്ഡ പിതൃയജ്ഞം, മാസികശ്രാദ്ധം, ചൈത്രി എന്നീ പാകയജ്ഞങ്ങളും, ആഗ്ന്യാധേയം, അഗ്നിഹോത്ര്, ദശപൂർണമാസി, ആഗ്രയണേഷ്ഠി, ചാതുർമാസ്യം, നിരൂഢ പശുബന്ധം, സൗത്രമണി, എന്നീ ഹവിർയജ്ഞങ്ങളും, അഗ്നിഷ്ടോമം അത്യഗ്നിഷ്ടോമം, ഷോഡശീ, വാജപേയം, അതിരാത്രം എന്നീ സോമയജ്ഞങ്ങളും ഈ ഗൃഹ്യസൂത്രത്തിൽ സുദീർഘമായി വിവരിക്കുന്നു.

ഗോഭിലഗൃഹ്യസൂത്രം : സാമവേദത്തിൻെറ കൗഥുമീയ ശാഖയുടേതാണ് ഈ ഗൃഹ്യ സൂത്രം. രാണായണീ ശാഖയുടേതാണെന്ന ഒരു അഭിപ്രായവും നിലവിലുണ്ട്. നാല് പ്രപാഠകങ്ങളിലായിട്ടാണ് ഗൃഹ്യസൂതരത്ര വിഷയ അവതരണം.

അഗ്ന്യാധാനം, വൈശ്വദേവബലി, ദർശപൂർണമാസി, മഹാദേവ്യസാമം, വിവാഹം, ഗർഭധാനം, പുംസവനം, സീമന്തകരണം, ജാതകർമ്മം, മേധാജനനം, നിഷ്ക്രമണം, നാമകരണം, പൗഷ്ഠികകർമ്മി, മൂർധാഭിഘ്രാണം, ചൂഡാകർമ്മം, സമാവർത്തനം, ഗോദാനം, ബ്രഹ്മചാരി കൃത്യവർണ്ണനം, മഹാനാമ്നീസാമം, ഉപാകർമ്മം, അനദ്ധ്യായം, സ്നാതകവിധി, സമാവർതതത്തവിധി, ശ്രവണാകർമ്മം, അശ്വയുജിസ നവയജ്ഞകർമ്മം, ആഗ്രയണീകർമ്മം, അഷ്ടകം, പിണ്ഡപിതൃയജ്ഞം, ശാകഷ്ടകം, വാപാഹോമം, ളണഹോമം, ഹലാഭിയോഗം, കാമ്യകർമ്മം, ഗൃഹനിർമ്മാണം, പ്രസാദകാമകർമ്മം. മധുപർക്കം. സമാവേദത്തിലില്ലാത്ത അനേകം മന്ത്രങ്ങൾ സാമവേദീയ ഗോഭിലഗൃഹ്യസൂത്രത്തിലുണ്ട്.

കൗഥുമ ഗൃഹ്യസൂത്രം : കൗഥുമ ഗൃഹ്യസൂത്രത്തിൽ 21 ഭാഗങ്ങളാണുള്ളത്. ഇതിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്ന വിഷയങ്ങൾ യഥാക്രമം ഇപ്രകാരമാകുന്നു. പ്രായശ്ചിത്തം, കന്യാദാനം, ഗർഭസംസ്കാരം, ഗർഭിണിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മൂന്നാംമാസ സംസ്കാരങ്ങൾ, പുംസവനം, സീമന്തോന്നയനം, സ്തോഷ്യന്തീഹോമം, നാമകരണം, ജാതകർമ്മം, ബാലചന്ദ്ര ദർശനം,

Scanned with CamScanner

ചന്ദ്രോപസ്ഥാനം, അന്നപ്രാശനം, ചൗളകർമ്മം, ബ്രഹ്മചര്യവ്രതം, ഗോദാനം, ഉപാസനാവിധി, പുനർബ്രഹ്മചര്യവിധി.

ഖാദിര ഗൃഹ്യസൂത്രം : സാമവേദത്തിന്റെ ദ്രാഹ്യായണശാഖയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ് ഖാദിരഗൃഹ്യസൂത്രം. ശാർദൂലശാഖയുടേതാണെന്ന മതവും നിലവിലുണ്ട്. നാലു പടലങ്ങളാണ് ഈ ഗൃഹ്യത്തിലുള്ളത്.

സാമാന്യഗൃഹ്യനിയമങ്ങൾ, പാകയജ്ഞം, വിവാഹം, ഗർഭധാനം, ഔപാസനഹോമം, വൈശ്വദേവബലി, ദർശപൂർണമാസി ഇഷ്ടി, ആഗ്നേയസ്ഥാലീപാകം, പുംസവനം, സീമന്തോന്നയനം, സ്തോഷ്യന്തിഹോമം, ജാതകർമ്മം, ചന്ദ്രദർശനം, നാമകരണം, ചൗളം, ഉപനയനം, ഗോദാനം, സ്നാനം, സമാവർത്തനം, സ്നാതകവത്രം, ഉപാകർമ്മം, ഉത്സർഗം, അനദ്ധ്യായവിധി, അശ്വയുജികർമ്മം, ആഗ്രയണേഷ്ടി, പിണ്ഡപിതൃയജ്ഞം, വപാഹോമം, കാമാർത്ഥ കർമ്മങ്ങൾ, മധുപർക്കം.

ദ്രാഹ്യായണ ഗൃഹ്യസൂത്രം : നാലുപടലങ്ങളായി ഖാദിരഗൃഹ്യസൂത്രത്തെപോലെ അതേ വിഷയങ്ങൾ നാമമാത്രമായ വ്യത്യാസത്തോടെ ദ്രാഹ്യായണ ഗൃഹ്യസൂത്രത്തിൽ വിവരിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ടുതന്നെയത്രെ ഖാദിര ദ്രാഹ്യായണ ഗൃഹ്യസൂത്രങ്ങൾ ഒന്നുതന്നെ എന്ന് പറയുന്നത്.

ജൈമിനീയ ഗൃഹ്യസൂത്രം : ജൈമിനീയ ശാഖയുടെ അനുബന്ധമാണ് ഈ ഗൃഹ്യസൂത്രം. പൂർവ്വാർദ്ധം എന്നും ഉത്തരാർദ്ധം എന്നും രണ്ടു ഭാഗങ്ങളായി ജൈമിനീയഗൃഹ്യസൂത്രം ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു.

പാകയജ്ഞം, പുംസവനം, നാന്ദീമുഖശ്രാദ്ധം, സീമന്തോന്നയനം, ജാതകർമ്മം, നാമകരണം, പ്രാശനകർമ്മം, ചൗളം, ഉപനയനം, സന്ധ്യോപാസന, ഉപാകർമ്മം, ഉത്സർഗം, വ്രതങ്ങൾ, സമാവർത്തനം, വിവാഹം, പ്രാത-സായം കാലങ്ങളിൽ സാമവേദികൾ നടത്തേണ്ട ഹോമകർമ്മങ്ങൾ, വൈശ്വദേവം അന്ത്യകർമ്മങ്ങളായ ശ്രാദ്ധം, അസ്ഥി സഞ്ചയനം, അദ്ഭുത ശാന്തി – ഗ്രഹശാന്തി ഹവനങ്ങൾ.

ഇന്നു ലഭ്യമല്ലാത്ത രണ്ടു ഗൃഹ്യസൂത്രങ്ങൾ കൂടി സാമവേദത്തിനുണ്ടെന്ന് വിവരണങ്ങളിൽ കാണുന്നു. ഗൗതമഗൃഹ്യസൂത്രം, ഛാന്ദോഗ്യ ഗൃഹ്യസൂത്രം എന്നിവയാണ് ഇവ.

കൗശികഗൃഹ്യസൂത്രം : അഥർവ്വ വേദത്തിന്റെ ഒരേ ഒരു ഗൃഹ്യസൂത്രമാണ് കൗശിക ഗൃഹ്യസൂത്രം. ഇതിൽ ഗൃഹ്യസൂത്രങ്ങൾ

Scanned with CamScanner

കൂടാതെ മറ്റു ചടങ്ങുകളും വിവരിക്കുന്നു എന്നതാണ് ഒരു പ്രധാന പ്രത്യേകത. വളരെ വ്യക്തമായി വിഷയങ്ങൾ ക്രമീകരിച്ചിരിക്കുന്ന കൗശിക ഗൃഹ്യ സൂത്രത്തിൽ 14 അദ്ധ്യായങ്ങളാണുള്ളത്.

പാകയജ്ഞ പരിഭാഷ, ദർശപൂർണമാസി, ശാന്ത്യുദകം, മേധാജനം, ബ്രഹ്മചാരിവ്രതം, ഗ്രാമസമ്പത്തിനും-സർവ്വസമ്പത്തിനും വേണ്ടി അനുഷ്ഠിക്കുന്ന ഗൃഹ്യകർമ്മങ്ങൾ, ഉപരാജാക്കന്മാരുടെ രാജ്യാഭിഷേകം, ചിത്രകർമ്മം, സമുദ്രകർമ്മം, അഷ്ടകം, വപനകർമ്മം, നവശാലനിർമ്മാണം, യാത്രാവിധി, വൃഷോത്സർഗം, ധന-ഐശ്വര്യ പ്രാപ്തിക്കുള്ള കർമ്മങ്ങൾ, വിവിധ രോഗങ്ങളുടെ ചികിൽസക്കായുള്ള മന്ത്രങ്ങൾ, വിഷനാശനം, ഗർഭാധാനം, പുംസവനം, വശീകരണം, സപ്ത്നീജയകർമ്മം, ദൗർഭാഗ്യകരണം, ഈർഷ്യ വിനാശനം, ദുർദിനവിനാശനം, വിവാദവിജയം, പൗരുഷശക്തി വർദ്ധനം, ആഭിചാരനിവാരണം, വിവിധ പ്രായശ്ചിത്തങ്ങൾ, ദുഃസ്വപ്ന ദർശനം, ശകുനശാന്തിക്കുള്ള ഹോമ കർമ്മങ്ങൾ, ഭയകാരണം, ഭയ മുക്തിക്കുള്ള കർമ്മങ്ങൾ, ലാഭ നഷ്ടത്തിനായുള്ള ആഭിചാര ക്രിയകൾ ആയുഷ്യഹോമം, മേധാജനനം, നാമകരമണം, അന്നപ്രാശനം, കാമ്യ കർമ്മങ്ങൾ, ബലികർമ്മങ്ങൾ, ഹോമങ്ങൾ, വിവാഹം, അന്ത്യേഷ്ടി, പിണ്ഡപിതൃയജ്ഞം, ഉൽക്കാപതനം-ഭൂചലനം-ധൂമകേതു ദർശനം എന്നീ ശകുന-പ്രായശ്ചിത്തങ്ങൾ എന്നിവയാണ് കൗശിക ഗൃഹ്യസൂത്രത്തിലെ വിഷയങ്ങൾ.

പിതൃമേധസൂത്രം

ശ്രൗതസൂത്രങ്ങൾപോലെയോ ഗൃഹ്യസൂത്രങ്ങൾപോലെയോ പിതൃമേധസൂത്രഭാഗങ്ങൾ പ്രത്യേക ഗ്രന്ഥങ്ങളായി അറിയപ്പെടുന്നില്ല. പലപ്പോഴും കൽപസൂത്രങ്ങളിലെ ഏതാനും അദ്ധ്യായങ്ങൾ മാത്രമാണ് പിതൃമേധസൂത്രഭാഗങ്ങളായി വരുന്നത്. പിതൃമേധസൂത്രത്തിൽ മരണാനന്തരക്രിയകളാണ് വിവരിക്കുന്നത്.

ബൗധായന പിതൃമേധസൂത്രം : മൂന്ന് പ്രശ്നങ്ങളായിട്ടാണ് കൃഷ്ണ യജുർവേദീയമായ ബൗധായനപിതൃമേധസൂത്രത്തിൽ വിഷയങ്ങൾ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നത്.

മരണസമയത്ത് ബന്ധുക്കൾ അനുഷ്ഠിക്കുന്ന കർമ്മങ്ങൾ, ശ്മശാനയാത്ര ചിത ഒരുക്കുന്ന വിധി, പാത്രസ്ഥാപനം, ദഹനം, ദഹനാന്തര കർമ്മങ്ങൾ, അസ്ഥി സഞ്ചയനം, പുനർദഹനം, ലോഷ്ടചിതി, ശാന്തികർമ്മം, ബ്രഹ്മമേധം, പിതൃകർമ്മങ്ങൾ വിവരിക്കുന്ന പദങ്ങളുടെ അർത്ഥ വിവരണങ്ങൾ, ആദ്യഭാഗത്തിൽ

Scanned with CamScanner

നൽകിയി രിക്കുന്ന വിഷയങ്ങളുടെ മറ്റൊരു വിധത്തിലുള്ള വിവരണങ്ങളാണ് അവസാനഭാഗത്ത് വിസ്തരിക്കുന്നത്.

ഭരദ്വാജ പിതൃമേധസൂത്രം : കൃഷ്ണയജുർവേദീയ ഭരദ്വാജകൽപ സൂത്രത്തിൻെറ ഭാഗമാണ് ഈ പിതൃമേധസൂത്രം. ദഹനകർമ്മങ്ങൾ, അസ്ഥിസഞ്ചയനം, അസ്ഥിപോഷണം, പുനർദഹനം, ശാന്തികർമ്മം, ബ്രഹ്മമേധം, ചിത ഒരുക്കുന്നത്, യമയജ്ഞം, എന്നിവയുടെ സുദീർഘമായ വിവിരണങ്ങളാണ് ഭരദ്വാദ പിതൃമേധസൂത്രത്തിലട ങ്ങിയിരിക്കുന്നത്.

ആപസ്തംബ പിതൃമേധസൂത്രം : ആപസ്മതംബകൽപസൂത്രവുമായ ബന്ധപ്പെട്ട ഈ പിതൃമേധസൂത്രവും കൃഷ്ണയജുർവേദീയമാണ്. ഈ ഭാഗം കാലക്രമത്തിൽ കൽപസൂത്രത്തിൽ എഴുതി ചേർക്കപ്പെട്ടതാണ് എന്ന് വിശ്വസിക്ക പ്പെടുന്നു. രണ്ട് പ്രശ്നങ്ങളാണ് ആപസ്തംബ പിതൃമേധസൂത്ര ത്തിലുള്ളത്.

മരണസമയത്ത് ക്രിയകൾ, ശ്മശാനചയനം, ദഹനകർമ്മം, പ്രാർത്ഥനാ സ്നാനം, ദുഃഖിതരായ കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ കുടുംബയാത്ര, അസ്ഥി സഞ്ചയനം, മരണാനന്തരം പത്തുദിനങ്ങളിലെ ക്രിയകൾ, ശാന്തിഹോമം, ആനന്ദഹോമം, ബ്രഹ്മമേധം, അസ്ഥി സഞ്ചയനം തുടങ്ങിയ കർമ്മങ്ങൾ അഥവാ ലോഷ്ടചിതി എന്നറിയപ്പെടുന്ന ചടങ്ങുകളുടെ പുനർവിവരണങ്ങൾ.

മാനവ പിതൃമേധ സൂത്രം : കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ മാനവ ശ്രൗതസൂത്രങ്ങളുടെ അനു ബന്ധമാണ് മാനവപിതൃമേധസൂത്രം. അഞ്ച് അദ്ധ്യായങ്ങളിലായി പിതൃമേധസൂത്രവിഷയങ്ങൾ ഇതിൽ വിവരിക്കുന്നു.

ആഹിതാഗ്നിയിൽ ദഹനക്രിയ നടത്തുന്നതിനുള്ള രീതികൾ, അവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചടങ്ങുകൾ, അനാഹിതാഗ്നിയിൽ കുട്ടി കളുടെ ജഡം, വ്രതത്തിലിരിക്കുന്ന ബ്രഹ്മചാരിയുടെ ജഡം എന്നിവ ദഹിപ്പിക്കുന്നതിനുയുള്ള വിധികൾ, ശ്മശാനത്തിൽ നിന്നുള്ള മടക്കയാത്ര, വിദേശത്തുവച്ച് മരിക്കുന്നവരുടേയും, യുദ്ധത്തിൽ മരിക്കുന്നവരുടേയും രണ്ടു വിധത്തിലുള്ള അന്ത്യക്രിയകൾ, വ്യക്തിയുടെ ജഡം ആചാരപ്രകാരമുള്ള ദഹനത്തിന് ലഭിക്കുകയാണെങ്കിൽ നടത്തേണ്ടുന്ന കർമ്മങ്ങളും, ജഡം ലഭ്യമാകാതിരിക്കുകയാണെങ്കിൽ നടത്തേണ്ടുന്ന അന്ത്യകർമ്മങ്ങളും, മരണാനന്തരമാസങ്ങളിൽ നടത്തുന്ന മാസക്രിയകൾ, വിധവയുടെ ധർമ്മങ്ങൾ.

Scanned with CamScanner

ഗൗതമ പിതൃമേധസൂത്രം : രണ്ടു പടലങ്ങളായി ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്ന ഗൗതമപിതൃമേധസൂത്രം സാമവേദത്തിൻെറ രാണായണീയ ശാഖയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

അസ്ഥി സഞ്ചയനം, ശാന്തികർമ്മം, ദഹനസംസ്കാര ചടങ്ങുകൾ, പുനർദഹനം, ശ്രാദ്ധകൽപം, ദഹനക്രിയ സംസ്കാരങ്ങൾ എന്നീ വിഷയങ്ങളിതിലടങ്ങുന്നു.

മേൽ വിവിരിച്ച പിതൃമേധ സൂത്രങ്ങൾ കൂടാതെ കൗഷീതകി പിതൃമേധസൂത്രം, ശാംഖായന പിതൃമേധസൂത്രം, ആശ്വലായന പിതൃമേധസൂത്രം, വൈഖാനസ പിതൃമേധസൂത്രം, തൈത്തിരീയ പിതൃമേധസൂത്രം, സത്യാഷാഢ പിതൃമേധസൂത്രം, അഗ്നിവേശ്യ പിതൃമേധസൂത്രം എന്നിവയുമുണ്ട്. ഇവയിൽ പലതും പ്രത്യേക ഗ്രന്ഥങ്ങളല്ലാതെതന്നെ അതാതു ശ്രൗതസൂത്രത്തിൻെറ ഭാഗമായി വിവരിക്കപ്പെടുന്നു.

ധർമ്മസൂത്രം

കുടുംബജീവിതത്തിലും, സമൂഹജീവിതത്തിലും വ്യക്തികൾ അനുശാസിച്ചുപോരേണ്ട ധാർമ്മികമായ നിമങ്ങളെക്കുറിച്ചാണ് ധർമ്മസൂത്രങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നത്. വ്യക്തി-കുടുംബം-സമൂഹം-രാജ്യം എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെടുന്നതാണ് ധർമ്മസൂത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ വിവരണങ്ങൾ.

ഗൗതമ ധർമ്മസൂത്രം : സമൂഹത്തിലെ പ്രധാന ആചാരങ്ങളുടെ വിവരണമാണ് 28 അദ്ധ്യായങ്ങളുള്ള ഗൗതമധർമ്മസൂത്രത്തിലെ വിഷയങ്ങൾ. ധർമ്മത്തിൻെറ സ്രോതസ്, ഉപനയനം, ശൗചം, ആചമനവിധി, ബ്രഹ്മചര്യവിധി, ശിഷ്യസ്വഭാവം, അദ്ധ്യായനകാല നിയമങ്ങൾ, നാല് ആശ്രമങ്ങൾ,-ബ്രഹ്മചര്യം-ഗൃഹസ്ഥം-വാനപ്രസ്ഥം - സന്യാസം, ബ്രഹ്മചാരികളുടെയും ഭിക്ഷുവിൻെറയും കർമ്മ-ധർമ്മങ്ങൾ, ഗൃഹസ്ഥൻ അനുഷ്ഠിക്കേണ്ട വ്രതങ്ങൾ, എട്ടുപ്രകാരത്തിലുള്ള വിവാഹങ്ങളിൽ ബ്രാഹ്മണൻ-ക്ഷത്രിയൻ-വൈശ്യൻ- ശൂദ്രൻ- രാജാവ് എന്നിവർക്കനുയോജ്യമായവയുടെ വിവരണം, വിവാഹ കാലം, വിവാഹപ്രായം, ഗർഭാധാന നിയമം, പഞ്ചമഹാവ്രതം, വർണ്ണാനുസാരമുള്ള അതിഥിസൽക്കാരം, ബ്രാഹ്മണവൃത്തികൾ, 40 സംസ്ക്കാര കർമ്മങ്ങൾ, അഷ്ടവിധ അദ്ധ്യാത്മിക ഗുണങ്ങൾ, സ്നാതകൻെറയും-ഗൃഹസ്ഥൻെറയും വ്രതാനുഷ്ഠാനങ്ങൾ, നാലു വർണ്ണങ്ങളുടെ വിശിഷ്ട ധർമ്മങ്ങൾ, രാജകർത്തവ്യം, കരം പിരിച്ചെടുക്കുന്നതിൻെറ നിയമങ്ങൾ,

Scanned with CamScanner

രാജ്യസമ്പത്തിൻെറ രക്ഷ, രാജാവനുവർത്തിക്കേണ്ട ധർമ്മങ്ങൾ, രാജപുരോഹിതൻെറ ഗുണം, അപവാദം പരത്തുക-അക്രമങ്ങൾ നടത്തുക-വ്യഭിചരിക്കുക- ബലാൽസംഘത്തിന് വിധേയമാക്കുക-മോഷ്ടിക്കുക -കടം വാങ്ങിയ തുക/സാധനങ്ങൾ തിരിച്ച് നൽകാതിരിക്കുക-തുടങ്ങിയവയ്ക്കുള്ള ശിക്ഷ, സാക്ഷിസംബന്ധമായ നിയമങ്ങൾ, ക്ഷമിക്കാവുന്ന അസത്യഭാഷണം, അശൗചം എന്നിവയാണ് ഗൗതമ ധർമ്മസൂത്രത്തിലെ ആദ്യഭാഗങ്ങളിൽ വിവരിക്കുന്ന വിഷയങ്ങൾ.

അഞ്ചുവിധ ശ്രാദ്ധകർമ്മങ്ങൾ, ശ്രാദ്ധകർമ്മങ്ങൾക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നതിന് അയോഗ്യരായ ബ്രാഹ്മണർ, ഉപാകർമ്മം, അനദ്ധ്യായം, ഭക്ഷ്യയോഗ്യവും-അഭക്ഷ്യവുമായ ഭക്ഷണ പദാർത്ഥങ്ങൾ, സ്ത്രീധർമ്മം, നിയോഗനിയമം, നിയോഗപുത്രധർമ്മം, പ്രായശ്ചിത്തം, ജപം-തപം-ഹോമം-വ്രതം-ദാനം എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ധാർമ്മിക നിയമങ്ങൾ, വിവിധപാതകങ്ങൾ, ബ്രഹ്മഹത്യ വ്യഭിചാരം, ക്ഷത്രിയഹത്യ, ഗോഹത്യ എന്നിവയുടെ ശിക്ഷകൾ, അവയുടെ പ്രായശ്ചിത്തകർമ്മങ്ങൾ, സുരാപാനം, ബ്രഹ്മചര്യവ്രത ഭംഗം എന്നിവയുടെ പ്രായശ്ചിത്തങ്ങൾ, മഹാപാതക-ഉപപാതക പ്രായശ്ചിത്തം, അപവാദം-ദുരാചാരം-ഭക്ഷ്യയോഗ്യമല്ലാത്തവ ഭക്ഷിക്കുക-ശൂദ്ര സംസർഗം-ആഭിചാരകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുക എന്നിവക്കുള്ള പ്രായശ്ചിത്തം, കൃച്ഛ്ര-അതികൃച്ഛ്ര-വ്രതാനുഷ്ഠാനങ്ങൾ, ചന്ദ്രായണവ്രതം, പിതൃസ്വത്തുക്കളുടെ വിഭജനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിയമങ്ങൾ, സ്ത്രീധനവിവരണം, പന്ത്രണ്ടു വിധത്തിലുള്ള പുത്രന്മാരുടെ വിവരണം, അനുലോമ പുത്രൻെറയും ദത്തെടുത്തു വളർത്തുന്ന പുത്രൻെറയും അവകാശങ്ങൾ അവരുടെ ധർമ്മങ്ങൾ എന്നീ വിഷയങ്ങൾ രണ്ടാം ഭാഗത്തിലെ വിവരണങ്ങളാണ്. ഗൗതമധർമ്മസൂത്രം ഏതു വേദശാഖയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്ന് വ്യക്തമല്ലെങ്കിലും ഋഗ്വേദീയമാകാമെന്ന് അഭിപ്രായമുണ്ട്.

ബൗധായന ധർമ്മസൂത്രം : കൃഷ്ണയജുർവേദീയമായ ബൗധായന കൽപസൂത്രത്തിൻെറ ഭാഗമാണ് ഈ ധർമ്മസൂത്രം. നാല് പ്രശ്നങ്ങളടങ്ങുന്നതാണ് ബൗധായന ധർമ്മസൂത്രം. ഓരോ പ്രശ്നത്തേയും വീണ്ടും അദ്ധ്യായങ്ങളായും വിഭജിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പ്രശ്നം 1. ധർമ്മത്തിൻെറ സ്രോതസ്, ഉത്തര-ദക്ഷിണ ഭാരതത്തിലെ ഭിന്ന ജീവിതരീതികൾ, ഭാരതത്തിൽ സങ്കര

Scanned with CamScanner

വർണ്ണത്തിൽപ്പെട്ട ജനസമൂഹങ്ങൾ ജീവിക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങൾ, അവിടേയ്ക്കുള്ള യാത്രയ്ക്ക് ശേഷം അനുശാസിക്കേണ്ട പ്രായശ്ചിത്ത ചടങ്ങുകൾ ഉപനയനം, ബ്രഹ്മചര്യവ്രതം, വർണ്ണങ്ങൾക്കനുസരിച്ചുള്ള ശിക്ഷാവിധികൾ, യജ്ഞോപവീതവിധികൾ, സ്നാതകവ്രതം, സ്നാതകൻെറ പ്രത്യേകനിയമങ്ങൾ, ശൗചം, സപിണ്ഡകൻെറയും സ്വകുലജ്ഞാതൻെറയും നിർവ്വചനം, ദായഭാഗം, അഭക്ഷ്യ ഭക്ഷണം, യജ്ഞശുദ്ധി, യജ്ഞസംബന്ധിയായ ഉപകരണങ്ങൾ, യജമാനൻ-യജമാനപത്നി-ഋത്വിജൻമാർ-ആർജ്യം-പുരോഡാശം-പശു-സോമം-അഗ്നി എന്നിവയുടെ മഹത്വം, ചാതുർവർണ്ണവ്യവസ്ഥ, വർണ്ണസങ്കരം, രാജധർമ്മം, പഞ്ചമഹാപാതകം-അതിൻെറ ശിക്ഷകൾ, സാക്ഷി വിവിരണം, അഷ്ടവിധവിവാഹം.

പ്രശ്നം 2. ബ്രഹ്മഹത്യാപാപം-ബ്രഹ്മചര്യവ്രതഭംഗം-സഗോത്ര വിവാഹം എന്നിവക്കുള്ള പ്രായശ്ചിത്തം, സമ്പത്തിൻെറ വിഭജനം, വ്യഭിചാര പ്രായശ്ചിത്തം, ആപൽകാലത്തെവൃത്തികൾ, ഗൃഹസ്ഥൻെറ ദൈനംദിനവൃത്തികൾ, സ്നാനം-ആചമനം, തർപ്പണം എന്നിവയ്ക്കുള്ള വിധികൾ, പഞ്ചമഹായജ്ഞം, നാലു വർണ്ണങ്ങളുടെ ധർമ്മം, ഭക്ഷണനിയമം, ശ്രാദ്ധം, പുത്രപ്രശംസ, സന്യാസനിയമം.

പ്രശ്നം 3, 4. ഗൃഹസ്ഥൻെറ ജീവിതവൃത്തികൾ, വാനപ്രസ്ഥ ധർമ്മം, ഗൃഹസ്ഥ-ബ്രഹ്മചര്യ വ്രതഭംഗങ്ങളുടെ പ്രായശ്ചിത്തം, അഘമർഷണവിധി, കൂഷ്മാണ്ഡഹോമം, ചാന്ദ്രായണം, വേദപഠനനിയമം, ശൗചം, പ്രായശ്ചിത്ത കർമ്മങ്ങൾ, പ്രാണായാമ വിധി, ഗൂഢപ്രായശ്ചിത്തം, പ്രായശ്ചിത്തകർമ്മങ്ങളിലെ വൈദീക മന്ത്രങ്ങളുടെ മഹത്വം, ജപ-ഹോമ-യജ്ഞ-വ്രതാനുഷ്ഠാന ഫലങ്ങൾ, ജപവിവരണം, യജ്ഞമഹത്വം, മന്ത്രപ്രശംസ, ഹോമങ്ങളിലെ മന്ത്രവിവരണം.

ആപസ്തംബ ധർമ്മസൂത്രം : ആപസ്തംബ കൽപസൂത്രത്തിലെ 28 ഉം 29ഉം പ്രശ്നങ്ങളാണ് ആപസ്തംബധർമ്മസൂത്രം. ഇതിലെ വിഷയവിവരണം ഇപ്രകാരമാണ്.

പ്രശ്നം 1. ധർമ്മസ്രോതസ്, ചാതുർവർണ്യം, വർണ്ണാനുസാരമുള്ള ഉപനയനം, ബ്രഹ്മചര്യം, ഭിക്ഷനിയമം, ബ്രഹ്മചര്യവ്രതം, സ്നാതകം, അനദ്ധ്യായ നിയമം, പഞ്ചമഹായജ്ഞം,

Scanned with CamScanner

വർണ്ണങ്ങളനുസരിച്ചുള്ള കുശലാന്വേഷണനിയമം, ഉപനയനം, ആചമനം, ഭക്ഷ്യ-അഭക്ഷ്യവസ്തുക്കൾ, ബ്രാഹ്മണകർത്തവ്യം, ഹീനപാപം, അദ്ധ്യാത്മകർത്തവ്യം, ക്രോധ-ലോഭ-ചപല-കപട സ്വഭാവങ്ങൾ, സത്യം-ക്ഷമ-ദമം എന്നീ വിഷയങ്ങൾ, ചാതുർവർണ്യ ധർമ്മം, സ്ത്രീഹത്യാപാപം, അതിൻെറ പ്രായശ്ചിത്തം, ബ്രാഹ്മണ-ഗുരു-ഹത്യപാപം. അവയുടെ പ്രായശ്ചിത്തം, പരസ്ത്രീഗമന പ്രായശ്ചിത്തം, ആത്മരക്ഷാർത്ഥം ബ്രാഹ്മണൻ ശസ്ത്രവിദ്യ അഭ്യസിക്കുമ്പോൾ അനുശാസിക്കേണ്ട നിയമങ്ങൾ, ധർമ്മാനുഷ്ഠാനവ്രതങ്ങൾ.

പ്രശ്നം 2. വിവാഹം, ഗൃഹസ്ഥ ധർമ്മാരംഭം, ഗൃഹസ്ഥഭക്ഷണം, ഉപവാസം, സ്ത്രീഗമനം, നാലുവർണനിയമങ്ങൾ, അന്നബലി, അതിഥിസൽക്കാരം, ബ്രാഹ്മണഗുരുവിൻെറ അഭാവത്താൽ മറ്റു വർണ്ണങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ആചാര്യസ്വീകരണം, മധുപർക്കനിയമം, ഭൃത്യന്മാരോടുള്ള ഉദാരമനസ്ഥിതി, ബ്രാഹ്മണൻെറ വിശിഷ്ടധർമ്മം, യുദ്ധനിയമം, രാജപുരോഹിതഗുണം, അപരാധികൾക്കുള്ള ശിക്ഷാ സംവിധാനം, ബ്രഹ്മഹത്യാപാപം, പദയാത്രികർ അനുശാസിക്കേണ്ട നിയമങ്ങൾ, ധർമ്മസംരക്ഷണം, അധർമ്മ നിർമ്മൂലനം, പുനർവിവാഹ നിഷേധം, വിവാഹനിയമങ്ങൾ, കന്യാഗുണം, ആറുവിധ വിവാഹങ്ങൾ, പിതൃസമ്പത്തിൻെറ വിഭജനം വിഭജനം, സമ്പത്തിനർഹതയില്ലാത്ത പുത്രവിവരണം, പുത്രാഭാവത്തിൽ സമ്പത്ത് വിനിയോഗം, പതിപത്നിമാർ തമ്മിലുള്ള സമ്പത്ത് വിഭജനം, ബന്ധുക്കളുടെ മരണം മൂലമുള്ള അശൗച വിധികൾ, ശ്രാദ്ധത്തിലെ ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കൾ, ശ്രാദ്ധക്ഷണത്തിന് യോഗ്യരായ ബ്രാഹ്മണർ, ആശ്രമനിയമങ്ങൾ, സന്യാസനിയമം, വാനപ്രസ്ഥം, രാജധർമ്മം, രാജധാനിനിർമ്മാണം, രാജ്യസഭാ വിവരണം, കരമുക്തരായ പൗരന്മാരുടെ (സ്ത്രീകൾ-വിദ്യാർത്ഥികൾ-സന്യാസിമാർ) വിവരണം, പരസ്ത്രീഗമനശിക്ഷ, മനുഷ്യഹത്യക്കു പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചവനും- സഹായകനുമുള്ള ശിക്ഷ, വിവാദ നിർണ്ണയം, കള്ളസാക്ഷിക്കുള്ള ശിക്ഷ.

വസിഷ്ഠ ധർമ്മസൂത്രം : ഏതു വേദശാഖയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ് വസിഷ്ഠ ധർമ്മസൂത്രമെന്ന് വ്യക്തമല്ല. ഇതിൽ 30 അദ്ധ്യായങ്ങളടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

ധർമ്മലക്ഷണം, പാപിലക്ഷണം, ബ്രാഹ്മണവിവാഹം, ആറു വിധ വിവാഹങ്ങൾ, രാജാവിൻെറ അധികാരം, കരം പിരിക്കുന്നതിൻെറ നിയമങ്ങൾ, ചാതുർവർണ്യം, ബ്രാഹ്മണനിഷിദ്ധ

Scanned with CamScanner

കർമ്മങ്ങൾ, ആപൽക്കാലത്ത് ചെയ്യാവുന്ന കർമ്മങ്ങൾ, നിധി അന്വേഷിക്കുന്നതിന്റെ മാർഗ്ഗങ്ങൾ, ആചമന-ശൗചവിധികൾ, ചാതുർവർണ്ണ്യാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള കർമ്മ-ധർമ്മങ്ങൾ, അതിഥി സൽക്കാരം, മധുപർക്കം, മരണം-ജനനം എന്നിവയോടനുബന്ധിച്ചുള്ള അശൗചവിധികൾ, ആചാരപ്രശംസ, ചാതുർവർണ്യത്തിന്റെ മഹത്വം, സ്ത്രീയുടെ പരാധീനത, രജസ്വലയായ സ്ത്രീയുടെ കർമ്മ-ധർമ്മങ്ങൾ, വാനപ്രസ്ഥാശ്രമവാസിയുടെ കർത്തവ്യങ്ങൾ, സന്യാസിയുടെ ധർമ്മം, സത്കാരയോഗ്യനായ വ്യക്തി, ശ്രാദ്ധനിയമം, അഗ്നിഹോമം, ഉപനയനം, സ്നാതക കർത്തവ്യം, വഴിയിലൂടെ നടക്കുന്നതിനുള്ള നിയമങ്ങൾ. ഭക്ഷ്യ-അഭക്ഷ്യ വസ്തുക്കൾ,ന്യായ വ്യവസ്ഥ, സാക്ഷിയുടേയും-കള്ളസാക്ഷിയുടേയും വിവിരണം, പുത്രവിവിരണം, സാമ്പത്ത്വിഭജനം, രാജ്യധർമ്മം, രാജപുരോഹിത മഹത്വം, വിവിധകർമ്മങ്ങളുടെ പ്രായശ്ചിത്തം, ബ്രാഹ്മണന്റെ പരസ്ത്രീഗമനപാപം, ഗോഹത്യാപാപം, അഭക്ഷ്യ ഭക്ഷണത്തിന്റെ പ്രായശ്ചിത്തം, വ്രതങ്ങളുടെ ആചാരവിധികൾ, ഗൂഢപ്രായശ്ചിങ്ങൾ, പ്രാണായാമവിധി, ഗായത്രീജപമഹത്വം, നാരിപ്രശംസ, അഘമർഷണപ്രശംസ, ദാനം-ബ്രഹ്മചര്യം-തപം എന്നിവയുടെ മഹത്വം, ധർമ്മം-സത്യം-ബ്രാഹ്മണ്യം എന്നിവയുടെ ശ്രേഷ്ഠത്വം.

ഹാരിത ധർമ്മസൂത്രം : ഈ ധർമ്മസൂത്രത്തിന്റെ പൂർണ്ണരൂപത്തിലുള്ള ഗ്രന്ഥം ലഭ്യമല്ല. മൈത്രായണീ സംഹിതയുടെ ചില ഭാഗങ്ങൾ കൂടുതലായി കാണുന്നതുകൊണ്ട് ലഭ്യമായ ധർമ്മസൂത്രഭാഗങ്ങൾ മൈത്രായണീയ സംഹിതയുടെ ധർമ്മസൂത്രമായിരിക്കുവാൻ സാദ്ധ്യതയുണ്ടെന്ന് അനുമാനിക്കുന്നു.

ഹിരണ്യകേശി ധർമ്മസൂത്രം : തൈത്തിരീയ വേദശാഖയുടെ കൽപസൂത്രമായ ഹിരണ്യകേശി കൽപത്തിന്റെ 26 ഉം, 27 ഉം പ്രശ്നങ്ങൾ ചേർന്നതത്രെ ഹിരണ്യകേശി ധർമ്മസൂത്രം. ആപസ്തംബ ധർമ്മസൂത്രത്തിന്റെ തനിപ്പകർപ്പാണ്, വിഷയങ്ങളിലും, അവതരണരീതിയിലും ഹിരണ്യകേശി ധർമ്മസൂത്രം.

വൈഖാനസ ധർമ്മസൂത്രം : കൃഷ്ണ യജുർവേദീയമായ ഈ ധർമ്മസൂത്രത്തിൽ മൂന്ന് പ്രശ്നങ്ങളിലായി 365 സൂത്രങ്ങളാണുള്ളത്. ചാതുർവർണ്യ- ചതുരാശ്രമമഹത്വം, വർണ്ണാശ്രമാടിസ്ഥാനത്തിൽ വ്യക്തിയുടെ കർമ്മ ധർമ്മങ്ങൾ, വാനപ്രസ്ഥാശ്രമവിധി, സന്യാസിയുടെ ധർമ്മങ്ങൾ, സന്യാസവിധികൾ, സന്യാസി അനുഷ്ഠിക്കേണ്ട ആചാരങ്ങൾ, ഗൃഹസ്ഥാശ്രമവാസിയുടെ ആചാരങ്ങൾ, മാർഗ്ഗ നിയമങ്ങൾ,നിഷിദ്ധ വസ്തുക്കൾ,

Scanned with CamScanner

നിഷിദ്ധകർമ്മങ്ങൾ, സ്വർണ്ണശുദ്ധി, മറ്റു വസ്തുക്കളുടെ ശുദ്ധീകരണം, വാനപ്രസ്ഥൻെറയും സന്യാസിയുടെയും ധർമ്മങ്ങൾ, സന്യാസിയുടെ കർത്തവ്യങ്ങൾ, സന്യാസിയുടെ അന്ത്യക്രിയകൾ, നാരായണബലി, സന്യാസിക്കുള്ള തർപ്പണവിധികൾ.

അത്രിമുനി, ഉശനൻ, കണ്വൻ, കശ്യപൻ, ഗാർഗ്യൻ, ച്യവനൻ, ജാതു കർണ്ണൻ, ദേവൻ, പൈഠിനസൻ, ബൃഹസ്പതി, ഭരദ്വാജൻ എന്നിവരുടെയും ധർമ്മസൂത്രങ്ങളുള്ളതായി വിവിരണങ്ങളിൽ കാണുന്നുണ്ട്. അവയെക്കുറിച്ചുള്ള ആധികാരിക ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ലഭ്യമാണോ എന്ന് സംശയമാണ്.

ജ്യോതിഷം

വേദാംഗങ്ങളിൽ ജ്യോതിഷം വേദങ്ങളുടെ നേത്രമായി ഗണിക്കപ്പെടുന്നു. ഇതിൽ ശാസ്ത്രവും ആത്മീയതയും ചേർന്നിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. യാഗയജ്ഞങ്ങൾ വ്യക്തി-കുടുംബം എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഷോഡശകർമ്മങ്ങൾ (ഗൃഹ്യ സൂത്രങ്ങളിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നത്) എന്നിവയെല്ലാം ശുഭ സമയങ്ങളെയും, ദിനങ്ങളെയും, മാസങ്ങളെയും ആശ്രയിച്ചു നടത്തുന്നതാണ്. ക്രിയാദികളുടെ പൂർണ്ണ ഫലപ്രാപ്തിക്കായി ഉൽകൃഷ്ടമായ ശുഭമുഹൂർത്തത്തിൽ അതനുഷ്ഠിക്കുക എന്നത് ഒഴിച്ചുകൂടാൻ വയ്യാത്തതാണ്. വേദകാലം മുതൽക്കുതന്നെ സൂര്യ ചന്ദ്രന്മാരുടെ ചലനത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് കാലനിർണ്ണയം നടത്തിയിരിക്കുന്നത്. മറ്റു ഗ്രഹങ്ങളുടെ ചലനങ്ങളും ശുഭമുഹൂർത്ത നിർണ്ണയത്തിന് വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഘടകങ്ങളാണ്.

പുരാതനവും, അടിസ്ഥാനപരവുമായ ജ്യോതിഷഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വിഷയങ്ങളെ പൊതുവെ ഗണിതഭാഗം, സംഹിതഭാഗം, ഹോരഭാഗം എന്നിങ്ങന മൂന്നായി ഭാഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഗണിതഭാഗത്തെ ഗണിതപാഠം എന്നും ഹോരഭാഗത്തെ ഹോരശാസ്ത്രമെന്നും അറിയപ്പെടുന്നു. ഗണിതപാഠത്തെ ആര്യഭടൻ തുടങ്ങിയ ജ്യോതിശാത്രജ്ഞന്മാർ, ഗീതകാപാദം, ഗണിതപാദം, കാലക്രമിയാപാദം, ഗോളപാദം എന്നിങ്ങനെ നാലായി ഭാഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഹോരത്തേയും ജാതകം-പ്രശ്നം-മുഹൂർത്തം എന്നിങ്ങനെ മൂന്നായി തിരിച്ചിട്ടുണ്ട് ഗണിതം, കാലക്രിയ, ഗോളകം, ജാതകം, പ്രശ്നം, മുഹൂർത്തം എന്നിങ്ങനെ ആറെണ്ണമാണ് ജ്യോതിശാസ്ത്രത്തിൻെറ അംഗങ്ങൾ എന്നുകാണുന്നു. ക്രിസ്തുവിനു മുമ്പുതന്നെ ജ്യോതിഷഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ക്രിസ്തുവിനുശേഷം രണ്ടാം നൂറ്റാണ്ടോടുകൂടയത്രെ ജ്യോതിഷത്തിൽ മേൽവിവരിച്ച ഭാഗങ്ങൾ

Scanned with CamScanner

വളർന്ന് വികാസം പ്രാപിച്ചു തുടങ്ങിയത്. അക്കാലയളവുവരെ ജ്യോതിഷത്തിൻെറ അടിസ്ഥാന ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഋഗ്വേദീയമായ ആർച ജ്യോതിഷം അഥവാ ആർഷേയ ജ്യോതിഷം, യജുർവേദിയ യാജുഷജ്യോതിഷം, സാമവേദീയ ജ്യോതിഷം, അഥർവജ്യോതിഷം എന്നിവയായിരുന്നു. ഈഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ സാമവേദീയ ജ്യോതിഷം ഒഴികെ മറ്റ് മൂന്നും ഇന്ന് ലഭ്യമാണ്. ആർച ജ്യോതിഷത്തിൽ 36 സൂത്രങ്ങൾ, യാജുഷ ജ്യോതിഷത്തിൽ45 സൂത്രങ്ങൾ, അഥർവണ ജ്യോതിഷത്തിൽ 162 സൂത്രങ്ങൾ വീതം അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഈ മൂന്ന് ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെയും കർത്താവ് ലാഗധനാണ്. ഈ ജ്യോതിഷ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ചാന്ദ്ര-സൗരഭ്രമണവു മായി ബന്ധപ്പെട്ട് 5 വർഷത്തെ ദിനങ്ങൾ, 1830 സാധാരണ ദിനങ്ങൾ, 1835 സൗരദിനങ്ങൾ, രണ്ടു ഗ്രഹയോഗങ്ങൾക്കിടക്കുവരുന്ന 62 മാസങ്ങൾ, 5 സൗരഭ്രമണം, 67 ചന്ദ്രഭ്രമണം, എന്നീ വിഷയങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങൾപ്രകാരം ഒരു വർഷം 366 ദിനങ്ങളും, ഒരു മാസം $29^{16}/_{31}$ ദിനങ്ങളുമാണ്.

ആർച ജ്യോതിഷം : ഈ ലഘുഗ്രന്ഥത്തിൽ 36 ചെറിയ വരികൾ അഥവാ സൂത്രങ്ങൾ മാത്രമാണുള്ളത്. ഈ സൂത്രങ്ങൾ യഥാക്രമം ലാഗധൻെറ സരസ്വതീദേവിയോടുള്ള പ്രാർത്ഥന, സരസ്വതി ദേവിയുടെ ഉപദേശം, രാശി-യുഗം-സൂര്യൻെറ ഉത്തര-ദക്ഷിണയാനം, ഉത്തരായണ ദക്ഷിണായന ആരംഭം-അവസാനം, ദിന രാത്രങ്ങളിൽ സമയവ്യത്യാസം, കൃഷ്ണപക്ഷം-ശുക്ലപക്ഷം, ചന്ദ്രൻെറ വൃദ്ധി-ക്ഷയങ്ങൾ- തിഥി- നക്ഷത്രങ്ങളുടെ കാലപരിമാണം, തിഥികളും-നക്ഷത്രങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്കാരകർമ്മങ്ങൾ, ചടങ്ങുകൾ,നക്ഷത്രാനയനം, സമയദൈർഘ്യം, സമയത്തിൻെറ അളവുകൾ, ലഗ്നം, തിഥികൾ, ദിനങ്ങൾ, ഋതുക്കൾ നക്ഷത്രദേവതകൾ, വിഷുസംക്രാന്തിദിന മഹത്വം എന്നീ വിഷയങ്ങളും ജ്യോതിഷഗണനത്തിലൂടെ നിർണയിക്കുന്ന സമയത്തിൽ നടത്തുന്ന യജ്ഞകർമ്മാദികളുടെ മഹത്വവും, ജ്യോതിഷത്തിൻെറ ശ്രേഷ്ഠത്വം എന്നീ വിഷയങ്ങളും വിവരിക്കുന്നു.

യാജുഷ ജ്യോതിഷം : യാജുഷ ജ്യോതിഷത്തിൽ വിവരിക്കുന്ന വിഷയങ്ങൾ യഥാക്രമം ഇപ്രകാരമാകുന്നു. ജ്യോതിഷത്തിൻെറ വേദാംഗപദവി, ജ്യോതിഷമഹത്വം, യുഗവിവരണം, യുഗാരംഭം, ഉത്തര-ദക്ഷിണയാനം, ദിനരാത്രങ്ങളുടെ സമയവ്യത്യാസം, നക്ഷത്രങ്ങൾ-ഋതുക്കൾ- മാസങ്ങൾ ഇവയുടെ മാറ്റങ്ങൾ, അംശസാധനം, ഗണായനം, ദിനങ്ങളിലെ അഷ്ടയാമങ്ങൾ,

Scanned with CamScanner

യാമസംജ്ഞ, ചന്ദ്രനക്ഷത്രാനയനം, ഗതനക്ഷത്രകാലാനയനം, ഇഷ്ടതിഥി നക്ഷത്രാനയനം, തിഥിമാനം, വിഷുവത്സമയം, നാഴികാപ്രമാണം, ഇഷ്ടതിഥി രവിവാരത്തിൽ വരുന്നതുകൊണ്ടും, നക്ഷത്രങ്ങൾ അപ്രകാരം വരുന്നതുകൊണ്ടുമുണ്ടാകുന്ന ഫലങ്ങൾ, രവിഭുക്തനക്ഷത്രം, കാലയളവ്, മുഹൂർത്തവിവരണം, ദിനമാറ്റം, ഋതുവിവരണം, സത് കർമ്മങ്ങളും ആഭിചാരകർമ്മങ്ങളായ ദുഷ്കർമ്മങ്ങളും ചെയ്യുന്നതിന്റെ സമയവും-ദിനങ്ങളും, ജ്യോതിഷപഠനഫലം.

ആര്യഭടീയം : ജ്യോതിഷത്തിലെ ഒരു പ്രധാന ഗ്രന്ഥമാണ് ആര്യഭടീയം. ശാസ്ത്രവും ആത്മീയതയും കൈകോർത്തുപോകുന്ന ഒരു ഉജ്ജ്വല ഗ്രന്ഥമാണിത്. ആര്യഭടീയത്തിനെ നാലു ഭാഗങ്ങളായി വിഭജിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഗീതികാപാഠം : ആര്യഭടീയത്തിൽ നാലു ഭാഗങ്ങളുള്ളതിൽ ഗീതികാപാഠത്തിലെ 13 സൂത്രങ്ങളിലൂടെ യഥാക്രമം പ്രാർത്ഥന, സംഖ്യരചന, ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഭ്രമണസമയം, യുഗങ്ങളുടെ ദീർഘം, കൽപ്പം, മന്വന്തരം, കലിയുഗാരംഭം, ഭൂഭ്രമണം, ഭ്രമണപഥം, ഗ്രഹങ്ങളുടെ വ്യാസം, ഭ്രമണപഥത്തിന്റെ അണ്ഡാകൃതി, ഉച്ചനിചദൂരം, ഗണിതങ്ങൾ, ദശഗീതികാസൂത്രം എന്നിവ വിവരിക്കുന്നു.

ഗണിതപാഠം : ബ്രഹ്മപ്രാർത്ഥന, 1 മുതൽ 9 വരെയുള്ള സ്ഥാന സംഖ്യകൾ (1 മുതൽ 10 കോടിവരെ), വർഗം, സംവർഗം, ഘനം, വർഗമൂലം, ഘനമൂലം, പിരമിഡുകളുടെ വ്യാപ്തം, വൃത്തവിസ്തീർണം, ഗോളത്തിന്റെ വ്യാപ്തം, ട്രപ്പിസിയത്തിന്റെ വിസ്തീർണം, വൃത്തത്തിന്റെ കോഡ്, Π എന്ന സംഖ്യ, ജ്യോമട്രിയിലെ സമവാക്യങ്ങൾ, വൃത്തനിർമ്മാണം, ഗോളത്തിന്റെ നിഴൽ-വ്യാസാർദ്ധബന്ധം, ഉയരത്തിൽ തൂക്കിയിട്ടിരിക്കുന്ന ദീപത്താൽ ഉണ്ടാകുന്ന വസ്തുക്കളുടെ നിഴലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഗണിത വാക്യങ്ങൾ, പൈതഗോറസ് സിദ്ധാന്തം, വൃത്തങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള സ്പർശന നിയമങ്ങൾ, അരിത്തമിറ്റിക് പ്രോഗ്രഷൻ, വർഗം-തുക ഇവയിൽ നിന്നും സംഖ്യ കണ്ടുപിടിക്കുന്ന മാർഗം, പലിശ കണ്ടിപിടിക്കുന്നതിനുള്ള സൂത്രവാക്യം, ഭിന്ന സംഖ്യകൾ, ഇൻവേർഷൻ രീതികൾ, തുല്യതുകയിൽ നിന്നും സംഖ്യ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗം, ചലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വസ്തുക്കളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഗണിതവാക്യങ്ങൾ എന്നിവ ആര്യഭടീയത്തിന്റെ ഗണിതപാഠത്തിലുള്ള 33 സൂത്രങ്ങളിൽ വിവരിക്കുന്നു.

Scanned with CamScanner

കാലക്രിയാപാദം: ആര്യഭടീയത്തിലെ കാലക്രിയാപാദത്തിൽ 25 സൂത്രങ്ങളിൽ കാലവിഭജനമാണ് വിഷയം. നിമിഷം-മിനിറ്റ്-നാഡീ-ദിവസം-മാസം-വർഷം എന്നീ കലയളവുകളുടെ വിവരണം, ഒരു യുഗത്തിൽ ഗ്രഹങ്ങൾ ഒത്തുചേരുന്നതിൻെറ പ്രത്യേകത, ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഭ്രമണ സവിശേഷത, സൗരവർഷം, ചാന്ദ്രദിനം, മനുഷ്യ-പിതൃ-ദേവ വർഷങ്ങൾ, യുഗവിഭജനം, ആര്യഭടൻെറ ജനനദിവസം, വർഷ-യുഗ ആരംഭം, ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഭ്രമണ വിവരണത്തിൽ ചന്ദ്രൻെറ സമയം വളരെ കുറവും-ശനിയുടേത് ഏറ്റവും കൂടുതലുമാകുവാനുള്ള കാരണം, പ്രപഞ്ചത്തിൽ ഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഥാനം-ഭ്രമണദിശ-ഗ്രഹവേഗത ഗണിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ തിരുത്തലുകൾ, ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഭ്രമണവേഗത, അകലം.

ഗോളപാദം : പ്രപഞ്ചത്തിൽ ഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഥാനം, സൂര്യനും ഭൂവിൻെറ നിഴലും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം, ചന്ദ്രചലനം, ഗ്രഹവിവരണങ്ങൾ, നഗ്ന നേത്രങ്ങൾ കൊണ്ടുള്ള ഗ്രഹദർശനം, പ്രകാശമുള്ളതും ഇരുട്ട് വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നതുമായ ഗ്രഹങ്ങളുടെ രണ്ടു വശങ്ങളുടെ വിവരണം, പ്രപഞ്ചത്തിൽ ഭൂമിയുടെ സ്ഥാനം-ആകൃതി-ഘടന, ഭൂമിയും കദമ്പ വൃക്ഷത്തിൻെറ പുഷ്പവുമായുള്ള താരതമ്യം, ഭൂമിയുടെ വലുപ്പത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഏറ്റക്കുറച്ചിൽ, ഭൂഭ്രമണം മൂലമുണ്ടാകുന്ന നക്ഷത്രചലനം, മേരുപർവ്വതവിവരണം, നാലു പ്രധാന നഗരങ്ങളായ ലങ്ക-സിദ്ധപുരം-യവകോടി-റോമകം എന്നിവയുടെ വിവരണം, ലങ്കയുടെയും ഉജ്ജയിനിയുടെയും സ്ഥാനങ്ങൾ, ഭൂമിയുടെ ഉത്തര-ദക്ഷിണ ധ്രുവവിവരണം, ചക്രവാളവിവരണം, ഗോളയന്ത്രം, ദിനചക്രത്തിൻെറ വ്യാസാർദ്ധം, ഗ്രഹങ്ങളുടെ അക്ഷാംശം-രേഖാംശം-ഭൂമദ്ധ്യരേഖ എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഗണിതസൂത്രങ്ങൾ, സൂര്യാഗ്രം- സൂര്യഗ്രഹണം വിവിധ സ്ഥലങ്ങളിൽ ദൃശ്യമാകുന്നതിനുള്ള വ്യത്യാസകാരണം, സൂര്യ, ചന്ദ്ര ദർശനത്തിലുള്ള വ്യത്യാസം, ഗ്രഹണ വിവരണം, ഗ്രഹണദീർഘം, ചന്ദ്രഗ്രഹണം, സൂര്യഗ്രഹണം, ഗ്രഹണസമയം അളക്കുന്നതിനുള്ള സൂത്രവാക്യം, ഗ്രഹണസമയത്ത് ചന്ദ്രൻെറ നിറം, നഗ്നനേത്രങ്ങളിലൂടെ ഗ്രഹങ്ങളെ തിരിച്ചറിയുന്നതി നുള്ള മാർഗ്ഗം. കൂടാതെ ആര്യഭടീയത്തിൻെറ അവസാനഭാഗത്തിൽ ഈ ഗ്രന്ഥം സ്വയംഭൂവ മനു രചിച്ച 'സ്വയം ഭൂവ' തന്നെയാണെന്ന ആര്യഭടൻെറ വിവരണം, ആര്യഭടീയം 1500 (AD 499 ൽ) വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് രചിക്കപ്പെട്ടതാണ്.

Scanned with CamScanner

ഭാസ്കരീയം : ലഘുഭാസ്കരീയവും, മഹാഭാസ്കരീയവും ഭാസ്കരാചാര്യന്റെ രണ്ടു കൃതികളാണ്. മഹാഭാസ്കരീയത്തിന്റെ സംഗ്രഹമാണ് ലഘുഭാസ്ക്കരീയത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നതത്രെ. ലഘുഭാസ്കരീയത്തിൽ 8 അദ്ധ്യായങ്ങളാ ണുള്ളത്. ഗ്രഹങ്ങളുടെ മധ്യമം കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗവും ആതിനാവശ്യമായ അഹർഗണം-യുഗഭഗണം, ഭൂദിവസം, ഗ്രഹങ്ങളുടെ കൃത്യമായ സ്ഥാനനിർണ്ണയം, ഛായാഗണിതം, നിഴലിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഗ്രഹഗണിതം നടത്തുന്ന വിധങ്ങൾ, ചന്ദ്രഗ്രഹണം, സൂര്യഗ്രഹണം, ശൃംഗോന്നതി-ചന്ദ്രോദയകാലം- ചന്ദ്രഛായാവിഷയം, ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഉദയാസ്തമയ സമയം, നക്ഷത്ര വിഷയങ്ങളും വിവരിക്കുന്നു.

ലഘുഭാസ്കരീയത്തിന്റെ അവസാനസൂത്രത്തിൽ ഭാസ്കരാചാര്യൻ ഇപ്രകാരം വിവരിക്കുന്നു. "ജ്യോതിശാസ്ത്രത്തിന്റെ മൂന്നുഭാഗങ്ങൾ (സ്കന്ദങ്ങൾ) ആയ ഗണിത-സംഹിത-ഹോരം എന്നിവയെക്കുറിച്ച് വ്യക്തമായി സാധാരണക്കാർക്ക് (മന്ദബുദ്ധികൾക്ക് എന്ന് വിവരണം) മനസിലാക്കുവാൻ വിഷമമുള്ളതുകൊണ്ട് ഗണിതഭാഗത്തെമാത്രം അതിനെ ഗണിതപാദം, കാലക്രിയാപാദം, ഗോളപാദം എന്നിങ്ങനെ വിഭജിക്കാതെ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ചുരുക്കി വിവരിക്കുന്നു". ആധുനിക ഹിന്ദുജ്യോതിഷാചാരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനം ഭാസ്കരീയമാണെന്നൊരഭിപ്രായവുമുണ്ട്. മഹാഭാസ്കരീയത്തിലെ 8 അദ്ധ്യായങ്ങളിൽ വിവരിക്കുന്ന വിഷയങ്ങൾ യഥാക്രമം ഇപ്രകാരമാകുന്നു. മധ്യമാധികാരം, ദേശാന്തരകർമ്മം, ത്രിപ്രശ്നാധികാരം, സ്ഫുടവിധി, ഗ്രഹണാദ്ധ്യായം, ദർശനശൃംഗോന്നതി, യുഗഭഗണാദി, തിഥ്യാനയനാദി എന്നിവ ലഘുഭാസ്കരീയത്തിലെ അതേ വിഷയങ്ങൾ തന്നെയാണ്.

ആര്യ സിദ്ധാന്തം : ആര്യഭടസിദ്ധാന്തം, മഹാസിദ്ധാന്തം എന്നും 1100 ഓളം വർഷം പുരാതനത്വമുള്ള ഈ ഗ്രന്ഥം അറിയപ്പെടുന്നു. ഗണിതഭാഗത്തെ ഏതാണ്ട് ആര്യഭടീയത്തിലേതുപോലെ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിലും വിഭജിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത് ആര്യഭടൻ രണ്ടാമൻ രചിച്ച ഗ്രന്ഥമാണ്. ആര്യ സിദ്ധാന്തത്തിലെ 18 അദ്ധ്യായങ്ങളിൽ വിവരിക്കുന്ന വിഷയങ്ങൾ യഥാക്രമം മധ്യഗതി, പരാശരമതാന്തരാധികാരം, സ്പഷ്ടഗത്യധ്യായം, ത്രിപ്രശ്നാധ്യായം, ചന്ദ്രഗ്രഹണാധ്യായം, സൂര്യ ഗ്രഹണധ്യായം, ശൃംഗോന്നത്യധ്യായം, ഛാദ്ധ്യകാധ്യായം, ഉദയാസ്തധ്യായം, ഗ്രഹഛായാധ്യായം, ഗ്രഹയുത്യധ്യായം, ഭൂഗ്രഹയുത്യധ്യായം, പാഠാധ്യായം, ഗോളാധ്യായം, (മധ്യമപ്രശ്നം), പാടൃത്തരധ്യായം, ഗോളാധ്യായം (ഭൂവനകോശപ്രശ്നം) മധ്യഗതിവാസന, ഗോളാധ്യായം

Scanned with CamScanner

(കുട്ടകാധ്യായം) എന്നിങ്ങനെ അദ്ധ്യായങ്ങൾ അതതിൽ വിവരിക്കുന്ന ജ്യോതിശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളെക്കൂടി സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

ഗോളപാദവിഷയങ്ങളായ ഗ്രഹങ്ങളെക്കുറിച്ചു മാത്രം പ്രത്യേകമായി വിവരിക്കുന്ന അനേകം ഗ്രന്ഥങ്ങളുമുണ്ട്. ഭാസ്കരാചാര്യരുടെ ഗോളാദ്ധ്യായം, പരമേശ്വരാചാര്യരുടെ ഗോളദീപിക, ഗോളദീപികാ വൃത്തി, ഗോളസംസ്ഥാനം, നീലകണ്ഠാചാര്യരുടെ ഗോളസാരം, ദാമോദരാചാര്യരുടെ ഗോളോദ്ദേശം എന്നിവയാണ് പ്രധാന ഗ്രന്ഥങ്ങൾ. ഇവയിൽ വിവരിക്കുന്ന വിഷയങ്ങളുടെ ഏകദേശരൂപം ആര്യഭടീയത്തിന്റെ വിവരണത്തിൽ നിന്നുതന്നെ ലഭിക്കുന്നതാണ്.

ജ്ഞാനരാജന്റെ സിദ്ധാന്തസുന്ദരം, കമലാകാരന്റെ സിദ്ധാന്തതത്വം, നീലകണ്ഠന്റെ തന്ത്രസംഗ്രഹം, രഘുനാഥന്റെ ദൃഗ്ഗണിതം, രാഘവാനന്ദചക്രവർത്തിയുടെ ദിനചന്ദ്രിക, രാമദൈവജ്ഞന്റെ പഞ്ചാംഗപത്രം തുടങ്ങിയ അനേകം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ കാലക്രിയാഭാഗത്തിന്റെ വിവരണം നൽകുന്നു. ഇതിൽ കമലാകാരന്റെ സിദ്ധാന്തതത്വത്തിലെ 14 അദ്ധ്യായങ്ങളിൽ കാലനിർണയം, അക്ഷാംശരേഖാംശങ്ങൾ, ഭൂമിയുടെ വ്യാസം-ചുറ്റളവ് എന്നീ വിഷയങ്ങൾ കൂടാതെ, ഭൂമിയുടെ പ്രതലത്തിലുള്ള മർദ്ദം-താപം- മഴവില്ല്, തുടങ്ങിയ മറ്റ് പ്രതിഭാസങ്ങളെയും വിവരിക്കുന്നുണ്ട്.

ചില ജ്യോതിശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ യന്ത്രങ്ങളെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുന്ന ഭാഗങ്ങളുമുണ്ട്. മലയെണ്ടുവിന്റെ യന്ത്രരാജരചന, യന്ത്രരാജടീക, മുനീശ്വരന്റെ സിദ്ധാന്ത സാർവ്വഭൗമം, ബ്രഹ്മസ്ഫുടസിദ്ധാന്തത്തിന്റെ 22-ാം അദ്ധ്യായം എന്നിവ ജ്യോതിശാസ്ത്രഗവേഷണങ്ങൾക്കുപയോഗിച്ചിരുന്ന യന്ത്രങ്ങളുടെ വിവരണം നൽകുന്നു.

വൃദ്ധ ഗാർഗ്യസംഹിത : ജ്യോതിഷത്തിൽ, ഗ്രഹങ്ങളെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുന്ന ഒരുജ്ജ്വലഗ്രന്ഥമാണിത്. പതിനൊന്നദ്ധ്യായങ്ങളിൽ യഥാക്രമം സൂര്യൻ, ചന്ദ്രൻ, കുജൻ, ബുധൻ, ഗുരു, ശുക്രൻ, ശനി, രാഹു എന്നീ ഗ്രഹങ്ങ ളുടെ വിവരണങ്ങളും, അവസാനത്തെ മൂന്ന് അദ്ധ്യായങ്ങളിൽ മണ്ഡലം, സംവത്സരം, ഷഷ്ഠ്യബ്ദഫലം എന്നീ വിഷയങ്ങളും വിവരിക്കുന്നു.

വരാഹമിഹിര ഹോരശാസ്ത്രം : ജ്യോതിഷത്തിന്റെ വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഭാഗമാണ് ഹോരം. ജാതകം, പ്രശ്നം, നിമിത്തം, മുഹൂർത്തം എന്നിങ്ങനെ നാലു ഭാഗങ്ങൾ ചേർന്നതാണ് ഹോരം. നാലു വിഷയങ്ങളും ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ വിഷയങ്ങൾ

Scanned with CamScanner

വിവരിക്കുന്ന അനേകം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഇന്ന് ലഭ്യമാണ്. ഗണിത-ജ്യോതിശാസ്ത്ര വിഷയങ്ങൾ മാത്രം വിവരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ഹോരവിഷയങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നുണ്ട്.

ജീവിതത്തിലെ നന്മതിന്മകളെക്കുറിച്ച് ഹോരശാസ്ത്രം വിവരിക്കുന്നു. പൂർവ്വജന്മചെയ്തികളും അവയുടെ ഫലങ്ങളും വരാഹ ഹോരശാസ്ത്രത്തിന്റെ വിവിരണ വിഷയങ്ങളാണ്. ഇന്നു ലഭ്യമല്ലാത്ത ചില ഹോരകൃതികളാണ് മയൻ, യവനൻ, മണിന്തൻ, ശക്തിപൂർവ്വൻ എന്നിവരുടെ രചനകൾ. വരാഹമിഹരന്റെ ഹോരശാസ്ത്രം എല്ലാ ഹോരവിഷയങ്ങളും വിവരിക്കുന്ന ഒരു പൂർണ ഗ്രന്ഥമാണ്. ഇതിൽ 26 അദ്ധ്യായങ്ങളടങ്ങുന്നു.

ഗ്രഹരാശി വിവരണം, ഗ്രഹവർണ്ണനിരൂപണം, ഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്വരൂപം-സ്ഥാനം-സ്ഥാനബലം, ഗ്രഹനിലകളിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന കാലബലം, വിയോനി ജന്മജ്ഞാനം, പക്ഷികൾ, വൃക്ഷങ്ങൾ, സ്ഥാവര വസ്തുക്കൾ എന്നിവയുടെ ലക്ഷണങ്ങൾ, ഗർഭാധാനകാലം, ഗർഭാരിഷ്ടം, മാതാ-പിത-മാതുലർക്ക് കുട്ടിയുടെ ജനനം മൂലമുണ്ടാകുന്ന അരിഷ്ടങ്ങൾ, ഗർഭസ്ഥ ശിശുവിന്റെ വിവരണം, പൂർവ്വജന്മചിന്തനം, പ്രസവകാലനിർണ്ണയം, ജനനസ്ഥലവിശേഷം, ജനനസമയ-ശുഭലക്ഷണങ്ങൾ, ജനനമുറിയുടെ വിവരണം, ജനനസമയത്തെ ശരീരലക്ഷണം, ബാലാരിഷ്ടായോഗം, അരിഷ്ടകാല നിർണ്ണയം, ആയുർദൈർഘ്യം, ജീവശർമ്മസത്യൻ എന്ന ആചാര്യന്റെ മനുഷ്യായുസിനെക്കുറിച്ചും അമിതായുസിനെക്കുറിച്ചു മുള്ള ലക്ഷണമതം, ഗ്രഹങ്ങളുടെ ദശക്രമജ്ഞാനം, അന്തർദശാനയനം, ലഗ്നദശാവിശേഷം, ലഗ്നദശാസ്ഥാനം, നവഗ്രഹങ്ങളുടെ ദശാഫലങ്ങൾ, ദശാഫലങ്ങളിൽ വ്യക്തിയുടെ അവസ്ഥ, ഗ്രഹഫലങ്ങളിൽ മറ്റ് ഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്വാധീനം, ഏഴു ഗ്രഹങ്ങളുടെ അഷ്ടവർഗവിവരണം, ജാതകവശാലുണ്ടാകുന്ന സാമ്പത്തിക വിഷയങ്ങൾ, ക്രയവിക്രയങ്ങൾ, ഗൃഹനിർമ്മാണം, ലാഭനഷ്ടങ്ങൾ, വിവിധ രാജയോഗങ്ങൾ, വജ്ര-സംഖ്യ, യൂപാ-നവാദിഫലങ്ങൾ, ചന്ദ്രയോഗം, സൂര്യ-ചന്ദ്ര, ചന്ദ്ര-കുജ, കുജ-ബുധ എന്നിങ്ങനെ ഗ്രഹയോഗ സമയത്തുണ്ടാകുന്ന ജനനഫലങ്ങൾ, പ്രവ്രജ്യയോഗവിശേഷങ്ങൾ, വിവിധ രാശികളിൽ ചന്ദ്രൻ, സൂര്യൻ, കുജൻ, ബുധൻ, ഗുരു, ശുക്രൻ, മന്ദൻ, എന്നീ ഗ്രഹങ്ങൾ യോഗം ചെയ്യുമ്പോൾ ഗ്രഹങ്ങളുടെ പരസ്പര ബന്ധങ്ങളാൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഫലങ്ങൾ, ഗ്രഹചാരഫലം, ഗ്രഹങ്ങളുടെ കാരകത്വം, ഭാര്യാമരണം, അപുത്രത്വം,

Scanned with CamScanner

രോഗകാരണങ്ങൾ-രോഗ കാലങ്ങൾ, മറ്റ് അനിഷ്ടസംഭവങ്ങൾ. വിവിധ ദശാവസ്ഥയിൽ ജനിക്കുന്ന സ്ത്രീ പുരുഷ ജന്മഫലങ്ങൾ, ഭർതൃമരണം, സ്ത്രീയുടെ അപുത്രത്വം, സാധാരണമരണം, അപമൃത്യു. പുനർജന്മചിന്ത, ജന്മലഗ്നപരിജ്ഞാനം, ഗ്രഹഗുണങ്ങൾ, ജന്മനക്ഷത്രം, ചന്ദ്രമാസാവഗമനം, മേടം മുതൽ മീനമാസംവരെയുള്ള ദ്രേക്കാണ സ്വരൂപവിവരണം, എന്നീ വിഷയങ്ങളാണ്. മേൽ വിവിരിച്ച എല്ലാ അദ്ധ്യായങ്ങളുടെയും സംഗ്രഹം.

എല്ലാ ഹോരവിഷയങ്ങളും സംഗ്രഹരൂപത്തിൽ എഴുതിയത് കൂടാതെ വരാഹമിഹിരൻ, ജാതകഭാഗം മാത്രം ബൃഹത്ജാതകം എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ സവിസ്തരം പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ബൃഹത് ജാതകത്തിൻെറ 25 അദ്ധ്യായങ്ങളിൽ വിവരിക്കുന്ന വിഷയങ്ങളാണ് ഇന്ന് നിലവിലുള്ള ജാതകഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ വിഷയാടിസ്ഥാനം. തൽപൂർവ്വികമായ അനേകം ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിന്നും ഉദ്ധരിച്ചു കൊണ്ടാണ് ബൃഹത്ജാതകത്തിൽ വിഷയാവതരണം. ഈ ഗ്രന്ഥ വിഷയങ്ങൾ തന്നെ ക്രോഡീകരിച്ച മറ്റൊരു കൃതിയാണ് ലഘുജാതകം. ജാതകത്തിൽ, ഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്വാധീനം വ്യക്തമായും ലളിതമായും നൽകിയിരിക്കുന്ന ഒരു രചനയാണ് ഉഡുജാതകോദയം. ഇതിൽ ജാതകവശാലുണ്ടാകുന്ന ദോഷങ്ങൾക്ക് പരിഹാരവും നിർദേശിക്കുന്നുണ്ട്.

മുഹൂർത്തം : മംഗളകർമ്മാനുഷ്ഠാനങ്ങൾക്കു വേണ്ടി നല്ല സമയം തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതാണ് മുഹൂർത്തനിർണയം. ഹോരശാസ്ത്രത്തിൽ മുഹൂർത്തത്തെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. പരമേശ്വരൻെറ ആചാരസംഗ്രഹം എല്ലാ വിഷയങ്ങളുമടങ്ങുന്ന ഒരുത്തമഗ്രന്ഥമാണ്. ഇതിൽ 367 സൂത്രങ്ങളിലൂടെ 34 ഭാഗങ്ങളായി മുഹൂർത്ത സംബന്ധിയായ വിഷയങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നു. ഈ വിവരങ്ങളുടെ സംക്ഷിപ്തരൂപം ഇപ്രകാരമാണ്. മുഹൂർത്തനിർണ്ണത്തിൽ വരുവാൻ സാദ്ധ്യതയുള്ള അപാകതകൾ, അവയുടെ ദോഷങ്ങൾ, വിവാഹ മുഹൂർത്തനിർണ്ണയത്തിൽ വരുവാൻ സാദ്ധ്യതയുള്ള അപാകതകൾ, അവയുടെ ദോഷങ്ങൾ, വിവാഹമുഹൂർത്തനിശ്ചയം, ഇതിൽ ഒഴിവാക്കേണ്ട അനവധി ദോഷങ്ങൾ, പുംസവന ചടങ്ങുകൾ, സീമന്തകർമ്മം, ജാതകർമ്മം, ചെവിയിൽ കമ്മൽ (ചെവി കുത്തുന്നത്) ഇടുക അഥവാ ചൂഡാകർണം, സൂര്യദർശനം അഥവാ നിഷ്ക്രമണം, അന്നപ്രാശനം, ഉപനയനം, വേദപഠനം, ക്ഷേത്രങ്ങളിലെ പ്രതിഷ്ഠ, ഗൃഹനിർമ്മാണം, ഗൃഹപ്രവേശനം, കിണർകുഴിക്കൽ, മരണാനന്തര ക്രിയകൾ, യാത്ര-കൃഷി ആരംഭം, വ്യത്യസ്ഥ ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടിയ യാത്രാസമയം, വിവിധഇനം വിത്തുകൾ വിതച്ചുള്ള കൃഷി, രോഗ

Scanned with CamScanner

ചികിത്സ, പുതു വസ്ത്രങ്ങൾ ധരിക്കുന്നത് എന്നിവയ്ക്കു വേണ്ടിയുള്ള മുഹൂർത്തങ്ങൾ, സവിസ്തരം ഇതിൽ വിവരിക്കുന്നു. വിവാഹപൊരുത്തം നോക്കുന്നതിനുള്ള 8 യോഗങ്ങളുടെ സുദീർഘ വിവിരണവും ഇതിലുണ്ട്. ഓരോമുഹൂർത്തനിർണ്ണയത്തിലും ഉണ്ടാകുവാൻ സാദ്ധ്യതയുള്ള അപാകതകളും ദോഷങ്ങളും പരമേശ്വരാചാര്യൻ വിവരിക്കുന്നുണ്ട്.

വരാഹമിഹരന്റെ തന്നെ രചനയെന്ന് വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്ന യോഗയാത്ര, യാത്രയ്ക്കുവേണ്ടിയുള്ള സമയനിർണയവും ശകുനങ്ങളും വിവരിക്കുന്നു. വിവാഹപടലം എന്ന മറ്റൊരുഗ്രന്ഥം വിവാഹമുഹർത്തത്തെക്കുറിച്ച് പ്രതിപാദിക്കുന്നു. യാത്രാ മുഹൂർത്തങ്ങളെക്കുറിച്ച് വരാഹമിഹരൻതന്നെ ബൃഹദ് ജ്ജാതകത്തിൽ വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. മുഹൂർത്താഷ്ടദീപിക എന്ന പരമേശ്വരന്റെ കൃതി അചാരസംഗ്രഹത്തിലേതുപോലെ മുഹൂർത്ത വിഷയങ്ങൾ സുദീർഘമായി വിവരിക്കുന്ന ഒരു ഗ്രന്ഥമാണ്.

പ്രശ്നം : ജ്യോതിഷത്തിന്റെ ഒരു പ്രധാന ഭാഗമാണിത്. രാശി നിയമങ്ങളും, ഗ്രഹ നിയമങ്ങളും ജാതകർമ്മത്തിലും പ്രശ്നത്തിലും ഏതാണ്ട് ഒരേപോലെയാണ്. ജാതകത്തിൽ ലഗ്നം ജനന സമയമാണെങ്കിൽ, പ്രശ്നത്തിൽ ആരുഢ ലഗ്നം പ്രശ്നകർത്താവ് വരുന്നതോ, വിഷയം അവതരിപ്പിക്കുന്നതോ ആയ സമയമാണ്. പ്രശ്നമാർഗ്ഗം, പ്രശ്നകൗമുദി, പ്രശ്നചിന്താമണി, പ്രശ്നദീപിക, എന്നിങ്ങനെ അനവധി ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രശ്നവിഷയം വിവരിക്കുന്നുണ്ട്.

നിമിത്തം : നിമിത്തവിഷയങ്ങൾ വിവരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പലതും അതി പുരാതനങ്ങളല്ല. പക്ഷേ നിമിത്തവിഷയം, മഹാഭാരതത്തിലും രാമായണത്തിലും സുദീർഘമായി തന്നെ വിവിരിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ വിഷയം വിവിരിക്കുന്ന രചനകൾ ചിലത് ഇന്ന് ലഭ്യമാണ്.

Scanned with CamScanner

ഉപവേദം

ഉപവേദങ്ങൾ നാലെണ്ണമാണ്. സാമൂഹികസാമ്പത്തിക ശാസ്ത്രം വിവരിക്കുന്ന അർത്ഥശാസ്ത്രം, യുദ്ധരീതികൾ വിവരിക്കുന്ന ധനുർവേദം, സംഗീതശാസ്ത്ര വിവരണങ്ങൾ നൽകുന്ന ഗന്ധർവവേദം, ആരോഗ്യശാസ്ത്രമായ ആയുർവേദം. ഇതിൽ അർത്ഥശാസ്ത്രം ഋഗ്വേദത്തിൻെറയും, ധനുർവേദം യജുർവേദ ത്തിൻെറയും, ഗന്ധർവ്വവേദം സാമവേദത്തിന്റെയും, ആയുർവേദം അഥർവവേദത്തിന്റെയും ഉപവേദങ്ങളത്രെ. ഇവ കൂടാതെ നൃത്തവിവരണങ്ങളടങ്ങുന്ന നാട്യശാസ്ത്രവും, ശിൽപശാസ്ത്ര വിദ്യകളടങ്ങുന്ന ശിൽപവേദവും, ലൈംഗികവിഷയങ്ങൾ പ്രതിപാദി ക്കുന്ന കാമശാസ്ത്രവും ഉപവേദങ്ങളാണെന്ന് പണ്ഡിതമതവുമുണ്ട്,

ഉപവേദങ്ങളിലെല്ലാത്തിന്റെയും വളർച്ച ഈ ആധുനിക കാലഘട്ടത്തിലും നടന്നുകൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ എല്ലാ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെയും സംക്ഷിപ്തരൂപം തയ്യാറാക്കുക അസാദ്ധ്യമാണ്. പ്രാചീനങ്ങളായ ഉപവേദങ്ങളുടെ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഒരു ഏകദേശരൂപം ലഭിക്കുന്നതിന് പുരാതനമായ പ്രധാന ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ സംഗ്രഹമാണ് ഇവിടെ ചേർത്തിരിക്കുന്നത്.

അർത്ഥശാസ്ത്രം

അർത്ഥശാസ്ത്രം ഒരു ഉപവേദമായി ഗണിക്കപ്പെടുന്നു എന്നതിൽതന്നെ വ്യത്യസ്തങ്ങളായ അഭിപ്രായങ്ങൾ നിലവിലുണ്ട്. ലഭ്യമായ പല പ്രധാന ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ഇത് ഋഗ്വേദത്തിൻെറ ഉപവേദമാണെന്ന് വിവരിച്ചുകാണുന്നു. ചിലതിൽ അഥർവവേദത്തിൻെറ ഉപവേദ സ്ഥാനമാണ് അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിന് നൽകിയിട്ടുള്ളത്. ഭൂരിപക്ഷം പണ്ഡിതരും അർത്ഥശാസ്ത്ര ഗ്രന്ഥങ്ങളെ ഋഗ്വേദത്തോട് ചേർക്കുന്നു.

ആശ്വലായന ഗൃഹ്യസൂത്രത്തിൽ ആദിത്യൻ എന്ന അർത്ഥശാസ്ത്രജ്ഞനെക്കുറിച്ച് വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൗടില്യൻ അഥവാ ചാണക്യൻ തന്നെ ഇരുപതിൽപരം അർത്ഥശാസ്ത്രപണ്ഡിതന്മാരെ ക്കുറിച്ച് കൗടിലീയത്തിൽ വിവരിച്ചുകാണുന്നു. ശുക്ര നീതിസാരം പ്രസിദ്ധമായ ഒരു അർത്ഥശാസ്ത്രഗ്രന്ഥമാണ്. നീതിവാക്യാമൃതം,

Scanned with CamScanner

രാജനീധി രത്നാകരം, വീരമിത്രോദയം, രാജനീതി മയൂഖം, രാജനിതി കൽപതരു, രാജനീതി കാമധേനു എന്നിവ വളരെ അറിയപ്പെടാത്ത അർത്ഥശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളാണ്.

കൗടിലീയ അർത്ഥശാസ്ത്രം : ഭൗതികവിജ്ഞാനം, അതിഭൗതികം, മനശ്ശാസ്ത്രം, തർക്ക ശാസ്ത്രം, ധർമ്മനിതി എന്നി വിഷയങ്ങൾ പൂർണരൂപത്തിൽ ഉൾക്കൊണ്ട് സാമ്പത്തിക-സാമൂഹിക -രാജനൈതികകാര്യങ്ങൾ അടക്കം അനവധി പ്രശ്നങ്ങൾ. കൗടില്യൻെറ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ ഗഹനമായും സ്പഷ്ടമായും വിവരിക്കുന്നു. ആറായിരം ശ്ലോകങ്ങൾ, 150 അദ്ധ്യായങ്ങളിൽ 15 അധികരണങ്ങളിലായി ഇതിൽ വിവരിക്കുന്നു. വിനയാധികരണം, അദ്ധ്യക്ഷപ്രചാരം, ധർമ്മസ്ഥീയം, കണ്ടകശോധനം, യാഗവൃത്തം, മണ്ഡലയോനി, ഷാഡ്ഗുണ്യം, വ്യാസനാധികാരം, അഭിയാസ്യത്കർമ്മം, സാംഗ്രമികം, സംഘവൃത്തം, ആബലീയസം, ദുർഗലംഭോപായം, ഔപനിഷധികം, തന്ത്രയുക്തി എന്നിവയാണ് 15 അധികരണങ്ങൾ. ഇതിൽ 195 വിഷയങ്ങളാണ് വിവരിക്കുന്നത്. ഒന്നുമുതൽ നാൽപതുവരെ പ്രകരണങ്ങളാണ് ഓരോ ന്ധികരണത്തിലുമുള്ളത്. ഓരോ പ്രകരണവും ഓരോ വിഷയം വിവരിക്കുന്നു എന്നത് കൗടില്യൻെറ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിന്റെ മാത്രം പ്രത്യേകതയാണ്. കൂടാതെ ഓരോ പ്രകരണാന്ത്യത്തിലും വിഷയത്തിൻെറ സംക്ഷിപ്തരൂപം നൽകുന്ന ഒരുശ്ലോകവും ഉണ്ട്. ചരിത്രത്തിന്റെ ഏടുകളിൽ നിന്നോ അന്നത്തെകാലത്ത് നടന്നിരിക്കാവുന്ന സംഭവങ്ങളിൽ നിന്നോ കൗടില്യൻ ഉദാഹരണങ്ങൾ എടുത്തിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇത് കൗടില്യന്റെ ചിന്താധാരകൾ മാത്രം ആയിരിക്കാമെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നു. അധികരണാടിസ്ഥാനത്തിൽ വിഷയങ്ങളിപ്രകാരമാണ്.

വിനയാധികരണം : വിദ്യാസമുദ്ദേശം, വൃദ്ധസംയോഗം, ഇന്ദ്രിയജയം, അമാത്യോൽപത്തി, മന്ത്ര-പുരോഹിതഉൽപത്തി, ഗൂഢപുരുഷപ്രണിധി, സ്വവിഷയ കൃത്യാകൃത്യ പക്ഷോപഗ്രഹം, മന്ത്രാധികാരം, ഭൂതപ്രണിധി, രാജപുത്രരക്ഷണം, അവരുദ്ധവൃത്തി, ആത്മരക്ഷ.

അദ്ധ്യക്ഷപ്രചാരം : ജനപഥവിധിവേശം, ഭൂമിചരിദ്രവിധാനം, ദുർഗ്ഗനിർമ്മാണം, ദുർഗ്ഗനിവേശം, സന്നിധാതൃ നിചയ-കർമ്മം, സമാഹർതൃസമുദയ പ്രസ്ഥാപനം, ഗുണനി കൃാധികാരം, യുജ്ഞാപഹൃതസമുദയ പ്രത്യാനയനം ഉപയുക്ത പരീക്ഷ ശാസനാധികാരം, കോശപ്രവേശനം, രത്ന പരീക്ഷ,

Scanned with CamScanner

ആകരകർമ്മാന്ത പ്രവർത്തനം, സ്വർണ്ണാദ്ധ്യക്ഷ കർത്തവ്യം, സൗവർണിക പ്രചാരം, കോഷ്ഠാഗാരാധ്യക്ഷ ധർമ്മം, പണ്യധ്യക്ഷ ധർമ്മം, കുപ്യാധ്യക്ഷധർമ്മം, ആയുധാധ്യക്ഷ ധർമ്മം, തുലാമാന പൗതവം, ദേശകാലമാനം, ശുൽകാധ്യക്ഷ കർത്തവ്യം, സൂനാധ്യക്ഷകർത്തവ്യം, ഗണികാധ്യക്ഷധർമ്മം, നാവാധ്യക്ഷ കർത്തവ്യം, ഗോധ്യക്ഷ കർത്തവ്യം, അശ്വാധ്യക്ഷകർത്തവ്യം, ഹസ്ത്യധ്യക്ഷകർത്തവ്യം, രഥാധ്യക്ഷകർത്തവ്യം, പത്യധ്യക്ഷ കർത്തവ്യം, സേനാപതി പ്രചാരം, മുദ്രാധ്യക്ഷധർമ്മം, വിപീതാധ്യക്ഷ കർത്തവ്യം, സമാഹൃതപ്രചാരം, ഗൃഹപത്യാദി പ്രണിധികൾ, നാഗരിക പ്രണിധി.

ധർമ്മസ്ഥീയ പ്രകരണം : വ്യവഹാര സ്ഥാപനം, വിവാഹ നിബന്ധം, വിവാഹസംയുക്തം, ദായവിഭാഗം, വാസ്തുകം, സമയാനപാകർമ്മം, ഋണാദനം, ഔപനിധികം, ദാസകർമ്മം, സംഭൂയസമുത്ഥാനം, വിക്രീത-ക്രീതാനുശയം, ദത്താനപാകർമ്മം, അസ്വാമിവിക്രയം, സ്വസ്മി സംബന്ധനം, സാഹസം, വാക്പാരുഷ്യം, ദണ്ഡപാരുഷ്യം, ഭൃത്യസമാഹ്വയം.

കണ്ടകശോധപ്രകരണം : കാരുകരക്ഷണം, വൈദേഹക രക്ഷണം, ഉപനിപാത പ്രതികാരം, ഗൂഢാജീവരാക്ഷസ മാനവപ്രകാശനം, ശങ്കുരൂപകർമ്മഭിഗ്രഹം, ആശുമൃതക പരിക്ഷ, വാക്യകർമ്മാനുയോഗം, സർവ്വാധികരണ രക്ഷണം, ഏകാംഗവധ നിഷ്ക്രിയം, ശുദ്ധചിത്രഭാണ്ഡകൽപം, കന്യാപ്രകർമ്മം, അതിചാരദണ്ഡം.

യോഗവൃത്തപ്രകരണം : ഭാണ്ഡകർമ്മികം, കോശാഭി സംഹരണം, ഭൃത്യഭരണീയം, അനുജീവിവൃത്തം സമയാചാരികം, രാജ്യ പ്രതിസന്ധാനം, ഏകൈശ്വര്യം.

മണ്ഡലയോനി പ്രകരണം : പ്രകൃതിസമ്പത്ത്, ശമവ്യായാമികം.

ഷാഡ് ഗുണ്യപ്രകരണം : ഷാഡ്ഗുണ്യ സമുദ്ദേശം, ക്ഷയ-വൃദ്ധി സ്ഥാനിശ്ചയം, സംശ്രയവൃത്തി, ഗുണാഭിനിവേശം, ഹീന സന്ധികൾ, വിഗൃഹ്യാസനം, സന്ധായാസനം, സംഭൂയപ്രയാണം, പ്രകൃതിയുടെ ക്ഷയലോഭ വിരാഗ ഹേതുക്കൾ, സമവായിക വിപരിമർശം, സംഹിതപ്രയാണികം, അപസൃത സന്ധി, ദ്വൈധീഭാവം, സന്ധി വിശ്രമം, യാതവ്യവൃത്തി, അനുഗ്രാഹ്യമിത്ര വിശേഷങ്ങൾ, മിത്ര-ഹിരണ്യഭൂമി കർമ്മസന്ധികൾ, പാർഷ്ണഗ്രാഹചിന്ത, ഹീനശക്തി പൂരണം, ദണ്ഡോപനതവൃത്തം, ദണ്ഡോപനായി വൃത്തം, സന്ധികർമ്മം, സന്ധിമോക്ഷം, മധ്യചരിതം, ഉദാസീനചരിതം, മണ്ഡലചരിതം.

Scanned with CamScanner

വ്യസനാധികാര പ്രകരണം: പ്രകൃതിവ്യസനവർഗം, രാജാവിന്റെ വ്യസനചിന്ത, രാജ്യങ്ങളുടെ വ്യസനചിന്ത, പുരുഷവ്യസനവർഗം, പീഡനവർഗം, സ്തംഭവർഗം, കോശസംവർഗം, ബാസവ്യസവർഗം, മിത്രവ്യസനവർഗം.

അഭിയാസ്യൽകർമ്മ അധികരണം : ശക്തി, ദേശകാല ബലാബലജ്ഞാനം, യാത്രകാലങ്ങൾ, ബലോപദാന കാലങ്ങൾ, സന്നാഹഗുണങ്ങൾ, പ്രതിബലകർമ്മം, പശ്ചാൽകോപചിന്ത, ബാഹ്യാഭ്യന്തര പ്രകൃതികോപ പ്രതികാരം, ക്ഷയവ്യയ ലാഭ വിപരിമർശം, ബാഹ്യാഭ്യന്തര ആപത്തുകൾ, ദൂഷ്യശത്രു, സംയുക്താപത്തുകൾ, അർത്ഥാനാർത്ഥ സംയുക്താപത്തുകൾ.

സാംഗ്രമിക അധികരണം : സ്കാന്ദപാരനിവേശം, സ്കാന്ദാ പാരപ്രയാണം, ബലവ്യസനാവസ്കന്ദകാല രക്ഷണം, കൂടയുദ്ധ വികൽപങ്ങൾ, സ്വസൈന്യോൽസാഹനം, സ്വബല- അന്യബല വ്യായോഗം, യുദ്ധഭൂമി വിവരണം, ഹസ്തി-രഥ-അശ്വബലവിഭാഗം, അശ്വ-രഥ-ഹസ്തി സൈന്യങ്ങളുമായുള്ള യുദ്ധവിവരണം, യുദ്ധഭൂമിയിലെ സജ്ജീകരണങ്ങൾ.

സംഘവൃത്ത അധികരണം: ഭേദോപാദനങ്ങൾ, ഉപാംശുദണ്ഡം.

ആബലീയ സാധികരണം : ഭൂതകർമ്മം, മന്ത്രയുദ്ധം, സേനാമുഖ്യവധം, മണ്ഡല പ്രോത്സാഹനം, ശാസ്ത്രാഗ്നിരസ പ്രണിധികൾ, വീവധാസര പ്രസാരവധം, യോഗാതിസന്ധാനം, ദണ്ഡാതി സന്ധാനം, ഏകവിജയം.

ദുർഗ്ഗലംഭോപായ അധികരണം : ഉപജാപം, യോഗവാമനം, അപസർപ്പപ്രണിധി, പര്യപാസനകർമ്മം, അവമർദ്ദം, ലബ്ധപ്രശമനം.

ഔപനിഷധികാധികരണം : പരഘാതപ്രയോഗം, പ്രലംഭനം, സ്വബലോപഘാതപ്രതികാരം.

തന്ത്രയുക്തി അധികരണം : തന്ത്രയുക്തിയുടെ മഹത്വം, ഇപ്രകാരം വ്യക്തിയുടേയും കുടുംബത്തിന്റെയും, സമൂഹത്തി ന്റെയും, രാഷ്ട്രത്തിന്റെയും, ഓരോ ധർമ്മ കർമ്മവും. വ്യക്തമായി വിവരിക്കുന്ന കൗടിലീയ അർത്ഥശാസ്ത്രം മാതൃകാപരമായ ഒരുജ്ജ്വല സാമൂഹിക നീതിശാസ്ത്ര ഗ്രന്ഥമാണ്. അത്യാധുനിക നിയമസംഹിതകളിൽപോലും കാണാത്തത്ര വ്യക്തമായ ദണ്ഡനീതി

Scanned with CamScanner

വിഷയങ്ങൾകൂടി ഇതിൽ കൗടില്യൻ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട് എന്നതാണ്, 2200-ൽ പരം വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് രചിക്കപ്പെട്ട ഈ ഗ്രന്ഥത്തന്റെ പ്രത്യേകത.

കമന്ദക അർത്ഥശാസ്ത്രം : കൗടില്യന്റെ അർത്ഥശാസ്ത്രഗ്രന്ഥത്തോട് വളരെ സാമ്യതയുള്ള ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ 36 അദ്ധ്യായങ്ങളടങ്ങുന്നു. കൗടിലീയ ത്തിന്റെ സംക്ഷിപ്തരൂപമാണ് കമന്ദക അർത്ഥശാസ്ത്രം എന്ന അഭിപ്രായവും നിലവിലുണ്ട്. ഈ അദ്ധ്യായങ്ങളിൽ വിവരിക്കുന്ന വിഷയങ്ങൾ യഥാക്രമം ഇപ്രകാരമാകുന്നു. ഇന്ദ്രിയനിഗ്രഹം, മുതർന്നവരുടെയും ആചാര്യന്മാരുടെയും കീഴിൽ അനുശാസിക്കേണ്ട ആചാരങ്ങൾ, വിദ്യാഭ്യാസം, വിദ്യാവിവരണം, നാലു വർണങ്ങളുടെ ധർമ്മം, ശിക്ഷയുടെ മഹത്വം, സാമൂഹ്യാചാരങ്ങളിലൂടെയുള്ള ജീവിത നിയന്ത്രണങ്ങൾ, യജമാന-ദാസകർത്തവ്യങ്ങൾ, രാജ്യസംരക്ഷണം, ഓരോ വ്യക്തിയും അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ട ആത്മരക്ഷാ മാർഗ്ഗങ്ങൾ, ശത്രു-മിത്രവിവരണം, ദൂതസഞ്ചാരം, ചാരന്മാരുടെയും-ദൂതന്മാരുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവ്, പ്രജാകർത്തവ്യം, പ്രജകളുടെ ദുഷ്ചെയ്തികളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന്റെ മഹത്വം, സപ്തവിധ ഹീനകൃത്യങ്ങൾ, യോദ്ധാക്കളുടെ പരിശീലനം, നാലുവിധത്തിലുള്ള സാമ-ദാന-ഭേദ-ദണ്ഡങ്ങൾ, സൈന്യസജ്ജീകരണത്തിന്റെ ഗുണദോഷങ്ങൾ, സൈന്യസംരക്ഷണം, സേനാധിപതിയുടെ കർത്തവ്യം, സൈന്യസജ്ജീകരണത്തിന്റെ വിവിധ വശങ്ങൾ, സൈന്യത്തിന്റെ ഘടന, സൈന്യത്തിനു നൽകേണ്ട പുരസ്കാരങ്ങൾ, യുദ്ധത്തിന്റെ ശരിയും തെറ്റും, യുദ്ധവിവരണം. കമന്ദക അർത്ഥശാസ്ത്രം കമന്ദകനീതിസാരം എന്നും അറിയപ്പെടുന്നുണ്ട്.

ശുക്ര നീതിസാരം : അർത്ഥ ശാസ്ത്ര വിഷയങ്ങൾ ഗഹനമായി വവരിക്കുന്ന ഒരു പുരാതന ഗ്രന്ഥമാണ് ശുക്രനീതിസാരം. അഞ്ചദ്ധ്യായങ്ങളാണ് ഇതിലുള്ളത്.

അം. 1, 2. നീതിശാസ്ത്രം, ധർമ്മശാസ്ത്രപ്രശംസ, രാജധർമ്മം, മന്ത്രിമാരുടെ ധർമ്മം, ഭരണരീതികൾ, രാജകർത്തവ്യം, ദേശത്തിന്റെ ചിഹ്നം, യുവരാജധർമ്മം, പുരോഹിത വിവരണം, ദണ്ഡനീതി, അശ്വശിക്ഷണം, ധനാദ്ധ്യക്ഷന്റെയും-ഭരണാധികാരികളുടെയും വിവരണം, വൈദ്യലക്ഷണം, സ്വാമി-ഭൃത്യബന്ധം, വിവിധ പത്രങ്ങൾ-ആജ്ഞാപത്രം-ജയപത്രം-ദാനപത്രം,വരവുചെലവു കണക്കുകളുടെ ചുമതല-വ്യവഹാരങ്ങളും ക്രയവിക്രയങ്ങളും,

Scanned with CamScanner

ഭൃത്യന്മാരുടെ കർത്തവ്യങ്ങൾ, സേനാപതിധർമ്മം, ദുഷ്ചെയ്തികളും - കുറ്റങ്ങൾക്കുമുള്ള ശിക്ഷ, മിത്രസ്വഭാവം - ലക്ഷണം, ധനാപഹരണ ത്തിനുള്ള ശിക്ഷ, സ്ത്രീയുമായുള്ള ബന്ധത്തിന് അനുശാസിക്കേണ്ട നിയമങ്ങൾ, ഗുരുവിൻെറ ധർമ്മവും-ലക്ഷണവും, സാക്ഷിവിവരണം, പെരുമാറ്റ ചട്ടങ്ങൾ, നാലു വർണങ്ങളുടെ കർമ്മധർമ്മങ്ങൾ, വൃദ്ധ - രോഗി-ബാല-സ്ത്രീസംരക്ഷണം, മഹാപുരുഷലക്ഷണം.

അം 3. ശത്രു-മിത്രലക്ഷണം, ആചാരമഹത്വം, ദണ്ഡനീതി, അളവുകൾ, ഉത്തമരാജാവിൻെറ ലക്ഷണവും-ധർമ്മവും, പ്രജാലക്ഷണം, ധനത്തിൻെറ തെറ്റായ വിനിയോഗം-ദ്രോഹം-കൊലപാതകം, എന്നിവയ്ക്കുള്ള ശിക്ഷകൾ. ധാന്യം-ഔഷധി-രത്നം എന്നിവയുടെ ശേഖരണം, ധാതുക്കളും ലോഹങ്ങളും ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നതിൻെറയും ശേഖരിക്കുന്നതിന്റെയും ക്രമീകരണങ്ങൾ, കരം പിരിക്കുന്നതിൻെറ നിയമങ്ങൾ, വേദപഠനനിയമങ്ങൾ, മന്ത്ര-ബ്രാഹ്മണലക്ഷണം, വേദ-ഉപവേദ-വേദാംഗ-ആഗമങ്ങളുടെ സുദീർഘമായ വിവരണം, സ്ത്രീധർമ്മം, ഭാര്യ ഭർതൃബന്ധം, കൂപനിർമാണം, പ്രതിമാസ്ഥാപനം, സ്ത്രീയുടെ ദേവതാത്വം, പ്രതിമാലക്ഷണം, പ്രതിമയുടെ ശ്രേഷ്ഠത്വം, കൊട്ടാരനിർമ്മാണം, സേവകമഹത്വം, ജാതി-കുല-കുടുംബധർമ്മം.

അം. 4. ദണ്ഡനം അർഹിക്കുന്ന കുറ്റങ്ങൾ, കുറ്റവാളികളെ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന രീതികൾ, പിഴ-തടവ് എന്നി ശിക്ഷകൾ, നിരപരാധിയുടെ ലക്ഷണം, അസത്യ-മിഥ്യോത്തര-കള്ളസാക്ഷി വിവരണം, സാക്ഷിലക്ഷണം, കുശല കുടില ലക്ഷണം, യുക്തിലക്ഷണം, ജയപരാജയവിവരണം, കുടുംബനായകമഹത്വം, സഹൃദ്ലക്ഷണം, രാഷ്ട്രഭക്തി ലക്ഷണം, വിദ്യ-കല നിരൂപണം, ലോകധർമ്മ നിരൂപണം, സേനാനിരൂപണം, രാജധർമ്മ നിരൂപണം.

അം 5. ശുക്ര നീതിസാരപഠനഫലങ്ങൾ, രാജാവ് ശത്രുവിനെ നേരിടേണ്ട മാർഗ്ഗങ്ങൾ, രാജശക്തിയുടെ ലക്ഷണം, സ്വജനപക്ഷപാത വിരോധം.

കൗടില്യൻെറ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തേക്കാൾ ലളിതമായ ഭാഷയിലാണ് ശുക്ര നീതിസാരം രചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. സാമൂഹ്യ-സാംസ്കാരിക-വ്യവസായ മണ്ഡലങ്ങളിൽ ആധുനിക കാലഘട്ടത്തിൽ കാണുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ പോലും ഒരു നിയമസംഹിതയിലെന്നപോലെ ശുക്ര നീതിസാരത്തിൽ

Scanned with CamScanner

വിവരിക്കുന്നു എന്നതാണ്, കൗടിലീയത്തേക്കാൾ പഴക്കമുള്ള ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ മഹത്വം.

ധനുർവേദം

യജുർവേദത്തിന്റെ ഉപവേദമാണ് ധനുർവേദം. വിശ്വാമിത്രൻ, സദാശിവൻ, ശാർങ്ങദത്തൻ, വിക്രമാദിത്യൻ എന്നിവർ രചിച്ച ധനുർവേദഗ്രന്ഥങ്ങളുണ്ടെങ്കിലും, വിശ്വാമിത്രഗ്രന്ഥം മാത്രമേ ഇന്നു ലഭിച്ചിട്ടുള്ളൂ. നാലദ്ധ്യായങ്ങളുള്ള ഒരു ലഘു ഗ്രന്ഥമാണിത്. യുദ്ധവിവരണം, യുദ്ധത്തിനായി അവശ്യം ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ട ശാരീരികവും-മാനസികവും-ആയുധസംബന്ധവുമായ പരിശീലനങ്ങൾ എന്നിവയാണ് വിശ്വാമിത്ര ധനുർവേദത്തിലെ പ്രധാനവിഷയങ്ങൾ.

യുദ്ധത്തിനുപയോഗിക്കുന്ന, അസ്ത്രങ്ങൾപോലെ തൊടുത്തു വിടാവുന്ന മുക്തായുധങ്ങൾ, വാൾപോലെ ഉപയോഗിക്കാവുന്ന അമുക്തായുധങ്ങൾ, ഗദപോലെ ശത്രുവിനെ തുടർച്ചയായി പ്രഹരിക്കുവാൻ ഉപയോഗിക്കുകയും ഉന്നംവച്ച് എറിഞ്ഞു വീഴ്ത്തുവാൻ ഉപകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന മുക്താമുക്ത ആയുധങ്ങൾ, വളരെ ദൂരെയുള്ള വസ്തുവിനെ ഉന്നം ചെയ്തുവീഴ്ത്തുവാൻ സാധിക്കുന്ന റോക്കറ്റുപോലുള്ള വിമുക്തായുധങ്ങൾ, ബ്രഹ്മാസ്ത്രം, പാശുപതാസ്ത്രം, പ്രജാപത്യാസ്ത്രം, ആഗ്നേയാസ്ത്രം എന്നീ വിമുക്താസ്ത്രങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്. യുദ്ധത്തിനായി അശ്വം, ഗജം എന്നിവയെ പരിശീലിപ്പിക്കുക, ചക്രവ്യൂഹം-പത്മവ്യൂഹം എന്നിങ്ങനെയുള്ള അനേകം വ്യൂഹങ്ങൾ രചിക്കുക എന്നിവയും, അയുധാഭ്യാസത്തിലെ ചിട്ടകൾ-വിധങ്ങൾ- പരിശീലനകാലയളവ് എന്നിവയും ഇതിൽ വിവരിക്കുന്നുണ്ട്.

ധനുർവേദസംഹിത : ഗ്രന്ഥകർത്താവിനെക്കുറിച്ച് വ്യക്തമായ വിവരങ്ങളൊന്നും ലഭിക്കാത്ത ഒരു ഗ്രന്ഥമാണ് ധനുർവേദസംഹിത. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ വിഷയങ്ങളുടെ ക്രമീകരണം രഥം-ഗജം-അശ്വം-കാലാൾപട എന്നിവ ഉപയോഗിച്ചുള്ള നാലുവിധ യുദ്ധതന്ത്രങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്. ഇതിനെ ചതുഷ്പാദരീതി എന്നു പറയുന്നു. ഇതിൽ യുദ്ധത്തിനുപ യോഗിക്കുന്ന ആയുധങ്ങളെ യന്ത്രമുക്തം, പാണിമുക്തം, മുക്തസന്ധാരിതം, അമുക്തം എന്നിങ്ങനെ നാലു വിഭാഗങ്ങളിൽ പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. വില്ല്-യന്ത്രം-കവണി എന്നിവ യന്ത്രമുക്തായു ധങ്ങളിൽ ചിലതാണ്. ഗദ-പാണിമുക്തായുധവും, കുന്തം മുക്തസന്ധാരവും, വാൾ അമുക്തായുധവുമാണ്.

Scanned with CamScanner

യുദ്ധം ചെയ്യുന്ന യോദ്ധാവ് നിൽക്കേണ്ട സമപദം-വൈശാഖം- മണ്ഡലം- ആലീഢം- പ്രത്യാലീഢം, ജ്ഞാനം-ദണ്ഡായനം- സിപുടം എന്നീ മുറകളും, ഭ്രാന്തം-ഉൽഭ്രാന്തം-അവിദ്ധം-ആപ്തജ്ജം- തുടങ്ങി 32 വിധ വാൾപ്രയോഗങ്ങളും ഇതിൽ സുദീർഘമായി വിവരിക്കുന്നു. പരാവൃത്തം, അപരാവൃത്തം, ഗൃഹീതം തുടങ്ങി 7 വിധ പാശയുദ്ധങ്ങളും ഛേദനം, ഭേദനം തുടങ്ങി 6 വിധ ചക്രയുദ്ധങ്ങളും ധനുർവേദസംഹിതയിലെ വിവരണ വിഷയങ്ങളാണ്. ഏഴുവിധ ശൂല പ്രയോഗങ്ങൾ, ആസ്ഫോടനം, ക്ഷേളനം എന്നിങ്ങനെയാണ്, ദൃഷ്ടിഘാതം, പാർശ്വഘാതം എന്നിങ്ങനെയുള്ള തോമര പ്രയോഗ ങ്ങളും സവിസ്തരം ഇതിൽ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ആഹതം, പ്രഭൂതം എന്നിങ്ങനെ 14 വിധ ഗദാപ്രയോഗങ്ങളും, വജ്രം-കൃപാണം- ഭിന്ദിപാലം എന്നീ ആയുധപ്രയോഗങ്ങളും, ധനുർവേദ സംഹിതയിലുണ്ട്.

ധനുർവേദത്തെക്കുറിച്ചും അവയുടെ പ്രയോഗരീതികളെക്കുറിച്ചും നല്ല വിവരണം ലഭിക്കുന്നതിന് മഹാഭാരതത്തിലെ യുദ്ധപർവ്വം വായിച്ചാൽ മതിയാകും. വ്യൂഹരചനകൾ, ആയുധപ്രയോഗങ്ങൾ, യുദ്ധനിയമങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാം സുദീർഘമായി യുദ്ധപർവ്വത്തിൽ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇവയോരോന്നും പ്രായോഗിക ധനുർവേദ വിഷയങ്ങളാണ്.

നീതിപ്രകാശിക : വൈശമ്പായനൻ രചിച്ച എട്ട് സർഗങ്ങളുള്ള നീതിപ്രകാശിക ഗ്രന്ഥത്തിൽ ധനുർവേദ വിഷയങ്ങൾ വളരെ സ്പഷ്ടമായിതന്നെ വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. യുദ്ധത്തിൻെറ പ്രാഥമിക നിയമങ്ങൾ, രാജാവിൻെറ ധർമ്മാനുശാസനത്തിനുള്ള സുദീർഘമായ ഉപദേശം, 136 ആയുധങ്ങളുടെ വിവിരണം, അവയുടെ വർഗീകരണം, മേൽവിവരിച്ച ആയുധങ്ങളുടെ സ്പഷ്ടമായ പുനർവിവരണം, ഖഡ്ഗത്തിൻെറ ഉത്ഭവം, വിവിധ ഇനം ഖഡ്ഗങ്ങളുടെ വിവരണം, മുക്തായുധങ്ങളുടെ പേരുകളും അവയെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണങ്ങളും, വിവിധ ഇനം അമുക്തായാധങ്ങളുടെ വിവരണം, യുദ്ധകാലത്തും, സമാധാന കാലത്തും, അവശ്യം നടത്തേണ്ട സേനാസജ്ജീകരണം, സൈന്യ യോഗകഥനം, രാജധർമ്മം, സേനാപോഷണം, രാജ്യരക്ഷാ നിയമങ്ങൾ.

ധനുർവേദവിഷയങ്ങൾ വിവരിക്കുന്ന പ്രധാനപ്പെട്ട മറ്റു രണ്ടു രചനകളാണ് കോദണ്ഡമണ്ഡനവും, വീരചിന്താമണിയും. യുദ്ധമുറകളും - യുദ്ധനിയമങ്ങളും - ആയുധ വിവരണങ്ങളുമാണ് ഇവയിലെ വിഷയങ്ങൾ.

Scanned with CamScanner

ഗന്ധർവവേദം

സാമവേദത്തിൻെറ ഉപവേദമാണ് ഗന്ധർവവേദം എന്ന് 'സാമഭ്യോഗീതം ഏവ ച ' എന്നവരികൊണ്ട് സൂചിപ്പിക്കുന്നു. സംഗീതവും അഭിനയവും ചേർന്നതാണ് ഗന്ധർവവേദം. ചില പണ്ഡിതന്മാർ കാമശാസ്ത്രവും ഗന്ധർവവേദത്തിൻെറ ഭാഗമായിരിക്കാമെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ട്. **ശാർങ്ഗധരൻെറ സംഗീതരത്നാകരം:** ഈ കൃതി ഇന്ന് ലഭ്യമല്ലാത്ത അനവധി ഗന്ധർവവേദഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. ഏഴ് അദ്ധ്യായങ്ങളടങ്ങുന്ന ഇതിൽ വിവരിക്കുന്ന വിഷയങ്ങൾ ഇപ്രകാരമാണ്.

സ്വരവിവരണം, രാഗങ്ങൾ, രാഗങ്ങളുടെ സ്വഭാവം, രാഗങ്ങളുടെ ഉൽഭവം, രാഗവിവരണം, സ്വരം, ശ്രുതി, ഗ്രാമം, മൂർച്ഛ രാഗജ്ഞാതികൾ, ഗ്രാമരാഗങ്ങൾ, ഉപരാഗങ്ങൾ, ശാസ്ത്രീയമായ സംഗീതപഠന രീതികൾ, സംഗീതം ശരീരത്തിനും മനസ്സിനും സ്വാധീനിക്കുന്ന തിൻെറ വിവരണം, സംഗീതത്തിൻെറ ഗുണദോഷങ്ങൾ, വീണ, മൃദംഗം തുടങ്ങിയ ഉപകരണങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണം, സംഗീതത്തിന്റെ ഘടനാവിവരണം, നൂറ്റയെട്ട് താള വിവരണങ്ങൾ, താളങ്ങളുടെ 10 തത്വങ്ങൾ അഥവാ ദശപ്രാണങ്ങൾ, അവയുടെ ഗുണദോഷങ്ങൾ അഭിനയവിവരണം, നാട്യകലയുടെ പ്രായോഗിക ഗുണങ്ങൾ.

സാമഗാനം എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ സാമവേദം സംഗീതാത്മകമായി ചൊല്ലുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനക്രമങ്ങൾ നൽകിയിരിക്കുന്നു. സപ്തസ്വരങ്ങളുടെയും, സാമഗാനത്തിന്റെയും ഉദാത്ത–അനുദാത്ത – സ്വരിതങ്ങളുടെ ഉത്ഭവമാണ് 'സാമഗാന'ത്തിലെ പ്രധാനവിഷയം.

സംഗീതത്തിൻെറ വളരെ ഗഹനമായ ശാസ്ത്രീയതത്വങ്ങളാണ് 'യാമലാഷ്ടക'ത്തിലെ വിഷയം. സംഗീത ഉപകരണങ്ങളുടെ സവിസ്തര വർണ്ണനയാണ് ഉദ്ദിശമഹോദയത്തിലെ വിഷയം. ഇതിലെ 16 അദ്ധ്യായങ്ങളിൽ ഓരോന്നും ഓരോ സംഗീതഉപകരണത്തെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുന്നു. സോമേശ്വരൻെറ മാനസോല്ലാസം പുരുഷരാഗങ്ങളെക്കുറിച്ചും അതിൽ നിന്നും ഉത്ഭവിച്ച രാഗിണികളുടെ ഗുണങ്ങളെക്കുറിച്ചും 260ൽപരം സൂത്രങ്ങളിലൂടെ വിവരിക്കുന്നു. ദാമോദരപണ്ഡിതന്റെ സംഗീത ദർപണം സംഗീതശാസ്ത്രത്തിന്റെ വിവധ വശങ്ങളെക്കുറിച്ച് വിവരണം നൽകുന്നു.

നാട്യശാസ്ത്രം : ചിലസംഗീതശാസ്ത്ര ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും നാട്യശാസ്ത്ര വിഷയങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. ഒരു പ്രത്യേക ഉപവേദമായും,

Scanned with CamScanner

അഞ്ചാം വേദ പദവിയിലും നാട്യശാസ്ത്രത്തിനെ ഗണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. സാമവേദത്തിൽ നിന്ന് സംഗീതവും, യജുർവേദത്തിൽ നിന്ന് നാട്യശാസ്ത്രവും ഉണ്ടായതായി ചില വിവരണങ്ങളിൽ കാണുന്നു. നാട്യശാസ്ത്രത്തിൽ സംഗീതം ഒരു അവിഭാജ്യഘടകമായതുകൊണ്ട് നാട്യശാസ്ത്രം ഗന്ധർവവേദത്തിന്റെ ഭാഗമായിത്തന്നെ ഇവിടെ വിവരിക്കുന്നു.

ഭരതമുനിയുടെ നാട്യശാസ്ത്രം : ഈ ഗ്രന്ഥത്തിലെ 36 അദ്ധ്യായങ്ങളിലായി നടനവിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ച് സുദീർഘമായ വിവരണം നൽകുന്നു. ആത്രേയമുനിയുടെ പ്രശ്നങ്ങൾക്കുത്തരമായിട്ടാണ് ഭരതമുനി നാട്യശാസ്ത്രം വിവരിക്കുന്നത്. അതിലെ വിഷയങ്ങൾ ഇപ്രകാരമാണ്.

അം 1. ബ്രഹ്മാവിൽ നിന്നുള്ള നാട്യശാസ്ത്രത്തിൻെറ ഉത്ഭവം, നാരദൻെറ നടനശാസ്ത്രപഠനം, ബ്രഹ്മജ്ഞയാൽ ആദ്യത്തെ നടനപ്രകടനം, വിരൂപാക്ഷൻ എന്ന അസുരൻ അതു തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നത്, വിഘ്നനിവാരണത്തിനായി പ്രാർത്ഥിച്ച ഭരതൻെറ രക്ഷയ്ക്കായി ബ്രഹ്മജ്ഞയാൽ വിശ്വകർമ്മാവിൻെറ നടനശാലനിർമ്മാണം, നടനത്തിലെ രംഗദൈവപൂജാവിധി.

അം 2, 3. നാട്യശാലയുടെ ലക്ഷണം, രംഗഗൃഹം, മണ്ഡപം, സ്തംഭസ്ഥാപനം, രംഗശീർഷം, ഭിത്തിനിർമ്മാണം, നടനശാലയിലെ ചിത്രകർമ്മങ്ങൾ, ചതുരാകൃതിയിലുള്ള പ്രേക്ഷകഗൃഹലക്ഷണം, തൃകോണാകൃതിയിലുള്ള പ്രേക്ഷകഗൃഹം, നടനശാലയിലെ മന്ത്രജപം, ദേവപ്രാർത്ഥന, ജർജ്ജരപൂജാരംഭത്തിനുള്ള സമയം-ദിനം, പൂജാദ്രവ്യങ്ങൾ, നാട്യാചാര്യൻെറ കുംഭഭേദനവിധി, പൂജാഫലം.

അം 4, 5. പൂർവ്വരംഗവിധാനം, 32 അംഗഹാരങ്ങൾ, 108 കരപ്രയോഗങ്ങൾ, പൂർവ്വരംഗത്തിൻെറ അംഗങ്ങൾ, അവതരണം, നടനാരംഭം, മാഗോത്സാരിത, ഗീതവിധി, നാന്ദി, രംഗദ്വാരം, മഹാചാരി, ത്രിഗതം, ധ്രുവങ്ങളുടെ അഞ്ചു ഭേദങ്ങൾ.

അം 6 – 9. എട്ടു രസങ്ങൾ, 8 സാത്വികങ്ങൾ, 4 അഭിനയങ്ങൾ, 2 ധർമ്മങ്ങൾ, 4 വൃത്തികൾ, 4 പ്രവൃത്തികൾ, 2 സിദ്ധികൾ, 2 സ്വരങ്ങൾ, 5 ഗാനങ്ങൾ, 3 രംഗങ്ങൾ, രസ-ഭാവ ബന്ധം, ശൃംഗാര- ഹാസ്യ-കരുണ-രൗദ്ര-ഭയാനക-ബീഭത്സ-അത്ഭുതരസങ്ങൾ, ശൃംഗാരത്തിൻെറ 3 ഭാവഭേദങ്ങൾ, 34 വ്യഭിചാരങ്ങൾ, 8 സാത്വിക ഭേദങ്ങൾ, അഭിനയ പദവിവരണം, 4 അഭിനയങ്ങൾ, 13 വിധ ശിരകർമ്മങ്ങൾ, ദൃഷ്ടിലക്ഷണം, 18

Scanned with CamScanner

ദൃഷ്ടിഭാവങ്ങൾ, ദർശനപ്രകാരം, നാസാകർമ്മം, ഓഷ്ഠലക്ഷണം, മുഖരാശിഭേദങ്ങൾ, മൂന്നുവിധ ഹസ്താഭിനയങ്ങൾ, അസംയുക്തഹസ്തം, 24 ഹസ്തമുദ്രകൾ, 13 സംയുതഹസ്തമുദ്രകൾ.

അം 10 - 12. ഉരസ്-പാർശ്വം-കടി-ഊരു-ജംഘഭാഗം, പാദങ്ങൾ, ഇവയുടെ 5 ലക്ഷണങ്ങൾ, ചാരീലക്ഷണം അഥവാ നടത്തലക്ഷണം, ഭൂമിയിലെ നടത്തം, ആകാശനടത്തം ഇവയുടെ വിവിധ രീതികൾ, വ്യായാമവിധികൾ, ആകാശഗാമിനീ മണ്ഡലങ്ങൾ, ഭൂമണ്ഡലങ്ങൾ എന്നിവയുടെ വിവിധ ഇനങ്ങൾ.

അം 13, 14. വിവിധ രസങ്ങളിലെ ഗതിപ്രകാരങ്ങൾ, ഉത്തമന്മാരുടെയും അധമന്മാരുടെയും ചലനങ്ങൾ, ശിശു-വൃദ്ധ-കൃശ-വാമന-മ്ലേച്ഛന്മാരുടെ 50-ൽ പരം ചലനഗതികൾ, നാലുവിധ പ്രവൃത്തികൾ, 2 വിധധർമ്മികൾ.

അം 15, 16. വാചികാഭിനയം, സംസ്കൃതഭാഷാ പാഠം, 2 വിധ നിബന്ധനങ്ങൾ, ഛന്ദസ്ശാസ്ത്രം, നൃത്തം, വൃത്തം, ഛന്ദസംഖ്യാ, ഛന്ദസുകളുടെ വൃത്ത-നാമ-അക്ഷര നിയമങ്ങൾ.

അം 17, 18. അഭിനയത്തിന്റെ 36 ലക്ഷണങ്ങൾ, കാവ്യദോഷങ്ങളുടെ വിവിധ വശങ്ങൾ, കാവ്യങ്ങളുടെ 10 ഗുണങ്ങൾ, അലങ്കാര രസവിനിയോഗം, ഹ്രസ്വ-ദീർഘ-പ്ലുതങ്ങളുടെ രസവിനിയോഗം,നാട്യത്തിലെ അഭിനയങ്ങൾക്ക് സമുചിതമായ ശബ്ദപ്രയോഗം, ഭാഷാവിധാനം, പ്രാകൃത ഭാഷാനിയമങ്ങൾ, ഭാഷാഭേദങ്ങൾ, സംസ്കൃത-പ്രാകൃത ഭാഷകളുടെ പ്രയോഗവ്യവസ്ഥ, ഏഴുവിധ ഭാഷകൾ.

അം 19 – 21. നടനത്തിലെ സംഭാഷണവിധി, നാമക്രിയാവിധി, പാഠ്യഗുണം, സപ്തസ്വരരസങ്ങൾ, വർണങ്ങൾ, ഷഡലങ്കാരം, ഷഡംഗങ്ങൾ, 10 രൂപകങ്ങൾ, സന്ധികൾ, 5 അവസ്ഥകൾ, 5 അർത്ഥ പ്രകൃതികൾ, 4 പതാകസ്ഥാനകങ്ങൾ, 5 സന്ധികൾ, സന്ധ്യന്തരങ്ങൾ, സന്ധ്യംഗങ്ങളുടെ പ്രയോജനങ്ങൾ, ഗദ-വിമർശ-നിർഹണ സന്ധ്യംഗങ്ങൾ, അർത്ഥോപക്ഷേപകങ്ങൾ, നാടകലക്ഷണം.

അം 22, 23. വൃത്തി ഭേദവിവരണം, വൃത്തികളുടെ ഉത്ഭവം, 4 ഭാരതീവൃത്തി, 4 സാത്വതീവൃത്തി, 4 കൈശികിവൃത്തി, 4 ആരഭടീയവൃത്തി, വൃത്തികളുടെ രസോപയോഗം, അണിയറ ഭേദങ്ങൾ, അലങ്കാരനാമങ്ങൾ, വേഷഭേദങ്ങൾ, അംഗരചന,

Scanned with CamScanner

സംയുക്ത വർണങ്ങൾ, ഉപവർണങ്ങൾ, പ്രാണി-അപ്രാണിഭേദം, കഥാപാത്രങ്ങളുടെ നിറങ്ങൾ, ശ്മശ്രുകർമ്മം, മൂന്നുവിധ വേഷങ്ങൾ, മുകുടങ്ങൾ, സജ്ജീവങ്ങൾ, ആയുധങ്ങളുടെ അളവുകൾ, 235 ജർജ്ജര ലക്ഷണം. ദണ്ഡകാഷ്ഠലക്ഷണം, പ്രതിശീർഷങ്ങൾ, നാട്യോപകരണങ്ങൾ.

അം 24. നായികാ-അംഗജാ-സ്വഭാവജാ-അയത്നജാ നായകാലങ്കാരങ്ങൾ, 6 അംഗീകാഭിനയം. 12 വാചികാഭിനയം, അഭിനയസാമാന്യനിയമം, ശബ്ദാദികളിലൂടെയുള്ള അഭിനയം, സ്ത്രീകളുടെ ശീലഭേദങ്ങൾ, രതിസുഖം, രാജോപചാരം, കാമചേഷ്ടകൾ, പത്തു കാമാവസ്ഥകൾ, ദൂതിപ്രേക്ഷണം, നായികോപചാരം, നായികാഭേദങ്ങൾ, കാമതന്ത്രങ്ങൾ, വാസകസജ്ജയുടെ ഉപചാരം, നായകാനുനയോപായങ്ങൾ, രംഗപ്രയോഗനിഷേധം, പ്രിയസംബോധനകൾ, ദിവ്യസ്ത്രീകളുടെ അഭിനയ നിയമങ്ങൾ.

അം 25. ബാഹ്യോപചാര വിവരങ്ങൾ, വൈശികലക്ഷണം, അനുരക്തയുടെ ലക്ഷണം, വിരക്തയുടെ ലക്ഷണം, നായികാ വശീകരണ ഉപായങ്ങൾ, മൂന്നു പ്രകൃതികൾ, യൗവനഭേദങ്ങൾ, പുരുഷഭേദങ്ങൾ, സമാധി ഉപായങ്ങൾ, സ്ത്രീയുടെ ഇഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങൾ അറിയുവാനുള്ള ഉപായങ്ങൾ.

അം 26, 27. ഋതുക്കളുടെ അഭിനയം, ഭാവ-അഭാവാനുഭാവങ്ങൾ, അഭിനയത്തിൻെറ സാമാന്യനിയമങ്ങൾ, ഭാവാഭിനയങ്ങൾ, ശുക ശാരിക അഭിനയങ്ങൾ, ആകാശവചനാദികൾ, 8 വിധ വിഷയവേഗങ്ങൾ, 2 സിദ്ധികൾ, 2 ദൈവസിദ്ധികൾ, ഘാത സ്ഥാനങ്ങൾ, പരീക്ഷകന്മാരുടെ ലക്ഷണങ്ങൾ, പ്രേതലക്ഷണം, 10വിധ പരീക്ഷകന്മാർ, 3 നാട്യഗുണങ്ങൾ.

അം 28-30. അതോദ്ധ്യവിധി ഭേദങ്ങൾ, അവയുടെ ലക്ഷണങ്ങൾ, പ്രയോഗം, സംഗീതം, ഗന്ധർവ്വ വിവരണം, താല-പാദ- സ്വര വിവരണങ്ങൾ, വാദ്യപ്രയോഗവിഹിതങ്ങളായ രസങ്ങൾ, അലങ്കാരങ്ങൾ, വീണവാദ്യം, വിപഞ്ചീവാദ്യഭേദങ്ങൾ, ബഹിർഗീത പ്രകാരങ്ങൾ, സുഷിരവാദ്യങ്ങൾ, വംശഗതാസ്വരം.

അം 31-33. കല-ലയം-താളം-താളഭേദങ്ങൾ, താളവിധികൾ, ഗീതകന്മാരുടെ ലയപ്രകാരങ്ങൾ, ധ്രുവങ്ങളുടെ പഞ്ചഭേദങ്ങൾ, ഇവയുടെ ഛന്ദസ്സുകൾ, വൃത്തങ്ങൾ, ശീർഷകലക്ഷണങ്ങൾ,

Scanned with CamScanner